

BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE – PRAKTYCZNY PRZEWODNIK

ZESZYT 3

Techniki interwencji

**NIE TYLKO O ŚRODKACH
PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO**

materiały do ćwiczeń

Według stanu prawnego na dzień 2 kwietnia 2017 r.

Opracował: Jan Swół

Rzeszów 2017

Dwadzieścia lat Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.
Twórcom Konstytucji z 1997 roku, opracowanie to dedykuję.

BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE – PRAKTYCZNY PRZEWODNIK

Techniki interwencji

NIE TYLKO O ŚRODKACH PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO

Opracował: Jan Swół

Zeszyt 3

Wydawca: Jan Swół
39-200 Dębica
ul. Południowa 5
e-mail: jswol@onet.pl

Rzeszów 2017

Redaktor techniczny: Tobiasz Małyśa

ISBN: 978-83-940604-2-8

Bezpieczeństwo wewnętrzne – praktyczny przewodnik.

Techniki interwencji. Nie tylko o środkach przymusu bezpośredniego. Zeszyt 3

Według stanu prawnego na dzień 2 kwietnia 2017 r.

© Copyright by Jan Swół

Wydanie I

Dzieło chronione prawem autorskim. Za wyjątkiem celów komercyjnych oraz włączenia do zbiorów bibliotecznych szkół wyższych (uniwersytetów), przedruk dzieła lub jego fragmentów dozwolony pod warunkiem podania źródła.

Publikacja bezpłatna dla studentów.

SZANOWNI CZYTELNICY, ZWŁASZCZA STUDENCI

już po raz kolejny mam przyjemność zaprosić Państwa do korzystania z zeszytu praktycznego przewodnika po technikach interwencji autorstwa dra Jana Swoła. Tym razem chodzi o zeszyt nr 3, poświęcony – jak głosi podtytuł – materiałom do ćwiczeń nie tylko o środkach przymusu bezpośredniego.

Przypomnę, że pierwszy zeszyt został dedykowany problematyce prawnych uwarunkowań interwencji podejmowanych przez funkcjonariuszy służb do tego uprawnionych wobec uczestników ruchu drogowego, drugi zaś regulacjom prawnym determinującym interwencje podejmowane względem cudzoziemców. Tematyka obu zeszytów wciąż jest aktualna. Pierwszego ze względu na to, że dotyczy zjawiska nie tylko o masowej skali, lecz nadal rozwijającego się (w związku z rosnącą liczbą pojazdów i ich rosnącym zróżnicowaniem, w konsekwencji – z uwagi na rosnący ruch i wzajemną konfliktowość sytuacji z nim związanych). Drugiego – bo liczba obcokrajowców w Polsce rośnie, mimo że władze i część społeczeństwa (zapewne znaczna) nie są temu rade. Co więcej – po wielosettysięcznej fali imigrantów i uchodźców z lat 2015-2016, jaka wlała się do Europy przez jej południowe granice, zapowiadana jest kolejna (właściwie już napiera), a po niej następne. Nie wiadomo natomiast, na ile Europa potrafi i będzie chciała przeciwstawić się temu zjawisku. I nie wiadomo też, czy i w jakim stopniu państwa Unii Europejskiej osiągną porozumienie w sprawie dyslokacji obcokrajowców z Azji i Afryki, którzy już na Stary Kontynent przedostali się. Tak czy inaczej – obecność tzw. *obcych pośród nas* to zjawisko coraz częstsze, a ich zachowania będą stanowić siłą rzeczy zapewne rosnący odsetek przyczyn interwencji rozmaitych służb.

Nie chodzi tu bynajmniej wyłącznie o interwencje wywołane naganymi zachowaniami osób innych nacji, ras czy wyznań. Nie ma jednak co ukrywać, że niekiedy czynności funkcjonariuszy różnych służb wiążą się z koniecznością użycia środków przymusu bezpośredniego, a nawet broni palnej – czy to wobec tuziemców, czy obcokrajowców. Dochodzi do tego podczas legitymowania, zatrzymywania, w trakcie przeprowadzania kontroli osobistej, w związku czy w efekcie przeglądania bagażu bądź sprawdzania przewożonego przez taką czy inną osobę (takie czy inne osoby) ładunku.

Tematyka trzeciego zeszytu „Technik interwencji”, poświęconego właśnie tym zagadnieniom, jest zatem logiczną konsekwencją i uzupełnieniem dwu wcześniejszych poradników. Stanowi też oczekiwaną chyba odpowiedź Autora na zapotrzebowanie Jego (i nie tylko bezpośrednio Jego) studentów – uczestników zajęć prowadzonych na kierunku Bezpieczeństwo wewnętrzne w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie. Wszak w potocznym rozumieniu związek interwencji funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Inspekcji Transportu Drogowego czy straży miejskich/gminnych – by na nich poprzestać – z użyciem środków przymusu bezpośredniego bądź broni palnej wydaje się wręcz nierozdzielny. Rzecz jasna nie zawsze tak jest i niekoniecznie w przypadku każdej formacji/służby, ale przecież – powtórzmy – często występuje, wypełniając wyobrażenia wielu osób na temat interwencji podejmowanych przez profesjonalne służby.

Zeszyt poradnika poświęcony typowym czynnościom interwencyjnym, także użyciu środków przymusu bezpośredniego i broni palnej, stanowi również kolejny krok w procesie czynienia zajęć z zakresu technik interwencji bardziej efektywnymi, lepiej przygotowującymi do wykonywania zawodu funkcjonariusza takiej czy innej formacji, służby, inspekcji czy straży. Autor zeszytu – były wieloletni policjant, zarazem prawnik i dydaktyk – systematycznie i planowo nasycy prowadzone przez siebie ćwiczenia metodami wymagającymi coraz większego zaangażowania, coraz aktywniejszego udziału studenta (także w ramach pracy grupowej). Zarazem oferowany poradnik jest – dzięki swej elektronicznej formie – nie tylko pomocą dydaktyczną, ale też „brykiem” dostępnym za pośrednictwem tak rozpowszechnionych dziś narzędzi, jak smartfon czy tablet. Dzięki temu cyfrowe gadżety, bez których młodzi ludzie nie wyobrażają sobie życia nawet w trakcie zajęć, przestają być w ich trakcie problemem, a stają instrumentami pożądanymi, wręcz niezbędnymi. Przy okazji zaś wspomagającymi autoedukację studentów pod okiem praktyka: to bowiem, do czego dojdą sami (mimo że dyskretnie kontrolowani), trwale utkwi im w głowach i silniej określi ich umiejętności. A właściwie powinniśmy napisać: trwale utkwi Wam w głowach i silniej określi Wasze umiejętności, szanowni Czytelnicy, bo przecież chodzi tu o Wasze kompetencje. O to, abyście w trakcie finalnego zaliczenia przedmiotu, a tym bardziej wtedy, gdy przynajmniej niektórzy z Was staną się funkcjonariuszami uprawnionymi do podejmowania takich czy innych interwencji, stosowa-

nia przymusu czy użycia broni, mieli reguły i zachowania wymagane w takich sytuacjach niejako we krwi.

Nowością w rekomendowanym zeszycie poradnika z zakresu technik interwencji jest wypełnienie go w pierwszej części prezentacjami służącymi uporządkowaniu zagadnień z obszarów/bloków tematycznych, na które został podzielony program przedmiotu. Zarazem jest to esencja treści rozproszonych w różnych aktach prawnych stanowiących podstawę poszczególnych zajęć. Dzięki temu zeszyt trzeci stanowi nie tylko zbiór źródeł prawnych z „poukrywanymi” w nich pojęciami i zagadnieniami, ale też swoisty leksykon z odniesieniem do właściwych regulacji. Eksponowana w podtytule poradnika kategoria „środków przymusu bezpośredniego” i często mylnie włączane do niej pojęcie broni palnej (choć określone tą samą ustawą z 24 maja 2013 r.), a także uwarunkowania ich zastosowania i dokumentowanie użycia są przedmiotem pierwszego bloku zajęć (zarazem pierwszej części prezentacji). W kolejnych blokach Autor przedstawił prawne podstawy innych zagadnień/pojęć kojarzących się mniej lub bardziej z podejmowaniem interwencji. Są to zatem pojęcia/zagadnienia: legitymowania (blok II), zatrzymania osoby (blok III), kontroli osobistej, przeglądania zawartości bagażu i sprawdzania ładunku (blok IV), przeszukiwania osoby, pomieszczeń i rzeczy (blok V), wykonywania poleceń uprawnień organów oraz udzielania pomocy i asysty (blok VI), wreszcie – przeprowadzania interwencji i postępowania z osobami znajdującymi się pod wpływem środka odurzającego (blok VII).

Wraz z uzupełnieniem siedmiu bloków prezentacji o niezbędne źródła prawa w pełnym brzmieniu bądź we fragmentach – trafiający do Państwa rąk, a właściwie przed Wasze oczy poradnik (materiały do ćwiczeń) z zakresu technik interwencji stanowi w pewnym sensie *clou* problematyki przedmiotu, choć przecież jej nie wyczerpuje i nie skazuje na nieużyteczność pierwszy i drugi zeszyt poradnika. Obszerność zeszytu trzeciego uzmysławia, jak rozległych wymaga kompetencji i jak odpowiedzialna, a niekiedy niebezpieczna jest praca funkcjonariuszy uprawniających do legitymowania, kontrolowania, przeszukiwania czy zatrzymywania osób (wśród nich nietrzeźwych i/lub pod wpływem narkotyków czy tzw. dopalaczy), nie mówiąc już o innych czynnościach, jak zastosowanie środka przymusu bezpośredniego czy użycie broni palnej. Tym większe należą się podziękowania Autorowi, który zamiast odsyłać studentów (ale i innych

dydaktyków, którym przyjdzie prowadzić ten sam lub podobny przedmiot) wyłącznie do wielu regulacji (aktów prawnych) różnej rangi zechciał zebrać ich podstawowe treści i opracować je w postaci pomocy dydaktycznej stanowiącej swoistą „konstytucję” dla tych, którzy interwencji się podejmują, i tych, którzy interwencjom są poddawani. Porównanie zeszytu do konstytucji wydaje się tu tym bardziej uprawnione – przy zachowaniu wszelkich miar – że Autor dedykował swoje opracowanie twórcom Konstytucji RP z 1997 r. w 20. rocznicę jej uchwalenia, dając w ten sposób do zrozumienia, jak ważne jest w państwie prawa przestrzeganie ustalonych zasad i procedur postępowania.

Leszek Baran

Spis treści

Od autora	19
Jak korzystać z materiałów	21

BLOK I – PRZYGOTOWANIE DO UŻYCIA ŚRODKÓW PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO

TECHNIKI INTERWENCJI

– NR 1 KRK – ĆW	30
Zagadnienia wprowadzające do przedmiotu	30
Środki przymusu bezpośredniego oraz ich charakterystyka	34
Policja i jej podstawowe zadania	34
Uprawnieni do używania i wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej.....	36
Podstawowe pojęcia związane z użyciem oraz wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej	36
Użycie a wykorzystanie środka przymusu bepośredniego i broni palnej	36
Broń palna	37
Doprowadzenie.....	37
Obezwładnienie	37
Ustawowy katalog środków przymusu bezpośredniego	38

TECHNIKI INTERWENCJI

– NR 2 KRK – ĆW	41
Przypadki użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego.....	41
Przypadki zakazu użycia	42
Siła fizyczna	43
Pojęcie oporu biernego i pojęcie oporu czynnego	43
Kajdanki	43
Kaftan, pas obezwładniający.....	44
Kask zabezpieczający	44
Siatka obezwładniająca.....	45

Pałka służbowa	45
Wodne środki obezwładniające	46
Pies służbowy.....	46
Koń służbowy	46
Pociski niepenetracyjne	46
Chemiczne środki obezwładniające	47
Paralizatory	47
Kolczatka drogowa	48
Pojazd służbowy.....	48
Środki przeznaczone do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód	48
Środki pirotechniczne o właściwościach ogłuszających lub oślniewających ...	49

TECHNIKI INTERWENCJI

– NR 3 KRK – ĆW	51
Postępowanie po użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego	53
Udzielanie przez policjanta i odstąpienie przez policjanta od udzielenia pierwszej pomocy.....	53
Dokumentowanie użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego.....	55

TECHNIKI INTERWENCJI

– NR 4 KRK – ĆW	59
Podstawowe informacje o trybie postępowania przed użyciem lub wykorzystaniem broni palnej	60
Jak definiowana jest broń	61
Czy broń palna jest środkiem przymusu bezpośredniego.....	61
Kiedy broni palnej uprawniony może użyć	62
Czy użycie (wykorzystanie) broni palnej to obowiązek uprawnionego	62
Kiedy broń palna może zostać użyta lub wykorzystana przez oddział zwarty.	62
Przypadki gdy można użyć broni palnej	63
Okoliczności wymagające podjęcia interwencji z użyciem lub wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego.....	63
Bezpieczeństwo, bezpieczeństwo publiczne i porządek publiczny	64
Podstawowe zadania policji.....	65
Przemoc w rodzinie	65
Interwencja	66

**BLOK II –
PROBLEMATYKA LEGITYMOWANIA**

TECHNIKI INTERWENCJI

– NR 5 KRK – ĆW	68
Podstawy prawne i faktyczne legitymowania	70
Pojęcie legitymowania	70
Tożsamość osoby, dane personalne i dodatkowe dane	71
Ustalanie tożsamości osoby	71
Faktyczne przyczyny legitymowania	72
Postępowanie policjanta podczas legitymowania	73
Zasada trójkąta	74
Kontrola uczestnika ruchu drogowego	74

TECHNIKI INTERWENCJI

– NR 6 KRK – ĆW	78
Legitymowanie cudzoziemców	80
Pojęcie cudzoziemca	80
Dokument podróży	81
Granica, mały ruch graniczny	81
Wiza krajowa, Wiza Schengen	81
Wykonywanie pracy	81
Jakie przepisy może naruszać cudzoziemiec	82
Dokumentowanie legitymowania	85
Taktyka i bezpieczeństwo podczas legitymowania	86

**BLOK III –
ZATRZYMANIE OSOBY**

TECHNIKI INTERWENCJI

– NR 7 KRK – ĆW	89
Rodzaje zatrzymań i ich charakterystyka	91
Co to jest zatrzymanie	91
Zatrzymanie procesowe, a zatrzymanie pozaprocessowe (porządkowe, penitencjarne, administracyjne)	92
Zatrzymanie obywatelskie (ujęcie)	94
Zatrzymanie sprawcy przemocy w rodzinie	94

Przymusowe doprowadzenie.....	94
Zatrzymanie nieletniego	95
Zatrzymanie porządkowe.....	96
Zatrzymanie penitencjarne	96
Zatrzymanie administracyjne.....	96
Przesłanki uzasadniające zatrzymanie	97
Przesłanka pozytywna i negatywna, a przesłanki ogólna i szczególna.....	97
Uzasadnione przypuszczenie	97
Inne przesłanki zatrzymania	97
Zatrzymanie na gorącym uczynku.....	98
Prawa osób zatrzymanych.....	98
Protokołowanie zatrzymania	99
Prawa zatrzymanego.....	100
Prawo do uzyskania pomocy medycznej	100
Prawo do złożenia zażalenia do właściwego miejscowo prokuratora.....	101
Prawo do informacji o przyczynach zatrzymania, otrzymania kopii protokołu i inne.....	101
Wysłuchanie zatrzymanego	101
TECHNIKI INTERWENCJI	
– NR 8 KRK – ĆW	104
Postępowanie funkcjonariusza w przedmiocie zatrzymania	106
Bezpieczeństwo podczas zatrzymywania oraz doprowadzeniach osób.....	106
Taktyka zatrzymywania	107
Czynności policjanta związane z zatrzymaniem osoby	108
Niektóre czynności związane z zatrzymaniem nieletniego	109
Dokumentowanie zatrzymania	111

**BLOK IV –
KONTROLA OSOBISTA, PRZEGLĄDANIE ZAWARTOŚCI BAGAŻU,
SPRAWDZANIE ŁADUNKU**

TECHNIKI INTERWENCJI	
– NR 9 KRK – ĆW	113
Podstawy prawne oraz uzasadnienie faktyczne kontroli osobistej i przeglądania bagażu oraz sprawdzania ładunku	113
Podstawy prawne	113
Uzasadnienie faktyczne kontroli osobistej.....	113

Sprawdzenie osoby, kontrola osobista a przeszukiwanie osoby	114
Kto przeprowadza kontrolę osobistą	114
Przyczyny dokonywania kontroli osobistej, przeglądania zawartości bagażu, sprawdzenia ładunku.....	115
Kontrola osobista, przeglądanie zawartości bagażu, sprawdzanie ładunku w praktyce oraz dokumentowanie tych czynności.....	116

BLOK V – PRZESZUKANIE OSOBY, POMIESZCZEŃ I RZECZY

TECHNIKI INTERWENCJI

– NR 10 KRK – ĆW	119
Podstawy prawne i zasadnienie faktyczne przeszukania pomieszczeń i rzeczy.....	119
Istota, cele i rodzaje przeszukań	119
Podstawy prawne przeszukania osób, pomieszczeń i rzeczy	120
Podstawy faktyczne przeszukania osób, pomieszczeń i rzeczy	123
Dokumenty uprawniające do przeszukania osób, pomieszczeń i rzeczy.....	123
Miejsca które mogą być przeszukane	123
Praktyczne aspekty przeszukania osoby, pomieszczeń i rzeczy oraz dokumentowanie tych czynności.....	124
Przygotowanie do przeszukania.....	124
Przeszukiwanie osoby, pomieszczeń i rzeczy w praktyce.....	125
Przeszukiwanie oraz sposób jego przeprowadzania w różnych sytuacjach	125
Zakończenie przeszukania.....	126
Dokumentowanie przeszukania.....	126

BLOK VI – WYKONYWANIE POLECEŃ UPRAWNIONYCH ORGANÓW ORAZ UDZIELANIE POMOCY I ASYSTY

TECHNIKI INTERWENCJI

– NR 11 KRK – ĆW	129
Udzielanie pomocy i asysty przez policjantów oraz realizacja innych poleceń uprawnionych organów.....	129
Istota i cele postępowania egzekucyjnego.....	129
Egzekucja administracyjna.....	130

Wierzyciel, zobowiązany a organ egzekucyjny	130
Egzekutor, organ rekwizycyjny, poborca skarbowy.....	131
Organ nadzoru a organ asystujący.....	131
Udzielanie pomocy i asysty przez policjantów oraz jej zakres	132
Pomoc a asysta	132
Możliwość użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego	132
Realizacja poleceń uprawnionych organów.....	133

BLOK VII
– PRZEPROWADZANIE INTERWENCJI ORAZ POSTĘPOWANIE
Z OSOBAMI ZNAJDUJĄCYMI SIĘ POD WPŁYWEM ALKOHOLU
LUB PODOBNI DZIAŁAJĄCEGO ŚRODKA

TECHNIKI INTERWENCJI

– NR 12 KRK – ĆW	135
Policyjne interwencje oraz pojęcia z tym związane	136
Jak definiujemy policyjną interwencję.....	137
Trzy elementy policyjnej interwencji	137
Zamach	137
Bezprawny zamach	138
Czynna napaść na funkcjonariusza	138
Bierny opór, czynny opór, przemoc i groźba bezprawna.....	138
Niebezpieczny przedmiot	139
Stan nietrzeźwości	139
Stan po użyciu alkoholu	139
Doprowadzenie osoby do wytrzeźwienia	139
Taktyka i technika interweniowania.....	140
Techniki stosowane podczas interwencji	140
Czynniki wpływające na taktykę i technikę interweniowania	141
Podstawy prawne oraz okoliczności uzasadniające podjęcie interwencji w stosunku do osób pod wpływem alkoholu lub podobnie działającego środka	141
Postępowanie z osobami znajdującymi się pod wpływem alkoholu lub podobnie działającego środka	143
Praktyczne aspekty wybranych interwencji w stosunku do osoby pod wpływem alkoholu oraz dokumentowanie jej przebiegu.....	145

BLOK VIII
– AKTY I DOKUMENTY PRAWNE

USTAWA Z DNIA 24 MAJA 2013 R.	
O ŚRODKACH PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO I BRONI PALNEJ	148
Rozdział 1.	
Przepisy ogólne	148
Rozdział 2.	
Środki przymusu bezpośredniego	152
Rozdział 3.	
Broń palna	164
Rozdział 4.	
Dokumentowanie użycia i wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej	167
Rozdział 5.	
Zmiany w przepisach obowiązujących	170
Rozdział 6.	
Przepisy przejściowe i przepis końcowy	192
USTAWA Z DNIA 6 KWIETNIA 1990 R. O POLICJI	194
Rozdział 1.	
Przepisy ogólne	194
Rozdział 2.	
Organizacja Policji	195
Rozdział 3.	
Zakres uprawnień Policji	205
Rozdział 3a.	
Bandera i znaki rozpoznawcze	231
Rozdział 5.	
Służba w Policji	231
ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW Z DNIA 29 WRZEŚNIA 2015 R.	
W SPRAWIE POSTĘPOWANIA PRZY WYKONYWANIU	
NIKTÓRYCH UPRAWNIENÍ POLICJANTÓW	232
Rozdział 1.	
Przepisy ogólne	232
Rozdział 2.	
Legitymowanie osób	233
Rozdział 3.	
Zatrzymywanie osób	234

Rozdział 4.	Pobieranie od osób wymazu ze śluzówki policzków lub odcisków linii papilarnych oraz pobieranie odcisków linii papilarnych lub materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości.....	236
Rozdział 5.	Kontrola osobista, przeglądanie zawartości bagaży i sprawdzanie ładunków w portach i na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego.....	237
Rozdział 6.	Obserwowanie i rejestrowanie obrazu i dźwięku zdarzeń w miejscach publicznych	238
Rozdział 7.	Żądanie niezbędnej pomocy oraz zwracanie się o niezbędną lub doraźną pomoc	238
Rozdział 8.	Przepisy przejściowy i końcowy	241

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. (poz. 1565)

ZAŁĄCZNIK NR 1.	Protokół zatrzymania osoby	243
ZAŁĄCZNIK NR 2.	Pouczenie o uprawnieniach osoby zatrzymanej na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji	247
ZAŁĄCZNIK NR 3.	Pouczenie o uprawnieniach osoby zatrzymanej na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji	249
ZAŁĄCZNIK NR 4.	Protokół pobrania wymazu ze śluzówki policzków od osoby o nieustalonej tożsamości / od osoby usiłującej ukryć swoją tożsamość*	251
ZAŁĄCZNIK NR 5.	Protokół pobrania od osoby wymazu ze śluzówki policzków	254
ZAŁĄCZNIK NR 6.	Protokół pobrania materiału biologicznego ze zwłok ludzkich.....	257
ZAŁĄCZNIK NR 7.	Wzór karty daktyloskopijnej odcisków linii papilarnych palców	259
ZAŁĄCZNIK NR 8.	Wzór karty chejroskopijnej.....	261
ZAŁĄCZNIK NR 9.	Protokół kontroli osobistej / przeglądania zawartości bagażu / sprawdzania ładunku*	263

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI Z DNIA 29 SIERPNIA 2001 R. W SPRAWIE SPOSOBU UDZIELANIA PRZEZ POLICJĘ LUB STRAŻ GRANICZNĄ POMOCY LUB ASYSTY ORGANOWI EGZEKUCYJNEMU I EGZEKUTOROWI PRZY WYKONYWANIU CZYNNOŚCI EGZEKUCYJNYCH.....	265
---	------------

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI Z DNIA 28 STYCZNIA 2002 R. W SPRAWIE UDZIELANIA POMOCY LUB ASYSTOWANIA KOMORNIKOWI PRZEZ POLICJĘ LUB STRAŻ GRANICZNĄ PRZY WYKONYWANIU CZYNNOŚCI EGZEKUCYJNYCH.....	268
--	------------

OD AUTORA

Rozpoczął się kolejny semestr studiów na kierunku bezpieczeństwa wewnętrznego. Tym razem zgłębiać będziemy tajniki związane z technikami interwencji. Celem przedmiotu, jest przybliżenie studentom ogólnych teoretycznych zasad posługiwania się środkami przymusu bezpośredniego oraz stosowania różnego rodzaju technik interwencji, które służą obronie, jak również wyegzekwowaniu przez stosującą je osobę odpowiednich zachowań.

Te ogólne zasady, wynikające z przepisów powszechnie obowiązującego prawa oraz taktycznych zasad, wynikających z doświadczeń praktyki (zwłaszcza policjantów), znacznie łatwiej będzie poznać i przyswoić sobie, jeżeli aktywnie będziecie uczestniczyć w ćwiczeniach. Z tą myślą zostały przygotowane: wyciąg z ustawy o Policji w części, mówiącej o prawach, obowiązkach i uprawnieniach policjantów. Zamieszczamy także rozporządzenie wykonawcze w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policji. Kolejne dwa rozporządzenia będą pomocne przy omawianiu zakresu pomocy i asysty przez policjantów. Przepisy ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, natomiast przytoczone zostały w całości. Wszystkie przepisy obejmują stan prawny na dzień 2 kwietnia 2017 r.

Przepisy te ułatwią rozwiązywanie problemów, które z pewnością napotkacie, w ramach różnych analiz i prób rozwiązywania zadań, także tych postawionych przed wami przez prowadzących ćwiczenia.

Techniki interwencji, jako przedmiot w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie nauczany jest w ramach eksperymentalnej ścieżki. Zakres wiedzy przekazywanej studentom, obejmuje problematykę uzgodnioną w ramach porozumienia z Komendantem Głównym Policji a Władzami Uczelni. Zatem jest to wiedza praktyczna i przydatna, nie tylko do zaliczenia przedmiotu. W ramach poszukiwania efektywniejszego sposobu przekazywania wiedzy, Uczelnia zrezygnowała z prowadzenia wykładów oraz pisania prac projektowych przez studentów. Wiele jest argumentów przemawiających za słusznością takiej decyzji^[1].

Przeprowadzone badania przez autora w Katedrze Bezpieczeństwa Wewnętrznego WSiIZ w Rzeszowie, pozwalają mówić, że powszechnie znane zjawisko, iż studenci po literaturę sięgają niechętnie, nie jest obce także naszym studentom^[2].

Materiały te przygotowane zostały myślą o ich praktycznej przydatności. Są także odzwierciedleniem sugestii, wniosków i opinii studentów. Dlatego w opracowaniu tym są slajdy, które mają ułatwić przyswajanie i utrwalanie wiedzy. W chwili, kiedy to czytacie, w ramach grup ćwiczeniowych, tworzą już zespoły, którym przyjdzie analizować różne sytuacje. Takie np., o których pisała prasa, słyszeliście może w radiu bądź oglądali w telewizorze, a może byliście świadkami interwencji? Wymiana doświadczeń, dzielenie się wątpliwościami, to właściwa droga do utrwalania wiedzy i uatrakcyjnienia zajęć. Nie jest moim odkryciem twierdzenie, że człowiek najszybciej uczy się, kiedy potrzeba wiedzy, wyłania się w praktycznym działaniu. Właśnie wówczas sięgajcie do tych przepisów. Tego nawyku bardzo brakuje. Wynika to z moich obserwacji. Przy niekiedy bezrefleksyjnym korzystaniu z opracowań zamieszczonych w Internecie, wielu studentów nie bierze pod uwagę, że czas upływa, a wraz z nim zmieniają się przepisy. Do każdego bloku tematycznego, rekomendowana jest literatura. Warto do niej sięgać.

Dla prawnika, powoływanie się na nieaktualne przepisy w sądzie, to przegrana sprawa. Dla studenta to istotny błąd w opracowaniu. Warto nad tym spostrzeżeniem zastanowić się, chociaż przez chwilę. Za niedługo przystąpicie do przygotowania prac dyplomowych. Odwołując się do literatury, sprawdzajcie aktualność przepisów lub śledźcie zmiany, jakie nastąpiły. Ta sugestia dotyczy także ćwiczeń. Policyjne interwencje, to trudne zadanie dla każdego policjanta, który musi wykazać się wiedzą oraz nabyć umiejętność jej wykorzystanie w praktycznym działaniu. Studenci podczas ćwiczeń poznają tajniki policyjnego rzemiosła, a przede wszystkim zdobywają wiedzę. Pełen optymizmu zakładam, że ten zbiór przepisów i pomocy dydaktycznych, będzie w tym pomocny, a także cieszył się zainteresowaniem nie mniejszym niż opracowanie z 2014 roku.

Na zakończenie miły obowiązek. Panom: Stanisławowi Pieprzemu; Leszkowi Baranowi; Kazimierzowi Krajowi oraz Tobiaszowi Małysie serdecznie dziękuję za pomoc i naukową inspirację.

Jan Swół

Dębica, 2 kwietnia 2017 r.

- [1] J. Swół, Casus prof. Rońdy, a edukacja, e-Terroryzm.pl z 2014 nr 2 (26)
- [2] Zob. publikacje na ten temat: J. Swół, Pokonferencyjne refleksje, e-Terroryzm.pl z 2013 nr 10 (22); J. Swół, Z konfrontacji z rzeczywistością, e-Terroryzm.pl z 2014 nr 4 (28); J. Małucha, Książka jest studentowi obca?, http://naszymzdaniem.dlstudenta.pl/arttykul/Ksiazka_jest_studentowi_obca,110732.html; J. Swół, Książka obca studentowi?, e-Terroryzm.pl z 2015 nr 2 (38); J. Swół, Edukacja (nie)zawsze się optaca, e-Terroryzm.pl z 2015 nr 10 (46).

JAK KORZYSTAĆ Z MATERIAŁÓW

Zgromadzone materiały mają pomóc w przygotowywaniu się do ćwiczeń oraz utrwaleniu wiedzy z przedmiotu Techniki interwencji. Są odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby, a także uwzględniają postulaty i opinie studentów. Treści kształcenia realizowane w ramach ćwiczeń z tego przedmiotu, uwzględniają problematykę oraz minimum czasowe wymagane przez Policję. Ponieważ w programie studiów WSLiZ w Rzeszowie dokonano zmian (w ramach tego przedmiotu nie prowadzi się już wykładów), materiały te powinny być pomocne w realizacji programu nauczania przy takim założeniu. Na ćwiczenia z udziałem nauczyciela akademickiego przeznaczono zostało 38 godzin lekcyjnych. Przewiduje się, że na przygotowanie do ćwiczeń oraz ich zaliczenia, student powinien poświęcić jeszcze 49 godzin. Informacje zwrotne od studentów oraz oceny z wcześniejszych zaliczeń pozwalają mówić, że materiały i akty prawne zgromadzone w tym opracowaniu, zaoszczędzą dużo czasu studentom. Czas ten można i należy przeznaczyć na czytanie literatury, także tej podanej w udostępnionych prezentacjach.

Problematyka objęta treściami kształcenia podzielona została na VII bloków tematycznych, którym przyporządkowano określoną liczbę godzin. Przykładowo, problematyce przygotowania do użycia środków przymusu bezpośredniego w ramach zajęć poświęcone zostanie 13 godzin lekcyjnych. W tym bloku tematycznych do omówienia (przećwiczenia) jest siedem tematów. Oznacza to, że zainteresowanie uczestniczących w zajęciach, określać będzie ramy czasowe dla danej problematyki. Jeżeli, problematyka będzie dla studentów trudna do opanowania, co np. zasygnalizują prowadzącemu zajęcia, jest oczywiste, że temu tematowi poświęcone będzie kierunkowe działanie prowadzącego zajęcia oraz wspólny wysiłek. Jeżeli zagadnienie, które jest przewidziane w ramach zajęć, w ocenie studentów i nauczyciela, nie nastrocza problemów w jego zrozumieniu i interpretacji, nie powinno być omawiane, tylko z tego powodu, że nie minął czas przeznaczony na jego realizację.

Problematyka objęta treściami kształcenia, chociaż narzucona studentom, może być mimo tego interesująca. Świadomość prawna zwiększa poczucie bezpieczeństwa każdego z nas. Chociażby z tego powodu, warto sięgać do opracowań poświęconych problematyce i uwarunkowaniom, w jakim przychodzi policjantom realizować zadania służbowe. Jest jeszcze

jeden, bardzo istotny powód. Dyplom ukończenia studiów zobowiązuje do wyższej świadomości prawnej. Także posługiwanie się poprawnym językiem i terminologią. Bez czytania literatury, bez umiejętności wykorzystywania aktów prawnych nie jest to możliwe. Na potwierdzenie tych słów, przykład z ćwiczeń. Studenci, po oglądnięciu policyjnych interwencji utrwalonych na krótkich filmach, podczas ćwiczeń mieli indywidualne zadanie. Polegało na tym, aby opisać zdarzenie wymagające podjęcia interwencji z użyciem lub wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego, uwzględniając aspekty prawne oraz uzasadnienie faktyczne. Założeniem było, że każdy ze studentów miał wcielić się w rolę interwenującego funkcjonariusza.

Zadanie okazało się zbyt trudne. Studenci nie potrafili wcielić się w rolę policjanta (policjantki) i opisywali interwencję widzianą na filmach, albo opisali bezosobowo interwencję, jaką sobie wyobrażali. Treść pisemnej wypowiedzi daje podstawy do przyjęcia, że nie czytali opracowań na ten temat. A przecież problematyka w ramach tego bloku tematycznego została zakończona. Nie uznali także za stosowne skorzystać z aktów prawnych, które wykorzystywane są zawsze podczas ćwiczeń. Ponieważ jednym z efektów kształcenia zakłada, że po zaliczeniu przedmiotu, student w zakresie wiedzy potrafi posługiwać się terminologią prawniczą oraz specjalistyczną w zakresie stosowania oraz wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego, to gdyby takie zadanie było podstawą do końcowej oceny (zaliczenia ćwiczeń) wielu studentów miałyby kłopoty z tego tytułu. Podanie podstawy prawnej użycia środków przymusu bezpośredniego również okazało się zbyt trudne dla wielu z nich. Jeden ze studentów napisał, podając podstawę prawną że „ wykorzystanie i użycie środków przymusu bezpośredniego reguluje artykuł 51 Kodeksu postępowania karnego”.

Dlatego podczas ćwiczeń zachęcam do częstego korzystania z udostępnionych materiałów. W jakich sytuacjach – to zależy od pomysłowości i kierunku zainteresowań sytuacją problemową każdego studenta. Ponieważ z tym bywa różnie^[1], możecie liczyć na prowadzących zajęcia. Atrakcyjność ćwiczeń zależy głównie od Was. Warto mieć to na uwadze. Pamiętajcie i korzystajcie z tego, że macie wpływ na przebieg ćwiczeń. Jest jeszcze inny poziom relacji student – uczelnia. Uczelnia w swojej ofercie dydaktycznej, zapewnia udostępnienie (przekazanie) wiedzy

w zakresie oraz na poziomie, który odpowiada zainteresowaniu studentów. Wiedza jest towarem, a student specyficznym klientem uczelni. Powinien być zainteresowany otrzymywaniem produktu (wiedzy) na jak najwyższym poziomie. Nie czytając specjalistycznej literatury, bez należytego zainteresowania się rozwiązaniami prawnymi, trudno jest ocenić, na jakim poziomie przekazywania jest wiedza. Natomiast uczelnia, ani prowadzący zajęcia nie są w stanie, bez zainteresowania i aktywności studenta spowodować, że opanuje on wiedzę w takim zakresie, że pozwoli mu to uzyskać pozytywną ocenę. Materiały w tym zeszycie z pewnością będą sprzyjać osiągnięciu zakładanego celu. Tak przez nauczyciela akademickiego jak również studentów.

Prawo ulega częstym zmianom. Aby nie popełnić błędu, warto skorzystać z możliwości sprawdzenia treści aktu prawnego u źródła. Jest to łatwe i możliwe w odniesieniu do ustaw oraz rozporządzeń dzięki temu, że Internetowy System Aktów Prawnych (ISAP) daje możliwość sprawdzenia treści aktów prawnych^[2]. Po wybraniu odpowiedniego Dziennika Ustaw (Dz. U.), jego numeru oraz właściwej pozycji, pod którą interesujący nas akt prawny został wydany, mamy możliwość ustalenia, czy jest on wciąż obowiązujący. Uważny obserwator dokona jeszcze innych spostrzeżeń, np. że dany akt prawny był zmieniany. Kliknięcie myszką pozwoli ustalić liczbę zmian. Warto wiedzieć, że w odniesieniu do aktów prawnych udostępnianych poprzez link (<http://isap.sejm.gov.pl/VolumeServlet?type=wdu>) istnieje możliwość zapoznania się z ich treścią (ustawy, rozporządzenia), w której uwzględniono także zmiany. Są one nanoszone na ustawę, a informacja znajduje się po prawej stronie w górnej części karty tytułowej aktu. Z koniecznością sprawdzenia musi liczyć się każdy, kto chce uniknąć błędu albo w sposób niebudzący wątpliwości zaprezentować swoje stanowisko w danej sprawie. Oczywiście należy poszukiwać opracowań książkowych opartych na aktualnym stanie prawnym, a ten często ulega zmianie.

Czytając tekst utrwalony na slajdach, proponuję sprawdzić samemu podstawę prawną u źródła. Wiedza łatwiej się wówczas utrwała. Równie wysoką efektywność można osiągnąć czytając literaturę oraz analizując treść aktu prawnego, albo robiąc zapiski podczas ćwiczeń. Bezproblemowo wykorzystasz je przy zaliczeniu końcowym. Ja na to zezwalam. Dlaczego prawie nikt nie korzysta? Przemilczę.

W tym zeszycie mamy odwołanie do przepisów rangi: ustaw, rozporządzeń oraz zarządzeń. Mimo różnych nazw, są to akty prawne. Część z nich to akty powszechnie obowiązującego prawa (ustawy i rozporządzenia), a część to akty prawa wewnętrznego (zarządzenia). Dochodzimy, zatem do jednego z możliwych podziałów przepisów. Faktycznie klasyfikuje się je wg różnych kryteriów^[3]. Po co w literaturze dokonuje się różnych podziałów albo prób definiowania pewnych pojęć? Najkrócej mówiąc, nie po to, żeby utrudniać życie studentowi, lecz w celu precyzyjniejszego komunikowania się oraz sprawniejszego działania struktur administracji.

Nazwa aktu prawnego (ustawa, rozporządzenie, wytyczne, uchwała, statut, zarządzenie) pozwala na zorientowanie się, jaki organ go wydał. Krótko mówiąc, wiedza z zakresu prawoznawstwa jest jak najbardziej przydatna. W jeszcze szerszym zakresie przydatna jest znajomość funkcjonowania administracji państwowej i samorządowej^[4]. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że: „normatywne podstawy organizacji i działania administracji publicznej mieszczą się w przepisach zakwalifikowanych do różnych gałęzi prawa”^[5]. Mówimy o prawie samorządowym, administracyjnym, karnym, cywilnym, bankowym, policyjnym itp. W praktyce akty normatywne zawierające obowiązujące normy prawne określane są terminem „źródła prawa”. W literaturze przybliża się studentom całe systemy źródeł prawa. System prawa policyjnego w zarysie zostanie przedstawiony później.

Wszystkie akty prawne mają swój początek w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku^[6]. Konstytucja to akt prawny określany także, jako ustawa zasadnicza, który ma najwyższą moc prawną w systemie źródeł polskiego prawa. Krótko mówiąc, jest podstawą polskiego systemu prawnego. W praktyce oznacza to m.in., że pozostałe akty prawne nie mogą być sprzeczne z tym, co wynika z konstytucji. W trzecim rozdziale tego najważniejszego aktu prawnego określone zostało: co jest źródłem powszechnie obowiązującego prawa (art. 87), jakie warunki muszą być spełnione, aby akt prawny wszedł w życie oraz tryb jego ogłoszenia (art. 88), kto może wydawać rozporządzenia i kiedy (art. 92), jaki charakter mają i kogo obowiązują (do kogo są adresowane) uchwały i zarządzenia (art. 93), kiedy i na jakich warunkach organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej mogą ustano-

wić przepisy prawa miejscowego (art. 94). Do postanowień Konstytucji dostosowane muszą być akty niższego rzędu. Inaczej mówiąc, pomimo tego, że: „najwyższe miejsce w hierarchii źródeł prawa w Rzeczypospolitej Polskiej zajmują źródła prawa pochodzące od organów władzy ustawodawczej, a więc ustawy wydawane przez Parlament, czyli Sejm i Senat”^[7], muszą one wykazywać zgodność z postanowieniami Konstytucji.

Akty niższego rzędu niż Konstytucja (ustawy) regulują np. złożoną problematykę związaną z bezpieczeństwem państwa. Pojęcie to ma bardzo wiele znaczeń, bo w ramach obowiązującego porządku prawnego jest używane w różnych kontekstach. Analizując treść opracowań nawiązujących do problematyki bezpieczeństwa, można pokusić się o stwierdzenie, że jest to abstrakcyjny termin określający złożony zespół pojęć^[8]. „W *Słowniku terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego* zaproponowano kilkaset definicji związanych z bezpieczeństwem i obronnością”^[9]. Jak to możliwe? – może ktoś w tym miejscu zastanawia się. Możliwe! Zdaniem Stanisława Pieprznego, ogólny charakter zadań określony przez art. 1 ust. 1 ustawy o Policji wskazuje na brak możliwości dokładnego określenia ich granic^[10]. Jeżeli masz ochotę go przeczytać, to zachęcam. Zauważyłeś, że przepis jest tak ogólnie sformułowany, że musisz uciekać się do intuicyjnego jego rozumienia. Jak czytać np. służebną rolę Policji wobec społeczeństwa?

Kto z nas rozpatruje ukaranie w postępowaniu mandatowym w kategoriach służby społeczeństwu, jeżeli to dotyczy nas samych? Podstawowe zadania Policji zawarte są w pojęciach: „ochrona bezpieczeństwa ludzi” oraz „utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego”. Czy skłaniasz się ku opinii, że są one bardzo trudne do przybliżenia? I pomyśleć, że takie nieostre słownictwo, taką niejednoznaczną terminologię spotyka się w wielu aktach prawnych. Gdybyś mógł zastanowić się, chociaż przez chwilę, umiałbyś powiedzieć, dlaczego tak jest? Czy przyszło Ci na myśl, że może to być celowe? Jeżeli nie, to nie szkodzi, ja też kiedyś tak nie myślałem. Jeżeli zapamiętasz, że często źródłem nieostrości pojęć jest chęć ustawodawcy, aby uregulować takie stany faktyczne, które nie dają się opisać w sposób dostatecznie precyzyjny, natomiast próba ich opisania powodowałaby utrudnienie w operowaniu tekstami normatywnymi^[11], to czas przeznaczony na ćwiczenie, do którego Cię wciągnąłem, będzie wykorzystany twórczo. A może już doszedłeś do tego wniosku. Że-

by dowiedzieć się czegoś więcej o zadaniach policjantów podejmujących interwencje, nie wystarczy przeczytać tylko art. 1 ustawy o Policji, bo wynikają one także z innych przepisów. Mam nadzieję, że przekonasz się o tym wielokrotnie.

Zanim wybierzesz się w samodzielną wędrówkę, żeby poznać inne akty prawne związane z przedmiotem techniki interwencji albo przeczytasz te zamieszczone tutaj, dam Ci jeszcze jedną wskazówkę. Każdy akt prawny ma swoją budowę. Ustawa o Policji podzielona jest na rozdziały, które mają tytuły (np. **Rozdział 1. Przepisy ogólne**) oraz artykuły (np. **art. 1**). Artykuły z kolei dzielą się na ustępy (np. **art. 1.1**), ustępy natomiast na punkty (np. **art. 1.2.1**). Niepoprawne jest czytanie treści aktu w sposób następujący: „Artykuł jeden (pierwszy), kropka jeden”. Podobnie w odniesieniu do ustępu drugiego: „Artykuł jeden (pierwszy), kropka dwa, kropka jeden, nawias”. Poprawne przeczytanie artykułu zawartego w ustawie, zwłaszcza podczas ćwiczeń, powinno zacząć się następująco: „Artykuł pierwszy, ustęp drugi. Do podstawowych zadań Policji należą: punkt pierwszy: ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra”. Czy można odczytać w taki sposób „zaszyfrowaną” strukturę: „art. 15. 1. 3a). a”)? Oczywiście, że taki zapis jest niewłaściwy. Przykładem poprawnej formy może być „art. 15 ust. 8 ustawy o Policji”. Jeżeli zamierzasz zapoznać się z treścią ustępu ósmego artykułu piętnastego, może to oznaczać, że zapoczątkowałeś (-łaś) długą wędrówkę. Aktów prawnych rangi ustawy do poznania w ramach systemu policyjnego jest bardzo dużo. Nie jest ważne, ile. Ważne, żebyś miał świadomość, że formacje mundurowe i uzbrojone, straże umundurowane i uzbrojone oraz straże umundurowane – nieuzbrojone, inspekcje i służby nadzorcze, finansowe i niefinansowe organy dochodzenia w sprawach o przestępstwa i wykroczenia skarbowe, jednostki gospodarcze ochrony osób i mienia, organy w sytuacjach kryzysowych i klęsk żywiołowych^[12] działają, opierając się na ustawie oraz wydanych na tej podstawie aktach wykonawczych. Jest zatem wiele do naukowego poznania, czasami nawet do odkrycia. O tym będzie można przekonać się już niedługo.

Tymczasem życzę Wam powodzenia i sukcesów. Zapraszam do korzystania z wcześniejszych opracowań wydanych z myślą o ułatwieniu opanowania wiedzy, umiejętności i kompetencji. Pozwalam sobie jeszcze raz

przypomnieć, że stan prawny mógł ulec zmianie, ale z ustaleniem tego nie powinno być problemów.

Ciągły rozwój stosunków społecznych, wzrost ekonomiczny, podróże kosmiczne są możliwe dzięki wiedzy. Bo człowiek uczy się na wiele sposobów przez całe życie. Bardzo trafnie zauważył prof. Jerzy Chłopecki, że przemiany na współczesnym rynku pracy uprzywilejowują dwa krańcowe bieguny zasobów siły roboczej: pracowników o najniższych i najwyższych kwalifikacjach. Dla prywatnego właściciela obecnie nie jest tak istotne: „jakim dyplomem legitymuje się kandydat na pracownika, ważne jest bowiem, co potrafi i wszelkie dokumenty, z dyplomem na czele, istotne są o tyle, o ile umiejętności te poświadczają”^[13]. Jeżeli zgodzimy się z takim zapatrywaniem, konsekwencją tego powinna być zmiana myślenia o sposobie przyswajania wiedzy. Proponowany sposób prowadzenia ćwiczeń, jak się wydaje wychodzi temu naprzeciw. W każdym bądź razie uwzględnia opinie setek studentów w ramach tej formy edukacji, po wprowadzeniu Krajowych Ram Kwalifikacyjnych^[14].

Kształcenie we współczesnych szkołach wyższych – pisze prof. Tadeusz Pomianek – odbiega znacznie od tradycyjnego. W wyniku otwartości edukacji na uczelniach pojawili się nietradycyjni studenci: ludzie starsi, mniejszości etniczne, ludzie ubodzy itd. Wyjątkową rolę w nauczaniu na uczelniach wyższych odgrywa nauczanie na odległość. Niestety, kiedyś ściąganie na uczelniach były normą^[15]. Dzisiaj także są, chociaż na niewiele się przydają. Wraz z rozwojem technologii dochodzą jeszcze inne niedozwolone pomoce, z których korzystają studenci. A kiedy przyjdzie coś napisać samemu, powstaje problem. Tak wielki, że student niekiedy nie jest w stanie przeczytać ze zrozumieniem tego, co mu ktoś napisał. Nie potrafi sprawdzić, czy akty prawne wykorzystane przy redagowaniu tekstu to właściwe źródło prawa. Należy żywić nadzieje, że rekomendowane materiały do ćwiczeń przyczynią się do tego, że o niedozwolonych praktykach mówić będziemy w ujęciu historycznym.

Przypisy:

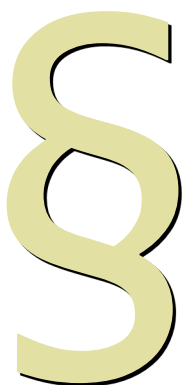
^[1] Przykładowo jeden ankietowanych studentów, na pytania: W jakim stopniu uważasz problematykę ćwiczeń za interesującą podał 2% (100 max.); Podaj w% o ile wzbogacona została twoja wiedza w okresie semestru? Oceniał na 20%. Przydatność omawianej problematyki na przyszłość ocenił na 50%. Prowadzący zajęcia był przygotowany do ich prowadzenia w 10%. Na pytanie: Co twoim zdaniem należy zmienić w sposobie prowadzenia ćwiczeń? Odpowiedź brzmiała: „Formę zajęć. Nic”. W gronie 38 studentów, którzy

wypowiedzieli się na ostanie z pytań, (Co twoim zdaniem należy zmienić w sposobie prowadzenia ćwiczeń?), piętnastu studentów przedstawiło swoje propozycje, szesnastu nie widziało potrzeby zmian. Jeden wypowiadający się (siedemnasty) nie widział potrzeby zmian, a nadto napisał: „Zajęcia prowadzone 100% tak jakbym tego oczekiwał”. Takie zróżnicowane zapatrywania wymagają twórczej inspiracji i sygnalizowania potrzeb także ze strony studentów.

- [2] Po wejściu na stronę (<http://isap.sejm.gov.pl/VolumeServlet?type=wdu>).
- [3] Zob. E. Ochendowski, *Prawo administracyjne. Część ogólna*, Dom Organizatora TNOiK, Toruń 2000, s. 69 i nast.; *Prawo administracyjne*, red. J. Boć, Kolonia Limited 2003, s. 61 i nast.; L. Gardocki, *Prawo karne*, wyd.6., C.H. Beck, Warszawa 2000, s. 1–4.; T. Grzegorzczak, J. Tylman, *Polskie postępowanie karne*, LexisNexis, Warszawa 2003, s. 64 i nast.; S. Waltoś, *Proces karny. Zarys systemu*, LexisNexis, Warszawa 2002, s. 137 i nast.; K. Sławik, *Zarys systemu prawa policyjnego*, WoltersKluwer, Warszawa 2011.
- [4] B. Dolnicki, *Samorząd terytorialny*, Zamykacze, Kraków 2003.
- [5] E. Ura, E. Ura, *Prawo administracyjne*, PWN, Warszawa 1999, s. 45.
- [6] Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.
- [7] M. Borucka-Arctowa, J. Woleński, *Wstęp do prawoznawstwa*, WPIA UJ, Zawiercie 2000, s. 26.
- [8] J. Swół, *Statystyczne bezpieczeństwo w Polsce*, „Przegląd Strategiczny” 2014, nr 7, s. 445.
- [9] A. Urban, *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych*, Łośgraf, Warszawa 2011, s. 13.
- [10] S. Pieprzny, *Policja. Organizacja i funkcjonowanie*, wyd. 3., WoltersKluwer, Warszawa 2011, s. 28.
- [11] Tamże, s. 29.
- [12] K. Słowik, *Zarys systemu...*, dz. cyt., s. 46–292.
- [13] Tamże, s. 22.
- [14] J. Swół, W konfrontacji z rzeczywistością, (e-Terroryzm.pl, nr 4 (28) z 2014); J. Swół, Książka obca studentowi?, (e-Terroryzm.pl, nr 2 (38) z 2015 r.); J. Swół, Edukacja na rzecz bezpieczeństwa do szansy i jedyna droga (e-Terroryzm, nr 1(56) z 2017 r.).
- [15] K. Słowik, *Zarys systemu...*, dz. cyt. s. 72–73.

BLOK I

PRZYGOTOWANIE DO UŻYCIA
ŚRODKÓW PRZYMUSU
BEZPOŚREDNIEGO

TECHNIKI INTERWENCJI

– NR 1 KRK – ĆW

TECHNIKI INTERWENCJI

PROWADZĄCY: DR JAN SWÓL
4LBZ/2015/BPP

TECHNIKI INTERWENCJI

TECHNIKI INTERWENCJI

PRZEDMIOT UWZGLĘDNI TREŚCI KSZTALCENIA
OBJĘTE POROZUMIENIEM

KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI

oraz

WYŻSZEJ SZKOŁY INFORMATYKI I ZARZĄDZANIA W RZESZOWIE

TECHNIKI INTERWENCJI

Motto:

*Nauka pozwala wiedzieć więcej,
Wiedza pozwala działać rozumiej,
Doświadczenie pomaga w skuteczności
działań,
Miejmy tego świadomość.*

TECHNIKI INTERWENCJI

ZAGADNIENIA WPROWADZĄCE DO PRZEDMIOTU

TECHNIKI INTERWENCJI

Semestr studiów : **czwarty**
Kierunek: **4LBZ/2015/ BPP**
Łączna liczba godzin: **38 ćwiczenia**
Punkty ECTS: **3**
Forma zaliczenia: **Pisemna**

25 czerwca 2017

CELE PRZEDMIOTU

- Poznanie przez studentów niektórych zadań, jakie stoją przed funkcjonariuszami służb prewencyjnych, w związku z realizacją przez nich zadań na rzecz ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- Poznanie przez studentów niektórych praw i obowiązków policjantów służby prewencji,

CELE PRZEDMIOTU

- Nabycie przez studentów elementarnej wiedzy z zakresu podstaw prawnych i faktycznych, podejmowania czynności takich jak: Legitymowanie; zatrzymanie osoby; kontrola osobista, przeglądanie zawartości bagażu, sprawdzenie ładunku; przeszukanie osoby, pomieszczeń i rzeczy,
- Nabycie przez studentów podstawowej wiedzy o środkach przymusu bezpośredniego oraz ich przygotowania do użycia,

CELE PRZEDMIOTU

- Poznanie uwarunkowań prawnych oraz specyfiki niektórych czynności funkcjonariusza prewencji, które wykonuje w związku z: wykonywaniem poleceń uprawnionych organów, udzielania pomocy lub asysty; przeprowadzania interwencji oraz sposobu postępowania osobami będącymi pod działaniem alkoholu lub środka działającego podobnie.

EFEKTY KSZTAŁCENIA

W zakresie wiedzy:

- Posługiwać się terminologią prawniczą oraz specjalistyczną w zakresie stosowania oraz wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego (dla efektu **P_Wo1**),
- Identyfikować podmioty i instytucje uprawnione do żądania pomocy od funkcjonariuszy dla zapewnienia bezpieczeństwa, a także podczas czynności urzędowych (dla efektu **P_Wo2**),

EFEKTY KSZTAŁCENIA

- Identyfikować zagrożenia oraz uruchamiać procesy decyzyjne, wykorzystywać wiedzę i narzędzia służące funkcjonariuszom do skutecznego przeprowadzania interwencji z użyciem lub wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego (dla efektu **P_Wo3**).

EFEKTY KSZTAŁCENIA

W zakresie umiejętności:

- Wykorzystać teoretyczną wiedzę w procesie podejmowania decyzji w zakresie właściwego kształtowania poziomu bezpieczeństwa ludzi oraz porządku publicznego z wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego (efekt **P_Uo1**).

METODA REALIZACJI ZAJĘĆ

Metoda realizacji zajęć

Nauczanie oparte na rozwiązywaniu problemów. Ćwiczenia oparte na rozwiązywaniu problemów przez zespoły studentów, utworzone podczas pierwszych zajęć. Problematyka objęta kolejnymi ćwiczeniami sygnalizowana i omawiana jest z wyprzedzeniem, aby studenci mieli możliwość przygotowania się do ćwiczeń (zadanie domowe). Zadania, z jakimi spotykają się studenci podczas ćwiczeń, mają charakter praktyczny i problemowy. Ich rozwiązanie, przedstawiane jest przez przedstawiciela każdej grupy, przed zakończeniem zajęć. Podsumowania zajęć dokonuje prowadzący zajęcia z wykorzystaniem prezentacji Power Point.

METODA REALIZACJI ZAJĘĆ

UWAGA !!!

KAŻDY STUDENT MA PRAWO WPŁYWAĆ I KSZTAŁTOWAĆ PRZEBIEG ZAJĘĆ.

NALEŻY JAK NAJCZĘŚCIEJ Z TAKIEJ MOŻLIWOŚCI KORZYSTAĆ.

SERDECZNIE ZAPRASZAM PAŃSTWA DO TAKIEJ AKTYWNOŚCI !!!!!

METODA REALIZACJI ZAJĘĆ

Pytania, uzgodnienia co do organizacji i przebiegu zajęć oraz wyjaśnienie wątpliwości ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Treści kształcenia realizowane w ramach zajęć

Przygotowanie do użycia środków przymusu bezpośredniego (13 godz.)

- Zagadnienia wprowadzające do przedmiotu. Środki przymusu bezpośredniego oraz ich charakterystyka. Podstawowe pojęcia związane z ich użyciem,
- Ustawowy katalog środków przymusu bezpośredniego,
- Przypadki użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego,
- Postępowanie po użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego,
- Dokumentowanie użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego,
- Podstawowe informacje o trybie postępowania przed użyciem lub wykorzystaniem broni palnej,
- Okoliczności wymagające podjęcia interwencji z użyciem lub wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego.

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Problematyka legitymowania (6 godz.)

- Podstawy prawne i faktyczne legitymowania,
- Postępowanie policjanta podczas legitymowania,
- Legitymowanie cudzoziemców,
- Dokumentowanie legitymowania,
- Taktyka i bezpieczeństwo podczas legitymowania.

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Zatrzymanie osoby (8 godz.)

- Rodzaje zatrzymań i ich charakterystyka,
- Przesłanki uzasadniające zatrzymanie,
- Prawa osób zatrzymanych,
- Postępowanie funkcjonariusza w przedmiocie zatrzymania.

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Kontrola osobista, przeglądanie zawartości bagażu, sprawdzanie ładunku (2 godz.)

- Podstawy prawne oraz uzasadnienie faktyczne kontroli osobistej, przeglądania zawartości bagażu oraz sprawdzenia ładunku,
- Kontrola osobista, przeglądanie zawartości bagażu, sprawdzanie ładunku w praktyce oraz dokumentowanie tych czynności.

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Przeszukanie osoby, pomieszczeń i rzeczy (2 godz.)

- Podstawy prawne i uzasadnienia faktyczne przeszukania osoby, pomieszczeń i rzeczy,
- Praktyczne aspekty przeszukania osoby, pomieszczeń i rzeczy oraz dokumentowanie tych czynności.

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Wykonywanie poleceń uprawnionych organów oraz udzielanie pomocy i asysty (1 godz.)

- Udzielanie pomocy i asysty przez policjantów oraz realizacja innych poleceń uprawnionych organów.

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Przeprowadzanie interwencji oraz postępowanie z osobami znajdującymi się pod wpływem alkoholu lub podobnie działającego środka (6 godz.)

- Policyjne interwencje oraz pojęcia z tym związane,
- Taktyka i technika interweniowania,
- Podstawy prawne oraz okoliczności uzasadniające podjęcie interwencji w stosunku do osób pod wpływem alkoholu lub podobnie działającego środka,
- Postępowanie z osobami znajdującymi się pod wpływem alkoholu lub podobnie działającego środka,
- Praktyczne aspekty wybranych interwencji w stosunku do osoby pod wpływem alkoholu oraz dokumentowanie jej przebiegu.

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Korelacja pomiędzy efektami kształcenia, celami przedmiotu, a treściami kształcenia

Dla każdego efektu kształcenia przyporządkowana jest odpowiednia problematyka ćwiczeń.

TECHNIKI INTERWENCJI

Korelacja pomiędzy efektami kształcenia, celami przedmiotu, a treściami kształcenia

Przykład:

Efekt **P_Wo1**

- Posługiwać się terminologią prawniczą oraz specjalistyczną w zakresie stosowania oraz wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego.
- Treści przewidziane w zajęciach: Cw 1, Cw2, Cw3, Cw4, Cw5, Cw6, Cw17, Cw18, Cw19

TECHNIKI INTERWENCJI

Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia - omówienie

Kryteria zostały szczegółowo opisane w pkt. 3.6 karty przedmiotu oraz w sylabusie.

TECHNIKI INTERWENCJI

Literatura podstawowa

- K. Sławik, Zarys systemu prawa policyjnego, LEX a Wolters Kluwers Polska, Warszawa 2011,
- S. Pieprzny, Policja. Organizacja i funkcjonowanie, 3.wyd. LEX a Wolters Kluwers business, Warszawa 2011,
- A. Kowalczyk, M. Posiewka, Uprawnienia funkcjonariuszy Policji zakresie użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej, BP i RD, KGP, Warszawa 2013.

TECHNIKI INTERWENCJI

Literatura uzupełniająca

- J. Swół, Policyjna interwencja – studium przypadku, e-Terroryzm.pl, nr 1 z 2015.
- J. Swół, Techniki interwencji. Materiały do ćwiczeń, Rzeszów 2014.
- J. Swół, Interwencja policjanta. Prawo czy obowiązek działania?, (e-Terroryzm.pl, nr 2 (38) z 2015 r.)
- J. Swół, Ustawa o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, (e-Terroryzm.pl, nr 6 (18) z 2013).
- G. Babieracki, Kontrola osobista, SP Słupsk 2010.
- G. Babieracki, J. Konewka, S. Młynarski, Sprawdzenie osoby, kontrola osobista a przeszkucanie w codziennej służbie policjanta, SP Słupsk 2011.
- P. Chmielewski, Niebezpieczna służba policjanta w aktach, SP Katowice 2012.
- G. Gadomski, S. Kamiński, Pełnienie służby patrolowej, SP Słupsk 2011.
- B. Jagielska, A. Majchrzak, A. Tabor-Dziakon, Zatrzymanie osoby, SP Słupsk 2010.

Literatura uzupełniająca

- T. Latka, M. Miłowski, Podejmowanie interwencji w stosunku do osób znajdujących się pod wpływem alkoholu, SP Katowice 2011.
- R. Stefański, Środki przymusu bezpośredniego. Wybrane zagadnienia, SP Słupsk 2012.
- M. Szawelski, A. Thiel, Legitymowanie, SP Słupsk 2011.
- A. Zawadzki, Użycie broni palnej jako uprawnienie pracowników ochrony, e-Terroryzm.pl, nr 12 z 2012.
- Szawelski, A. Thiel, Wybrane zagadnienia dotyczące legitymowanie cudzoziemców oraz legalności ich pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, SP Słupsk 2011.
- J. Swół, Dokumentowanie, czas i rodzaje zatrzymań wg nowego k.p.k., Przegląd Policyjny nr 5 (56) z 1996.
- Jan Swół, Błędna interpretacja przesłanek, jako przyczyna bezzasadnego zatrzymania podejrzanego, Policja nr 1-2/2000.

Literatura uzupełniająca

- J. Swół, System policyjnych zabezpieczeń przed bezprawną ingerencją w prawa i wolności obywatelskie, Przegląd Policyjny nr 1(73)-2(74) z 2004.
- T. Małysa, Konfrontacja z aktywnym strzelcem, e-Terroryzm.pl, nr 7 z 2012,
- J. Swół, Prawo jest dla każdego. Nieznajomość prawa szkodzi, e-Terroryzm.pl, nr 9 z 2012,
- J. Swół, Ujęcie osoby przez pracownika ochrony, e-Terroryzm.pl, nr 11 z 2012,
- J. Swół, Zatrzymanie stadionowe w strukturze działań porządkowych podczas EURO 2012, T. Bąk red., Przeciwdziałanie zagrożeniom terrorystycznym podczas imprez masowych w aspekcie EURO 2012, KW Kraków-Rzeszów-Zamość 2012.

TECHNIKI INTERWENCJI

UWAGA

Literatura uzupełniająca podanych autorów jest dostępna w Internecie na stronach:

Szkoły Policji w Katowicach,
Szkoły Policji w Słupsku.

Przydatne opracowania dostępne są także w bibliotece SP w Pile, stronach Biura Prewencji i Ruchu Drogowego KGP oraz miesięczniku Policja 997.

TECHNIKI INTERWENCJI

Podstawowe akty prawne

- **Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji** (tj. Dz. U. z 2016, poz. 1782.)
- **Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej** (Dz. U. z 2013 r. poz. 628, ze zm.)
- Przepisy wykonawcze do ustaw.

TECHNIKI INTERWENCJI

Blok tematyczny I : Przygotowanie do użycia środków przymusu bezpośredniego

Problematyka zajęć (Cw 1):

- ŚRODKI PRZYMUŚSU BEZPOŚREDNIEGO ORAZ ICH CHARAKTERYSTYKA
- PODSTAWOWE POJĘCIA ZWIĄZANE Z ICH UŻYCIEM

WPROWADZENIE

Policję utworzono na mocy ustawy z 6 kwietnia 1990 roku, jako umundurowaną i uzbrojoną formację służącą społeczeństwu i przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

WPROWADZENIE

Podstawowe zadania Policji określone zostały w artykule pierwszym.

Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania, to jedno z takich zadań.

WPROWADZENIE

Inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi, to jeszcze jedno z takich zadań.

WPROWADZENIE

W granicach swych zadań Policja w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń wykonuje czynności:

- operacyjno-rozpoznawcze,
- dochodzeniowo-śledcze,
- administracyjno-porządkowe.

WPROWADZENIE

Policja wykonuje również czynności na polecenie:

- sądu,
- prokuratora,
- organów administracji państwowej i samorządu terytorialnego,

w zakresie, w jakim obowiązek ten został określony w odrębnych ustawach.

WPROWADZENIE

Policja składa się z następujących rodzajów służb:

- Kryminalnej,
- **Prewencyjnej,**
- Wspomagającej działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym.

WPROWADZENIE

Policjantom wykonującym czynności, przewidziane przepisami powszechnie obowiązującego prawa, przysługuje szereg uprawnień o które określa art. 15 ustawy o policji.

WPROWADZENIE

Art. 16.

1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–6 i 8–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628 ze zm.), **policjanci mogą użyć środków przymusu bezpośredniego**, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1–13 i 17–20 tej ustawy, lub wykorzystywać te środki.
2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c i e, pkt 2, 3 i pkt 4 lit. a i b oraz w art. 47 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, policjanci mogą użyć broni palnej lub ją wykorzystywać.
3. **Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.**

WPROWADZENIE

Art. 16a.

- **Wobec nieletniego doprowadzonego do policyjnej izby dziecka**, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–3, 8 i 10–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, **policyjanci mogą użyć środka przymusu bezpośredniego**, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a i b, pkt 3, 4, 6, 7, pkt 12 lit. a i pkt 13 tej ustawy.

ŚRODKI PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO ORAZ ICH CHARAKTERYSTYKA

Problematykę środków przymusu bezpośredniego oraz broni palnej w sposób kompleksowy reguluje

Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

ŚRODKI PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO ORAZ ICH CHARAKTERYSTYKA

Ustawa określa:

- 1) środki przymusu bezpośredniego używane lub wykorzystywane przez uprawnionych, o których mowa w art. 2;
- 2) przypadki używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej;
- 3) zasady używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej;
- 4) postępowanie przed użyciem lub wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej i po ich użyciu lub wykorzystaniu;
- 5) dokumentowanie użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej.

ŚRODKI PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO ORAZ ICH CHARAKTERYSTYKA

Uprawnieni do używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej są:

- Funkcjonariusze wymienieni w ustawie,
- Inspektorzy i pracownicy kontroli skarbowej oraz Inspekcji Transportu Drogowego,
- Strażnicy wymienieni w ustawie,
- Żołnierze ŻW lub wojskowych organów porządkowych,
- Uprawnieni pracownicy ochrony.

ŚRODKI PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO ORAZ ICH CHARAKTERYSTYKA

Uprawnieni do używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego są także:

- 1) członkowie służby porządkowej, o których mowa w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 611);
- 2) pracownicy zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich lub młodzieżowych ośrodków wychowawczych.

ŚRODKI PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO ORAZ ICH CHARAKTERYSTYKA

Rozdział 2

Środki przymusu bezpośredniego

(art. 11 do art. 44)

KATALOG ŚRODKÓW

Środkami przymusu bezpośredniego są:

- Siła fizyczna,
- Kajdanki,
- Kaftan bezpieczeństwa,
- Pas obezwładniający,
- Siatka obezwładniająca,
- Kask zabezpieczający,
- Palka służbowa,

KATALOG ŚRODKÓW

- Wodne środki obezwładniające,
- Pies służbowy,
- Koń służbowy,
- Pociski niepenetracyjne,
- Chemiczne środki obezwładniające,
- Przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej,
- Cela zabezpieczająca,
- Izba izolacyjna,
- Pokój izolacyjny,

KATALOG ŚRODKÓW

- Koleczka drogowa i inne środki służące do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych,
- Pojazdy służbowe,
- Środki przeznaczone do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, w tym materiały wybuchowe,
- Środki pirotechniczne o właściwościach ogłuszających lub ośniewających.

Art. 12 ustawy z 24 maja 2013 r.

TECHNIKI INTERWENCJI

PODSTAWOWE POJĘCIA ZWIĄZANE Z UŻYCIEM ORAZ WYKORZYSTANIEM ŚRODKÓW PRZYMUSU BEZPOŚREDNIGO I BRONI PALNJI

PODSTAWOWE POJĘCIA

W art. 1 ustawa określiła jakie zagadnienia zostały w niej ustawowo uregulowane.

Art. 4 zawiera ustawowe zdefiniowanie najważniejszych pojęć, które występują w tym akcie prawnym.

PODSTAWOWE POJĘCIA

Użycie środka przymusu bezpośredniego – należy przez to rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec osoby (art. 4, pkt 6),

Użycie broni palnej – należy przez to rozumieć oddanie strzału w kierunku osoby z zastosowaniem amunicji penetracyjnej (art. 4, pkt 7),

PODSTAWOWE POJĘCIA - PRZYKŁAD

Art. 7.

1. Środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej **używa się** lub **wykorzystuje się** je w sposób wyrażający możliwie najmniejszą szkodę.
2. Od **użycia** lub **wykorzystania** środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej należy odstąpić, gdy cel ich użycia lub wykorzystania został osiągnięty.
3. Środków przymusu bezpośredniego używa się lub **wykorzystuje się** je z zachowaniem szczególnej ostrożności, uwzględniając ich właściwości, które mogą stanowić zagrożenie życia lub zdrowia uprawnionego lub innej osoby.
4. Podejmując decyzję o **użyciu** lub **wykorzystaniu** broni palnej, należy postępować ze szczególną rozwagą i traktować jej użycie jako środek ostateczny.

PODSTAWOWE POJĘCIA

Wykorzystaniu środka przymusu bezpośredniego – należy przez to rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec zwierzęcia albo zastosowanie go w celu zatrzymania, zablokowania lub unieruchomienia pojazdu lub pokonania przeszkody (art. 4, pkt 9),

PODSTAWOWE POJĘCIA

Wykorzystaniu broni palnej – należy przez to rozumieć oddanie strzału z zastosowaniem amunicji penetracyjnej w kierunku zwierzęcia, przedmiotu lub w innym kierunku niestwarzającym zagrożenia dla osoby (art. 4 pkt 10),

PODSTAWOWE POJĘCIA - PRZYKŁAD

Art. 11.

Środków przymusu bezpośredniego można użyć lub wykorzystać je w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

- 1) wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania zgodnie z wydanym przez uprawnionego poleceniem;
- 2) odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby;

PODSTAWOWE POJĘCIA - PRZYKŁAD

- 3) przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby;
- 4) przeciwdziałania naruszeniu porządku lub bezpieczeństwa publicznego;
- 5) przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniane przez uprawnionego obszary, obiekty lub urządzenia;

PODSTAWOWE POJĘCIA - PRZYKŁAD

Art. 45.

Broń palnej można użyć, gdy zaistnieje co najmniej jeden z następujących przypadków:

- 1) konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na:
 - a) życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby albo konieczność przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu,
 - b) ważne obiekty, urządzenia lub obszary albo konieczność przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu, itd....

PODSTAWOWE POJĘCIA - PRZYKŁAD

Art. 47.

Broń palną można wykorzystać w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

- 1) zatrzymanie pojazdu, jeżeli jego działanie zagraża życiu lub zdrowiu uprawnionego lub innej osoby lub stwarza zagrożenie dla ważnych obiektów, urządzeń lub obszarów;
- 2) pokonanie przeszkody:
 - a) uniemożliwiającej lub utrudniającej ujęcie osoby albo ratowanie życia lub zdrowia uprawnionego, innej osoby lub ratowanie mienia,
 - b) w przypadku naruszenia porządku lub bezpieczeństwa publicznego przez osobę pozbawioną wolności, zatrzymaną lub umieszczoną w strzeżonym ośrodku albo areszcie w celu wydalenia; itd....

PODSTAWOWE POJĘCIA

Broń palna – należy przez to rozumieć broń palną bojową, o której mowa w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576);

(Art. 4.

1. Ilekroć w ustawie jest mowa o broni, należy przez to rozumieć:

- 1) broń palną, w tym broń bojową, myśliwską, sportową, gazową, alarmową i sygnałową;
- 2) broń pneumatyczną;
- 3) miotacze gazu obezwładniającego;
- 4) narzędzia i urządzenia, których używanie może zagrażać życiu lub zdrowiu; ...)

PODSTAWOWE POJĘCIA

Doprowadzenie – należy przez to rozumieć czynności podejmowane w celu przemieszczenia:

- a) osoby zatrzymanej, ujętej lub przymusowo doprowadzanej do właściwych organów lub instytucji w trybie i w przypadkach określonych w przepisach odrębnych,

PODSTAWOWE POJĘCIA

- b) cudzoziemca pobranego ze strzeżonego ośrodka lub aresztu w celu wydalenia,
- c) cudzoziemca do granicy Rzeczypospolitej Polskiej albo od tej granicy do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego zostaje wydalony, lub państwa, w którym następuje przekazanie tego cudzoziemca do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, na podstawie decyzji właściwego organu,
- d) cudzoziemca, któremu odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy z wnioskiem o zapewnienie doprowadzenia tego cudzoziemca wystąpił przewoźnik (art. 4 pkt 2),

PODSTAWOWE POJĘCIA

Obezwładnienie – należy przez to rozumieć pozbawienie swobody ruchów lub spowodowanie odwracalnej, krótkotrwałej dysfunkcji kończyn lub zmysłów w celu wyeliminowania zagrożenia ze strony osoby lub zwierzęcia lub przełamania oporu osoby niepodporządkowującej się poleceniom wydawanym na podstawie prawa (art. 4 pkt 4).

PODSTAWOWE POJĘCIA - PRZYKŁAD

Art. 18.

1. *Siatki obezwładniającej można użyć lub ją wykorzystać, jeżeli użycie innych środków przymusu bezpośredniego jest niemożliwe albo może okazać się nieskuteczne, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2–5, 7, 10 i 11.*
2. *Siatki obezwładniającej używa się w celu unieruchomienia osoby lub wykorzystuje się ją w celu unieruchomienia zwierzęcia.*
3. *Siatkę obezwładniającą miota się z broni palnej albo innych urządzeń albo zarzuca się ją ręcznie.*

PODSTAWOWE POJĘCIA

Użycie środka przymusu bezpośredniego – należy przez to rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec osoby (art. 4 pkt 6).

Użycie broni palnej – należy przez to rozumieć oddanie strzału w kierunku osoby z zastosowaniem amunicji penetracyjnej (art. 4 pkt 7).

PODSTAWOWE POJĘCIA

Wykorzystanie środka przymusu bezpośredniego – należy przez to rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec zwierzęcia albo zastosowanie go w celu zatrzymania, zablokowania lub unieruchomienia pojazdu lub pokonania przeszkody (art. 4 pkt 9).

PODSTAWOWE POJĘCIA

Wykorzystanie broni palnej – należy przez to rozumieć oddanie strzału z zastosowaniem amunicji penetracyjnej w kierunku zwierzęcia, przedmiotu lub w innym kierunku niestwarzającym zagrożenia dla osoby. (art. 4 pkt 10)

TECHNIKI INTERWENCJI

Następna problematyka

Ustawowy katalog środków przymusu bezpośredniego (Cw 2)

Środki przymusu bezpośredniego (art. 12) ustawy

Ustawowy katalog środków

Środkami przymusu bezpośredniego są:

- 1) siła fizyczna w postaci technik:
 - a) transportowych,
 - b) obrony,
 - c) ataku,
- d) obezwładnienia;

Ustawowy katalog środków

Środkami przymusu bezpośredniego są także:

- 2) kajdanki:
 - a) zakładane na ręce,
 - b) zakładane na nogi,
 - c) zespolone;

Ustawowy katalog środków

Środkami przymusu bezpośredniego przewidzianymi ustawą są również:

- 3) kaftan bezpieczeństwa;
- 4) pas obezwładniający;
- 5) siatka obezwładniająca;
- 6) kask zabezpieczający;
- 7) pałka służbowa;
- 8) wodne środki obezwładniające;
- 9) pies służbowy;
- 10) koń służbowy;

Ustawowy katalog środków

- 11) pociski niepenetracyjne;
- 12) chemiczne środki obezwładniające w postaci:
 - a) ręcznych miotaczy substancji obezwładniających,
 - b) plecakowych miotaczy substancji obezwładniających,
 - c) granatów łzawiących,
 - d) innych urządzeń przeznaczonych do miotania środków obezwładniających;

Ustawowy katalog środków

- 13) przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej;
- 14) cela zabezpieczająca;
- 15) izba izolacyjna;
- 16) pokój izolacyjny;
- 17) kołczatka drogowa i inne środki służące do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych;

Ustawowy katalog środków

- 18) pojazdy służbowe;
- 19) środki przeznaczone do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, w tym materiały wybuchowe;
- 20) środki pirotechniczne o właściwościach ogłuszających lub ośniewających.

Ustawowy katalog środków

Środki przymusu bezpośredniego, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b–d, pkt 5, 7, 8 i 11–13, można wykorzystać także wobec zwierzęcia, którego zachowanie zagraża bezpośrednio życiu lub zdrowiu uprawnionego lub innej osoby (art. 12, ust. 2).

TECHNIKI INTERWENCJI

Następna problematyka

Przypadki użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego (Cw 3)

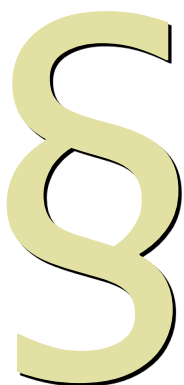
TECHNIKI INTERWENCJI

DZIĘKUJĘ ZA AKTYWNOŚĆ I ZAANGAŻOWANIE

ZAPRASZAM NA KOLEJNE ĆWICZENIA

BLOK I

PRZYGOTOWANIE DO UŻYCIA
ŚRODKÓW PRZYMUSU
BEZPOŚREDNIEGO

TECHNIKI INTERWENCJI

- NR 2 KRK - ĆW

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka zajęć:

PRZYPADKI UŻYCIA LUB W KORZYSTANIU ŚRODKÓW PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO

(Cw 3)

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienia z poprzednich zajęć które wymagają dodatkowego omówienia ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Propozycje co do przebiegu dzisiejszych ćwiczeń ...

TECHNIKI INTERWENCJI

REALIZACJA PROGRAMU ZAJĘĆ

TECHNIKI INTERWENCJI

Środków przymusu bezpośredniego **uprawnieni** mogą użyć lub wykorzystać w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z 14 działań wymienionych w ustawie (art. 11).

TECHNIKI INTERWENCJI

Użycie środka przymusu bezpośredniego – należy przez to rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec osoby (art. 4, pkt 6),

Wykorzystaniu środka przymusu bezpośredniego – należy przez to rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec zwierzęcia albo zastosowanie go w celu zatrzymania, zablokowania lub unieruchomienia pojazdu lub pokonania przeszkody (art. 4, pkt 9).

ZASADY OGÓLNE

Uprawniony do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej, zwany dalej „uprawnionym”, może użyć środka przymusu bezpośredniego lub broni palnej lub wykorzystać je do celów określonych w niniejszej ustawie **wyłącznie w zakresie realizacji zadań ustawowych podmiotu, w którym pełni służbę albo w którym jest zatrudniony** (Art. 5).

ZASADY OGÓLNE

Środków przymusu bezpośredniego używa się lub wykorzystuje się je w sposób niezbędny do osiągnięcia celów tego użycia lub wykorzystania, proporcjonalnie do stopnia zagrożenia, wybierając środek o możliwie jak najmniejszej dolegliwości (art. 6 ust.1).

ZASADY OGÓLNE

Środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej używa się lub wykorzystuje się je w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę (Art. 7 ust. 1).

- 2. Od użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej należy odstąpić, gdy cel ich użycia lub wykorzystania został osiągnięty.

ZASADY OGÓLNE

- 3. Środków przymusu bezpośredniego używa się lub wykorzystuje się je z zachowaniem szczególnej ostrożności, uwzględniając ich właściwości, które mogą stanowić zagrożenie życia lub zdrowia uprawnionego lub innej osoby.
- 4. Podejmując decyzję o użyciu lub wykorzystaniu broni palnej, należy postępować ze szczególną rozważą i traktować jej użycie jako środek ostateczny. (art. 7)

ZASADY OGÓLNE

Art. 8.

- W przypadku gdy uzasadniają to okoliczności zdarzenia, uprawniony może użyć jednocześnie więcej niż jednego środka przymusu bezpośredniego lub wykorzystać jednocześnie więcej niż jeden taki środek, na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

ZASADY OGÓLNE

ZAKAZ UŻYCIA !!!!!

Wobec kobiet o widocznej ciąży, osób, których wygląd wskazuje na wiek do 13 lat, oraz osób o widocznej niepełnosprawności uprawniony może użyć wyłącznie siły fizycznej w postaci technik obezwładnienia.

(Art. 9 ust. 1)

ZASADY OGÓLNE

Art. 9.

- 2. W przypadku, gdy zachodzi konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie lub zdrowie uprawnionego lub innej osoby, a użycie siły fizycznej wobec osoby, o której mowa w ust. 1, jest niewystarczające lub niemożliwe, uprawniony może użyć innych środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej.
- 3. Użycie środka przymusu bezpośredniego w przypadku, o którym mowa w ust. 2, następuje z uwzględnieniem jego właściwości oraz stanu osoby, wobec której ma być użyty.

ZASADY OGÓLNE

Postępowanie po użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej nastąpiła śmierć osoby bądź nastąpiło zranienie osoby w wyniku użycia lub wykorzystania broni palnej regulują:

- Art. 10,
- Art. 39.

ZASADY OGÓLNE

Ustawa – co jest nowością w ustawie – stanowi, że właściwy przełożony lub osoba pełniąca służbę dyżurną, niezależnie od innych obowiązków, **niewzłocznie zapewnia także uprawnionemu niezbędną pomoc, w szczególności psychologiczną lub prawną.**

TECHNIKI INTERWENCJI

Szczegółowe zasady postępowania po użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego, będą omawiane w ramach tego tematu (W 4).

TECHNIKI INTERWENCJI

PRZYPADKI UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO (Cw 3)

- Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (art. 11).
- A. KOWALCZYK, M. POSIEWKA, UPRAWNIENIA FUNKCJONARIUSZA POLICJI W ZAKRESIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO I BRONI PALNEJ, KGP Warszawa 2013, s. 12-26.

TECHNIKI INTERWENCJI

Środków przymusu bezpośredniego uprawnieni mogą użyć lub wykorzystać w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z 14 działań wymienionych w ustawie (art. 11).

Działania te są podane w treści tego przepisu, a interpretacja rozszerzająca jest niedopuszczalna.

SIŁA FIZYCZNA

Sily fizycznej policjant (inny uprawniony podmiot) **możne użyć lub wykorzystać** w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

- wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania zgodnie z wydanym przez policjanta poleceniem;
- odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;
- przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;

SIŁA FIZYCZNA

- przeciwdziałania naruszeniu porządku lub bezpieczeństwa publicznego;
- przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochramiane przez policjanta obszary, obiekty lub urządzenia,
- ochrony porządku lub bezpieczeństwa na obszarach lub w obiektach chronionych przez policjanta,
- przeciwdziałania niszczeniu mienia,
- zapewnienia bezpieczeństwa konwoju lub doprowadzenia,
- ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- pokonania biernego oporu;
- pokonania czynnego oporu;
- przeciwdziałania czynnościom zmierzającym do autoagresji.

NOWE POJĘCIE

Co to jest opór bierny ?

Opieranie się cudzej woli bądź też przemocy, w sposób niezaangażowany, bez wykazywania inicjatywy opierającego się, np. położenie się na ziemi.

Osoba taka zachowuje się biernie, przeciwstawiając się w ten sposób określonej rzeczy.

NOWE POJĘCIE

Pokonanie czynnego oporu?

Pojęcie czynnego oporu należy łączyć z aktywnością ukierunkowaną na utrudnienie prowadzonej interwencji albo jej uniemożliwienia (zaniechania), np. poprzez groźbę bezprawną, albo aktywne zachowywanie się ukierunkowane na uniemożliwienie przeprowadzenia określonej czynności (art. 224 § 2 k.k.). Innymi słowy, ktoś aktywnie oddziałuje swoją siłą na otoczenie.

SIŁA FIZYCZNA

Używając siły fizycznej lub wykorzystując siłę fizyczną, nie zadaje się uderzeń, chyba że policjant działa w celu odparcia zamachu na życie lub zdrowie własne lub innych osób albo na mienie lub przeciwdziałania ucieczce.

KAJDANKI

Kajdanek używa się w celu częściowego unieruchomienia kończyn.

Kajdanek można użyć także na polecenie sądu lub prokuratora.

Kajdanki co do zasady zakłada się na ręce trzymane z tyłu, ale można założyć na ręce trzymane z przodu.

Kajdanek zespolonych lub kajdanek zakładanych na nogi można użyć wyłącznie wobec określonych osób.

KAJDANKI

Kajdanek można użyć w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

- wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania zgodnie z wydanym przez policjanta poleceniem;
- odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;
- przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;
- przeciwdziałania naruszeniu porządku lub bezpieczeństwa publicznego;

KAJDANKI

- przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniane przez policjanta obszary, obiekty lub urządzenia;
- ochrony porządku lub bezpieczeństwa na obszarach lub w obiektach chronionych przez policjanta;
- przeciwdziałania niszczeniu mienia;
- zapewnienia bezpieczeństwa konwoju lub doprowadzenia;
- ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- pokonania czynnego oporu;
- przeciwdziałania czynnościom zmierzającym do autoagresji.

KAJDANKI

Kajdanek zespolonych lub kajdanek zakładanych na nogi można użyć wyłącznie wobec osób:

- agresywnych;
- zatrzymanych w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z użyciem broni palnej, materiałów wybuchowych lub innego niebezpiecznego narzędzia lub przestępstwa, o którym mowa w art. 115 § 20 (przestępstwo o charakterze terrorystycznym), art. 148 (zabójstwo) lub art. 258 (udział w zorganizowanej grupie przestępczej, kierowanie zorganizowaną grupą przestępczą) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.);
- pozbawionych wolności.

TECHNIKI INTERWENCJI

Kaftana bezpieczeństwa lub pasa obezwładniającego używa się, jeżeli użycie innych środków przymusu bezpośredniego jest niemożliwe albo może okazać się nieskuteczne, w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

- przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;
- przeciwdziałania naruszeniu porządku lub bezpieczeństwa publicznego;

KAFTAN, PAS OBEZWŁADNIAJĄCY

- ochrony porządku lub bezpieczeństwa na obszarach lub w obiektach chronionych przez policjanta;
- ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- pokonania czynnego oporu;
- przeciwdziałania czynnościom zmierzającym do autoagresji.

KAFTAN, PAS OBEZWŁADNIAJĄCY

Kaftana bezpieczeństwa lub pasa obezwładniającego jednoczęściowego używa się w celu unieruchomienia rąk.

Pasa obezwładniającego wieloczęściowego używa się w celu unieruchomienia osoby.

Użycie kaftana bezpieczeństwa lub pasa obezwładniającego nie może utrudniać oddychania lub tamować obiegu krwi.

KAFTAN, PAS OBEZWŁADNIAJĄCY

W przypadku użycia kaftana bezpieczeństwa lub pasa obezwładniającego w stosunku do nieletniego lub kobiety o widocznej ciąży, osobie tej należy niezwłocznie zapewnić pomoc medyczną, a dalsze użycie tych środków uzależnia się od opinii osoby udzielającej tej pomocy.

KASK ZABEZPIECZAJĄCY

Kasku zabezpieczającego można użyć w przypadku przeciwdziałania czynnościom zmierzającym do autoagresji.

Kasku zabezpieczającego używa się w celu zapobieżenia samookaleczeniu głowy, po uprzednim założeniu pasa obezwładniającego jednoczęściowego lub kaftana bezpieczeństwa albo kajdanek na ręce trzymane z tyłu.

KASK ZABEZPIECZAJĄCY

Decyzję o użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego, w postaci:

- Kaftana bezpieczeństwa;
- Pasa obezwładniającego;
- Kasku zabezpieczającego;

podaje:

KASK ZABEZPIECZAJĄCY

- kierownik jednostki organizacyjnej Policji albo osoby przez niego upoważnione, a w razie ich nieobecności – dyżurny jednostki;
- podczas konwoju, doprowadzenia lub wykonywania innych zadań służbowych przez grupę funkcjonariuszy – dowódca konwoju lub grupy funkcjonariuszy wykonującej doprowadzenie lub inne zadania służbowe.

SIATKA OBEZWŁADNIAJĄCA

Siatki obezwładniającej używa się w celu unieruchomienia osoby lub wykorzystuje się ją w celu unieruchomienia zwierzęcia.

Siatkę obezwładniającą miota się z broni palnej albo innych urządzeń albo zarzuca się ją ręcznie.

SIATKA OBEZWŁADNIAJĄCA

Siatki obezwładniającej można użyć lub ją wykorzystać, jeżeli użycie innych środków przymusu bezpośredniego jest niemożliwe albo może okazać się nieskuteczne, w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

- odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;
- przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;

SIATKA OBEZWŁADNIAJĄCA

- przeciwdziałania naruszeniu porządku lub bezpieczeństwa publicznego;
- przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniane przez policjanta obszary, obiekty lub urządzenia;
- ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą.

PAŁKA SŁUŻBOWA

Pałki służbowej używa się do obezwładnienia osoby przez zadanie bólu fizycznego lub do zablokowania kończyn albo wykorzystuje się ją w celu obezwładnienia zwierzęcia.

Pałki służbowej nie stosuje się wobec osób, w stosunku do których użyto kajdańek, kaftana bezpieczeństwa, pasa obezwładniającego, siatki obezwładniającej oraz obezwładnionych wskutek użycia przedmiotu przeznaczonego do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej – z wyjątkiem dźwigni transportowych stosowanych przy użyciu pałki służbowej.

PAŁKA SŁUŻBOWA

Pałki służbowej można użyć lub wykorzystać ją w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

- wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania zgodnie z wydanym przez policjanta poleceniem;
- odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;
- przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;

PAŁKA SŁUŻBOWA

- przeciwdziałania naruszeniu porządku lub bezpieczeństwa publicznego;
- przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniane przez policjanta obszary, obiekty lub urządzenia;
- ochrony porządku lub bezpieczeństwa na obszarach lub w obiektach chronionych przez policjanta;
- przeciwdziałania niszczeniu mienia;
- zapewnienia bezpieczeństwa konwoju lub doprowadzenia;
- ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- pokonania czynnego oporu.

PAŁKA SŁUŻBOWA

Pałką służbową nie zadaje się uderzeń i pchnięć w głowę, szyję, brzuch i nieumięśnione oraz szczególnie wrażliwe części ciała, z wyjątkiem sytuacji gdy zachodzi konieczność odparcia zamachu stwarzającego bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia policjanta lub innej osoby.

WODNE ŚRODKI OBEZWŁADNIAJĄCE

Wodnych środków obezwładniających używa się w celu krótkotrwałego obezwładnienia osoby lub wykorzystuje się je w celu krótkotrwałego obezwładnienia zwierzęcia.

Wodnych środków obezwładniających można użyć także z dodatkiem środka łzawiącego lub barwiącego.

WODNE ŚRODKI OBEZWŁADNIAJĄCE

Wodnych środków obezwładniających można użyć lub je wykorzystać przez zastosowanie urządzeń do tego przeznaczonych, w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

- wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania zgodnie z wydanym przez policjanta poleceniem;
- odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;
- przeciwdziałania naruszeniu porządku lub bezpieczeństwa publicznego;
- przeciwdziałania niszczeniu mienia;
- pokonania biernego oporu;
- pokonania czynnego oporu.

WODNE ŚRODKI OBEZWŁADNIAJĄCE

Decyzję o użyciu lub wykorzystaniu wodnych środków obezwładniających podejmuje Komendant Główny Policji, właściwy miejscowo komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji albo osoby przez nich upoważnione.

PIES SŁUŻBOWY

Psa służbowego można użyć w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

- odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;
- przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniane przez policjanta obszary, obiekty lub urządzenia;
- ochrony porządku lub bezpieczeństwa na obszarach lub w obiektach chronionych przez policjanta;
- zapewnienia bezpieczeństwa konwoju lub doprowadzenia;
- ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- pokonania czynnego oporu.

PIES SŁUŻBOWY

Psa służbowego używa się, gdy ma założony kaganiec, chyba że:

- został wytresowany do działania bez kagańca;
- użycie psa służbowego służy do:
 - odparcia zamachu na życie lub zdrowie policjanta lub innej osoby,
 - wykonywania czynności służbowych wobec osób, w stosunku do których użycie broni palnej jest dopuszczalne w szeregu przypadkach.

KOŃ SŁUŻBOWY

Konia służbowego można użyć w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

- odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;
- przeciwdziałania naruszeniu porządku lub bezpieczeństwa publicznego;
- przeciwdziałania niszczeniu mienia;
- pokonania biernego oporu;
- pokonania czynnego oporu.

POCISKI NIEPENETRACYJNE

Pocisków niepenetracyjnych używa się w celu obezwładnienia osób lub wykorzystuje się w celu obezwładnienia zwierzęcia przez zadanie bólu fizycznego, przy czym nie celuje się w głowę lub szyję.

POCISKI NIEPENETRACYJNE

W przypadku zbiorowego zakłócenia porządku publicznego użycie pocisków niepenetracyjnych poprzedza się strzałem ostrzegawczym lub salwą ostrzegawczą w bezpiecznym kierunku, z wyjątkiem sytuacji, gdy miałyby to nastąpić w pomieszczeniach, obiektach aresztu śledczego, zakładu karnego, strzeżonego ośrodka lub aresztu w celu wydalenia.

CHEMICZNE ŚRODKI OBEZWŁADNIAJĄCE

Chemicznych środków obezwładniających używa się lub wykorzystuje się je w celu krótkotrwałego zakłócenia orientacji przestrzennej lub obezwładnienia.

Chemicznych środków obezwładniających nie używa się wobec osób, w stosunku do których użyto kajdaneł, kaftana bezpieczeństwa, pasa obezwładniającego, siatki obezwładniającej lub przedmiotu przeznaczonego do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej.

CHEMICZNE ŚRODKI OBEZWŁADNIAJĄCE

Chemicznych środków obezwładniających w postaci ręcznych miotaczy substancji obezwładniających, plecakowych miotaczy substancji obezwładniających, granatów łzawiących oraz innych urządzeń przeznaczonych do miotania środków obezwładniających można użyć lub wykorzystywać je w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

- wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania zgodnie z wydanym przez policjanta poleceniem;
- odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;

CHEMICZNE ŚRODKI OBEZWŁADNIAJĄCE

- przeciwdziałania czynnościom zmerzącym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;
- przeciwdziałania naruszeniu porządku lub bezpieczeństwa publicznego;
- przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniane przez policjanta obszary, obiekty lub urządzenia;
- ochrony porządku lub bezpieczeństwa na obszarach lub w obiektach chronionych przez policjanta;
- przeciwdziałania niszczeniu mienia;
- zapewnienia bezpieczeństwa konwoju lub doprowadzenia;
- ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- pokonania biernego oporu;
- pokonania czynnego oporu.

CHEMICZNE ŚRODKI OBEZWŁADNIAJĄCE

Decyzję o użyciu lub wykorzystaniu chemicznych środków obezwładniających w postaci:

- plecakowych miotaczy substancji obezwładniających,
- granatów łzawiących,
- innych urządzeń przeznaczonych do miotania środków obezwładniających

podejmuje **Komendant Główny Policji, właściwy miejscowo Komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji** albo osoby przez nich upoważnione.

PARALIZATORY

Używając języka ustawy, chodzi o

PRZEDMIOTY PRZEZNACZONE DO OBEZWŁADNIANIA OSÓB ZA POMOCĄ ENERGII ELEKTRYCZNEJ

PARALIZATORY

Przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej używa się w celu krótkotrwałego obezwładnienia osoby lub wykorzystuje się w celu krótkotrwałego obezwładnienia zwierzęcia, jeżeli użycie innych środków przymusu bezpośredniego jest niemożliwe albo może okazać się nieskuteczne.

PARALIZATORY

Przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej **nie używa się wobec osób, w stosunku do których użyto kajdaneł, kaftana bezpieczeństwa, pasa obezwładniającego, siatki obezwładniającej.**

Używając przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, nie celuje się w głowę.

KOLCZATKA DROGOWA

Kolczatkę drogową i inne środki służące do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych można wykorzystać w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

- ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą.

KOLCZATKA DROGOWA

Kolczatkę drogową i inne środki służące do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych, wykorzystuje umundurowany policjant w celu zatrzymania pojazdu albo unieruchomienia zatrzymanego pojazdu, gdy zachodzi obawa oddalenia się go z miejsca zatrzymania.

Kolczatki drogowej nie wykorzystuje się w celu zatrzymania pojazdu jednośladowego.

POJAZD SŁUŻBOWY

Pojazd służbowy wykorzystuje się w celu zatrzymania lub zablokowania innego pojazdu albo pokonania przeszkody.

POJAZD SŁUŻBOWY

Pojazd służbowy można wykorzystać w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

- odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;
- przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;
- zapewnienia bezpieczeństwa konwoju lub doprowadzenia;

POJAZD SŁUŻBOWY

- ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą, jeżeli porusza się jako:
 - pojazd uprzywilejowany, w rozumieniu ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (t. j. Dz. U. 2017, poz. 128);
 - pojazd służbowy jadący w kolumnie pojazdów uprzywilejowanych.

INNE ŚRODKI

- ŚRODKI PRZEZNACZONE DO POKONYWANIA ZAMKNIĘĆ BUDOWLANYCH I INNYCH PRZESZKÓD, W TYM MATERIAŁY WYBUCHOWE
- ŚRODKI PIROTECHNICZNE O WŁAŚCIWOŚCIACH OGŁUSZAJĄCYCH LUB OLŚNIEWAJĄCYCH

INNE ŚRODKI –ZAMKNIĘCIA BUDOWLANE

Środki przeznaczone do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód wykorzystuje się w celu umożliwienia policjantom wejścia do pomieszczeń lub innych miejsc, jeżeli:

- użycie lub wykorzystanie innych środków przymusu bezpośredniego mogłoby powodować zagrożenie życia lub zdrowia policjanta lub innej osoby *lub*
- wejście policjantów do pomieszczeń lub innych miejsc jest niemożliwe bez wykorzystania tych środków.

INNE ŚRODKI- ZAMKNIĘCIA BUDOWLANE

Środki przeznaczone do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, w tym materiały wybuchowe, można wykorzystać w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

- odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;
- przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;

INNE ŚRODKI- ZAMKNIĘCIA BUDOWLANE

- przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniane przez policjanta obszary, obiekty lub urządzenia;
- ochrony porządku lub bezpieczeństwa na obszarach lub w obiektach chronionych przez policjanta;
- ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- przeciwdziałania czynnościom zmierzającym do autoagresji.

INNE ŚRODKI

ŚRODKI PIROTECHNICZNE O WŁAŚCIWOŚCIACH OGŁUSZAJĄCYCH LUB OLSNIEWAJĄCYCH

Do środków pirotechnicznych o właściwościach ogłuszających lub olsniewających zalicza się w szczególności granaty hukowo-blyskowe, także z zawartością gazu łzawiącego, petardy oraz granaty dymne.

ŚRODKI PIROTECHNICZNE

Środków pirotechnicznych o właściwościach ogłuszających lub olsniewających używa się w celu poprawy bezpieczeństwa podczas wykonywania ustawowych zadań przez policjanta, w warunkach stwarzających szczególne zagrożenie życia lub zdrowia policjanta lub innej osoby.

Środki pirotechniczne o właściwościach ogłuszających lub olsniewających służą do ograniczania możliwości działania osób zatrzymywanych przez krótkotrwale zakłócenie ich orientacji przestrzennej lub odwrócenie ich uwagi od działań policjantów, gdy istnieje podejrzenie, że osoby te będą stawiać intensywny opór.

TECHNIKI INTERWENCJI

Następna problematyka

Postępowanie po użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego (Cw 4)

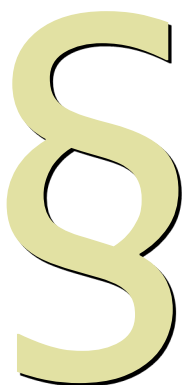
TECHNIKI INTERWENCJI

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ I AKTYWNOŚĆ

ZAPRASZAM NA KOLEJNE ZAJĘCIA

BLOK I

PRZYGOTOWANIE DO UŻYCIA
ŚRODKÓW PRZYMUSU
BEZPOŚREDNIEGO

TECHNIKI INTERWENCJI

– NR 3 KRK – ĆW

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka

POSTĘPOWANIE PO UŻYCIU LUB WYKORZYSTANIU ŚRODKÓW PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO

(Cw 4)

DOKUMENTOWANIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO

(W 5)

TECHNIKI INTERWENCJI

Krótkie nawiązanie do zagadnień omawianych podczas poprzednich zajęć ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Jak należy rozumieć użycie środka przymusu bezpośredniego ...

TECHNIKI INTERWENCJI

*Pod pojęciem **użycie środka przymusu bezpośredniego** – należy rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec osoby*

(art. 4, pkt 6)

TECHNIKI INTERWENCJI

Jak należy rozumieć wykorzystanie środka przymusu bezpośredniego ...

TECHNIKI INTERWENCJI

*Pod pojęciem **wykorzystanie środka przymusu bezpośredniego** – należy rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec zwierzęcia albo zastosowanie go w celu zatrzymania, zablokowania lub unieruchomienia pojazdu lub pokonania przeszkody .*

(art. 4, pkt 9).

TECHNIKI INTERWENCJI

Kto jest uprawniony do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Uprawnieni do używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego są:

- członkowie służby porządkowej, o których mowa w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1432);
- pracownicy zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich lub młodzieżowych ośrodków wychowawczych. (art. 2 ust. 2)

TECHNIKI INTERWENCJI

W jakim celu uprawniony do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej, może użyć środka przymusu bezpośredniego lub broni palnej lub wykorzystać je ...

TECHNIKI INTERWENCJI

- *Uprawniony do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej, może użyć środka przymusu bezpośredniego lub broni palnej lub wykorzystać je do celów określonych w USTAWIE z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej wyłącznie w zakresie realizacji zadań ustawowych podmiotu, w którym pełni służbę albo w którym jest zatrudniony (Art. 5).*

TECHNIKI INTERWENCJI

Kogo ustawodawca wymienia jako uprawnionego do używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Uprawnionymi są:

- Funkcjonariusze;
 - Inspektorzy i pracownicy kontroli skarbowej;
 - Strażnicy;
 - Żołnierze Żandarmerii Wojskowej lub wojskowych organów porządkowych;
 - Pracownicy ochrony uprawnieni do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia;
 - Inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego.
- (art. 2 ust.1)

TECHNIKI INTERWENCJI

Kiedy mówimy o użyciu broni palnej ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Przez użycie broni palnej – należy rozumieć oddanie strzału w kierunku osoby z zastosowaniem amunicji penetracyjnej.

(art. 4, pkt 7)

TECHNIKI INTERWENCJI

Czy zatrzymanie lub ujęcie jest środkiem przymusu bezpośredniego ...

TECHNIKI INTERWENCJI

W art. 12 ustawy z dnia 23 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej zawarty jest katalog takich środków.

Zatrzymanie, a także ujęcie, nie są środkami przymusu bezpośredniego.

TECHNIKI INTERWENCJI

Ile środków przymusu bezpośredniego zawiera przepis ustawy ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Z treści art. 12 ustawy z dnia 23 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej wynika, że jest ich 20.

Katalog takich środków jest zamknięty.

TECHNIKI INTERWENCJI

Czy dopuszczalne jest prewencyjne użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 13.

1. Środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 2–4 i 6, można użyć także prewencyjnie w celu zapobieżenia ucieczce osoby ujętej, doprowadzanej, zatrzymanej, konwojowanej lub umieszczonej w strzeżonym ośrodku, areszcie w celu wydalenia lub osoby pozbawionej wolności, a tak-że w celu zapobieżenia objawom agresji lub autoagresji tych osób.
2. Środków przymusu bezpośredniego prewencyjnie nie mogą użyć uprawnieni, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20 i ust. 2 pkt 1.

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka

POSTĘPOWANIE PO UŻYCIU LUB WYKORZYSTANIU ŚRODKÓW PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO (Cw 4)

- Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (art. 16, ust. 5; art. 27, ust. 1 i 2; art. 29, ust. 2; art. 36-40; art. 43 ust. 4; art. 44).
- A. KOWALCZYK, M. POSIEWKA, UPRAWNIENIA FUNKCJONARIUSZA POLICJI W ZAKRESIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO I BRONI PALNEJ, KGP Warszawa 2013, s. 27-28.

POSTĘPOWANIE PO UŻYCIU LUB WYKORZYSTANIU ŚPB

Z uregulowań ustawowych wynika konieczność określonego zachowania się i postępowania uprawnionego do użycia lub wykorzystania takich środków.

Wielość czynników mających wpływ na interwencję i jej przebieg, sprawia, że problematyka uwzględniać będzie jedynie te uregulowania, które wynikają z ustawy o 23 maja 2013 r.

POSTĘPOWANIE PO UŻYCIU LUB WYKORZYSTANIU ŚPB

Jeżeli wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego:

- nastąpiło zranienie osoby lub wystąpiły inne widoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby, policjant udziela jej niezwłocznie pierwszej pomocy,
- w razie potrzeby zapewnia wezwanie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe.

POSTĘPOWANIE PO UŻYCIU LUB WYKORZYSTANIU ŚPB

Policjant może odstąpić od udzielenia pierwszej pomocy.

Musi wówczas zachodzić jedna z następujących okoliczności:

- udzielenie tej pomocy może zagrozić życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu policjanta lub innej osoby;
- udzielenie tej pomocy spowodowałoby konieczność zaniechania przez policjanta czynności ochronnych wobec osób, ważnych obiektów, urządzeń lub obszarów lub w ramach konwoju lub doprowadzenia;
- udzielenie pomocy osobie poszkodowanej zostało zapewnione przez inne osoby lub podmioty zobowiązane do jej udzielenia.

POSTĘPOWANIE PO UŻYCIU LUB WYKORZYSTANIU ŚPB

W przypadku odstąpienia od udzielenia pierwszej pomocy lub gdy osoba poszkodowana sprzeciwia się udzieleniu tej pomocy, policjant zapewnia wezwanie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe.

POSTĘPOWANIE PO UŻYCIU LUB WYKORZYSTANIU ŚPB

Policjant nie może odstąpić od zapewnienia udzielenia medycznych czynności ratunkowych kobiecie ciężarnej, wobec której użyto środków przymusu bezpośredniego.

POSTĘPOWANIE PO UŻYCIU LUB WYKORZYSTANIU ŚPB

W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego nastąpiło:

- zranienie osoby, albo nastąpiła jej śmierć
- wystąpiły limie wılłoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby,
- zranienie albo śmierć zwierzęcia,
- zniszczenie mienia,

policjant jest obowiązany podjąć odpowiednie do okoliczności działania.

POSTĘPOWANIE PO UŻYCIU LUB WYKORZYSTANIU ŚPB

Policjant wówczas musi:

- zabezpieczyć miejsce zdarzenia, także przed dostępem osób postronnych;
- ustalić świadków zdarzenia;
- powiadomić o zdarzeniu właściwego przełożonego lub osobę pełniącą służbę dyżurną.

POSTĘPOWANIE PO UŻYCIU LUB WYKORZYSTANIU ŚPB

Od zabezpieczenia miejsca zdarzenia, także przed dostępem osób postronnych oraz od ustalania świadków zdarzenia można odstąpić, w sytuacji gdy:

- zagroziłyby to życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu policjanta lub innej osoby;
- spowodowałyby to konieczność zaniechania przez policjanta czynności ochronnych wobec osób, ważnych obiektów, urządzeń lub obszarów lub w ramach konwoju lub doprowadzenia, **do czasu ustania tego zagrożenia lub tej konieczności.**

POSTĘPOWANIE PO UŻYCIU LUB WYKORZYSTANIU ŚPB

Powiadomiony o zdarzeniu właściwy przełożony lub osoba pełniąca służbę dyżurną, z mocy ustawy jest zobowiązany do określonego zachowania.

Ich postępowanie musi być dostosowane do potrzeb i okoliczności zdarzenia.

POSTĘPOWANIE PO UŻYCIU LUB WYKORZYSTANIU ŚPB

W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego:

- wystąpiły objawy uzasadniające konieczność udzielenia osobie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub medycznych czynności ratunkowych
- nastąpiła śmierć tej osoby,
- wyrządzona została szkoda w mieniu znacznej wartości;

właściwy przełożony lub osoba pełniąca służbę dyżurną niezwłocznie muszą podjąć następujące działania.

POSTĘPOWANIE PO UŻYCIU LUB WYKORZYSTANIU ŚPB

Definicję znacznej wartości mienia definiuje art. 115 § 5 k.k.

Mieniem znacznej wartości jest mienie, którego wartość w chwili popełnienia czynu zabronionego przekracza dwustukrotną wysokość najniższego miesięcznego wynagrodzenia.

Wysokość najniższego miesięcznego wynagrodzenia ustala się według danych ogłaszanych przez Prezesa GUS.

POSTĘPOWANIE PO UŻYCIU LUB WYKORZYSTANIU ŚPB

Właściwy przełożony lub osoba pełniąca służbę dyżurną niezwłocznie:

- zapewnia w razie potrzeby wezwanie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe osobom poszkodowanym;
- zapewnia zabezpieczenie śladów i dowodów użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- powiadamia właściwego miejscowo prokuratora.

POSTĘPOWANIE PO UŻYCIU LUB WYKORZYSTANIU ŚPB

Ponadto, do obowiązków bezpośredniego przełożonego należy:

- ustalenie, czy użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego nastąpiło zgodnie z prawem;
- niezwłoczne powiadomienie właściwego przełożonego.

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka

DOKUMENTOWANIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PRZYMUŚU BEZPOŚREDNIEGO (Cw 5)

- *Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (art. 51 – art. 56),*
- *A. KOWALCZYK, M. POSIEWKA, UPRAWNIENIA FUNKCJONARIUSZA POLICJI W ZAKRESIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PRZYMUŚU BEZPOŚREDNIEGO I BRONI PALNEJ, KGP Warszawa 2013, s. 29-30.*

DOKUMENTOWANIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚPB

W jakim celu dokumentuje się użycie lub wykorzystanie takich środków

DOKUMENTOWANIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚPB

Prawny obowiązek dokumentowania użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego oraz broni palnej, sposób i okoliczności wymagające dokumentowania, wymagania z tym związane, wynika z treści rozdziału 4. ustawy.

Dokumentowanie użycia i wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej

DOKUMENTOWANIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚPB

Użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego jest dokumentowane.

Policjant dokumentuje w notatce użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego, albo w notatniku służbowym.

Przepisy nie dopuszczają dowolności, co do wyboru sposobu dokumentowania.

DOKUMENTOWANIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚPB

Dokumentowanie notatką

W przypadku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego, którego skutkiem było:

- zranienie osoby lub wystąpienie innych widocznych objawów zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby albo jej śmierć,
- zranienie albo śmierć zwierzęcia albo zniszczenie mienia.

DOKUMENTOWANIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚPB

Notatka zawiera:

- 1) służbowe dane identyfikacyjne policjanta;
- 2) określenie czasu i miejsca użycia środków przymusu bezpośredniego;
- 3) następujące dane osoby, wobec której użyto środków przymusu bezpośredniego:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) serię i numer dokumentu tożsamości,
 - c) datę urodzenia,

DOKUMENTOWANIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PRZYMUSU

- 4) określenie celu użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 5) informację o przyczynie użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 6) określenie użytych lub wykorzystanych środków przymusu bezpośredniego i sposób ich użycia;
- 7) opis czynności zrealizowanych przed użyciem lub wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego po użyciu lub wykorzystaniu tych środków;

DOKUMENTOWANIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PRZYMUSU

- 8) opis skutków użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 9) informację o udzieleniu pierwszej pomocy i jej zakresie lub zapewnieniu wezwania kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe;
- 10) następujące dane ustalonych świadków zdarzenia:
 - a) imię i nazwisko oraz serię i numer dokumentu tożsamości albo,
 - b) służbowe dane identyfikacyjne, jeżeli świadkiem zdarzenia był policjant;
- 11) podpis policjanta.

DOKUMENTOWANIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PRZYMUSU

Policjant przekazuje notatkę przełożonemu w przypadku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego – gdy skutkiem tego użycia lub wykorzystania było zranienie osoby lub wystąpienie innych widocznych objawów zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby albo jej śmierć, zranienie albo śmierć zwierzęcia albo zniszczenie mienia.

DOKUMENTOWANIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PRZYMUSU

Policjant może ograniczyć dokumentowanie do zapisu w notatniku służbowym, w sytuacji kiedy w wyniku użycia lub wykorzystania środka przymusu bezpośredniego nie doszło do:

- zranienia osoby;
- nie wystąpiły inne widoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby albo jej
- śmierci;
- zranienia albo śmierci zwierzęcia;
- zniszczenia mienia.

DOKUMENTOWANIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PRZYMUSU

W przypadku konieczności sporządzenia notatki, w innych przyczyn notatka zawiera:

- 1) służbowe dane identyfikacyjne policjanta;
- 2) określenie czasu i miejsca użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 3) następujące dane osoby, wobec której użyto środków przymusu bezpośredniego:
 - a) imię i nazwisko; b) serię i numer dokumentu tożsamości; c) datę urodzenia;

DOKUMENTOWANIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PRZYMUSU

- 4) określenie celu użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 5) informację o przyczynie użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 6) określenie użytych lub wykorzystanych środków przymusu bezpośredniego i sposób ich użycia;
- 7) podpis policjanta.

Jeżeli uzyskanie danych personalnych osoby, wobec której użyto środek przymusu bezpośredniego, było niemożliwe, w notatce podaje się przyczyny ich nieumieszczenia.

DOKUMENTOWANIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PRZYMUSU

Art. 56.

- W przypadku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty do treści notatki sporządzanej przez jego dowódcę stosuje się przepisy art. 54 ust. 1 pkt 1–3, 5, 6, 8, 10 i 11 oraz uwzględnia się w niej:
 - 1) informację o organie lub osobie, która udzieliła zgody na użycie tych środków;
 - 2) opis postępowania poprzedzającego użycie lub wykorzystanie tych środków;

DOKUMENTOWANIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PRZYMUSU

- 3) określenie sposobu realizacji działań podjętych w sytuacji, gdy wszelka zwłoka w użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego groziłaby bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia uprawnionego lub innej osoby, mienia lub niebezpieczeństwem dokonania zamachu na ważne obiekty, urządzenia lub obszary;
- 4) informację o liczebności pododdziału zwartego.

DOKUMENTOWANIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA BRONI PALNEJ

Art. 55.

1. W przypadku broni palnej do treści notatki stosuje się przepisy:
 - 1) art. 54 ust. 1 i 2, jeżeli notatka dokumentuje użycie broni palnej;
 - 2) art. 54 ust. 1 pkt 1, 2, 5, 7 i 11, jeżeli notatka dokumentuje wykorzystanie broni palnej.
2. Notatka dokumentująca użycie lub wykorzystanie broni palnej zawiera także określenie nazwy, typu i numeru seryjnego użytej lub wykorzystanej broni palnej oraz rodzaju i ilości użytej amunicji.

TECHNIKI INTERWENCJI

Tematem następnych ćwiczeń będzie:

Podstawowe informacje o trybie postępowania przed użyciem lub wykorzystaniem broni palnej. (Cw 6)

Okoliczności wymagające podjęcia interwencji z użyciem lub wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego. (Cw 7)

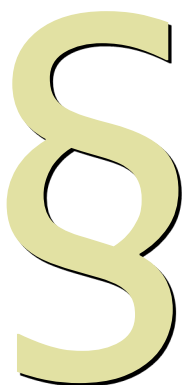
TECHNIKI INTERWENCJI

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ I AKTYWNOŚĆ

ZAPRASZAM NA KOLEJNE ĆWICZENIA

BLOK I

PRZYGOTOWANIE DO UŻYCIA
ŚRODKÓW PRZYMUSU
BEZPOŚREDNIEGO

TECHNIKI INTERWENCJI

– NR 4 KRK – ĆW

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka zajęć :

PODSTAWOWE INFORMACJE O TRYBIE POSTĘPOWANIA PRZED UŻYCIEM LUB WYKORZYSTANIEM BRONI PALNEJ (Cw 6)

OKOLICZNOŚCI WYMAGAJĄCE PODJĘCIA INTERWENCJI Z ŻYCIEM LUB WYKORZYSTANIEM ŚRODKÓW PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO (Cw 7)

TECHNIKI INTERWENCJI

Krótkie nawiązanie do zagadnień omawianych podczas poprzednich zajęć ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Z jakich uregulowań wynika konieczność określonego zachowania się i postępowania uprawnionego do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej
(Dz. U. z 2013 r., poz. 628 ze zm.)

Rozdział 2

Środki przymusu bezpośredniego

Rozdział 3

Broń palna

Rozdział 4

Dokumentowanie użycia i wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej

TECHNIKI INTERWENCJI

Czy to wszystkie uregulowania ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Oczywiście nie. Należy mieć na uwadze przepisy rozdziału pierwszego ustawy (art.5 do 10), ale także przepisy innych ustaw.

Np. Art. 14, ust. 3.

Policjanci w toku wykonywania czynności służbowych mają obowiązek respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 16 ustawy o Policji

1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1-6 i 8-14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628, ze zm.), policjanci mogą użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1-13 i 17-20 tej ustawy, lub wykorzystywać te środki.
2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a-c i e, pkt 2, 3 i pkt 4 lit. a i b oraz w art. 47 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, policjanci mogą użyć broni palnej lub ją wykorzystywać.
3. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

TECHNIKI INTERWENCJI

Czy policjant może odstąpić od udzielenia pierwszej pomocy ...

TECHNIKI INTERWENCJI

W przypadku odstąpienia od udzielenia pierwszej pomocy lub gdy osoba poszkodowana sprzeciwia się udzieleniu tej pomocy, policjant zapewnia wezwanie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe.

TECHNIKI INTERWENCJI

Kiedy policjant nie może odstąpić od zapewnienia pomocy ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjant nie może odstąpić od zapewnienia udzielenia medycznych czynności ratunkowych kobiecie ciężarnej, wobec której użyto środków przymusu bezpośredniego.

TECHNIKI INTERWENCJI

Czy użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego jest dokumentowane ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjant dokumentuje w notatce użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego, albo w notatniku służbowym.

Przepisy nie dopuszczają dowolności, co do wyboru sposobu dokumentowania.

TECHNIKI INTERWENCJI

Jakie dane powinna zawierać notatka policjanta ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Notatka powinna zawierać:

- 1) służbowe dane identyfikacyjne policjanta;
- 2) określenie czasu i miejsca użycia środków przymusu bezpośredniego;
- 3) następujące dane osoby, wobec której użyto środków przymusu bezpośredniego:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) serię i numer dokumentu tożsamości,
 - c) datę urodzenia,
- 4) określenie celu użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 5) informację o przyczynie użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 6) określenie użytych lub wykorzystanych środków przymusu bezpośredniego i sposób ich użycia;
- 7) opis czynności zrealizowanych przed użyciem lub wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego po użyciu lub wykorzystaniu tych środków;
- 8) opis skutków użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 9) informację o udzieleniu pierwszej pomocy i jej zakresie lub zapewnieniu wezwania kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe;
- 10) następujące dane ustalonych świadków zdarzenia:
 - a) imię i nazwisko oraz serię i numer dokumentu tożsamości albo,
 - b) służbowe dane identyfikacyjne, jeżeli świadkiem zdarzenia był policjant
- 11) podpis policjanta.

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka zajęć :

PODSTAWOWE INFORMACJE O TRYBIE POSTĘPOWANIA PRZED UŻYCIEM LUB WYKORZYSTANIEM BRONI PALNEJ

- Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (art. 45-56),
- Paweł Sitko, Broń palna. Tablice poglądowe, SP Katowice 2014,
- Tobiasz Malysa, Konfrontacja z aktywnym strzelcem, e-Terroryzm.pl, nr 7 z 2012,
- A. KOWALCZYK, M. POSIEWKA, UPRAWNIENIA FUNKCJONARIUSZA POLICJI W ZAKRESIE UŻYCIA LUB WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PRZYMUŚU BEZPOŚREDNIEGO I BRONI PALNEJ, KGP Warszawa 2013, s. 34-41.

TECHNIKI INTERWENCJI

Co roku policjanci ponad 100 razy w uzasadnionych przypadkach używają broni palnej i oddają strzały ostrzegawcze - wynika z policyjnych statystyk.

TECHNIKI INTERWENCJI

Jak definiowana jest broń ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Odpowiedź znajdziemy w **Ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji** (t. j. Dz. U. z 2012 r. poz. 576, z 2013 r. poz. 829, z 2014 r. poz. 295, z 2015 r. poz. 1505, z 2016 r. poz. 1948).

Art. 4.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 4. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o broni, należy przez to rozumieć:

- 1) broń palną, w tym broń bojową, myśliwską, sportową, gazową, alarmową i sygnałową;
- 2) broń pneumatyczną;
- 3) miotacze gazu obezwładniającego;

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 4.1.

- 4) narzędzia i urządzenia, których używanie może zagrażać życiu lub zdrowiu:
- a) broń biała w postaci: – ostrzy ukrytych w przedmiotach niemających wyglądu broni, – kastetów i nunczaków, – palek posiadających zakończenie z ciężkiego i twardego materiału lub zawierających wkładki z takiego materiału, – palek wykonanych z drewna lub innego ciężkiego i twardego materiału, imitujących kij bejsbolowy,
 - b) broń cięciwową w postaci kuszy,
 - c) przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 4.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o amunicji, należy przez to rozumieć amunicję do broni palnej.
3. W rozumieniu ustawy amunicją są naboje przeznaczone do strzelania z broni palnej.

TECHNIKI INTERWENCJI

Czy broń palna jest środkiem przymusu ...

TECHNIKI INTERWENCJI

W świetle przepisów ustawy (rozdział 2), nie jest środkiem przymusu bezpośredniego.

TECHNIKI INTERWENCJI

Kiedy broń palnej uprawniony może użyć

TECHNIKI INTERWENCJI

Ogólnie mówiąc, broń palną **używa się** lub **wykorzystuje się** ją wyłącznie w sytuacji, jeżeli użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego:

- okazało się niewystarczające do osiągnięcia celów tego użycia lub wykorzystania, *albo*
- nie jest możliwe ze względu na okoliczności zdarzenia.

TECHNIKI INTERWENCJI

Czy użycie (wykorzystanie) broni palnej to obowiązek uprawnionego

TECHNIKI INTERWENCJI

Podjmując decyzję o użyciu lub wykorzystaniu broni palnej, należy postępować ze szczególną rozwagą i traktować jej użycie jako środek ostateczny.

Wobec kobiet o widocznej ciąży, osób, których wygląd wskazuje na wiek do 13 lat, oraz osób o widocznej niepełnosprawności policjant może użyć wyłącznie siły fizycznej w postaci technik obezwładnienia.

TECHNIKI INTERWENCJI

W przypadku, gdy zachodzi konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie lub zdrowie policjanta lub innej osoby, a użycie siły fizycznej wobec kobiet o widocznej ciąży, osób, których wygląd wskazuje na wiek do 13 lat, oraz osób o widocznej niepełnosprawności, jest niewystarczające lub niemożliwe, policjant może użyć innych środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej.

TECHNIKI INTERWENCJI

Kiedy broń palna może być użyta lub wykorzystania przez pododdział zwarty

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 46. 1. Broń palna nie może być użyta lub wykorzystana przez pododdział zwarty.

2. W sytuacji zagrażającej życiu lub zdrowiu uprawnionego lub innej osoby uprawniony wchodzący w skład pododdziału zwanego może użyć broni palnej lub wykorzystać ją na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

TECHNIKI INTERWENCJI

Wyjątek!

Art. 10a. 1. Jeżeli użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty Policji okazało się niewystarczające do osiągnięcia celów tego użycia lub wykorzystania lub nie jest możliwe ze względu na okoliczności zdarzenia, pododdział zwarty Policji może użyć lub wykorzystać broń palną.

Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 886).

TECHNIKI INTERWENCJI

Broni palnej uprawniony może użyć, w ściśle określonych przypadkach.

Wykładnia rozszerzająca jest niedopuszczalna.

Broni palnej można użyć, gdy zaistnieje co najmniej jeden z następujących przypadków, wymienionych w art. 45 ustawy.

TECHNIKI INTERWENCJI

Jakie to przypadki ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Podobnie jak użycie broni palnej, ustawa określa kiedy uprawniony może bronią palną wykorzystać.

Które ustawowe przepisy odnoszą się wykorzystania ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Działania uprawnionego przed użyciem broni palnej ...

TECHNIKI INTERWENCJI

W świetle przepisów ustawy możemy mówić o:

- Pełnej procedurze przed użyciem broni palnej przez uprawnionego,
- Skróconej procedurze przed użyciem broni palnej przez uprawnionego.

TECHNIKI INTERWENCJI

Działania uprawnionego po użyciu lub wykorzystaniu broni palnej

TECHNIKI INTERWENCJI

Dokumentowanie użycia i wykorzystania broni palnej ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka:
OKOLICZNOŚCI WYMAGAJĄCE PODJĘCIA INTERWENCJI Z ŻYCIEM LUB WYKORZYSANIEM ŚRODKÓW PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO

Literatura:

- Jan Swół, Policyjna interwencja – studium przypadku, e-terroryzm.pl z 2015, nr 1(37) s. 49-44.
- Jan Swół, Interwencja policjanta. Prawo czy obowiązek działania?, e-terroryzm.pl z 2015, nr 2(38) s. 56-61.
- Elżbieta Sitek, Napaść na policjanta, „Policja 997” nr 3(120), marzec 2015, s. 8-10.

TECHNIKI INTERWENCJI

Jakie przykładowo okoliczności wymagają użycia lub wykorzystania takich środków ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Policja jako umundurowana i uzbrojona formacja **ma służyć społeczeństwu** i jest przeznaczona do **ochrony bezpieczeństwa ludzi** oraz **utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego**.

Podjęwane przez policjantów interwencje, są m. in. przejawem jej służebnej roli.

TECHNIKI INTERWENCJI

„**Bezpieczeństwo**”, jako pojęcie ma wiele znaczeń i w różnym kontekście jest używane: („bezpieczeństwo publiczne”; „bezpieczeństwo obronne”; „bezpieczeństwo państwa”; „bezpieczeństwo narodowe”; „bezpieczeństwo wewnętrzne”).

W znaczeniu słownikowym, to stan niezagrożenia, spokoju.

Termin ten pojawia się, kiedy mówimy o bezpieczeństwie osobistym, czuwaniem nad bezpieczeństwem, bądź zapewnieniu bezpieczeństwa.

TECHNIKI INTERWENCJI

„**Porządek publiczny**” i „**bezpieczeństwo publiczne**” to wyrażenia które spotykamy w aktach normatywnych.

Ustawodawca jednak nie przedstawia ich znaczenia, przez co pojęcia te najczęściej rozumiane są intuicyjnie.

TECHNIKI INTERWENCJI

Dla pojęcia „**bezpieczeństwo publiczne**” przyjęć należy, że jest to pozytywny stan w państwie.

Powinno gwarantować go państwo, poprzez jego urząd oraz służby państwowe.

Wartością chronioną jest życie, zdrowie, mienie obywateli oraz środowisko.

Bezpieczeństwo publiczne jest kształtowane przez dobre prawo, dobrze działającą administrację publiczną oraz przez społeczeństwo, które powinno wykazywać się aktywnością na jego rzecz.

TECHNIKI INTERWENCJI

Porządek publiczny, jako pojęcie bardzo często jest używane łącznie z pojęciem „bezpieczeństwo publiczne”, tworząc pewną zbitkę pojęciową obejmującą szerszy zakres ochrony prawnej.

Pojęcie to używane bywa zamiennie z pojęciami: ład publiczny, ład społeczny, czy porządek społeczny.

Porządek publiczny rozumiemy, jako pozytywny stan rzeczy, akceptowany przez większość ludzi na obszarze publicznym, np. wsi, gminie, powiecie, województwie czy państwie.

TECHNIKI INTERWENCJI

Porządek to czystość, prawidłowy stan sanitarny, dbałość o wspólne urządzenia techniczne, ład w miejscach gromadzenia się ludzi, dbanie o obyczajowość, a więc chodzi tutaj o szerokie spojrzenie na sytuacje i działania publiczne.

Są to pewne przyjęte reguły zachowania w miejscach publicznych dające, według podmiotów sprawujących władzę, podstawę do uporządkowania życia publicznego.

Zasady i reguły prawidłowego zachowania społecznego, tj. gwarantującego przestrzeganie porządku ewoluują wraz ze zmianami postaw społecznych i nie są stałe w danym czasie i miejscu.

TECHNIKI INTERWENCJI

Ustawodawca spenalizował działania niezgodne z przyjętymi regułami „zachowania porządku” zarówno w kodeksie karnym („przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu”) jak i te – o mniejszym ciężarze gatunkowym – w kodeksie wykroczeń.

Istotnym elementem zapewnienia porządku publicznego jest penalizacja zachowań zagrażających porządkowi na drogach publicznych i w środkach transportu.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zakres przedmiotowy ochrony porządku publicznego stale się poszerza, wraz z uznawaniem przez państwo potrzeby regulacji ochronnej działania w nowych obszarach aktywności publicznej.

Bez porządku publicznego nie ma bezpieczeństwa, a bez bezpieczeństwa nie ma stanu porządku społecznego, publicznego.

TECHNIKI INTERWENCJI

Do podstawowych zadań Policji należy m.in.:

- Ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra;
- Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania;

TECHNIKI INTERWENCJI

- Inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi;
- Wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.
- Kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych związanych z działalnością publiczną lub obowiązujących w miejscach publicznych.

TECHNIKI INTERWENCJI

Przemoc w rodzinie rok 2016

Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” **73 531** (w tym 59 590 wszczynających procedurę i 13 941 dotyczących kolejnych przypadków w trakcie procedury)

Ogólna liczba ofiar przemocy 91 789

- Liczba ofiar – kobiet 66 930
- Liczba ofiar – mężczyzn 10 636
- Liczba ofiar – małoletnich 14 223

TECHNIKI INTERWENCJI

Ogólna liczba osób podejrzanych o przemoc -74 155

- Liczba podejrzanych sprawców – kobiet 5 461
- Liczba podejrzanych sprawców – mężczyzn 68 321
- Liczba podejrzanych sprawców – nieletnich 373

Ogólna liczba podejrzanych sprawców będących pod wpływem alkoholu 46 537

- Podejrzani sprawcy pod wpływem alkoholu – kobiety 1 993
- Podejrzani sprawcy pod wpływem alkoholu mężczyźni 44 499
- Podejrzani sprawcy pod wpływem alkoholu – nieletni 45

Liczba dzieci umieszczonych w nie zagrażającym im miejscu (np. rodzina zastępcza, dalsza rodzina, placówka opiekuńcza) **598**

TECHNIKI INTERWENCJI

Policja w Polsce w 2015 roku nałożyła **5 524 854** MK. Oznacza to wzrost w porównaniu do 2014 roku o 1,89% (5 422 321).

Największy udział w ogólnej liczbie wykroczeń zakończonych grzywną w postaci nałożenia MK stanowiły wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji oraz czyny skierowane przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Za 2016 r. danych brak.

Źródło: KGP

TECHNIKI INTERWENCJI

Statystyki dnia w Polsce (25. 02. 2017)

Zatrzymani na gorącym uczynku - **547**

Zatrzymani poszukiwani - **304**

Zatrzymani nietrzeźwi kierujący - **127**

Statystyki dnia KWP Rzeszów (24. 02. 2017)

- **Interwencje - 609**
- Osoby zatrzymane - **23**
- Wypadki - **9**
- Nietrzeźwi kierowcy - **10**

TECHNIKI INTERWENCJI

Co to jest interwencja

TECHNIKI INTERWENCJI

INTERWENCJA

Szybkie włączenie się policjanta lub policjantów w tok zdarzenia naruszającego normy prawne lub zasady współzycia społecznego i podjęcie działań zmierzających do ustalenia charakteru, rodzaju i okoliczności powstałego zdarzenia oraz przedsięwzięć ukierunkowanych na przywrócenie naruszonego porządku prawnego lub zasad współzycia społecznego.

TECHNIKI INTERWENCJI

Interwencja to przybycie funkcjonariusza Policji na miejsce zdarzenia w celu podjęcia działań zamierzających do ustalenia charakteru, rodzaju i okoliczności zaistniałego zdarzenia, a także przedsięwzięcie czynności przywracających naruszony porządek prawny, jeżeli zachodzi taka konieczność.

TECHNIKI INTERWENCJI

Prawidłowe przeprowadzenie interwencji wiąże się z podjęciem przez policjantów szeregu decyzji.

Dotyczą one aspektów bezpieczeństwa, w tym wyboru miejsca, przewidywanego sposobu przeprowadzenia czynności, wykorzystania środków prawnych, zastosowania w razie konieczności środków przymusu bezpośredniego, podjęcia decyzji o sposobie zakończenia interwencji.

TECHNIKI INTERWENCJI

21 kwietnia 2008, KWP Bydgoszcz
Narkotyki schowane w skarpecie

Policjanci zostali wezwani do jednego z mieszkań przy ul. Jagielly w Mogilnie, gdzie awanturował się pijany mężczyzna. Po wejściu do lokalu postanowili odizolować agresora od reszty domowników i spytać go o powód takiego zachowania. W odpowiedzi mężczyzna zaczął wykrzykiwać pod ich adresem wulgarnie epitetę, a następnie zerwał się z fotela i zaatakował ich pięściami. Po zakuciu mężczyzny w kajdanki, policjanci sprawdzając, czy nie ma przy sobie żadnych niebezpiecznych przedmiotów, znaleźli foliowy woreczek z marihuaną. Narkotyk schowany był w skarpecie. 34-letni mężczyzna został zatrzymany. W organizmie miał około 1 promila alkoholu.

TECHNIKI INTERWENCJI

16 czerwca 2008, KWP Szczecin
Napaść na policjantów

Około północy dyżurny kolobrzeskiej policji otrzymał zgłoszenie o awanturze na wiejskiej zabawie. Wysłany na miejsce patrol potwierdził tę informację. Około 30 osób, które awanturowały się między sobą, było pod wyraźnym wpływem alkoholu. Na pojawienie się radiowozu grupa zareagowała agresją. W związku z zaistniałą sytuacją skierowano do pomocy dodatkowe patrole policyjne. W tym czasie awanturnicy coraz głośniejszy krzyczyli, a kilku z nich zaczęło rzucać kamieniami w policjantów i w radiowoz. Doszło do przepychanek i szarpaniny z funkcjonariuszami, którzy ostatecznie musieli użyć środków przymusu bezpośredniego. Ostatecznie policjanci zatrzymali 5 najbardziej agresywnych mężczyzn. Stawiali oni czynny opór. Wszyscy byli pijani. Dwóch policjantów odniosło drobne obrażenia ciała, a jeden radiowóz został uszkodzony.

TECHNIKI INTERWENCJI

Każdego miesiąca policja odnotowuje ponad 150 przypadków czynnych napaści na policjantów.

W przeważającej większości policjanci nie odnoszą żadnych obrażeń ciała, co w policyjnej statystyce odnotowane jest jako wydarzenie bezskutkowe, ale co piąty zaatakowany doznaje obrażeń. Czasami nawet bardzo ciężkich.

Źródło:
Elżbieta Sitek, Napaść na policjanta, „Policja 997” nr 3(120), marzec 2015, s. 8.

TECHNIKI INTERWENCJI

Blok tematyczny I :

Przygotowanie do użycia środków przymusu bezpośredniego

został zakończony.

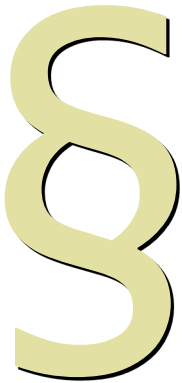
TECHNIKI INTERWENCJI

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ I AKTYWNOŚĆ

ZAPRASZAM NA KOLEJNE ZAJĘCIA

BLOK II

PROBLEMATYKA LEGITYMOWANIA

TECHNIKI INTERWENCJI

– NR 5 KRK – ĆW

TECHNIKI INTERWENCJI

Blok tematyczny II: **Problematyka legitymowania**
(6 godz.)

Problematyka zajęć:

- **PODSTAWY PRAWNE I FAKTYCZNE LEGITYMOWANIA** (Cw 8)
- **POSTĘPOWANIE POLICJANTA PODCZAS LEGITYMOWANIA** (Cw 9)

TECHNIKI INTERWENCJI

Krótkie nawiązanie do zagadnień omawianych podczas poprzednich ćwiczeń

TECHNIKI INTERWENCJI

W jaki sposób definiujemy pojęcie „bezpieczeństwo”

TECHNIKI INTERWENCJI

„Bezpieczeństwo”, jako pojęcie ma wiele znaczeń i w różnym kontekście jest używane.

W znaczeniu słownikowym, to stan niezagrożenia, spokoju.

Termin ten pojawia się, kiedy mówimy o bezpieczeństwie osobistym, czuwaniem nad bezpieczeństwem, bądź zapewnieniu bezpieczeństwa.

TECHNIKI INTERWENCJI

Jak należy rozumieć bezpieczeństwo publiczne

TECHNIKI INTERWENCJI

„Bezpieczeństwo publiczne”, to pozytywny stan w państwie.

Powinno gwarantować go państwo, poprzez jego urząd oraz służby państwowe.

Bezpieczeństwo publiczne jest kształtowane przez dobre prawo, dobrze działającą administrację publiczną oraz przez społeczeństwo, które powinno wykazywać się aktywnością na jego rzecz.

TECHNIKI INTERWENCJI

Jak należy rozumieć porządek publiczny

TECHNIKI INTERWENCJI

Porządek publiczny, jako pojęcie bardzo często jest używane łącznie z pojęciem „bezpieczeństwo publiczne”, tworząc pewną zbitkę pojęciową obejmującą szerszy zakres ochrony prawnej.

Pojęcie to używane bywa zamiennie z pojęciami: ład publiczny, ład społeczny, czy porządek społeczny.

Porządek publiczny rozumiemy, jako pozytywny stan rzeczy, akceptowany przez większość ludzi na obszarze publicznym, np. wsi, gminie, powiecie, województwie czy państwie.

TECHNIKI INTERWENCJI

Co należy do podstawowych zadań Policji wymagających często podejmowania interwencji

TECHNIKI INTERWENCJI

- *Ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra;*
- *Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania;*

TECHNIKI INTERWENCJI

- *Inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi;*
- *Wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców;*
- *Kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych związanych z działalnością publiczną lub obowiązujących w miejscach publicznych.*

TECHNIKI INTERWENCJI

Jak definiowana jest interwencja policyjna

TECHNIKI INTERWENCJI

Interwencja, to szybkie włączenie się policjanta lub policjantów w tok zdarzenia naruszającego normy prawne lub zasady współżycia społecznego i podjęcie działań zmierzających do ustalenia charakteru, rodzaju i okoliczności powstałego zdarzenia oraz przedsięwzięć ukierunkowanych na przywrócenie naruszonego porządku prawnego lub zasad współżycia społecznego.

TECHNIKI INTERWENCJI

Przeprowadzenie interwencji wiąże się z podjęciem przez policjantów szeregu decyzji. Jakże to decyzje ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Dotyczą one aspektów bezpieczeństwa, w tym:

- *wyboru miejsca interwencji jeżeli to możliwe,*
- *przewidywanego sposobu przeprowadzenia czynności,*
- *wykorzystania środków prawnych,*
- *zastosowania w razie konieczności środków przymusu bezpośredniego,*
- *podjęcia decyzji o sposobie zakończenia interwencji.*

TECHNIKI INTERWENCJI

Co to jest legitymowanie ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Jakie źródła prawa regulują problematykę legitymowania w celu ustalenia tożsamości ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Na podstawie czego, policjant ustala tożsamość osoby legitymowanej ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka zajęć:

PODSTAWY PRAWNE I FAKTYCZNE LEGITYMOWANIA (Cw 8)

Maciej Szalewski, Adam Thiel, Legitymowanie, Słupsk 2016.

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. (t. jedn. Dz. U. z 2016 r., 1782).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów (Dz. U. z 2015, poz. 1565).

Sebastian Kamiński, Procedury postępowania policjanta w czasie realizacji niektórych uprawnień, (material dydaktyczny), Słupsk 2011.

TECHNIKI INTERWENCJI

W granicach swych zadań Policja w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń wykonuje czynności: operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze i administracyjno-porządkowe.

W ramach tych czynności oraz dla prawidłowego wykonywania zadań stojących przed tą formacją, wielokrotnie może dochodzić i faktycznie dochodzi do sprawdzania tożsamości różnych osób.

TECHNIKI INTERWENCJI

Legitymowanie, to czynność administracyjno – porządkowa.

Legitymowanie odgrywa w czynnościach policyjnych ważną rolę.

Legitymowanie pełni funkcję prewencyjną, sprzyja rozpoznaniu i identyfikowaniu sprawcy.

TECHNIKI INTERWENCJI

Dla umożliwienia realizacji zadań postawionych przed policją, jej funkcjonariusze wyposażeni zostali w odpowiednie instrumenty prawne.

Podstawowym dokumentem regulującym obowiązki i prawa każdego policjanta, są przepisy powszechnie obowiązującego prawa, oraz te które wynikają z wewnętrznych uregulowań uprawnionych przełożonych.

TECHNIKI INTERWENCJI

W ustawie o Policji oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów (Dz. U. z 2015, poz. 1565), znajdziemy regulacje odnoszące się do legitymowania.

Legitymowanie osób jest najczęściej wykonywaną czynnością, zwłaszcza przez funkcjonariuszy służb prewencji i ruchu drogowego.

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjanci wykonując czynności, określone w art. 14 mają np. prawo: legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości.

Procedura legitymowania osób określona jest w Rozporządzeniu Rady Ministrów.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 60.

1. Policjant w czasie służby jest obowiązany do noszenia przepisowego munduru i wyposażenia.
2. Komendant Główny Policji określa przypadki, w których policjant w czasie wykonywania obowiązków służbowych nie ma obowiązku noszenia munduru.

Art. 61.

1. W przypadkach przewidzianych w art. 60 ust. 2 policjant, wykonując czynności dochodzeniowo-sledcze, a także czynności określone w art. 14 ust. 2 i art. 15 ust. 1 pkt 2–4, obowiązany jest okazać legitymację służbową w taki sposób, aby za-interesowany miał możliwość odczytać i zanotować numer i organ, który wydał legitymację, oraz nazwisko policjanta.
2. Przy wykonywaniu innych czynności administracyjno-porzędkowych nieumundurowany policjant obowiązany jest na żądanie obywatela okazać legitymację służbową lub znak identyfikacyjny w sposób określony w ust. 1.

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjanci realizując zadania służbowe występują w umundurowaniu określonych przepisami oraz wykonują zadania jako nieumundurowani policjanci.

Przepisy rozporządzenia w takich sytuacjach przewidują odpowiedni tryb postępowania policjanta przy realizacji zadań wymagających wylegitymowania w celu ustalenia tożsamości.

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjant, który przystępuje do czynności służbowych związanych z wykonywaniem uprawnień jest obowiązany:

- podać swój stopień, imię i nazwisko w sposób umożliwiający odnotowanie tych danych,
- podać podstawę prawną i przyczynę podjęcia czynności służbowej.

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjant nieumundurowany przy wykonywaniu uprawnień, o których mowa w ust. 1, innych niż określone w art. 61 ustawy, okazuje ponadto legitymację służbową, a na żądanie osoby, wobec której podjęto wykonywanie tych uprawnień, umożliwia odnotowanie danych w niej zawartych.

TECHNIKI INTERWENCJI

Rozporządzenie przewiduje, że po zakończeniu wykonywania czynności służbowych, o których mowa w § 1 pkt 1-4 i 6, policjant ustnie informuje osobę, wobec której czynności te podjęto, o prawie złożenia zażalenia do właściwego miejscowo prokuratora na sposób przeprowadzenia tych czynności.

TECHNIKI INTERWENCJI

- 1) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
- 2) zatrzymywania osób:
 - a) pozbawionych w olności, które na podstawie zezwolenia właściwego organu opuściły areszt śledczy albo zakład karny i w wyznaczonym terminie nie powróciły do niego;
 - b) stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia;
- 3) pobierania od osób o nieustalonej tożsamości oraz osób usiłujących ukryć swoją tożsamość odcisków linii papilarnych lub wymazi ze służówek policzków w celu identyfikacji tych osób, jeżeli ustalenie tożsamości w inny sposób nie jest możliwe;
- 4) pobierania od osób, po uzyskaniu od nich zgody, odcisków linii papilarnych lub wymazi ze służówek policzków w celu identyfikacji osób zaginionych lub zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości;
- 6) dokonywania kontroli osobistej, a także przeglądania zawartości bagaży i sprawdzania ładunku w portach i na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego, w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary;

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjant ustala tożsamość osoby legitymowanej na podstawie:

- 1) dowodu osobistego;
- 2) paszportu;
- 3) zagranicznego dokumentu tożsamości;
- 4) innego niebudzącego wątpliwości dokumentu zaopatrzonego w fotografię i oznaczonego numerem lub seria;
- 5) oświadczenia innej osoby, której tożsamość została ustalona na podstawie dokumentów, o których mowa w pkt 1-4.

TECHNIKI INTERWENCJI

Tożsamość osoby – to zespół informacji o osobie w postaci danych personalnych i danych dodatkowych, na podstawie których możemy zidentyfikować osobę fizyczną.

Dane personalne osoby – to nazwisko, imię (imiona), imię ojca, imię i nazwisko rodowe matki, data i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania (adres),

Dodatkowe dane – to m.in. stan rodzinny, miejsce zatrudnienia, wykształcenie.

TECHNIKI INTERWENCJI

W przypadku legitymowania osoby znajdującej się w pojeździe, policjant może, ze względów bezpieczeństwa, żądać opuszczenia pojazdu przez tę osobę oraz inne osoby znajdujące się w pojeździe.

Policjant może odstąpić od legitymowania osoby, która jest mu znana osobiście.

Policjant dokumentuje legitymowanie osoby w notatniku służbowym lub na odpowiednim nośniku technicznym albo w notatce służbowej.

TECHNIKI INTERWENCJI

Dokumentując należy określić datę, czas, miejsce, i przyczynę legitymowania oraz następujące dane osoby legitymowanej:

- 1) imię (imiona) i nazwisko oraz adres zamieszkania lub pobytu;
- 2) numer PESEL, a w przypadku braku informacji o numerze PESEL: datę i miejsce urodzenia oraz imiona rodziców i nazwisko rodowe;
- 3) rodzaj i cechy identyfikacyjne dokumentu, na podstawie którego ustalono tożsamość osoby legitymowanej.

TECHNIKI INTERWENCJI

Niezależnie od przepisów, które do tej pory zostały omówione, uprawnienie do legitymowania wynika także z:

- Ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym;
- Ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- Ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia;
- Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

TECHNIKI INTERWENCJI

FAKTYCZNE PRZYCZYNY LEGITYMOWANIA

Jak to rozumieć

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjant ma prawo legitymować osoby, gdy ustalenie ich tożsamości jest niezbędne do wykonania czynności służbowych, a w szczególności w celu:

- identyfikacji osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia,
- ustalenia świadków zdarzenia powodującego naruszenie bezpieczeństwa lub porządku publicznego,

TECHNIKI INTERWENCJI

- wykonania polecenia wydanego przez sąd, prokuratora, organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego,
- identyfikacji osób wskazanych przez pokrzywdzonych jako sprawców przestępstw lub wykroczeń,
- poszukiwania osób zaginionych lub ukrywających się przed organami ścigania albo wymiarem sprawiedliwości.

TECHNIKI INTERWENCJI

Wymienione przyczyny legitymowania podano przykładowo, gdyż mogą wystąpić inne okoliczności, które będą uzasadniały legitymowanie.

Może to wynikać np., gdy wygląd osoby odpowiada rysopisowi osoby poszukiwanej, lub może dotyczyć osób spotkanych w miejscach, gdzie gromadzi się element podejrzany i przestępczy.

TECHNIKI INTERWENCJI

Może to objąć osoby przenoszące bagaże, których rodzaj, kształt, rozmiar i ciężar wzbudzają uzasadnione podejrzenie popełnienia czynu zabronionego.

Osoby które na widok policjanta zdradzają niepokój, osoby przebywających w miejscu, do którego wstęp dla osób postronnych jest zabroniony, lub w pobliżu chronionego obiektu, bez wyraźnego celu są często legitymowane.

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka:

POSTĘPOWANIE POLICJANTA PODCZAS LEGITYMOWANIA (Cw 9)

Literatura:

Maciej Szawelski, Adam Thiel, *Legitymowanie*, Słupsk 2016.

Sebastian Kamiński, *Procedury postępowania policjanta w czasie realizacji niektórych uprawnień (material dydaktyczny)*, Słupsk 2011.

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjanci przystępując do czynności służbowych, są zobowiązani do respektowania godności obywatela oraz poszanowania jego praw i swobód obywatelskich.

Zwracając się do obywatela, wskazane jest używać grzecznościowego zwrotu „pan” lub „pani”.

TECHNIKI INTERWENCJI

Służba policjanta niesie za sobą wysoki stopień ryzyka i ogrom zagrożeń wpływających na jego bezpieczeństwo.

Kroniki policyjne odnotowują interwencje, podczas których zostało zagrożone zdrowie czy też życie policjanta.

TECHNIKI INTERWENCJI

17 czerwca 2008, KSP

Zamiast dowodu osobistego wyjął nóż

Wieczorem policjanci z oddziałów prewencji w czasie patrołowania ocockich ulic spostrzegli siedzącego na ławce mężczyznę. Obserwowany mężczyzna najpierw sięgnął do swojej siatki, z której wyjął butelkę piwa i zaczął spożywać alkohol. Po chwili zaczął zaczepiać przechodzących nieopodal ludzi. Policjanci zareagowali. Postanowili mężczyznę wylegitymować. Gdy podeszli i poprosili go o dokumenty, ten zamiast podać dowód osobisty, wyjął z reklamówki nóż i zaatakował mundurowych. Szybka i bardzo sprawna reakcja oraz profesjonalne działanie funkcjonariuszy przyczyniły się do błyskawicznego opanowania sytuacji. Mundurowi obezwładnili agresywnego mężczyznę i przewieźli go do komendy.

TECHNIKI INTERWENCJI

Czynnikiem mającym istotny wpływ na bezpieczeństwo policjantów jest zwłaszcza odpowiednie przygotowanie oraz taktyka i technika interweniowania.

Niezwykle ważnym elementem interwencji jest umiejętne jej rozpoczęcie.

Legitymując policjanci muszą pamiętać, że ich nieumiejętne postępowanie może spowodować zagrożenie dla nich samych.

TECHNIKI INTERWENCJI

Bardzo istotną sprawą w czasie legitymowania jest zachowanie wszystkich możliwych zasad bezpieczeństwa.

Podstawową bezpieczeństwu jest wzajemna i aktywna asekuracja oraz zachowanie bezpiecznej odległości.

Każdy z policjantów musi być gotowy do natychmiastowej reakcji na próbę jakiegokolwiek ataku.

TECHNIKI INTERWENCJI

Przed podjęciem interwencji należy ustalić, który z policjantów będzie ją przeprowadzał – legitymował – i który będzie asekurował.

Na etapie przygotowania się należy pamiętać o swoich predyspozycjach, umiejętnościach i wyposażeniu.

Policjant asekurowujący staje w odległości powyżej dwóch długości ramion w stosunku do osoby legitymowanej – około 1–1,5 m, natomiast policjant legitymujący – dalej, około 2–2,5 m, w zależności od miejsca legitymowania.

TECHNIKI INTERWENCJI

W trakcie legitymowania policjanci muszą stosować się do podstawowe środki bezpieczeństwa.

Kiedy czynności tej nie można przeprowadzić w odosobnionym (ustronnym) miejscu, policjanci muszą, prowadzić stałą obserwację osoby legitymowanej, osób postronnych i otoczenia.

Policjanci powinni być aktywni i gotowi do przeciwdziałania atakowi, gdyby taki nastąpił.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zasada trójkąta ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Po zakończeniu legitymowania istotne jest obserwowanie osoby oddalającej się z miejsca legitymowania.

Dlatego policjanci nie powinni tracić z oczu osoby legitymowanej po oddaniu jej dokumentu.

TECHNIKI INTERWENCJI

Sposoby legitymowania osób w różnych miejscach ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Czuwanie nad bezpieczeństwem i porządkiem ruchu na drogach, kierowanie ruchem i jego kontrolowanie należą do zadań Policji.

- Ustawa z 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. 2017, poz. 128)
- Rozporządzenie MSWiA z 18 lipca 2008 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego (Dz. U. nr 132, poz. 841, ze zm.)
- Rozporządzenie MSWiA z 6 lipca 2010 r. w sprawie kierowania ruchem (t.j. Dz. U. 2016, poz. 143)
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjant, w celu przeprowadzenia kontroli uczestnika ruchu drogowego, uprawniony jest do wydawania sygnałów i poleceń wobec:

- Pieszycy (pieszego) uczestników ruchu,
- Rowerzystów, jadących wierzchem lub poganiaczy,
- Znajdującego się na pokładzie statku powietrznego lub kierującego pojazdem.

TECHNIKI INTERWENCJI

Każdy uczestnik ruchu drogowego musi liczyć się z tym, że może zostać skontrolowany przez policjantów.

Takie sytuacje zdarzają się częściej tym kierującym, którzy nie przestrzegają przepisów i popełniają wykroczenia drogowe.

W stosunku do takich najczęściej podejmowane są interwencje.

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjant w ramach zadań związanych z kontrolą ruchu drogowego, uprawniony jest m.in. do:

- **legitymowania uczestników ruchu** i wydawania im wiążących poleceń co do sposobu korzystania z drogi lub używania pojazdu;
- **sprawdzania dokumentów** wymaganych w związku z kierowaniem pojazdem i jego używaniem a także dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia;

TECHNIKI INTERWENCJI

- **żądania poddania się przez kierującego pojazdem** lub przez inną osobę, w stosunku do której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że mogła kierować pojazdem, **badaniu w celu ustalenia zawartości w organizmie alkoholu** lub środka działającego podobnie do alkoholu;
- **sprawdzania stanu technicznego**, wyposażenia, ładunku, wymiarów, masy lub nacisku osi pojazdu znajdującego się na drodze;

TECHNIKI INTERWENCJI

- **sprawdzenie zapisów urządzenia rejestrującego** samoczynnie prędkość jazdy, czas jazdy i czas postoju, obowiązkowe przerwy i czas odpoczynku;
- **zatrzymanie dokumentów**, stwierdzających uprawnienie do kierowania pojazdem lub jego używania oraz karty kierowcy w przypadkach przewidzianych w ustawie
- **wydawania poleceń:**
 - a. **osobie**, która spowodowała przeszkodę utrudniającą ruch drogowy lub zagrażającą jego bezpieczeństwu, albo osobie odpowiedzialnej za utrzymanie drogi,
 - b. **kontrolowanemu uczestnikowi ruchu** – co do sposobu jego zachowania;

TECHNIKI INTERWENCJI

uniemożliwienia:

- a. Kierowania pojazdem osobie znajdującej się w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,
- b. Korzystania z pojazdu, którego stan techniczny, ładunek, masa lub nacisk osi zagrażają bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu, powodują uszkodzenie drogi albo naruszają wymagania ochrony środowiska
- c. Korzystania z pojazdu jeżeli kierujący nim nie okazał dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia,
- d. Kierowania pojazdem przez osobę nieposiadającą wymaganych dokumentów uprawniających do kierowania lub używania pojazdu.

TECHNIKI INTERWENCJI

Kierujący ma obowiązek reagować na sygnały i zatrzymać pojazd we wskazanym (żądanym) miejscu.

W okolicznościach kiedy np. zachodzi podejrzenie, iż samochód pochodzi z kradzieży lub kierujący nie podporządkował się do sygnału podawanego przez policjanta, funkcjonariusze mogą podjąć pościg.

TECHNIKI INTERWENCJI

Kierujący zatrzymując pojazd w następstwie sygnału podanego przez policjanta, powinien trzymać ręce na kierownicy.

Na polecenie funkcjonariusza, kierowca musi wyłączyć silnik pojazdu oraz włączyć światła awaryjne.

TECHNIKI INTERWENCJI

Pojazd powinien być zatrzymany w miejscu, w którym nie zagraża to bezpieczeństwu ruchu.

Kierujący nie może wysiadać z pojazdu, jeżeli nie żąda tego policjant.

Pasażer siedzący na fotelu nie może przeszkadzać policjantowi w kontroli.

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjant po zatrzymaniu pojazdu, przedstawia się kierującemu podając: stopień, imię i nazwisko oraz przyczynę zatrzymania.

Ponadto:

- Okazuje legitymację służbową na żądanie legitymowanego uczestnika ruchu,
- Nieumundurowany policjant pokazuje legitymację bez wezwania.

TECHNIKI INTERWENCJI

- Przed podjęciem kontroli poza obszarem zabudowanym od zmierechu do świtu, należy obowiązkowo o zamiarze kontroli powiadomić dyżurnego. Po jej zakończeniu zameldować o tym.

- Policjant asystujący przy czynnościach kontrolnych, obowiązany jest do ubezpieczenia policjanta który je wykonuje.

TECHNIKI INTERWENCJI

Dokonując zatrzymania wyniku działań pościgowych, pojazd policyjny powinien być zatrzymany za pojazdem zatrzymanym w wyniku pościgu.

Zatrzymanie pojazdu na jezdni lub poboczu, kiedy jest to zabronione, zobowiązuje kierującego pojazdem policyjnym do włączenia niebieskiego światła błyskowego.

TECHNIKI INTERWENCJI

Środki bezpieczeństwa

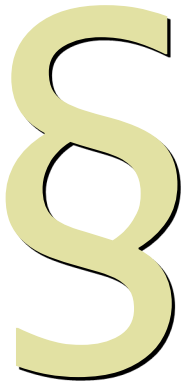
TECHNIKI INTERWENCJI

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ I AKTYWNOŚĆ

ZAPRASZAM NA KOLEJNE ZAJĘCIA

BLOK II

PROBLEMATYKA LEGITYMOWANIA

TECHNIKI INTERWENCJI

– NR 6 KRK – ĆW

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka zajęć:

- **LEGITYMOWANIE CUDZOZIEMCÓW** (Cw 10)
- **DOKUMENTOWANIE LEGITYMOWANIA** (Cw 11)
- **TAKTYKA I BEZPIECZEŃSTWO PODCZAS LEGITYMOWANIA** (Cw 12)

TECHNIKI INTERWENCJI

Krótkie nawiązanie do zagadnień omawianych podczas poprzednich zajęć ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Z czego wynika prawo legitymowania osób przez policjantów ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Z aktów powszechnie obowiązującego prawa. Podstawowym aktem prawnym to ustawa z 6 kwietnia 1990 roku o Policji oraz inne ustawy, a także akty wykonawcze do ustaw, czyli rozporządzenia.

Przepisy te umożliwiają realizację ustawowych zadań przez policjantów.

TECHNIKI INTERWENCJI

Jaki akt prawny reguluje szczegółowy sposób legitymowania ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów (Dz. U. z 2015, poz. 1565).

Rozporządzenie to w rozdziale drugim odnosi się do problematyki legitymowania.

Należy pamiętać, że przystępując do legitymowania, policjant jest obowiązany dostosować się do wymagań określonych tym rozporządzeniem.

TECHNIKI INTERWENCJI

Co powinien policjant w pierwszej kolejności zrobić przystępując do legitymowania ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjant przystępując do czynności służbowej w związku z realizacją uprawnień w zakresie legitymowania, obowiązany jest podać:

- *Swój stopień, imię i nazwisko w sposób umożliwiający odnotowanie tych danych;*
- *Podstawę prawną i przyczynę podjęcia czynności służbowej.*

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjant nieumundurowany przystępując do legitymowania w celu ustalenia tożsamości, okazuje legitymację służbową, a na żądanie osoby, wobec której podjęto wykonywanie tych uprawnień, umożliwia odnotowanie danych w niej zawartych.

Po zakończeniu czynności służbowej związanej z legitymowaniem (i nie tylko), policjant ustnie informuje osobę, wobec której czynność tę podjęto, o prawie złożenia zażalenia do właściwego miejscowo prokuratora na sposób przeprowadzenia tej czynności (innych także).

TECHNIKI INTERWENCJI

Na podstawie czego policjant ustala tożsamość osoby ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjant ustala tożsamość osoby legitymowanej na podstawie:

- Dowodu osobistego,
- Paszportu,
- Zagranicznego dokumentu tożsamości,
- Innego niebudzącego wątpliwości dokumentu zapatrzzonego w fotografię i oznaczonego numerem lub serią,
- Oświadczenia innej osoby, której tożsamość została ustalona na podstawie w/w dokumentów.

TECHNIKI INTERWENCJI

Gdzie policjant dokumentuje czynność legitymowania ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjant dokumentuje legitymowanie osoby w notatniku służbowym lub na odpowiednim nośniku technicznym albo w notatce służbowej.

TECHNIKI INTERWENCJI

Jakie dane powinien odnotować policjant dokumentując legitymowanie ...

TECHNIKI INTERWENCJI

- Datę,
- Czas,
- Miejsce,
- Przyczynę legitymowania,
- Następujące dane osoby legitymowanej:
 - Imię (imiona) i nazwisko oraz adres zamieszkania lub pobytu;
 - Numer PESEL, a w przypadku braku informacji o numerze PESEL, datę i miejsce urodzenia oraz imiona rodziców i nazwisko rodowe;
 - Rodzaj i cechy identyfikacyjne dokumentu, na podstawie którego ustalono tożsamość osoby legitymowanej.

TECHNIKI INTERWENCJI

Co to znaczy faktyczna przyczyna legitymowania ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjant ma prawo legitymować osoby, gdy ustalenie ich tożsamości jest niezbędne do wykonania czynności służbowych, a w szczególności w celu:

- identyfikacji osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia,
- ustalenia świadków zdarzenia powodującego naruszenie bezpieczeństwa lub porządku publicznego,

TECHNIKI INTERWENCJI

- wykonania polecenia wydanego przez sąd, prokuratora, organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego,
- identyfikacji osób wskazanych przez pokrzywdzonych jako sprawców przestępstw lub wykroczeń,
- poszukiwania osób zaginionych lub ukrywających się przed organami ścigania albo wymiarem sprawiedliwości.

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka

LEGITYMOWANIE CUDZOZIEMCÓW

(Cw 10)

Literatura:

Maciej Szawelski, Adam Thiel, *Legitymowanie*, Słupsk 2016.

Maciej Szawelski, Adam Thiel, *Wybrane zagadnienia dotyczące legitymowania cudzoziemców oraz legalność ich pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*, Słupsk 2011.

Sebastian Kamiński, *Procedury postępowania policjanta w czasie realizacji niektórych uprawnień*, Słupsk 2011.

TECHNIKI INTERWENCJI

Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (t. j. Dz. U. 2016 poz. 1990 ze zm.).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie wzoru zaświadczenia potwierdzającego domniemanie, że cudzoziemiec jest ofiarą handlu ludźmi (Dz. U. 2014 poz. 513)

TECHNIKI INTERWENCJI

Wejście Polski do Unii Europejskiej otworzyło granice nie tylko dla nas, np. dla podróżowania w celach turystycznych.

Przemieszczanie się po Europie nie stwarza tak dużych problemów jak kiedyś.

Korzystają z tego także cudzoziemcy, co powoduje m.in. większy ich napływ do naszego kraju.

Wzrasta także prawdopodobieństwo, podejmowania czynności służbowych przez policjanta w stosunku do tych osób.

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka związana z pobytem cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wynikającymi z tego tytułu ustawowymi obowiązkami nałożonymi na Policję, mają swoje odniesienie w aktach prawnych.

Znajdują się w nich podstawy prawne regulujące zarówno ich pobyt, konsekwencje naruszenia warunków pobytu, jak i sposób postępowania wobec nich przez uprawnione organy RP.

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka odnosząca się do cudzoziemców zostanie przybliżona, na tle:

Ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (t. j. Dz. U. 2016, poz. 1990 ze zm.).

TECHNIKI INTERWENCJI

Cudzoziemiec to każda osoba niemająca obywatelstwa państwa, na którego terenie przebywa. Inaczej mówiąc, jest to obcokrajowiec.

Ustawa definiuje cudzoziemca następująco:
„Cudzoziemiec – każdego, kto nie posiada obywatelstwa polskiego”. (art. 3 pkt 2)

TECHNIKI INTERWENCJI

Dokument podróży – dokument uznany przez Rzeczpospolitą Polską, uprawniający do przekroczenia granicy, wydany cudzoziemcowi przez organ państwa obcego, organ polski lub organizację międzynarodową albo podmiot upoważniony przez organ państwa obcego lub obcą władzę o charakterze państwowym (*art. 3 pkt 3*)

TECHNIKI INTERWENCJI

Granica – granicę Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu art. 1–3 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 930 i 1336 oraz z 2016 r. poz. 904) (*art. 3 pkt 5*)

Mały ruch graniczny – wjazd cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do których stosuje się rozporządzenie (WE) nr 1931/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. ustanawiające przepisy dotyczące małego ruchu granicznego na zewnętrznych granicach lądowych państw członkowskich i zmieniające postanowienia Konwencji z Schengen (Dz. Urz. UE L 405 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm.), i ich pobyt na tym terytorium (*art. 3 pkt 7*)

TECHNIKI INTERWENCJI

Wiza krajowa – wizę, o której mowa w art. 18 Konwencji Wykonawczej z dnia 19 czerwca 1990 r. do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach (Dz. Urz. UE L 239 z 22.09.2000, str. 19, z późn. zm.), wydaną przez organ polski (*art. 3 pkt 21*)

TECHNIKI INTERWENCJI

Wiza Schengen – wizę, o której mowa w art. 2 pkt 2–5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy) (Dz. Urz. UE L 243 z 15.09.2009, str. 1, z późn. zm.) (*art. 3 pkt 22*)

TECHNIKI INTERWENCJI

Wykonywanie pracy – wykonywanie pracy przez cudzoziemca w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 40 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. 2016, poz. 645 ze zm.)

TECHNIKI INTERWENCJI

Podstawy prawne postępowania wobec cudzoziemców

Dominującą ustawą w tym zbiorze przepisów niewątpliwie jest **Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach**, która określa zasady i warunki wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu cudzoziemców z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tryb postępowania oraz organy właściwe w tych sprawach (*art. 1*).

TECHNIKI INTERWENCJI

Każdy policjant podczas wykonywania czynności służbowych jest zobowiązany do reagowania i podejmowania interwencji, wówczas kiedy zachodzi podejrzenie naruszania obowiązujących przepisów prawa.

TECHNIKI INTERWENCJI

Jakie przepisy może naruszać cudzoziemiec ...

TECHNIKI INTERWENCJI

W momencie ujawnienia, iż osobą wobec której policjant interweniuje, jest cudzoziemcem, pojawia się moment zawahania.

Powodowane jest to dwoma czynnikami:

- barierą językową, oraz
- obowiązującymi procedurami postępowania z osobami niebędącymi obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej.

TECHNIKI INTERWENCJI

Funkcjonariusze Straży Granicznej, głównie zajmują się kontrolą legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Polski.

Ustawa również na policjantów podejmujących interwencje w różnych miejscach oraz wobec różnych kategorii osób będących cudzoziemcami, nakłada obowiązki.

TECHNIKI INTERWENCJI

Wobec cudzoziemca można wydać decyzję, zobowiązującą go do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie do siedmiu dni, którą wydaje komendant wojewódzki Policji, komendant powiatowy (miejski) Policji, jeżeli:

- 1) przebywa na tym terytorium bez wymaganej wizy, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony i zezwolenia na osiedlenie się lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego,

TECHNIKI INTERWENCJI

- 2) wykonywał pracę niezgodnie z *Ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy albo podjął działalność gospodarczą niezgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie,*

- 3) nie posiada środków finansowych niezbędnych do pokrycia kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie może wskazać wiarygodnych źródeł ich uzyskania.

TECHNIKI INTERWENCJI

Wydanie decyzji o zobowiązaniu do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie siedmiu dni skutkuje zakazem wjazdu do Polski przez okres jednego roku od daty wystawienia decyzji.

TECHNIKI INTERWENCJI

Naruszenie powoduje, iż wobec cudzoziemca można wydać również decyzję o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podobnie jak w przypadku niezastosowania się przez niego do decyzji zobowiązującej do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Decyzję o wydaleniu wydaje wojewoda.

TECHNIKI INTERWENCJI

Wojewoda, na wniosek komendanta wojewódzkiego Policji, może także wydać decyzję o wydaleniu cudzoziemca, gdy:

- 1) jego dane są wpisane do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, jeżeli wjazd cudzoziemca na to terytorium nastąpi w okresie obowiązywania wpisu,
- 2) jego dalszy pobyt stanowiłby zagrożenie obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego albo naruszałby interes Rzeczypospolitej Polskiej,

TECHNIKI INTERWENCJI

- 3) niezgodnie z przepisami przekroczył lub usiłował przekroczyć granicę,

- 4) dobrowolnie nie opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie określonym w decyzji:

- a) o zobowiązaniu do opuszczenia tego terytorium,
- b) o odmowie udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony,
- c) o cofnięciu zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony,

TECHNIKI INTERWENCJI

- 5) nie wywiązuje się ze zobowiązań podatkowych wobec Skarbu Państwa,
- 6) zakończył odbywanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w Rzeczypospolitej Polskiej za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,
- 7) został skazany w Rzeczypospolitej Polskiej prawomocnym orzeczeniem na karę pozbawienia wolności podlegającą wykonaniu i istnieją podstawy do przeprowadzenia postępowania o przekazanie go za granicę w celu wykonania orzeczonej wobec niego kary.

TECHNIKI INTERWENCJI

Wyjazd cudzoziemca w związku z wydaniem decyzji o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej skutkuje zakazem wjazdu do Polski przez okres od sześciu miesięcy lub pięciu lat. (art. 319)

TECHNIKI INTERWENCJI

Zasady przekraczania granicy oraz pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej reguluje **Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach**.

Określa ona wymagania stawiane osobom wjeżdżającym i przebywającym na terytorium naszego kraju.

Po przekroczeniu granicy, cudzoziemiec ma obowiązek stosowania się do polskich uregulowań prawnych.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 23. Cudzoziemiec, który przekracza granicę, jest obowiązany posiadać:

- 1) ważny dokument podróży;
- 2) ważną wizę lub inny ważny dokument uprawniający go do wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i do pobytu na tym terytorium, jeżeli są wymagane;
- 3) zezwolenie na wjazd do innego państwa lub zezwolenie na pobyt w innym państwie, jeżeli zezwolenia takie są wymagane w przypadku przejazdu tranzytem.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 24.

1. *Cudzoziemcy będący członkami załóg statków morskich przypluwających do polskich portów morskich, przekraczający granicę w celu zejścia na ląd i pobytu w granicach miasta portowego oraz gmin z nim graniczących są zwolnieni z obowiązku posiadania wiz w trakcie pobytu statku w porcie.*

TECHNIKI INTERWENCJI

Legitymowanie cudzoziemca i przeprowadzanie innych czynności wynikających z ustawy o Policji w stosunku do cudzoziemca czy obywatela Rzeczypospolitej Polskiej nie będą się znacząco różniły.

Zasady postępowania policjanta podczas tej czynności precyzuje *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów* (Dz. U. z 2015, poz. 1565).

TECHNIKI INTERWENCJI

Podstawa prawna legitymowania w świetle art. 289 wiąże się z kontrolą legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 289.

1. **Kontrolę legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej prowadzą w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących warunków wjazdu cudzoziemców na to terytorium i pobytu na nim organy Straży Granicznej i Policji.**

TECHNIKI INTERWENCJI

2. Szef Urzędu (do spraw cudzoziemców) i wojewoda mogą prowadzić kontrolę legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie niezbędnym do prowadzenia przez te organy postępowania w sprawach cudzoziemców.

TECHNIKI INTERWENCJI

Organy Służby Celnej mogą prowadzić kontrolę, o której mowa w ust. 1, w ramach dokonywanych kontroli, na zasadach i w trybie określonych w przepisach wymienionych w art. 289 ust. 3 pkt 1-5.

TECHNIKI INTERWENCJI

Funkcjonariusz Służby Celnej, Straży Granicznej i Policji lub upoważniony przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców lub wojewodę pracownik przeprowadzający kontrolę może żądać okazania:

- dokumentów podróży i zezwoleń uprawniających cudzoziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- dokumentów uprawniających cudzoziemca do wykonywania pracy, prowadzenia działalności gospodarczej oraz powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi,

TECHNIKI INTERWENCJI

- środków finansowych przeznaczonych na pokrycie kosztów:
 - a) utrzymania cudzoziemca w trakcie jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) podróży powrotnej cudzoziemca do państwa pochodzenia lub zamieszkania,
 - c) tranzytu cudzoziemca przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do państwa trzeciego, które udzieli pozwolenia na wjazd.

TECHNIKI INTERWENCJI

- dokumentu potwierdzającego możliwość uzyskania środków, zgodnie z prawem, na utrzymanie w trakcie pobytu na terytorium RP, podróży powrotnej, tranzytu (art. 293).

TECHNIKI INTERWENCJI

Cudzoziemiec poddany kontroli jest obowiązany okazać dokumenty podróży (dokument uprawniający do pobytu), oraz środki finansowe albo dokument potwierdzający możliwość uzyskania takich środków zgodnie z prawem, o których mowa w art. jeżeli są wymagane (art. 294).

TECHNIKI INTERWENCJI

W świetle ustawy o cudzoziemcach, funkcjonariusz ma prawo pobierać od cudzoziemca odciski linii papilarnych w celu ustalenia tożsamości, jeżeli w toku kontroli legalności pobytu cudzoziemiec nie okaże dokumentu, na podstawie którego można ustalić jego tożsamość, lub w przypadku gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie co do autentyczności dokumentu okazanego przez cudzoziemca.

TECHNIKI INTERWENCJI

Ustalenie tożsamości cudzoziemca, weryfikacja tożsamości posiadacza wizy Schengen lub stwierdzenie autentyczności tej wizy odbywa się przez sprawdzenie odcisków linii papilarnych pobranych od cudzoziemca w Wizowym Systemie Informacyjnym.

TECHNIKI INTERWENCJI

Funkcjonariusz Policji w toku kontroli legalności pobytu może pobrać od cudzoziemca odciski linii papilarnych w celu weryfikacji tożsamości posiadacza wizy Schengen lub w celu stwierdzenia jej autentyczności.

TECHNIKI INTERWENCJI

Kontrola legalności pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest przeprowadzana przez co najmniej dwóch funkcjonariuszy Straży Granicznej, Policji lub Służby Celnej, lub co najmniej dwóch upoważnionych pracowników Urzędu do Spraw Cudzoziemców albo urzędu wojewódzkiego. (art. 291)

TECHNIKI INTERWENCJI

Kontrola może być przeprowadzana także wspólnie przez funkcjonariuszy różnych służb lub pracowników Urzędu do Spraw Cudzoziemców albo urzędu wojewódzkiego.

TECHNIKI INTERWENCJI

W siedzibie Urzędu albo urzędu wojewódzkiego kontrola może być przeprowadzana przez jednego pracownika.

Kontrola może być przeprowadzona przez jednego funkcjonariusza, jeżeli w toku innych czynności służbowych przez niego wykonywanych zostały ujawnione okoliczności uzasadniające jej przeprowadzenie. (art. 291)

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 292.

1. Funkcjonariusz przeprowadza kontrolę po okazaniu legitymacji służbowej lub znaku identyfikacyjnego.
2. Pracownik przeprowadza kontrolę po podaniu imienia i nazwiska oraz okazaniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

TECHNIKI INTERWENCJI

3. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) określenie podstawy prawnej do przeprowadzenia kontroli;
- 2) oznaczenie organu;
- 3) datę i miejsce jego wystawienia;
- 4) imię i nazwisko pracownika uprawnionego do przeprowadzenia kontroli;
- 5) określenie zakresu przedmiotowego kontroli;
- 6) datę jego ważności;
- 7) podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego przez nią stanowiska.

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka:

DOKUMENTOWANIE LEGITYMOWANIA (Cw 11)

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 296.

1. Po przeprowadzeniu kontroli, w przypadku stwierdzenia, że pobyt cudzoziemca jest:
 - 1) niezgodny z przepisami dotyczącymi warunków wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ich pobytu na tym terytorium, funkcjonariusz lub pracownik sporządza protokół kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

TECHNIKI INTERWENCJI

2) zgodny z przepisami dotyczącymi warunków wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ich pobytu na tym terytorium:

a) **funkcjonariusz odnotowuje fakt przeprowadzenia kontroli w notatniku służbowym lub sporządza notatkę służbową.**

b) **pracownik sporządza notatkę służbową.**

TECHNIKI INTERWENCJI

Niezwłocznie po przeprowadzeniu kontroli:

- 1) w przypadku stwierdzenia nielegalnego pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – funkcjonariusz lub pracownik sporządza protokół kontroli;
- 2) w przypadku stwierdzenia legalności pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) pracownik sporządza notatkę,
 - b) funkcjonariusz odnotowuje fakt przeprowadzenia kontroli w notatniku służbowym albo sporządza notatkę.

TECHNIKI INTERWENCJI

2. Organ Policji, Szef Urzędu, wojewoda lub organ Służby Celnej zawiadamia komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej właściwego do wydania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu o stwierdzeniu, po przeprowadzeniu kontroli, że pobyt cudzoziemca jest niezgodny z przepisami dotyczącymi warunków wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ich pobytu na tym terytorium. (art. 296)

TECHNIKI INTERWENCJI

Funkcjonariusz sporządza notatkę w szczególności w przypadku, gdy w przeprowadzeniu kontroli bierze udział tłumacz.

W przypadku gdy kontrolą objęto więcej niż jednego cudzoziemca, można sporządzić jedną notatkę obejmującą wszystkich kontrolowanych cudzoziemców.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 298.

Notatka służbowa, o której mowa w art. 296 ust. 1 pkt 2, zawiera:

- 1) datę i miejsce sporządzenia notatki;
- 2) datę i godzinę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 3) imię i nazwisko, datę urodzenia oraz obywatelstwo kontrolowanego cudzoziemca;

TECHNIKI INTERWENCJI

- 4) miejsce pobytu i adres zamieszkania cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) wynik kontroli;
- 6) podpis funkcjonariusza lub pracownika sporządzającego notatkę;
- 7) imię i nazwisko tłumacza, w przypadku gdy brał udział w przeprowadzaniu kontroli.

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka:

TAKTYKA I BEZPIECZEŃSTWO PODCZAS LEGITYMOWANIA (Cw 12)

TECHNIKI INTERWENCJI

Od czego będzie zależała taktyka oraz podejmowane środki bezpieczeństwa

TECHNIKI INTERWENCJI

Oczywiście od celu oraz okoliczności, przede wszystkim potencjalnego zagrożenia, dla podejmującego czynność legitymowania. Co należy mieć na uwadze

TECHNIKI INTERWENCJI

Czy będą miały zastosowanie (będą przydatne) zasady postępowania omówione wcześniej (Cw 9)

TECHNIKI INTERWENCJI

Blok tematyczny II:

Problematyka legitymowania

- został zakończony.

TECHNIKI INTERWENCJI

Następna problematyka, blok tematyczny III:

Zatrzymanie osoby

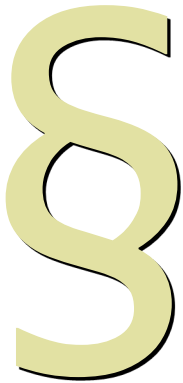
TECHNIKI INTERWENCJI

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ I AKTYWNOŚĆ

ZAPRASZAM NA KOLEJNE ZAJĘCIA

BLOK III

ZATRZYMANIE OSOBY

TECHNIKI INTERWENCJI

- NR 7 KRK - ĆW

TECHNIKI INTERWENCJI

Blok tematyczny III:
Zatrzymanie osoby (8 godz.)

Problematyka zajęć:

RODZAJE ZATRZYMAŃ I ICH CHARAKTERYSTYKA
(Cw 13)

Literatura:

Doroła Cyma-Końska, Zatrzymanie osoby jako środek przymusu, CSP, Legionowo 2013,
Beata Jagielska, Alina Majchrzak, Agata Tabor-Dzikoi, Zatrzymanie osoby, Słupsk 2016 r.
Jan Świół, Ujęcie osoby przez pracownika ochrony, e-Terroryzm.pl z 2012, nr 11, s. 36-43.

TECHNIKI INTERWENCJI

Krótkie nawiązanie do zagadnień omawianych podczas poprzednich zajęć ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Jaki akt prawny reguluje warunki wjazdu i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

TECHNIKI INTERWENCJI

Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (t.j. Dz. U. z 2016, poz. 1990 ze zm.).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie wzoru zaświadczenia potwierdzającego domniemanie, że cudzoziemiec jest ofiarą handlu ludźmi (Dz. U. 2014 poz. 513)

TECHNIKI INTERWENCJI

Ustawa określa;

- *Zasady przekraczania granicy oraz pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.*
- *Wymagania stawiane osobom wjeżdżającym i przebywającym na terytorium naszego kraju.*

TECHNIKI INTERWENCJI

Po przekroczeniu granicy, każdy cudzoziemiec ma obowiązek stosowania się do polskich uregulowań prawnych.

TECHNIKI INTERWENCJI

Kogo nazywamy cudzoziemcem

TECHNIKI INTERWENCJI

Cudzoziemiec to każda osoba niemająca obywatelstwa państwa, na którego terenie przebywa. Inaczej mówiąc, jest to obcokrajowiec.

Nowa ustawa o cudzoziemcach, definiuje taką osobę następująco:

„Cudzoziemiec – każdego, kto nie posiada obywatelstwa polskiego”. (art. 3 pkt 2)

TECHNIKI INTERWENCJI

Kto może wydać decyzję, zobowiązującą cudzoziemca do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

TECHNIKI INTERWENCJI

Wobec cudzoziemca można wydać decyzję, zobowiązującą go do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie do siedmiu dni.

W określonych sytuacjach decyzję taką wydaje komendant wojewódzki Policji lub komendant powiatowy (miejski) Policji.

TECHNIKI INTERWENCJI

Co może być podstawą do wydania decyzji zobowiązującej cudzoziemca do opuszczenia terytorium RP

TECHNIKI INTERWENCJI

- *Przebywanie na tym terytorium bez wymaganej wizy, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony i zezwolenia na osiedlenie się lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego,*
- *Wykonywanie pracy niezgodnie z Ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy albo podjął działalność gospodarczą niezgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie,*
- *Nie posiada środków finansowych niezbędnych do pokrycia kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie może wskazać wiarygodnych źródeł ich uzyskania.*

TECHNIKI INTERWENCJI

Czy cudzoziemca można wydalic z terytorium RP. Kto może to uczynic i na jakiej podstawie

TECHNIKI INTERWENCJI

Wojewoda, na wniosek komendanta wojewódzkiego Policji, może wydać decyzję o wydaleniu cudzoziemca z terytorium RP.

Wydalenie takie może mieć miejsce gdy:

- *jego dane są wpisane do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądanym, jeżeli wjazd cudzoziemca na to terytorium nastąpi w okresie obowiązywania wpisu;*

TECHNIKI INTERWENCJI

- *jego dalszy pobyt stanowiłby zagrożenie obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego albo naruszałby interes Rzeczypospolitej Polskiej;*
- *niezgodnie z przepisami przekroczył lub usiłował przekroczyć granicę;*

TECHNIKI INTERWENCJI

- *dobrowolnie nie opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie określonym w decyzji:*
 - a) o zobowiązaniu do opuszczenia tego terytorium,
 - b) o odmowie udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony,
 - c) o cofnięciu zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony,
- *nie wywiązuje się ze zobowiązań podatkowych wobec Skarbu Państwa,*

TECHNIKI INTERWENCJI

- zakończył odbywanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w Rzeczypospolitej Polskiej za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- został skazany w Rzeczypospolitej Polskiej prawomocnym orzeczeniem na karę pozbawienia wolności podlegającą wykonaniu i istnieją podstawy do przeprowadzenia postępowania o przekazanie go za granicę w celu wykonania orzeczonej wobec niego kary.

TECHNIKI INTERWENCJI

REALIZACJA PROGRAMU ZAJĘĆ

Problematyka:

RODZAJE ZATRZYMAŃ I ICH CHARAKTERYSTYKA (Cw 13)

Literatura:

Jan Swół, Dokumentowanie, czas i rodzaje zatrzymań wg nowego k.p.k., (Przegląd Policyjny nr 5 (56) z 1999).

Krystyna Witkowska, Gwarancje zatrzymanego, Prok. i Prawo nr 9 z 2011, s. 88-99.

TECHNIKI INTERWENCJI

Prawo do wolności jest jednym z podstawowych praw każdego człowieka.

Prawo to zagwarantowane zostało m.in. w **Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej dnia 2 kwietnia 1997 r.**

Każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonych w ustawie. (Art. 41, ust. 1.)

TECHNIKI INTERWENCJI

Co to jest zatrzymanie

TECHNIKI INTERWENCJI

Możemy powiedzieć, że zatrzymanie osoby jest uprawnieniem Policji i innych uprawnionych organów, ingerującym w konstytucyjne prawo do wolności, w związku z czym musi być oparte na zasadzie praworządności.

Zatrzymanie jako pojęcie funkcjonuje w przepisach prawa, jednakże, nie jest zdefiniowane ustawowo.

Z tego względu mogą rodzić się wątpliwości natury interpretacyjnej.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymanie osoby – to krótkotrwale pozbawienie wolności, celem zastosowania środka zapobiegawczego lub przymusowego doprowadzenia osoby podejrzanej albo oskarżonej do prokuratury lub sądu.

Zatrzymanie osoby jest zatem ograniczeniem wolności osobistej, zwłaszcza wolności fizycznej – tj. przemieszczania się z miejsca na miejsce, rozporządzenie sobą oraz ograniczenie innych czynności, np. porozumiewania się z innymi osobami, przyjmowania lub przekazywania przedmiotów itp..

TECHNIKI INTERWENCJI

Nie jest zatrzymaniem krótkotrwale pozbawienie swobody osoby nielączące się z rzeczywistym pozbawieniem wolności, polegające nawet na doprowadzeniu osoby do jednostki Policji w celu dokonania czynności wyjaśniającej, m.in. ustalenia jej tożsamości albo określonej czynności dowodowej (np. pobrania krwi).

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymanie osoby jest formą przymusu polegającą na krótkotrwale pozbawieniu wolności określonej osoby.

Osoba zatrzymana nie może:

- swobodnie się przemieszczać,
- rozmawiać z innymi osobami,
- przyjmować przedmiotów bez zgody organu zatrzymującego,
- podejmować innych działań zgodnie ze swoją wolą.

TECHNIKI INTERWENCJI

Stan zatrzymania trwa niezależnie, gdzie osoba zatrzymana znajduje się. O zatrzymaniu decyduje stopień restrykcji.

Powszechnie przyjmuje się, że o zatrzymaniu mówimy wówczas, kiedy osoby takie w czasie zatrzymania umieszczone są w określonych pomieszczeniach.

Interpretacja taka jest błędna i nie ma uzasadnienia w aktach powszechnie obowiązującego prawa.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymania osób dokonuje się w różnych celach ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Co to jest zatrzymanie ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Biorąc pod uwagę cel zatrzymania, można je podzielić na:

- 1) **procesowe**,
- 2) **pozaprocessowe**, w którym wyróżniamy:
 - a) **porządkowe (prewencyjne)**,
 - b) **penitencjarne**
 - c) **administracyjne**.

TECHNIKI INTERWENCJI

Niezależnie od celów i ich odmienności, wszystkie rodzaje zatrzymań, polegają na krótkotrwałym pozbawieniu wolności.

Konstytucyjny okres to najwyżej 48 godzin. Nie może on być dłuższy.

W razie zatrzymania procesowego, czas zatrzymania może być wydłużony dodatkowo do 24 godzin od chwili przekazania zatrzymanego do dyspozycji sądu.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 41 (Konstytucji RP)

1. Każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonych w ustawie.
2. Każdy pozbawiony wolności nie na podstawie wyroku sądowego ma prawo odwołania się do sądu w celu ustalenie legalności tego pozbawienia. O pozbawieniu wolności powiadamia się niezwłocznie rodzinę lub osobą wskazaną przez pozbawionego wolności.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 41

3. Każdy zatrzymany powinien być niezwłocznie i w sposób zrozumiały dla niego poinformowany o przyczynach zatrzymania. Powinien on być w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania przekazany do dyspozycji sądu. Zatrzymanego należy zwolnić, jeżeli w ciągu 24 godzin od chwili przekazania do dyspozycji sądu nie zostanie mu doręczone postanowienie sądu o tymczasowym aresztowaniu wraz z postawionymi zarzutami.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 41

4. Każdy pozbawiony wolności powinien być traktowany w sposób humanitarny.
5. Każdy bezprawnie pozbawiony wolności ma prawo do odszkodowania.

TECHNIKI INTERWENCJI

W piśmiennictwie można spotkać różne definicje zatrzymania.

Ogólnie przyjmuje się, że jest to forma przymusu polegająca na krótkotrwałym pozbawieniu wolności określonej osoby.

Wskazuje się przy tym, że wiąże się to z odebraniem jej prawa swobodnego poruszania się, porozumienia się z innymi osobami oraz zakaz przyjmowania i przekazywania bez zezwolenia uprawnionego organu jakichkolwiek przedmiotów oraz podporządkowania się jego poleceniom.

Osoby zatrzymane nie mogą swobodnie dysponować swoją osobą, jak również podejmować działań zgodnie ze swoją wolą.

TECHNIKI INTERWENCJI

Przepisy prawa znają różne rodzaje zatrzymania, a prawo jego stosowania ustawowo przysługuje wielu organom.

Unormowane w kodeksie postępowania karnego np. zatrzymanie procesowe występuje w trzech postaciach:

- Ujęcia obywatelskiego (art. 243);
- Zatrzymania (art. 244),
- Zatrzymanie na zarządzenie prokuratora (art. 247)

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 243.

§ 1. Każdy ma prawo ująć osobę na gorącym uczynku przestępstwa lub w pościgu podjętym bezpośrednio po popełnieniu przestępstwa, jeżeli zachodzi obawa ukrycia się tej osoby lub nie można ustalić jej tożsamości.

§ 2. Osobę ujętą należy niezwłocznie oddać w ręce Policji.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 244.

§ 1. Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo, a zachodzi obawa ucieczki lub ukrycia się tej osoby albo zatarcia śladów przestępstwa bądź też nie można ustalić jej tożsamości albo istnieją przesłanki do przeprowadzenia przeciwko tej osobie postępowania w trybie przyspieszonym.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 247

§ 1. Prokurator może zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie osoby podejrzaną, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że nie stawi się ona na wezwanie w celu przeprowadzenia czynności procesowej, w inny bezprawny sposób będzie utrudniała przeprowadzenie tej czynności albo jeżeli zachodzi potrzeba niezwłocznego zastosowania środka zapobiegawczego. W tym celu wolno zarządzić przeszukanie. Przepisy art. 220–222 i 224 stosuje się odpowiednio.

TECHNIKI INTERWENCJI

Pogląd, że pozbawienie człowieka wolności na mocy prawomocnego wyroku sądowego nie jest równoznacznie z utratą przez niego wszystkich praw, jakie przysługują każdemu obywatelowi państwa i człowiekowi w ogóle, nie jest nowy i nie budzi wątpliwości co do jego słuszności.

Tym bardziej nie powinny rodzić się takie wątpliwości, w sytuacji zatrzymań dokonywanych przez Policję.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymania procesowe

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymanie to środek przymusu uregulowany w dziale VI Kodeksu postępowania karnego oraz w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia.

Unormowane w k.p.k. zatrzymanie procesowe występuje w trzech postaciach:

- Ujęcia (art. 243),
- Zatrzymania (art. 244),
- Doprowadzenia (art. 247).

TECHNIKI INTERWENCJI

Podstawowym celem zatrzymania procesowego jest zapewnienie prawidłowego toku postępowania karnego.

Zatrzymanie takie (ujęcie) może być stosowane wobec osoby podejrzanej oraz podejrzanego.

Ważne jest, aby w stosunku do takiej osoby istniało przypuszczenie popełnienia przestępstwa.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 243. (zatrzymanie obywatelskie, ujęcie)

§ 1. Każdy ma prawo ująć osobę na gorącym uczynku przestępstwa lub w pościgu podjętym bezpośrednio po popełnieniu przestępstwa, jeżeli zachodzi obawa ukrycia się tej osoby lub nie można ustalić jej tożsamości.

§ 2. Osobę ujętą należy niezwłocznie oddać w ręce Policji.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 244. (zatrzymanie)

§ 1. Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo, a zachodzi obawa ucieczki lub ukrycia się tej osoby albo zatarcia śladów przestępstwa bądź też nie można ustalić jej tożsamości albo istnieją przesłanki do przeprowadzenia przeciwko tej osobie postępowania w trybie przyspieszonym.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 244 (zatrzymanie sprawcy przemocy)

§ 1a. Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, a zachodzi obawa, że ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 244. (zatrzymanie sprawcy przemocy)

§ 1b. Policja **zatrzymuje** osobę podejrzaną, jeśli przestępstwo, o którym mowa w § 1a, zostało popełnione przy użyciu broni palnej, noża lub innego niebezpiecznego przedmiotu, a zachodzi obawa, że ponownie popełni ona przestępstwo z użyciem przemocy wobec osoby wspólnie zamieszkującej, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymanie sprawcy przemocy w rodzinie

Art. 15a.

Funkcjonariusz Policji ma prawo zatrzymania sprawców przemocy w rodzinie stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego w trybie określonym w art. 15.

TECHNIKI INTERWENCJI

Przemoc w rodzinie należy rozumieć jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia czy zdrowia.

To zachowania naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność (seksualną także), powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych taką przemocą.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 247. (przymusowe doprowadzenie)

§ 1. Prokurator może zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie osoby podejrzanej, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że nie stawi się ona na wezwanie w celu przeprowadzenia czynności procesowej, w inny bezprawny sposób będzie utrudniała przeprowadzenie tej czynności albo jeżeli zachodzi potrzeba niezwłocznego zastosowania środka zapobiegawczego. W tym celu wolno zarządzić przeszukanie. Przepisy art. 220–222 i 224 stosuje się odpowiednio.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymanie nieletniego ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Tekst jedn. z 2016, poz. 1654)

DZIAŁ III
Postępowanie przed sądem
Rozdział 1a
Przebieg postępowania

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 32g.

§ 1. Jeżeli jest to konieczne ze względu na okoliczności sprawy, Policja może zatrzymać, a następnie umieścić w policyjnej izbie dziecka nieletniego, co do którego istnieje uzasadnione podejrzenie, że popełnił czyn karalny, a zachodzi uzasadniona obawa ukrycia się nieletniego lub zatarcia śladów tego czynu, albo gdy nie można ustalić tożsamości nieletniego.

§ 2. Uprawnienia Policji do zatrzymania nieletniego przysługują także Straży Granicznej, w zakresie jej właściwości.

TECHNIKI INTERWENCJI

§ 3. Zatrzymanego nieletniego informuje się natychmiast o przyczynach zatrzymania oraz przysługujących mu prawach, w tym o prawie do skorzystania z pomocy adwokata, prawie do odmowy składania wyjaśnień lub odpowiedzi na poszczególne pytania i prawie złożenia zażalenia na czynności naruszające jego prawa. Nieletniego należy niezwłocznie przesłuchać. Nieletniemu, na jego żądanie, umożliwia się nawiązanie kontaktu z rodzicem albo opiekunem lub z adwokatem.

TECHNIKI INTERWENCJI

§ 4. Z zatrzymania nieletniego sporządza się protokół, zawierający w szczególności określenie miejsca, daty, godziny i przyczyny zatrzymania.

§ 5. Policja niezwłocznie zawiadamia rodziców albo opiekuna nieletniego o zatrzymaniu. Zawiadomienie przekazywane rodzicom albo opiekunowi nieletniego powinno zawierać informacje, o których mowa w § 3.

§ 6. O zatrzymaniu nieletniego należy niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin od chwili zatrzymania, zawiadomić właściwy sąd rodzinny.

TECHNIKI INTERWENCJI

§ 7. Zatrzymanego nieletniego należy natychmiast zwolnić i przekazać rodzicom albo opiekunowi, jeżeli:

- 1) ustanie przyczyna zatrzymania;
- 2) poleci to sąd rodzinny;
- 3) nie został zachowany termin, o którym mowa w § 6;
- 4) w ciągu 48 godzin od chwili zawiadomienia właściwego sądu rodzinnego o zatrzymaniu nieletniego nie ogłoszono nieletniemu postanowienia o umieszczeniu w schronisku dla nieletnich lub tymczasowym umieszczeniu w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, rodzinie zastępczej zawodowej albo w zakładzie leczniczym, o którym mowa w art. 12.

TECHNIKI INTERWENCJI

Nadzór nad wykonywaniem czynności, o których mowa w art. 32e–32h, ustawy sprawuje sąd rodzinny. (art. 32i.)

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymania pozaprocessowe

TECHNIKI INTERWENCJI

W polskim prawie obok zatrzymania procesowego przewidzianego przepisami k.p.k. oraz k.p.o.w (uopwn), występują jeszcze inne rodzaje zatrzymań.

Nie są związane z realizacją zadań procesowych, a więc realizują one inne cele.

W literaturze, zatrzymania takie nazywane są pozaprocesowymi.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymanie porządkowe (prewencyjne)

Ustawa o Policji uprawnia funkcjonariusza tego organu do zatrzymania w celach prewencyjnych osób w każdej sytuacji, gdy stwarzają one w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia. **Zatrzymanie takie ma na celu ochronę porządku i bezpieczeństwa publicznego** (art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy).

TECHNIKI INTERWENCJI

Przyjmuje się, że nie ma tu znaczenia, czy zachowanie takiej osoby ma cechy czynu zabronionego, czy nie.

Przepis ten wymaga jednak, aby zatrzymanie stosowała Policja w ostateczności, gdy inne środki okażą się bezcelowe lub nieskuteczne.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymanie penitencjarne

Zatrzymanie takie ma na celu doprowadzenie do zakładu karnego lub aresztu śledczego osób, które na podstawie stosownego zezwolenie opuściły taki zakład lub areszt i w wyznaczonym terminie nie powróciły (**art. 15 ust. 1 pkt 2a ustawy o Policji**), lub też dokonały ucieczki z takiej jednostki (art. 18, ust. 1 pkt 7 ustawy o służbie więziennej).

TECHNIKI INTERWENCJI

Artykuł 15 ust. 1 pkt 2a ustawy o Policji daje zatem prawo zatrzymania osób pozbawionych wolności, które na podstawie zezwolenia właściwego organu opuściły areszt śledczy albo zakład karny i w wyznaczonym terminie nie powróciły do niego.

Zachowanie takie może stanowić przestępstwo, jeżeli osoba taka nie powróci w ciągu trzech dni od terminu wyznaczonego przez zakład lub areszt (art. 242 § 2 k.k.).

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymanie administracyjne

O zatrzymaniu takim mówimy wówczas, kiedy zachodzi np. konieczność umieszczenia osoby w izbie wytrzeźwień (art. 40 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) bądź w szpitalu psychiatrycznym (art. 32 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego).

Zatrzymanie takie przewidziane jest także ustawą o cudzoziemcach.

TECHNIKI INTERWENCJI

Ustawa o cudzoziemcach uprawnia Policję oraz Straż Graniczną do zatrzymania cudzoziemca (nie dotyczy to obywateli UE), wobec którego zachodzą okoliczności uzasadniające wydanie decyzji o wydaleniu albo który uchyla się od wykonania obowiązków określonych w decyzji o wydaleniu.

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka:

PRZESŁANKI ZASADNIAJĄCE ZATRZYMANIE

(Cw 14)

Literatura:

Jan Swół, Błędna interpretacja przesłanek, jako przyczyna bezzasadnego zatrzymania podejrzanego, (Policja nr 1-2/2000).
Jan Swół, Wątpliwości wokół procesowego zatrzymania, (Gazeta Policyjna nr 37 z 6.10. 2002).

TECHNIKI INTERWENCJI

O jakich przesłankach będzie mowa ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Ograniczając nasze zainteresowanie do przesłanek uzasadniających takie zatrzymanie, do zatrzymania właściwego, określonego art. 244 § 1 kpk, możemy je podzielić na:

- Pozytywne i negatywne,
- Ogólna i szczególna.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 244. (zatrzymanie)

§ 1. Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo, a zachodzi obawa ucieczki lub ukrycia się tej osoby albo zatarcia śladów przestępstwa bądź też nie można ustalić jej tożsamości albo istnieją przesłanki do przeprowadzenia przeciwko tej osobie postępowania w trybie przyspieszonym.

TECHNIKI INTERWENCJI

Pozytywną ogólną przesłanką zatrzymania jest uzasadnione podejrzenie, że osoba podejrzana popełniła przestępstwo.

Przesłanką pozytywną szczególną, jest obawa ucieczki lub ukrycia się tej osoby albo obawa zatarcia śladów przestępstwa bądź też brak możliwości ustalenie jej tożsamości.

TECHNIKI INTERWENCJI

Przesłanka negatywna ogólna, jest przeszkodą stosowania zatrzymania osoby podejrzanej, z uwagi na brak uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa.

Przesłanka negatywna szczególna, występować będzie wówczas, kiedy będzie brak obawy jej ucieczki lub ukrycia się albo zatarcia śladów przestępstwa bądź znana będzie jej tożsamość.

TECHNIKI INTERWENCJI

Uzasadnione przypuszczenie popełnienia przestępstwa jest pojęciem szerszym od uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa.

Treść art. 244 § 1 kpk pozwala mówić, że w każdym wypadku zastosowania tego środka przymusu, wystąpić musi przesłanka pozytywna ogólna oraz przynajmniej jedna z przesłanek pozytywnych szczególnych.

TECHNIKI INTERWENCJI

„Uzasadnione przypuszczenie”, użyte w art. 244 § 1 kpk umożliwia podjęcie działań przez organy ścigania, w sytuacji gdy nie ma jeszcze pewnych i sprawdzonych danych o sprawcy przestępstwa.

Dane mogą pochodzić z różnych źródeł (np. z obserwacji zdarzenia lub relacji świadków). A więc wystarczająca jest informacja o możliwości dokonania czynu zabronionego przez daną osobę, natomiast nie muszą istnieć dowody procesowe.

TECHNIKI INTERWENCJI

Inne przesłanki zatrzymania

Art. 244 § 1a k.p.k.

Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, a zachodzi obawa, że ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 244 § 1b k.p.k.

Policja zatrzymuje osobę podejrzaną, jeżeli przestępstwo, o którym mowa w § 1a, zostało popełnione przy użyciu broni palnej, noża lub innego niebezpiecznego przedmiotu, a zachodzi obawa, że ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi.

TECHNIKI INTERWENCJI

Czy jest różnica pomiędzy przesłankami z art. 244 § 1 k.p.k., a przesłankami wynikającymi z treści art. 244 § 1a k.p.k. oraz art. 244 § 1b k.p.k.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zgodnie z art. 45 § 1 kpow sprawca wykroczenia może zostać zatrzymany tylko na gorącym uczynku popełnienia wykroczenia lub bezpośrednio potem:

- gdy zachodzą podstawy do zastosowania wobec niego postępowania przyspieszonego,
- gdy nie można ustalić jego tożsamości.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 45

§ 1. Policja ma prawo zatrzymać osobę ujętą na gorącym uczynku popełnienia wykroczenia lub bezpośrednio potem, jeżeli:

- 1) *zachodzą podstawy do zastosowania wobec niej postępowania przyspieszonego;*
- 2) *nie można ustalić jej tożsamości.*

§ 2. Art. 243 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

TECHNIKI INTERWENCJI

Uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa to stan, w którym zebrane w sprawie dowody wskazują na prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa przez daną osobę i stwarzają podstawę do przedstawienia jej zarzutu popełnienia tego przestępstwa.

Podejrzenie takie musi być oparte na uzasadnionych podstawach, to jest takich danych, które przekonują obiektywnego obserwatora, że osoba taka mogła popełnić czyn karalny.

TECHNIKI INTERWENCJI

Policja może zatrzymać, a następnie umieścić w policyjnej izbie dziecka nieletniego, co do którego istnieje uzasadnione podejrzenie, że popełnił czyn karalny, a zachodzi uzasadniona obawa ukrycia się nieletniego lub zatarcia śladów tego czynu, albo gdy nie można ustalić tożsamości nieletniego. (art. 32g)

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka:

PRAWA OSÓB ZATRZYMANYCH

(Cw 15)

Literatura:

Jan Swół, *Zatrzymanie przez policję a realizacja praw zatrzymanych* (Przebieg Policjny nr 4 z 1996),

Jan Swół, *System policyjnych zabezpieczeń przed bezprawną ingerencją w prawa i wolności obywatelskie*, (Przebieg Policjny nr 1(73)-2(74) z 2004).

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymanie osoby jako środek przymusu bezpośredniego jest jednym z najdotkliwszych środków, lecz środek ten nie został prawnie dostatecznie wyjaśniony.

Istota tej czynności polega na krótkotrwałym pozbawieniu wolności.

Rodzi to często wątpliwości, kiedy możemy mówić już o zatrzymaniu, a kiedy nie.

TECHNIKI INTERWENCJI

Prawo zatrzymania osoby jest wprawdzie jednym z podstawowych uprawnień Policji, „niemniej z uwagi na bezpośrednią ingerencję tego typu czynności w prawa i wolności obywatelskie, wymaga szczególnie gruntownej i wszechstronnej kontroli nad czynnościami policjantów dokonujących zatrzymania”.

(Prawo policyjne. Komentarz, pod red. S. Sagana, t.I, Katowice 1992, s. 32)

TECHNIKI INTERWENCJI

Kontrola taka sprawowana jest przez bezpośrednich przełożonych policjanta dokonującego zatrzymania lub wyższego przełożonego, prokuratora i sąd.

Zakres obowiązków oraz rozwiązań prawnych jest tak uregulowany, że sprawowanie takiej kontroli urzeczywistnia prawa osób zatrzymanych, które zagwarantowane im są ustawowo.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 14 ustawy o Policji

3. Policjanci w toku wykonywania czynności służbowych mają obowiązek respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 15 ustawy o Policji

- Osobie zatrzymanej na podstawie ust. 1 pkt 3 przysługują uprawnienia przewidziane dla osoby zatrzymanej w Kodeksie postępowania karnego.
- Zatrzymanie osoby może być zastosowane tylko wówczas, gdy inne środki okazały się bezcelowe lub nieskuteczne.
- Osoba zatrzymana, o której mowa w ust. 1 pkt 3, może być okazywana, fotografowana lub daktyloskopowana tylko wtedy, gdy jej tożsamości nie można ustalić w inny sposób.

TECHNIKI INTERWENCJI

- Osobę zatrzymaną należy niezwłocznie poddać – w razie uzasadnionej potrzeby – badaniu lekarskiemu lub udzielić jej pierwszej pomocy medycznej.
- Czynności wymienione w ust. 1 powinny być wykonywane w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której zostają podjęte.
- Na sposób prowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do miejscowo właściwego prokuratora.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 244. kodeksu postępowania karnego

- § 1. Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo, a zachodzi obawa ucieczki lub ukrycia się tej osoby albo zatarcia śladów przestępstwa bądź też nie można ustalić jej tożsamości albo istnieją przesłanki do przeprowadzenia przeciwko tej osobie postępowania w trybie przyspieszonym.
- § 2. Zatrzymanego należy natychmiast poinformować o przyczynach zatrzymania i o przysługujących mu prawach, w tym o prawie do skorzystania z pomocy adwokata, oraz wysłuchać go.

TECHNIKI INTERWENCJI

§ 3. Z zatrzymania sporządza się protokół, w którym należy podać imię, nazwisko i funkcję dokonującego tej czynności, imię i nazwisko osoby zatrzymanej, a w razie niemożności ustalenia tożsamości - jej rysopis oraz dzień, godzinę, miejsce i przyczynę zatrzymania z podaniem, o jakie przestępstwo się ją podejrzewa. Należy także wciągnąć do protokołu złożone przez zatrzymanego oświadczenia oraz zaznaczyć udzielenie mu informacji o przysługujących prawach. Odpis protokołu doręcza się zatrzymanemu.

TECHNIKI INTERWENCJI

§ 4. Niezwłocznie po zatrzymaniu osoby podejrzananej należy przystąpić do zebrania niezbędnych danych, a także o zatrzymaniu zawiadomić prokuratora. W razie istnienia podstaw, o których mowa w art. 258 § 1-3, należy wystąpić do prokuratora w sprawie skierowania do sądu wniosku o tymczasowe aresztowanie.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 246

§ 1. Zatrzymanemu przysługuje zażalenie do sądu. W zażaleniu zatrzymany może się domagać zbadania zasadności, legalności oraz prawidłowości jego zatrzymania.

§ 2. Zażalenie przekazuje się niezwłocznie sądowi rejonowemu miejsca zatrzymania lub prowadzenia postępowania, który również niezwłocznie je rozpoznaje.

§ 3. W razie uznania bezzasadności lub nielegalności zatrzymania sąd zarządza natychmiastowe zwolnienie zatrzymanego.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 246

§ 4. W wypadku stwierdzenia bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości zatrzymania sąd zawiadamia o tym prokuratora i organ przełożony nad organem, który dokonał zatrzymania.

§ 5. W razie zbiegu zażaleń na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie można rozpoznać je łącznie.

TECHNIKI INTERWENCJI

PRAWA ZATRZYMANEGO

- Prawo do respektowania ich godności oraz przestrzegania i ochrony ich praw,
- Prawo do uzyskania pomocy medycznej,
- Prawo do złożenia zażalenia do właściwego miejscowo prokuratora,
- Prawo do informacji o przyczynach zatrzymania oraz otrzymania kopii protokołu,

TECHNIKI INTERWENCJI

- Prawo do kontaktu z adwokatem (radcą prawnym) i bezpośredniej z nim rozmowy,
- Prawo do żądania powiadomienia wskazanej osoby najbliższej o zatrzymaniu,
- Prawo do złożenia zażalenia do sądu,
- Prawo do kontaktu z urzędem konsularnym,
- Prawo do odszkodowania za bezprawne pozbawienie wolności.

TECHNIKI INTERWENCJI

Prawo do respektowania godności zatrzymanych oraz przestrzegania i ochrony ich praw

Ochrona prawna w tym zakresie ma swoje źródło w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ratyfikowanych umowach międzynarodowych oraz ustawach.

Przepisy rozporządzeń niejednokrotnie w sposób drobiazgowy nakazują określone postępowanie policjantowi, lub innemu podmiotowi dokonującego zatrzymania.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 41. 1. Każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonych w ustawie.

2. Każdy pozbawiony wolności nie na podstawie wyroku sądowego ma prawo odwołania się do sądu w celu niezwłocznego ustalenia legalności tego pozbawienia. O pozbawieniu wolności powiadamia się niezwłocznie rodzinę lub osobę wskazaną przez pozbawionego wolności.

TECHNIKI INTERWENCJI

3. Każdy zatrzymany powinien być niezwłocznie i w sposób zrozumiały dla niego poinformowany o przyczynach zatrzymania. Powinien on być w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania przekazany do dyspozycji sądu. Zatrzymanego należy zwolnić, jeżeli w ciągu 24 godzin od przekazania do dyspozycji sądu nie zostanie mu doręczone postanowienie sądu o tymczasowym aresztowaniu wraz z przedstawionymi zarzutami.

4. Każdy pozbawiony wolności powinien być traktowany w sposób humanitarny.

5. Każdy bezprawnie pozbawiony wolności ma prawo do odszkodowania.

TECHNIKI INTERWENCJI

Prawo do uzyskania pomocy medycznej

Osobę zatrzymaną należy niezwłocznie poddać – w razie uzasadnionej potrzeby – badaniu lekarskiemu lub udzielić jej pierwszej pomocy medycznej. (art. 15 ust. 5. ustawy o Policji).

TECHNIKI INTERWENCJI

Osobę zatrzymaną należy poddać badaniu lekarskiemu w następujących przypadkach:

- kiedy zgłasza takie żądanie,
- posiada widoczne obrażenia ciała niewskazujące na stan nagłego zagrożenia zdrowotnego,
- gdy oświadczyła, że cierpi na schorzenia wymagające stałego lub okresowego leczenia, a ich przerwanie powodowałoby zagrożenie życia lub zdrowia,
- kiedy z posiadanych przez Policję informacji lub z okoliczności zatrzymania wynika, że osoba jest chora zakaźnie, jest kobietą w ciąży lub karmiącą piersią,
- osoby z zaburzeniami psychicznymi, lub nieletniego po spożyciu alkoholu lub innego, podobnie działającego środka.

TECHNIKI INTERWENCJI

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 września 2012 r. w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję

(Dz. U. z 2012, poz. 1102)

TECHNIKI INTERWENCJI

Prawo do złożenia zażalenia do właściwego miejscowo prokuratora

Na sposób prowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do miejscowo właściwego prokuratora. (art. 15 ust. 7 ustawy o Policji)

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjanci wykonując czynności, o których mowa w art. 14, mają prawo:

- 1) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
- 2) zatrzymywania osób w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego i innych ustaw;
- 2a) zatrzymywania osób pozbawionych wolności, które na podstawie zezwolenia właściwego organu opuściły areszt śledczy albo zakład karny i w wyznaczonym terminie nie powróciły do niego;
- 3) zatrzymywania osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia; oraz inne czynności.

TECHNIKI INTERWENCJI

Prawo do informacji o przyczynach zatrzymania, otrzymanie kopii protokołu i inne.

Chodzi o prawa wynikające z Kodeksu postępowania karnego oraz z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów (Dz. u. z 2015, poz.1565).

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 244 K.p.k.

§ 2. Zatrzymanego należy natychmiast poinformować o przyczynach zatrzymania i o przysługujących mu prawach, w tym o prawie do skorzystania z pomocy adwokata, oraz wysłuchać go.

TECHNIKI INTERWENCJI

Jak należy rozumieć wysłuchanie zatrzymanego

TECHNIKI INTERWENCJI

§ 3. Z zatrzymania sporządza się protokół, w którym należy podać imię, nazwisko i funkcję dokonującego tej czynności, imię i nazwisko osoby zatrzymanej, a w razie niemożności ustalenia tożsamości – jej rysopis oraz dzień, godzinę, miejsce i przyczynę zatrzymania z podaniem o jakie przestępstwo się ją podejrzewa. Należy także wciągnąć do protokołu złożone przez zatrzymanego oświadczenia oraz zaznaczyć udzielenie mu informacji o przysługujących prawach. Odpis protokołu doręcza się zatrzymanemu.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 245.

§ 1. Zatrzymanemu na jego żądanie należy niezwłocznie umożliwić nawiązanie w dostępnej formie kontaktu z adwokatem, a także bezpośrednią z nim rozmowę; w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, zatrzymujący może zastrzec, że będzie przy niej obecny.

§ 2. Przepisy art. 261 § 1 i 3 stosuje się odpowiednio, z tym że zawiadomienie następuje na żądanie zatrzymanego.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 246.

§ 1. Zatrzymanemu przysługuje zażalenie do sądu. W zażaleniu zatrzymany może się domagać zbadania zasadności, legalności oraz prawidłowości jego zatrzymania.

§ 2. Zażalenie przekazuje się niezwłocznie sądowi rejonowemu miejsca zatrzymania lub prowadzenia postępowania, który również niezwłocznie je rozpoznaje.

§ 3. W razie uznania bezzasadności lub nielegalności zatrzymania sąd zarządza natychmiastowe zwolnienie zatrzymanego.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 612.

§ 1. O każdorazowym wypadku zastosowania tymczasowego aresztowania wobec obywatela państwa obcego, na jego prośbę, zawiadamia się niezwłocznie właściwy miejscowo urząd konsularny tego państwa lub – w braku takiego urzędu – przedstawicielstwo dyplomatyczne tego państwa.

§ 2. W razie zatrzymania obywatela państwa obcego należy zatrzymanemu umożliwić, na jego prośbę, nawiązanie w dostępnej formie kontaktu z właściwym urzędem konsularnym lub przedstawicielstwem dyplomatycznym, a w razie zatrzymania osoby nieposiadającej żadnego obywatelstwa – z przedstawicielem państwa, w którym ma ona stałe miejsce zamieszkania.

TECHNIKI INTERWENCJI

Realizacja praw w świetle rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów. (Dz. U z 2015, poz. 1565)

Rozdział 3
Zatrzymywanie osób

(§ 8 - §10)

TECHNIKI INTERWENCJI

§ 9. 1. Policjant po doprowadzeniu osoby zatrzymanej do jednostki organizacyjnej Policji:

- 1) informuje osobę zatrzymaną o przysługujących jej prawach i wręcza jej odpowiednie pouczenie o uprawnieniach osoby zatrzymanej na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 2a albo art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy;
- 2) wysłuchuje osobę zatrzymaną na okoliczność zatrzymania;
- 3) sporządza protokół zatrzymania osoby;

TECHNIKI INTERWENCJI

- 4) doręcza osobie zatrzymanej kopię protokołu zatrzymania za potwierdzeniem odbioru;
- 5) podejmuje czynności mające na celu realizację praw, o których mowa w pkt 1, jeżeli osoba zatrzymana tego zażądała;
- 6) zawiadamia o zatrzymaniu miejscowo właściwego prokuratora;
- 7) zawiadamia o zatrzymaniu dowódcę jednostki wojskowej, w razie powzięcia wiadomości, że osoba zatrzymana jest żołnierzem.

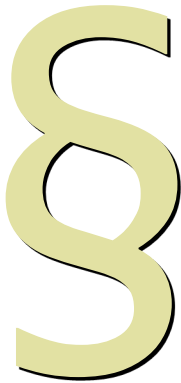
TECHNIKI INTERWENCJI

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ I AKTYWNOŚĆ

ZAPRASZAM NA KOLEJNE ZAJĘCIA

BLOK III

ZATRZYMANIE OSOBY

TECHNIKI INTERWENCJI

– NR 8 KRK – ĆW

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka:

POSTĘPOWANIE FUNKCJONARIUSZA W PRZEDMIOCIE ZATRZYMANIA

(Cw 16)

TECHNIKI INTERWENCJI

Krótkie nawiązanie do zagadnień omawianych podczas poprzednich zajęć ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Według jakich kryteriów można dokonywać podziału zatrzymań ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Jednym z kryteriów podziału jest cel zatrzymania. Z uwagi na cel, wyróżniamy zatrzymanie:

- 1) **procesowe,**
- 2) **pozaprocessowe.**

TECHNIKI INTERWENCJI

Kto może dokonać zatrzymania procesowego ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymania procesowego może dokonać organ prowadzący postępowanie karne.

Podstawa zatrzymania jest zawsze ustawa i przepisy regulujące dopuszczalność oraz warunki zatrzymania.

TECHNIKI INTERWENCJI

Co to jest zatrzymanie procesowe ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymanie to środek przymusu uregulowany w dziale VI Kodeksu postępowania karnego oraz w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia.

Unormowane w k.p.k. zatrzymanie procesowe występuje w trzech postaciach:

- Ujęcia (art. 243),
- Zatrzymania (art. 244),
- Doprowadzenia (art. 247).

TECHNIKI INTERWENCJI

Co jest celem zatrzymania procesowego

TECHNIKI INTERWENCJI

Podstawowym celem zatrzymania procesowego jest zapewnienie prawidłowego toku postępowania karnego.

TECHNIKI INTERWENCJI

W stosunku do kogo może być stosowane zatrzymanie

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymanie takie może być stosowane wobec osoby podejrzanej oraz podejrzanego.

Ważne jest, aby w stosunku do takiej osoby istniało przypuszczenie popełnienia przestępstwa.

TECHNIKI INTERWENCJI

W zatrzymaniu pozaprocesowym wyróżniamy zatrzymania:

TECHNIKI INTERWENCJI

- **Zatrzymanie porządkowe (prewencyjne),**
- **Zatrzymanie penitencjarne,**
- **Zatrzymanie administracyjne.**

TECHNIKI INTERWENCJI

Jak należy rozumieć przemoc w rodzinie

TECHNIKI INTERWENCJI

Przemoc w rodzinie należy rozumieć jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia czy zdrowia.

To zachowania naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność (seksualną także), powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych taką przemocą.

TECHNIKI INTERWENCJI

Jak dzielimy przesłanki zatrzymania

TECHNIKI INTERWENCJI

W literaturze, przesłanki procesowe dzielone są na:

- **Pozytywne i negatywne,**
- **Ogólna i szczególne.**

TECHNIKI INTERWENCJI

Pozytywną ogólną przesłanką zatrzymania jest uzasadnione podejrzenie, że osoba podejrzana popełniła przestępstwo.

Przesłanką pozytywną szczególną, jest obawa ucieczki lub ukrycia się tej osoby albo obawa zatarcia śladów przestępstwa bądź też brak możliwości ustalenie jej tożsamości.

TECHNIKI INTERWENCJI

Przesłanka negatywna ogólna, jest przeszkodą stosowania zatrzymania osoby podejrzanej, z uwagi na brak uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa.

Przesłanka negatywna szczególna, występować będzie wówczas, kiedy będzie brak obawy jej ucieczki lub ukrycie się albo zatarcia śladów przestępstwa bądź znana będzie jej tożsamość.

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka:

POSTĘPOWANIE FUNKCJONARIUSZA W PRZEDMIOCIE ZATRZYMANIA (Cw 16)

Zagadnienia:

- Bezpieczeństwo podczas zatrzymywania oraz doprowadzeniach osób,
- Taktyka zatrzymywania,
- Czynności policjanta związane z zatrzymaniem osoby,
- Dokumentowanie zatrzymania.

TECHNIKI INTERWENCJI

Pytania, propozycje co do organizacji zajęć

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Bezpieczeństwo podczas zatrzymywania oraz doprowadzeniach osób

TECHNIKI INTERWENCJI

Przyjmuje się, że zatrzymanie osoby – to krótkotrwale pozbawienie wolności (nie dłuższe niż 48 godzin) celem zastosowania środka zapobiegawczego.

Wiąże się z ograniczeniem jej wolności osobistej, a w szczególności wolności fizycznej – przemieszczania się z miejsca na miejsce, rozporządzenie sobą i przedsięwzięcie innych czynności, np. porozumiewania się z innymi osobami.

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjanci dokonują zatrzymań w różnych okolicznościach oraz z różnych powodów.

Istotną sprawą w czasie zatrzymywania osób jest umiejętne przeprowadzenie tej czynności, kontrolowanie własnych emocji oraz zachowanie zasad bezpieczeństwa, wynikających z okoliczności zdarzenia.

TECHNIKI INTERWENCJI

Napastnik, który ugryzł policjanta

Kiedy wezwani na interwencję domową policjanci weszli do mieszkania, nietrzeźwy awanturnik oznajmił im, że nie się nie dzieje, a on właśnie zamierza iść spać. Jego żona zażądała jednak, by jej nietrzeźwego małżonka, nie zameldowanego w tym mieszkaniu, policjanci zabrali do wytrzeźwienia. Twierdziła, że wywołał on awanturę domową, w trakcie której groził pozbawieniem życia jej oraz synowi. Gdy policjanci taktownie poprosili mężczyznę, by wyszedł z nimi z mieszkania mężczyzna dostał tzw. białe gorączki. Podczas obezwładniania ugryzł jednego z policjantów w nadgarstek, a drugiemu podczas szamotaniny wylamał palec prawej ręki. Został zatrzymany.

TECHNIKI INTERWENCJI

Pijany ugryzł policjanta

Policjanci zostali wezwani na interwencję do miejscowej remizy, gdzie odbywała się zabawa. Po funkcjonariuszy zadzwonił ochroniarze, ponieważ jeden z gości, zakłócał przebieg imprezy.

Mężczyzna był pijany i agresywny. Gdy policjanci zatrzymywali młodzieńca, ten wyzywał ich i groził im zabójstwem. Kiedy groźby słowne nie odniosły spodziewanego skutku, chłopak przeszedł do czynów. Ugryzł obezwładniającego go policjanta w udo. Policjant doznał tylko powierzchownej rany. Spodnie policjanta wymagają interwencji krawca. Zatrzymanym okazał się 21-letni mężczyzna. Był nietrzeźwy (1,3 promila).

TECHNIKI INTERWENCJI

Próbował odebrać broń policjantowi

Przed stadionem w Świdniku, podczas meczu trzecioligowych drużyn piłki nożnej Avii Świdnik i Chelmianki Chelm jeden z kibiców zbliżył się do policjanta pokazując, że zranił się w rękę. Kiedy funkcjonariusz chciał przyjrzeć się obrażeniom, drugi z kibiców rzucił się na policjanta, chcąc odebrać mu broń służbową. 25-letni sprawca, natychmiast został obezwładniony i zatrzymany.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Taktyka zatrzymywania

TECHNIKI INTERWENCJI

Taktykę zatrzymania należy dostosować do okoliczności zatrzymania.

Metody stosowane przez policjantów mogą być proste przy nieskomplikowanych sprawach, ale także złożone (np. podczas zatrzymywania niebezpiecznego przestępcy, gdy konieczne jest zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonariuszom dokonującym tej czynności i osobom postronnym).

TECHNIKI INTERWENCJI

Samo zatrzymanie powinno być tak przeprowadzone, aby było zaskoczeniem dla osoby podejrzanej.

Co do zasady, powinno być dokonywane sprawnie i szybko.

O okolicznościach, w jakich ma nastąpić, muszą decydować szczegóły wynikające z konkretnej sytuacji oraz istniejących możliwości.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymanie osoby podejrzanej, uchylającej się od świadczeń alimentacyjnych będzie odbywało się inaczej niż zatrzymanie osoby, której zarzuca się popełnienie przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu (np. zabójstwa czy rozboju).

W działaniach pościgowych, także stosuje się zasady taktyczne.

TECHNIKI INTERWENCJI

Okolicznościami uzasadniającymi wszczęcie pościgu mogą być:

- własne ustalenia policjantów;
- wskazania osób postronnych.

Osoby fizyczne mogą być źródłem informacji np. o: liczbie osób; kierunku oddalania się; wyglądzie uciekających; czasie i sposobie ucieczki (pieszo, pojazdem).

TECHNIKI INTERWENCJI

Np. W przypadku prowadzenia pościgu krajowego za dwiema lub więcej osobami należy w pierwszej kolejności dążyć do ujęcia osoby, która:

- 1) swoim zachowaniem bezpośrednio zagraża życiu lub zdrowiu ludzkiemu,
- 2) posiada broń palną lub inne niebezpieczne narzędzie,
- 3) posiada przedmioty pochodzące z przestępstwa,
- 4) znajduje się najbliższej policjanta.

TECHNIKI INTERWENCJI

Prowadzenie pościgów szczegółowo reguluje Zarządzenie nr 1355 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie metod i form organizowania i prowadzenia przez Policję pościgów i zorganizowanych działań pościgowych.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Czynności policjanta związane z zatrzymaniem osoby

TECHNIKI INTERWENCJI

Katalog czynności, które policjant jest zobowiązany wykonać podczas zatrzymania, jest bardzo szeroki. Regulują tę kwestię różne akty prawne rangi ustawy, rozporządzenia wykonawcze, zarządzenia, wytyczne itp.

Ogólnie można powiedzieć, że kiedy obywatelowi przysługuje prawo, po stronie policjanta rodzi się obowiązek.

TECHNIKI INTERWENCJI

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów (Dz. U. z 2015, poz. 1565) policjant przy zatrzymywaniu osoby jest zobowiązany podjąć następujące czynności:

- podać swój stopień, imię i nazwisko w sposób umożliwiający odnotowanie tych danych, a także podstawę prawną i przyczynę podjęcia czynności służbowej;

TECHNIKI INTERWENCJI

- sprawdzić, czy osoba zatrzymywana posiada przy sobie broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przepadkowi;
- odebrać broń i przedmioty, o których mowa wyżej;
- wylegitymować osobę zatrzymywaną;

TECHNIKI INTERWENCJI

- poinformować osobę zatrzymywaną o zatrzymaniu oraz uprzedzić o obowiązku podporządkowania się wydawanym poleceniom, a także o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się wydanym poleceniom;
- doprowadzić osobę zatrzymaną do jednostki organizacyjnej Policji.

TECHNIKI INTERWENCJI

W przypadku zatrzymywania osoby, co do której z posiadanych informacji lub okoliczności faktycznych wynika, że może posiadać broń palną lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przypadkowi, policjant przystępując do zatrzymania, poprzedza je okrzykiem „Policja”.

TECHNIKI INTERWENCJI

Po doprowadzeniu osoby zatrzymanej do jednostki organizacyjnej Policji policjant wykonuje kolejno następujące czynności:

- poucza osobę zatrzymaną z powodu stworzenia w sposób oczywisty bezpośredniego zagrożenia życia, zdrowia ludzkiego lub mienia o prawie do:
 - a) wniesienia w terminie 7 dni zażalenia na zatrzymanie do sądu rejonowego właściwego dla miejsca zatrzymania,
 - b) wypowiedzenia się co do przyczyn zatrzymania,
 - c) zawiadomienia o zatrzymaniu wskazanej osoby najbliższej oraz pracodawcy, uczelni lub szkoły,

TECHNIKI INTERWENCJI

d) nawiązania w dostępnej formie kontaktu z adwokatem, a także bezpośredniej z nim rozmowy w obecności policjanta,

e) nawiązania w dostępnej formie kontaktu z właściwym urzędem konsularnym lub przedstawicielstwem dyplomatycznym, jeżeli osoba zatrzymana jest cudzoziemcem,

2) wysłuchuje osobę zatrzymaną na okoliczność zatrzymania,

TECHNIKI INTERWENCJI

4) doręcza osobie zatrzymanej kopię protokołu zatrzymania, za potwierdzeniem odbioru,

5) podejmuje czynności mające na celu realizację praw, o których mowa w pkt 1, jeżeli tego żądała osoba zatrzymana,

6) powiadamia o zatrzymaniu miejscowo właściwego prokuratora.

TECHNIKI INTERWENCJI

Niektóre czynności związane z zatrzymaniem nieletniego

Kogo w świetle prawa nazywamy nieletnim

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymanego nieletniego informuje się natychmiast o przyczynach zatrzymania oraz przysługujących mu prawach, w tym o: prawie do skorzystania z pomocy adwokata; prawie do odmowy składania wyjaśnień lub odpowiedzi na poszczególne pytania; prawie złożenia zażalenia na czynności naruszające jego prawa. Nieletniego należy niezwłocznie przesłuchać.

TECHNIKI INTERWENCJI

Nieletniemu, na jego żądanie, umożliwia się nawiązanie kontaktu z rodzicem albo opiekunem lub z adwokatem.

Policja niezwłocznie zawiadamia rodziców albo opiekuna nieletniego o zatrzymaniu. O zatrzymaniu nieletniego należy niezwłocznie zawiadomić właściwy sąd rodzinny. Nie później jednak niż w ciągu 24 godzin od chwili zatrzymania.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zatrzymanego nieletniego należy natychmiast zwolnić i przekazać rodzicom albo opiekunowi, jeżeli:

- 1) ustanie przyczyna zatrzymania,
- 2) poleci to sąd rodzinny,
- 3) w ciągu 24 godzin od chwili zatrzymania nie został zawiadomiony właściwy sąd rodzinny,
- 4) w ciągu 48 godzin od chwili zawiadomienia właściwego sądu rodzinnego o zatrzymaniu nieletniego nie ogłoszono nieletniemu stosownego postanowienia.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Dokumentowanie zatrzymania

TECHNIKI INTERWENCJI

Każda czynność wykonana przez policjanta podczas realizacji zadań służbowych, powinna zostać w prawidłowy sposób udokumentowana.

Notatnik policjanta, powinien odzwierciedlać przebieg służby. Policjant powinien odnotować w nim wykonywane czynności, takie jak zatrzymanie czy też doprowadzenie osoby.

Ponadto z zatrzymania osoby należy sporządzić protokół. Tak stanowią przepisy prawa.

TECHNIKI INTERWENCJI

Obowiązek sporządzenia protokołu zatrzymania osoby wynika z ustawowych rozwiązań i dotyczy zatrzymań procesowych jak również pozaprocessowych.

Każdy przypadek zatrzymania dla celów procesowych lub pozaprocessowych powinien być dokumentowany w sposób wynikający z przepisów.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 244 K.p.k.

§ 3. Z zatrzymania sporządza się **protokół** w którym należy podać imię, nazwisko i funkcję dokonującego tej czynności, imię i nazwisko osoby zatrzymanej, a w razie niemożności ustalenia tożsamości – jej rysopis oraz dzień, godzinę, miejsce i przyczynę zatrzymania z podaniem, o jakie przestępstwo się ją podejrzewa. Należy także wciągnąć do protokołu złożone przez zatrzymanego oświadczenia oraz zaznaczyć udzielenie mu informacji o przysługujących prawach. Odpis protokołu doręcza się zatrzymanemu.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 46. K.p.o.w.

§ 2. Z zatrzymania sporządza się **protokół**, którego odpis doręcza się zatrzymanemu za pokwitowaniem. W protokole należy podać imię i nazwisko oraz funkcję osoby dokonującej zatrzymania, imię i nazwisko zatrzymanego, a w razie niemożności ustalenia tożsamości – rysopis tej osoby, a ponadto dzień, godzinę, miejsce i przyczynę zatrzymania z określeniem wykroczenia, w związku z którym została zatrzymana. Należy również zapisać złożone przez zatrzymanego oświadczenia i zaznaczyć udzielenie mu informacji o przysługujących prawach.

TECHNIKI INTERWENCJI

§ 9. 1. Policjant po doprowadzeniu osoby zatrzymanej do jednostki organizacyjnej Policji:

- 1) informuje osobę zatrzymaną o przysługujących jej prawach
- 2) wysłuchuje osobę;
- 3) sporządza protokół zatrzymania osoby.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów. (Dz. U. z 2015, poz. 1565)

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 32g (...)

§ 4. Z zatrzymania nieletniego sporządza się protokół, zawierający w szczególności określenie miejsca, daty, godziny i przyczyny zatrzymania.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Tekst jednolity Dz. U. z 2016, poz. 1654)

TECHNIKI INTERWENCJI

Doprowadzenie osoby do wytrzeźwienia

Regulacje prawne:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016, poz. 487)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 grudnia 2014 r. w sprawie izb wytrzeźwień i placówek wskazanych lub utworzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego (Dz. U. 2014, poz. 1850)

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 40. 1. Osoby w stanie nietrzeźwości, które swoim zachowaniem dają powód do zgorznienia w miejscu publicznym lub w zakładzie pracy, znajdując się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu lub zdrowiu innych osób, mogą zostać doprowadzone do izby wytrzeźwień lub placówki, podmiotu leczniczego albo do miejsca zamieszkania lub pobytu.

TECHNIKI INTERWENCJI

2. W razie braku izby wytrzeźwień lub placówki osoby, o których mowa w ust. 1, mogą być doprowadzone do jednostki Policji.
3. Funkcjonariusz Policji lub strażnik straży gminnej doprowadzający osobę w stanie nietrzeźwości do izby wytrzeźwień lub placówki, jednostki Policji, podmiotu leczniczego albo do miejsca zamieszkania lub pobytu, zwany dalej „doprowadzającym”, sporządza protokół doprowadzenia w celu wytrzeźwienia. Protokół ten zawiera: (...).

TECHNIKI INTERWENCJI

4. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do tożsamości osoby doprowadzonej do izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji dane tej osoby niezwłocznie sprawdza i potwierdza doprowadzający.
5. Osoba doprowadzona do izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji pozostaje tam aż do wytrzeźwienia, nie dłużej niż 24 godziny. Osoby do lat 18 umieszcza się w odrębnych pomieszczeniach, oddzielnie od osób dorosłych.

TECHNIKI INTERWENCJI

6. Osobie doprowadzonej do izby wytrzeźwień lub placówki, jednostki Policji, podmiotu leczniczego, w warunkach, o których mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce doprowadzenia. W zażaleniu osoba doprowadzona może domagać się zbadania zasadności i legalności doprowadzenia, jak również decyzji o przyjęciu albo zatrzymaniu oraz prawidłowości ich wykonania.

TECHNIKI INTERWENCJI

7. W przypadku gdy zażalenie składa się za pośrednictwem izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji, podmiot ten przekazuje zażalenie niezwłocznie sądowi określonymu w ust. 6. Do rozpoznania zażalenia stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. poz. 555, z późn. zm.). Skarżący ma prawo wziąć udział w posiedzeniu sądu.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 40⁴. Osoba małoletnia doprowadzona do izby wytrzeźwień, placówki lub jednostki Policji może być zwolniona, niezwłocznie po udzieleniu jej niezbędnych świadczeń zdrowotnych, na pisemny wniosek rodziców lub opiekunów.

TECHNIKI INTERWENCJI

Blok tematyczny III:

Zatrzymanie osoby

- został zakończony.

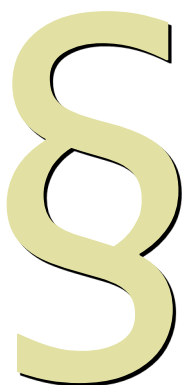
TECHNIKI INTERWENCJI

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ I AKTYWNOŚĆ

ZAPRASZAM NA KOLEJNE ZAJĘCIA

BLOK IV

KONTROLA OSOBISTA,
PRZEGLĄDANIE ZAWARTOŚCI BAGAŻU,
SPRAWDZANIE ŁADUNKU

TECHNIKI INTERWENCJI

– NR 9 KRK – ĆW

TECHNIKI INTERWENCJI

Blok tematyczny IV:

Kontrola osobista, przeglądanie zawartości bagażu, sprawdzanie ładunku (2 godz.)

Problematyka zajęć:

**PODSTAWY PRAWNE ORAZ UZASADNIENIE
FAKTYCZNE KONTROLI OSOBISTEJ,
PRZEGLĄDANIA BAGAŻU ORAZ
SPRAWDZANIA ŁADUNKU**

TECHNIKI INTERWENCJI

Literatura:

- Dorota Cyma-Końska, Rafal Wójcik, Kontrola osobista a przeszukiwanie, CSP, Legionowo 2015
- Grzegorz Babieracki, Kontrola osobista. Jest problem, czy go nie ma, Przegląd Prewencyjny nr 5, kwiecień 2012, s. 10-13.
- Babieracki Grzegorz, Kontrola osobista, Słupsk 2010,
- Baran M., Sielecki P., Wasik A., Podręcznik policjanta prewencji, Katowice 2007,
- Wojciech Kotowski, Ustawa o Policji. Komentarz, LEX a Wolters Kluwer business, Warszawa 2012.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów

TECHNIKI INTERWENCJI

**PODSTAWY PRAWNE ORAZ UZASADNIENIE
FAKTYCZNE KONTROLI OSOBISTEJ,
PRZEGLĄDANIA BAGAŻU ORAZ
SPRAWDZANIA ŁADUNKU** (Cw 17)

Zagadnienie:

Podstawy prawne

TECHNIKI INTERWENCJI

Kontrola osobista jest jedną z zasadniczych czynności wykonywaną przez policjantów. Podstawy prawne jej dokonywania wynikają z ustawy o Policji oraz rozporządzenia wykonawczego.

TECHNIKI INTERWENCJI

Podstawą prawną dokonywania kontroli osobistej jest **art. 15 ust. 1 pkt 5 ustawy o Policji**.

Art. 15. 1. Policjanci wykonując czynności, o których mowa w art. 14, mają prawo: (...)

- 5) **dokonywania kontroli osobistej, a także przeglądania zawartości bagażu i sprawdzania ładunku** w portach i na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego, w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary.

TECHNIKI INTERWENCJI

Aktem wykonawczym do ustawy o Policji jest:

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów (Dz. U. z 2015, poz. 1565).

W rozporządzeniu tym rozdział 5 poświęcony jest interesującej nas problematyce.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Uzasadnienie faktyczne kontroli osobistej

TECHNIKI INTERWENCJI

Uzasadnienie faktyczne kontroli osobistej, jak to rozumieć ...

TECHNIKI INTERWENCJI

W policyjnej pragmatyce funkcjonują podobne do siebie czynności:

- sprawdzenie osoby,
- kontrola osobista,
- przeszukanie osoby.

Pierwsze dwie czynności są czynnościami pozaprocesowymi. Przeszukanie osoby, to czynność procesowa.

TECHNIKI INTERWENCJI

Sprawdzenie osoby, ze względów bezpieczeństwa, powinno być stosowane zawsze po zatrzymaniu osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa.

TECHNIKI INTERWENCJI

Sprawdzenie osoby musi nastąpić po zatrzymaniu osoby w trybie prewencyjnym lub penitencjarnym.

Przepisy wewnętrzne policji pozwalają mówić, że wynika także z przepisów dotyczących pełnienia służby konwojowej oraz służby w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych.

TECHNIKI INTERWENCJI

Niestety brak szczegółowych przepisów regulujących tryb postępowania policjanta podczas sprawdzania osób.

Dlaczego ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Kontrola osobista może zostać przeprowadzona w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary.

Natomiast, kiedy mamy do czynienia ze skonkretyzowanym przestępstwem lub wykroczeniem, to w celu znalezienia przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie lub podlegających zajęciu w postępowaniu karnym należy zastosować czynność procesową przeszukania.

TECHNIKI INTERWENCJI

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów, nie daje wskazówek dot. uzasadnienia faktycznego kontroli osobistej.

Z uwagi na zadania oraz specyfikę służby policjantów, nie jest to możliwe, nie tylko w tej sytuacji.

TECHNIKI INTERWENCJI

Co istotne ...

Kontrolę osobistą przeprowadza policjant:

- tej samej płci, co osoba kontrolowana;
- w miejscu niedostępnym w czasie wykonywania kontroli dla osób postronnych. (§ 14 ust.2.)

TECHNIKI INTERWENCJI

Wyjątek od zasady (§ 14 ust.3. rozporządzenia)

Jeżeli kontrola osobista musi być przeprowadzona niezwłocznie, w szczególności ze względu na okoliczności mogące stanowić zagrożenie dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, może jej dokonać policjant płci odmiennej, także bez zachowania warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

TECHNIKI INTERWENCJI

Czynności związane z kontrolą osobistą należy przeprowadzić, **nie odsłaniając przykrytej odzieży powierzchni ciała.**

Jest to warunek bezwzględny, a to oznacza, że nie przewidziano żadnych wyjątków.

TECHNIKI INTERWENCJI

W ramach przeprowadzania kontroli policjant ma prawo sprawdzić nie tylko osobę, ale również przedmioty znajdujące się na jej ciele.

Częścią składową kontroli osobistej jest prawo policjanta do sprawdzenia zawartości bagażu podręcznego oraz innych przedmiotów, jeżeli takie posiada przy sobie osoba kontrolowana.

TECHNIKI INTERWENCJI

Osoba poddana kontroli może przybrać do tej czynności osobę przez siebie wskazaną. Wówczas funkcjonariusz jest obowiązany dopuścić osobę wskazaną do udziału w czynności (§ 14 ust.4.).

Wyjątkiem jest okoliczność, że jej obecność utrudniałaby lub uniemożliwiałaby przeprowadzenie czynności.

TECHNIKI INTERWENCJI

Aby jednak uniknąć ewentualnych zarzutów bądź pomówień co do nieprawidłowego wykonania czynności służbowych, policjant ma prawo przybrać do kontroli osobę trzecią, jeżeli tylko uzna to za konieczne dla uzyskania celu kontroli.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Przyczyny dokonywania kontroli osobistej, przeglądania zawartości bagażu, sprawdzenia ładunku

TECHNIKI INTERWENCJI

Jakie mogą być przyczyny wymuszające podjęcie takich czynności

TECHNIKI INTERWENCJI

Podstawą faktyczną dokonywania kontroli osobistej, przeglądania zawartości bagażu, sprawdzenia ładunku jest istnienie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez osobę (osoby) czynu zabronionego pod groźbą kary lub znajdowania się dowodów albo rzeczy mających związek z realizacją czynu zabronionego w bagażu albo ładunku.

TECHNIKI INTERWENCJI

Okolicznościami uzasadniającymi przeprowadzenie przez policjanta kontroli osobistej, przeglądania zawartości bagażu i sprawdzenia ładunku, mogą być:

- uzasadnione podejrzenie popełnienia przez osobę czynu zabronionego pod groźbą kary,
- konieczność zabezpieczenia lub ujawnienia dowodów mających związek z dokonaniem czynu zabronionego,

TECHNIKI INTERWENCJI

- własne spostrzeżenia poczynione w czasie patrolu,
- informacji operacyjnych wskazujących na niezgodne z prawem działanie osoby,
- decyzja funkcjonariusza o zatrzymaniu osoby,
- pośredni związek z zaistniałym czynem zabronionym np.: spotkanie osoby w pobliżu miejsca włamania.

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjant przegląda zawartość bagaży lub sprawdza ładunek znajdujący się w portach, na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, wodnego i powietrznego **w obecności posiadacza bagażu lub ładunku albo przedstawiciela przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego.**

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjant przegląda zawartość bagażu lub sprawdza ładunek przyjęty do przewozu wyłącznie w obecności przedstawiciela przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego.

W przypadku braku możliwości zapewnienia natychmiastowej obecności wyżej wymienionych osób, policjant może przejrzeć zawartość bagażu lub sprawdzić ładunek bez ich obecności.

TECHNIKI INTERWENCJI

Musi zaistnieć okoliczność, iż zwłoka może spowodować zagrożenie dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, lub gdy istnieje uzasadniona obawa zniszczenia bądź utracenia rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie albo podlegających zajęciu w postępowaniu karnym.

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka:

KONTROLA OSOBISTA, PRZEGLĄDANIE ZAWARTOŚCI BAGAŻU, SPRAWDZANIE ŁADUNKU W PRAKTYCE ORAZ DOKUMENTOWANIE TYCH CZYNNOŚCI
(Cw 18)

TECHNIKI INTERWENCJI

Z jakimi sytuacjami w praktyce może spotkać się policjant, które wskazują na potrzebę dokonania kontroli osobistej

TECHNIKI INTERWENCJI

W jakim zakresie policjantowi podczas takiej czynności może okazać się pomocne prawo

TECHNIKI INTERWENCJI

Jakie inne jeszcze czynniki ułatwiają wykonywanie czynności: kontroli osobistej, przeglądanie bagażu albo sprawdzanie ładunku

TECHNIKI INTERWENCJI

W jaki sposób powinny być udokumentowane czynności o których była mowa

TECHNIKI INTERWENCJI

Co do zasady, policjant dokumentuje omawiane czynności służbowe, w notatniku służbowym, notatce służbowej (może także w postaci elektronicznej).

Zamieszcza w nim dane określając datę, czas, miejsce i przyczynę ich przeprowadzenia oraz dane dotyczące osób objętych czynnościami i w nich uczestniczących, a także rodzaj i wynik czynności. (§ 16 ust.1.).

TECHNIKI INTERWENCJI

Na żądanie osoby poddanej kontroli osobistej albo przedstawiciela właściciela, przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego policjant sporządza protokół z przeprowadzonych czynności. (§ 16 ust.2.).

TECHNIKI INTERWENCJI

Po zakończeniu wykonywania czynności służbowych, o których mowa w ramach tej problematyki, policjant ustnie informuje osobę, wobec której czynności te podjęto, o prawie złożenia zażalenia do właściwego miejscowo prokuratora na sposób przeprowadzenia tych czynności.

TECHNIKI INTERWENCJI

Blok tematyczny IV:

Kontrola osobista, przeglądanie zawartości bagażu, sprawdzenie ładunku

- został zakończony.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zadanie praktyczne w celu utrwalenia wiedzy ...

TECHNIKI INTERWENCJI

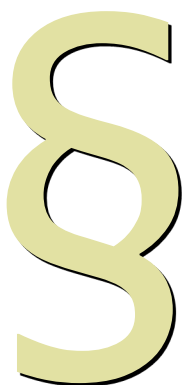
Franciszek S. zwrócił się do policjanta napotkanego na ulicy, z prośbą o pomoc w odzyskaniu portfela, który został mu skradziony wcześniej albo go zgubił. Portfel jest w posiadaniu mężczyzny stojącego na przystanku komunikacji miejskiej. Wskazany mężczyzna oświadczył, że żadnego portfela nie posiada.

Problemy do rozwiązania:

- Czy Franciszek S. mógł prosić o taką pomoc i na jakiej podstawie?
- Czy policjant mógł podjąć interwencję w takiej sytuacji?
- Jak powinien postąpić funkcjonariusz, aby skutecznie przeprowadzić interwencję?
- Podać podstawę prawną oraz uzasadnienie faktyczne sprawdzenia osoby.
- Proszę podpowiedzieć temu funkcjonariuszowi, w jakich okolicznościach może wykorzystać środki przymusu bezpośredniego w stosunku do tego mężczyzny?

BLOK V

PRZESZUKANIE OSOBY,
POMIESZCZEŃ I RZECZY

TECHNIKI INTERWENCJI

- NR 10 KRK - ĆW

TECHNIKI INTERWENCJI

Blok tematyczny V:

Przeszukanie osoby, pomieszczeń i rzeczy (2 godz.)

TECHNIKI INTERWENCJI

Krótkie nawiązanie do zadania problemowego kończącego poprzedni blok tematyczny ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka:

PODSTAWY PRAWNE I UZASADNIENIE FAKTYCZNE PRZESZUKANIA OSOBY, POMIESZCZEŃ I RZECZY. (Cw 19)

Zagadnienia:

- Istota, cele i rodzaje przeszukań,
- Podstawy prawne przeszukania osób, pomieszczeń i rzeczy,
- Podstawy faktyczne przeszukania osób, pomieszczeń i rzeczy,
- Dokumenty uprawniające do przeszukania osób, pomieszczeń i rzeczy,
- Miejsca które mogą być przeszukiwane.

TECHNIKI INTERWENCJI

Literatura:

Cyma-Końska D., Wójcik R., Kontrola osobista a przeszukiwanie, CSP Legionowo 2015.
Swól J., Przeszukanie w praktyce, e-Terroryzm.pl z 2014, nr 7(31).
Swól J., Zażalenie na przeszukiwanie, e-Terroryzm.pl z 2014, nr 8(32).
Swól, Przygotowanie do przeszukania, e-Terroryzm.pl z 2014, nr 9(33).
Baran M., Sielecki P., Wasik A., Podręcznik policjanta prewencji, Katowice 2007.
Kodeks postępowania karnego. Komentarz, red. Jerzy Skorupka, Wyd. C.H.BECK, Warszawa 2015.
Kodeks postępowania karnego. Komentarz, red. Zb. Gostyński, Dom Wyd. ABC, Warszawa 2003.
Kotowski W., Ustawa o Policji. Komentarz, LEX a Wolters Kluwer business, Warszawa 2012.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Istota, cele i rodzaje przeszukań

TECHNIKI INTERWENCJI

Przeszukanie jest czynnością procesową i wymaga spisania protokołu.

Ma na celu ujawnienie (odnalezienie) przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie karnej.

Przeszukanie może być dokonane także w celu odnalezienia osoby podejrzanej (art. 247 k.p.k.)

TECHNIKI INTERWENCJI

Przeszukanie polega na dokładnym sprawdzeniu pomieszczenia, pojazdu lub osoby.

Przeszukanie powinno być przeprowadzone z zachowaniem umiaru i poszanowania godności osób, których ta czynność dotyczy, bez wyrządzania niepotrzebnych szkód i dolegliwości.

TECHNIKI INTERWENCJI

Metodyka przeszukania ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Rodzaje przeszukań:

- Pomieszczeń i innych miejsc,
- Osoby, jej odzieży i podręcznych przedmiotów,
- Systemu komputerowego,
- Inne wypadki przeszukania (np. przy zatrzymaniu paszportu lub dokumentu uprawniającego do przekraczania granicy).

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Podstawy prawne przeszukania osób, pomieszczeń i rzeczy

- Ustawa o Policji (art. 15 ust. 1 pkt 4),
- Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Art. 44),
- Kodeks postępowania karnego (art. 219 – art. 236a).

TECHNIKI INTERWENCJI

Przeszukanie jest czynnością procesową oraz kryminalistyczną.

Procesową dlatego, że jest prowadzone na podstawie przepisów kodeksu postępowania karnego (także Kpow).

Kryminalistyczną, ponieważ prowadzone jest według zasad wypracowanych przez naukę kryminalistyki.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy o Policji.

Przepis stanowi, że policjant podczas wykonywania czynności służbowych ma prawo do przeszukania pomieszczeń i osób w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego i innych ustaw.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 44 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

W celu znalezienia i zatrzymania przedmiotów podlegających oględzinom lub mogących stanowić dowód rzeczowy, Policja a w toku czynności wyjaśniających również inne organy je prowadzące, mogą dokonać **przeszukania pomieszczeń i innych miejsc**, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że przedmioty te lub dowody tam się znajdują.

TECHNIKI INTERWENCJI

W celu znalezienia i zatrzymania przedmiotów podlegających oględzinom lub mogących stanowić dowód rzeczowy, Policja a w toku czynności wyjaśniających również inne organy je prowadzące, mogą dokonać **przeszukania osoby, jej odzieży lub podręcznych przedmiotów**, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że przedmioty te lub dowody tam się znajdują.

TECHNIKI INTERWENCJI

Przeszukanie następuje na mocy postanowienia prokuratora lub sądu.

W sytuacji niecierpiącej zwłoki, jeżeli takie postanowienie nie mogło być wcześniej wydane, można dokonać przeszukania, bez takiego postanowienia. Jednak organ dokonujący takiej czynności, musi zwrócić się niezwłocznie do prokuratora, o zatwierdzenie przeszukania.

TECHNIKI INTERWENCJI

Na żądanie osoby, u której przeprowadzono przeszukania, doręcza się tej osobie w terminie 14 dni postanowienie w przedmiocie zatwierdzenia przeszukania.

O prawie wystąpienia z takim żądaniem, osobę taką należy pouczyć.

Przy przeprowadzeniu przeszukania i zatrzymania przedmiotów stosuje się przepisy art. 217, 221-234 i 236 K.p.k.

TECHNIKI INTERWENCJI

Kodeks postępowania karnego

(art. 219 – art. 236a).

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 217.

§ 1. Rzeczy mogące stanowić dowód w sprawie lub podlegające zajęciu w celu zabezpieczenia kar majątkowych, środków karnych o charakterze majątkowym albo roszczeń o naprawienie szkody należy wydać na żądanie sądu lub prokuratora, a w wypadkach nie cierpiących zwłoki – także na żądanie Policji lub innego uprawnionego organu.

§ 2. Osobę mającą rzecz podlegającą wydaniu wzywa się do wydania jej dobrowolnie.

§ 3. W razie zatrzymania rzeczy stosuje się odpowiednio przepis art. 228. Protokół można nie sporządzać, jeżeli rzecz załącza się do akt sprawy.

§ 4. Jeżeli wydania żąda Policja albo inny uprawniony organ działający we własnym zakresie, osoba, która rzecz wyda, ma prawo niezwłocznie złożyć wniosek o sporządzenie i doręczenie jej postanowienia sądu lub prokuratora o zatwierdzeniu zatrzymania, o czym należy ją pouczyć. Doręczenie powinno nastąpić w terminie 14 dni od zatrzymania rzeczy.

§ 5. W razie odmowy dobrowolnego wydania rzeczy można przeprowadzić jej odebranie. Przepisy art. 220 § 3 i art. 229 stosuje się odpowiednio.

TECHNIKI INTERWENCJI

W celu wykrycia lub zatrzymania albo przymusowego doprowadzenia osoby podejrzanej, a także w celu znalezienia rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie lub podlegających zajęciu w postępowaniu karnym, można dokonać przeszukania pomieszczeń i innych miejsc, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że osoba podejrzana lub wymienione rzeczy tam się znajdują. (art. 219 § 1)

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 219 § 2.

W celu znalezienia rzeczy wymienionych w § 1 i pod warunkiem określonym w tym przepisie można też dokonać przeszukania osoby, jej rzeczy i podręcznych przedmiotów.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 220.

§ 1. Przeszukania może dokonać prokurator albo na polecenie sądu lub prokuratora Policja, a w wypadkach wskazanych w ustawie – także inny organ.

§ 2. Postanowienie sądu lub prokuratora należy okazać osobie, u której przeszukanie ma być przeprowadzone.

TECHNIKI INTERWENCJI

§ 3. W wypadkach nie cierpiących zwłoki, jeżeli postanowienie sądu lub prokuratora nie mogło zostać wydane, organ dokonujący przeszukania okazuje nakaz kierownika swojej jednostki lub legitymację służbową, a następnie zwraca się niezwłocznie do sądu lub prokuratora o zatwierdzenie przeszukania. Postanowienie sądu lub prokuratora w przedmiocie zatwierdzenia należy doręczyć osobie, u której dokonano przeszukania, w terminie 7 dni od daty czynności na zgłoszone do protokołu żądanie tej osoby. O prawie zgłoszenia żądania należy ją pouczyć.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 221.

§ 1. Przeszukania zamieszkałych pomieszczeń można dokonać w porze nocnej tylko w wypadkach nie cierpiących zwłoki; za porę nocną uważa się czas od godziny 22 do godziny 6.

§ 2. Przeszukanie rozpoczęte za dnia można prowadzić nadal mimo nastania pory nocnej.

§ 3. W porze nocnej można przeszukać lokale dostępne w tym czasie dla nieokreślonej liczby osób albo służące do przechowywania przedmiotów.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 223.

Przeszukania osoby i odzieży na niej należy dokonywać w miarę możliwości za pośrednictwem osoby tej samej płci.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 224.

- § 1. Osobę, u której ma nastąpić przeszukanie, należy przed rozpoczęciem czynności zawiadomić o jej celu i wezwać do wydania poszukiwanych przedmiotów.
- § 2. Podczas przeszukania ma prawo być obecna osoba wymieniona w § 1 oraz osoba przybrana przez prowadzącego czynność. Ponadto może być obecna osoba wskazana przez tego, u kogo dokonuje się przeszukania, jeżeli nie uniemożliwia to przeszukania albo nie utrudnia go w istotny sposób.
- § 3. Jeżeli przy przeszukaniu nie ma na miejscu gospodarza lokalu, należy do przeszukania przywołać przynajmniej jednego dorosłego domownika lub sąsiada.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 225.

- § 1. Jeżeli kierownik instytucji państwowej lub samorządowej albo też osoba, u której dokonano zatrzymania rzeczy lub u której przeprowadza się przeszukanie, oświadczy, że wydane lub znalezione przy przeszukaniu pismo lub inny dokument zawiera informacje niejawne lub wiadomości objęte tajemnicą zawodową lub inną tajemnicą prawnie chronioną albo ma charakter osobisty, organ przeprowadzający czynność przekazuje niezwłocznie pismo lub inny dokument bez jego odczytania prokuratorowi lub sądowi w opieczętowanym opakowaniu.

TECHNIKI INTERWENCJI

- § 2. Tryb wskazany w § 1 nie obowiązuje w stosunku do pism lub innych dokumentów, które zawierają informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone” lub „poufne” albo dotyczą tajemnicy zawodowej lub innej tajemnicy prawnie chronionej, jeżeli ich posiadaczem jest osoba podejrzana o popełnienie przestępstwa, ani w stosunku do pism lub innych dokumentów o charakterze osobistym, których jest ona posiadaczem, autorem lub adresatem.

TECHNIKI INTERWENCJI

- § 3. Jeżeli obrońca lub inna osoba, od której żąda się wydania rzeczy lub u której dokonuje się przeszukania, oświadczy, że wydane lub znalezione w toku przeszukania pisma lub inne dokumenty obejmują okoliczności związane z wykonywaniem funkcji obrońcy, organ dokonujący czynności pozostawia te dokumenty wymienionej osobie bez zapoznawania się z ich treścią lub wyglądem. Jeżeli jednak oświadczenie osoby nie będącej obrońcą budzi wątpliwości, organ dokonujący czynności przekazuje te dokumenty z zachowaniem rygorów określonych w § 1 sądowi, który po zapoznaniu się z dokumentami zwraca je w całości lub w części, z zachowaniem rygorów określonych w § 1. osobie, od której je zabrano, albo wydaje postanowienie o ich zatrzymaniu dla celów postępowania.

TECHNIKI INTERWENCJI

- § 4. Wydaną, odebraną lub znaną w toku przeszukania dokumentację psychiatryczną organ przeprowadzający czynność przekazuje, z zachowaniem rygorów określonych w § 1, sądowi lub prokuratorowi.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 227.

- Przeszukanie lub zatrzymanie rzeczy powinno być dokonane zgodnie z celem tej czynności, z zachowaniem umiaru i poszanowania godności osób, których ta czynność dotyczy, oraz bez wyrządzania niepotrzebnych szkód i dolegliwości.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 228.

- § 1. Przedmioty wydane lub znalezione w czasie przeszukania należy po dokonaniu oględzin, sporządzeniu spisu i opisu zabrać albo oddać na przechowanie osobie godnej zaufania z zaznaczeniem obowiązku przedstawienia na każde żądanie organu prowadzącego postępowanie.
- § 2. Tak samo należy postąpić ze znanymi w czasie przeszukania przedmiotami mogącymi stanowić dowód innego przestępstwa, podlegającymi przypadkowi lub których posiadanie jest zabronione.
- § 3. Osobom zainteresowanym należy natychmiast wręczyć pokwitowanie stwierdzające, jakie przedmioty i przez kogo zostały zatrzymane.

TECHNIKI INTERWENCJI

Art. 229.

- Protokół zatrzymania rzeczy lub przeszukania powinien, oprócz wymagań wymienionych w art. 148, zawierać oznaczenie sprawy, z którą zatrzymanie rzeczy lub przeszukanie ma związek, oraz podanie dokładnej godziny rozpoczęcia i zakończenia czynności, dokładną listę zatrzymanych rzeczy i w miarę potrzeby ich opis, a nadto wskazanie polecenia sądu lub prokuratora. Jeżeli polecenie nie zostało uprzednio wydane, zamieszcza się w protokole wzmiankę o poinformowaniu osoby, u której czynność przeprowadzono, że na jej wniosek otrzyma postanowienie w przedmiocie zatwierdzenia czynności.

TECHNIKI INTERWENCJI

Kodeks postępowania karnego reguluje także inne kwestie, np..

- Składanie rzeczy zatrzymanej do depozytu,
- Sprzedaż przedmiotów narażonych na zniszczenie,
- Przechowywanie lub niszczenie przedmiotów i substancji niebezpiecznych,
- Przechowywanie środków płatniczych lub wartości dewizowych.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Podstawy faktyczne przeszukania osób, pomieszczeń i rzeczy

Podstawę faktyczną przeszukania stanowi istnienie uzasadnionej podstawy do przypuszczenia, że w określonym miejscu lub u określonej osoby znajduje się osoba podejrzana (podejrzany, oskarżony, skazany – ukrywająca się przed organami sprawiedliwości lub organami ścigania) bądź rzeczy mogące stanowić dowód w sprawie lub podlegające zajęciu w postępowaniu karnym.

TECHNIKI INTERWENCJI

Przeszukanie pomieszczeń i innych miejsc następuje dla znalezienia przedmiotów, bądź poszukiwanej osoby.

W obu wypadkach może nastąpić wówczas, gdy istnieją **uzasadnione podstawy do przypuszczenia**, że dana osoba lub rzecz znajduje się tam, gdzie dokonać się ma przeszukania.

TECHNIKI INTERWENCJI

Podstawę faktyczną przeszukania stanowią ustalenia, których źródłem w szczególności mogą być:

- Materiały śledztwa lub dochodzenia,
- Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia,
- Zatrzymanie osoby na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa lub wykroczenia,

TECHNIKI INTERWENCJI

- Ustalenia dokonane w sytuacjach niecierpiących zwłoki,
- Zatrzymanie osoby poszukiwanej przez wymiar sprawiedliwości,
- Zatrzymanie osoby w pościgu lub zasadzce,
- Własne spostrzeżenia (np. w ramach patrolu),
- Informacje uzyskane w ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Dokumenty uprawniające do przeszukania osób, pomieszczeń i rzeczy

TECHNIKI INTERWENCJI

- Postanowienie prokuratora o zarządzeniu przeszukania (art. 220 § 1 i 2 K.p.k.),
- Postanowienie sądu o zarządzeniu przeszukania (art. 220 § 1 K.p.k.),
- Nakaz kierownika jednostki (art. 220 § 3 K.p.k.),
- Legitymacja służbowa (art. 220 § 3 K.p.k.).

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Miejsca które mogą być przeszukiwane

TECHNIKI INTERWENCJI

- Pomieszczenia użytkowane stale lub czasowo przez osoby podejrzane i inne osoby (mieszkania, pokoje biurowe, hotelowe, komórki, garaże, piwnice, lokale produkcyjne, hurtownie),
- Zabudowania gospodarcze (stodoly, stajnie, obory, szopy, drewnitnie, składy, kotłownie, kurniki itp.),

TECHNIKI INTERWENCJI

- Pomieszczenia i urządzenia użytkowe (np. przechowalnie, pralnie, wózkownie, strychy, zsypy na śmieci, schrony, dworce, restauracje, szafki z licznikami, skrzynki na listy),
- Inne miejsca, np. lasy, ogrody, stawy, działki, drogi, podwórka ze wszystkimi właściwościami naturalnymi i przedmiotami (ziemia, rośliny, studnie, śmietniki, gnojownie itp.),
- Rzeczy (biurka, środki transportu, walizki, torby podróżne).

TECHNIKI INTERWENCJI

Osoby także mogą podlegać przeszukaniu.
Zarówno ciała tych osób, jak i znajdujące się na nich odzież oraz torby, torebki lub pakunki jakie ma przy sobie.

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka:

PRAKTYCZNE ASPEKTY PRZESZUKANIA OSOBY, POMIESZCZEŃ I RZECZY ORAZ DOKUMENTOWANIE TYCH CZYNNOŚCI
(Cw 20)

- Przygotowanie do przeszukania,
- Przeszukanie osoby, pomieszczeń oraz rzeczy w praktyce,
- Zakończenie przeszukania,
- Dokumentowanie przeszukania.

TECHNIKI INTERWENCJI

Literatura:

Jan Swół, Przeszukanie w praktyce, (e-Terroryzm.pl, nr 7 (31) z 2014),
Jan Swół, Zażalenie na przeszukanie, (e-Terroryzm.pl, nr 8 (32) z 2014),
Jan Swół, Przygotowanie do przeszukania, (e-Terroryzm.pl, nr 9 (33) z 2014),
Kodeks postępowania karnego. Komentarz, red. Jerzy Skorupka, Wyd. C.H.BECK, Warszawa 2015.
Kodeks postępowania karnego. Komentarz, red. Zb. Gostyński, Dom Wyd. ABC, Warszawa 2003.

PRAKTYCZNE ASPEKTY PRZESZUKANIA

Przygotowanie do przeszukania

Przygotowanie do przeszukania

Przeszukanie jest czynnością procesową, podejmowaną przez uprawniony organ prowadzący postępowania karne.

W zależności od charakteru zdarzenia, czasu, miejsca, pory roku – przygotowanie do przeszukania wymaga zawsze indywidualnego spojrzenia.

Przygotowanie do przeszukania

Zastanówmy się, na co należy zwrócić uwagę ...

Przygotowanie do przeszukania

Z praktyki śledczej ...

PRAKTYCZNE ASPEKTY PRZESZUKANIA

Zagadnienie:

Przeszukanie osoby, pomieszczeń oraz rzeczy w praktyce

Przeszukanie osoby, pomieszczeń oraz rzeczy w praktyce

Przeszukanie osoby, pomieszczeń lub rzeczy, to czynności procesowe, dokonywane w celach dowodowych.

Np. Dokonując przeszukania sprawcy kradzieży kieszonkowej organ procesowy, może uzyskać dowód, że osoba ta ma portfel utracony przez pokrzywdzonego.

W wyniku przeszukania pomieszczenia (rzeczy) można udowodnić, że poszukiwane (albo inne) przedmioty, znalezione zostały w tym właśnie miejscu (przy tej osobie).

Przeszukanie osoby, pomieszczeń oraz rzeczy w praktyce

Każde przeszukanie wymaga udokumentowania w sposób przewidziany przez przepisy kodeksu postępowania karnego.

Odstępstwo funkcjonariusza od zasad określonych przepisami tej ustawy, może powodować poważne trudności dowodowe, przede wszystkim w postępowaniu sądowym.

Przeszukanie osoby, pomieszczeń oraz rzeczy w praktyce

Z doświadczeń praktyki ...

Przeszukanie osoby, pomieszczeń oraz rzeczy w praktyce

Przykładowe sytuacje przybliżone przed chwilą, uwzględniają jedynie aspekt dowodowy tej czynności.

Funkcjonariuszowi (organowi procesowemu) zawsze towarzyszyć musi świadomość, że czynność taka godzi w prawa konstytucyjne osób w stosunku do których podejmowane są takie czynności.

Przeszukanie osoby, pomieszczeń oraz rzeczy w praktyce

Przeszukanie mieszkania, pomieszczenia lub pojazdu, może jedynie nastąpić w przypadkach określonych w ustawie. Tak stanowi art. 50 Konstytucji RP.

Ustawa musi określać (i określa) kiedy jest ono dopuszczalne oraz pod jakimi warunkami.

Przeszukanie osoby, pomieszczeń oraz rzeczy w praktyce

Przeszukanie oraz sposób jego przeprowadzona w różnych sytuacjach ...

PRAKTYCZNE ASPEKTY PRZESZUKANIA

Zagadnienie:

Zakończenie przeszukania

Zakończenie przeszukania

Czym można uzasadnić, omawianie tej problematyki ...

Zakończenie przeszukania

Odwołując się to tego, co zostało powiedziane na temat uwarunkowań prawnych dotyczących przeszukania (i nie tylko), zastanówmy się, nad możliwymi scenariuszami zakończenia tej czynności ...

Zakończenie przeszukania

Jaki sposób zakończenia przeszukania, należałoby uznać jako satysfakcjonujący ...

PRAKTYCZNE ASPEKTY PRZESZUKANIA

Zagadnienie:

Dokumentowanie przeszukania

Dokumentowanie przeszukania

Przeszukanie wymaga udokumentowania. Dlaczego ...

Dokumentowanie przeszukania

Kodeks postępowania karnego

Art. 143. § 1. Spisania protokołu wymagają:

- 1) przyjęcie ustnego zawiadomienia o przestępstwie, wniosku o ściganie i jego cofnięcie,
- 2) przesłuchanie oskarżonego, świadka, biegłego i kuratora,
- 3) dokonanie oględzin,
- 4) dokonanie otwarcia zwłok oraz wyjęcie zwłok z grobu,
- 5) przeprowadzenie eksperymentu, konfrontacji oraz okazania,
- 6) przeszukanie osoby, miejsca, rzeczy i systemu informatycznego oraz zatrzymanie rzeczy i danych informatycznych,**
- 7) otwarcie korespondencji i przesyłki oraz odtworzenie utrwalonych zapisów, (...)

Dokumentowanie przeszukania

Inna dokumentacja związana z przeszukaniem ...

Dokumentowanie przeszukania

Art. 228.

§ 1. Przedmioty wydane lub znalezione w czasie przeszukania należy po dokonaniu oględzin, sporządzeniu spisu i opisu zabrać albo oddać na przechowanie osobie godnej zaufania z zaznaczeniem obowiązku przedstawienia na każde żądanie organu prowadzącego postępowanie.

§ 2. Tak samo należy postąpić ze znalezionymi w czasie przeszukania przedmiotami mogącymi stanowić dowód innego przestępstwa, podlegającymi przypadkowi lub których posiadanie jest zabronione.

§ 3. Osobom zainteresowanym należy natychmiast wręczyć pokwitowanie stwierdzające, jakie przedmioty i przez kogo zostały zatrzymane.

Dokumentowanie przeszukania

Z zawodowych doświadczeń ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Blok tematyczny V:

Przeszukanie osoby, pomieszczeń i rzeczy

- został zakończony.

TECHNIKI INTERWENCJI

Następna problematyka, blok tematyczny VI:

Wykonywanie poleceń uprawnionych organów oraz udzielanie pomocy i asysty

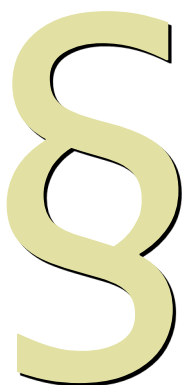
TECHNIKI INTERWENCJI

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ I AKTYWNOŚĆ

ZAPRASZAM NA KOLEJNE ZAJĘCIA

BLOK VI

WYKONYWANIE POLECEŃ
UPRAWNIONYCH ORGANÓW
ORAZ UDZIELANIE POMOCY I ASYSTY

TECHNIKI INTERWENCJI

- NR **11** KRK - ĆW

TECHNIKI INTERWENCJI

Blok tematyczny VI:

Wykonywanie poleceń uprawnionych organów oraz udzielanie pomocy i asysty (1 godz.)

Literatura:

- Magdalena Szlauer, Wykonywanie poleceń uprawnionych organów oraz udzielenie pomocy i asysty komornikowi, SP Katowice 2015.
- Agnieszka Romańska, Asysta i pomoc komornikowi, „Poleja 997” nr 3 (120), marzec 2015, s.38-39.

TECHNIKI INTERWENCJI

Problematyka:

UDZIELANIE POMOCY I ASYSTY PRZEZ POLICJANTÓW ORAZ REALIZACJA INNYCH POLECEŃ UPRAWNIONYCH ORGANÓW (Cw 20)

Zagadnienia:

- Istota i cele postępowania egzekucyjnego,
- Udzielanie pomocy i asysty przez policjantów oraz jej zakres,
- Realizacja poleceń uprawnionych organów.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Istota i cele postępowania egzekucyjnego

TECHNIKI INTERWENCJI

Kwestie związane z postępowaniem egzekucyjnym w sprawach cywilnych, uregulowane są w Kodeksie postępowania cywilnego (Tekst jedn. Dz. U. z 2016.poz. 1822 ze zm.)

CZĘŚĆ TRZECIA

POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE

TYTUŁ I Przepisy ogólne

DZIAŁ I

Organy egzekucyjne, ich właściwość i postępowanie w ogólności

TECHNIKI INTERWENCJI

Sprawy egzekucyjne należą do właściwości sądów rejonowych i działających przy tych sądach komorników. (Art. 758 kpc)

TECHNIKI INTERWENCJI

Na podstawie delegacji ustawowej (art. 765 § 2 pkt 1 oraz art. 811 § 2 pkt 2) wydane zostało rozporządzenie.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 stycznia 2002 r. w sprawie udzielania pomocy lub asystowania komornikowi przez Policję lub Straż Graniczną przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych.

(Dz. U. 2002 r., Nr 10, poz. 106, ze zm.)

TECHNIKI INTERWENCJI

Rozporządzeniem tym określono:

- Przypadki, w których Policja lub Straż Graniczna udziela komornikowi pomocy, oraz przypadki i miejsca, w których jest wymagana asysta Policji lub Straży Granicznej,
- Sposób udzielania pomocy lub asystowania Policji lub Straży Granicznej przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych,

TECHNIKI INTERWENCJI

- Tryb występowania przez komornika do Policji lub Straży Granicznej o udzielenie pomocy lub asystowanie przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych oraz wymagane w tym celu dokumenty,
- Sposób dokumentowania czynności wykonanych przy pomocy lub asystowaniu Policji lub Straży Granicznej.

TECHNIKI INTERWENCJI

Funkcjonariusz udzielający pomocy lub asystujący wyjaśnia, czy komornik jest uprawniony do prowadzenia egzekucji. W tym celu może on żądać okazania właściwego dokumentu, a zwłaszcza legitymacji służbowej.

Z przebiegu czynności (pomocy lub asysta, czynności zapewniające innym bezpieczeństwo) funkcjonariusz sporządza notatkę urzędową, zawierającą określenie terminu, miejsca i rodzaju prowadzonej egzekucji, imię i nazwisko osoby, przeciwko której egzekucja była skierowana, imię i nazwisko komornika, a także opis czynności wykonanych w ramach udzielonej pomocy lub asystowania.

TECHNIKI INTERWENCJI

Postępowanie egzekucyjne występuje także w czynnościach administracyjnych.

Egzekucja administracyjna polega na stosowaniu przez organy egzekucyjne środków przymusu służących doprowadzeniu do wykonywania przez zobowiązanych ich obowiązków.

Środki przymusu są uregulowane ustawowo.

TECHNIKI INTERWENCJI

**Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r.
o postępowaniu egzekucyjnym w administracji**

(Tekst jedn. Dz. U. z 2016, poz. 599, ze zm. 868, 1228, 1244, 1579, 1860, 1948.)

TECHNIKI INTERWENCJI

Podmiotami właściwego postępowania egzekucyjnego są uczestnicy postępowania i organy egzekucyjne.

Uczestnikami postępowania są strony oznaczone w tytule wykonawczym.

TECHNIKI INTERWENCJI

- **Wierzyciel,**
- **Zobowiązany,**
- **Organ egzekucyjny.**

To uczestnicy postępowania egzekucyjnego w administracji.

TECHNIKI INTERWENCJI

Wierzyciel - to podmiot uprawniony do żądania wykonania obowiązku lub jego zabezpieczenia w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym lub zabezpieczającym.

(Art. 1a, pkt 13 ustawy)

TECHNIKI INTERWENCJI

W ramach postępowania administracyjnego wierzycielami mogą być organy egzekucyjne lub inny podmiot.

Jeżeli wierzyciel nie jest organem egzekucyjnym, będą mu służyć uprawnienia przysługujące organowi państwowemu pełniącemu funkcję publiczną, np. wysłanie upomnienia, wystawienie tytułu wykonawczego, składanie zażaleń, wnioski o zawieszenie postępowania lub jego umorzenie.

Ma on również obowiązek zawiadomienia o okolicznościach uzasadniających zaniechanie prowadzenia egzekucji.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zobowiązany – to osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej albo osoba fizyczna, która nie wykonała w terminie obowiązku o charakterze pieniężnym lub obowiązku o charakterze niepieniężnym, a w postępowaniu zabezpieczającym – również osoba lub jednostka, której zobowiązanie nie jest wymagalne albo jej obowiązek nie został ustalony lub określony, ale zachodzi obawa, że brak zabezpieczenia mógłby utrudnić lub udaremnić skuteczne przeprowadzenie egzekucji, a odrębne przepisy na to zezwalają.

(Art. 1a, pkt 20 ustawy)

TECHNIKI INTERWENCJI

Organ egzekucyjny – należy przez to rozumieć organ uprawniony do stosowania w całości lub w części określonych w ustawie środków służących doprowadzeniu do wykonania przez zobowiązanych ich obowiązków o charakterze pieniężnym lub obowiązków o charakterze niepieniężnym oraz zabezpieczenia wykonania tych obowiązków.

(Art. 1a, pkt 7 ustawy)

TECHNIKI INTERWENCJI

Egzekutor – to pracownika obsługującego organ egzekucyjny, uprawnionego do dokonywania czynności egzekucyjnych.

(Art. 1a, pkt 4 ustawy)

TECHNIKI INTERWENCJI

Organ rekwizycyjny – to organ egzekucyjny o tej samej właściwości rzeczowej co organ egzekucyjny prowadzący egzekucję, któremu organ egzekucyjny zlecił wykonanie czynności egzekucyjnych.

(Art. 1a, pkt 8 ustawy)

TECHNIKI INTERWENCJI

Poborca skarbowy – to pracownik obsługujący organ egzekucyjny, uprawniony do dokonywania czynności egzekucyjnych w egzekucji obowiązku o charakterze pieniężnym.

(Art. 1a, pkt 9 ustawy)

TECHNIKI INTERWENCJI

- Organ nadzoru – jest to organ sprawujący nadzór nad egzekucją administracyjną wyższego stopnia w stosunku do organów właściwych do wykonywania tej egzekucji.
- Organ asystujący - jest to organ udzielający pomocy lub asysty egzekutorowi. (np. Policja, Straż Graniczna, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu).

TECHNIKI INTERWENCJI

Organ egzekucyjny i egzekutor może w razie potrzeby zażądać (niekiedy także ustnie), pomocy organu Policji, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu, jeżeli natrafił na opór, który uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie egzekucji, albo jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że na taki opór natrafi. (Art. 46. § 1.)

TECHNIKI INTERWENCJI

Organy Policji, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu, nie mogą odmówić udzielenia egzekutorowi pomocy.

(art. 46 § 2.)

TECHNIKI INTERWENCJI

Sposób udzielania pomocy organowi egzekucyjnemu i egzekutorowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych, przypadki, w których wymagana jest pomoc organów, sposób postępowania, tryb występowania o udzielenie pomocy, sposób jej realizacji, a także sposób dokumentowania wykonywanych czynności i rozliczania ich kosztów określa rozporządzenie (art. 46 § 3).

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Udzielanie pomocy i asysty przez policjantów oraz jej zakres

TECHNIKI INTERWENCJI

Komornikowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych udzielają pomocy lub asystują właściwie ze względu na miejsce wykonywania czynności egzekucyjnych:

- organy Policji,
- organy Straży Granicznej.

TECHNIKI INTERWENCJI

Pomoc – to czynność służbowa policjanta, podczas której ma obowiązek towarzyszyć egzekutorowi i umożliwić mu przeprowadzenie czynności egzekucyjnych. (§ 3. 1. rozporządzenia)

Asysta – to czynność służbowa polegająca na towarzyszeniu egzekutorowi podczas wykonywania przez niego czynności egzekucyjnych w obrębie budynków zajmowanych przez Policję, w celu umożliwienia mu przeprowadzenia tych czynności. (§ 4. rozporządzenia)

TECHNIKI INTERWENCJI

Udzielenie pomocy i asystowanie Policji przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych przez komornika polega na zapewnieniu mu:

- Bezpieczeństwa osobistego,
- Dostępu do miejsca wykonywania tych czynności,
- Porządku w tym miejscu.

TECHNIKI INTERWENCJI

Policja lub Straż Graniczna, udzielając pomocy lub asystując przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych, zapewnia bezpieczeństwo również innym uczestnikom postępowania, mając w szczególności na względzie poszanowanie godności osób biorących udział w tych czynnościach.

TECHNIKI INTERWENCJI

Możliwość użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego

TECHNIKI INTERWENCJI

Policjant nie jest uprawniony do dokonywania jakichkolwiek czynności wykraczających poza zakres udzielania pomocy i asysty, a w szczególności, takich jak:

- **Otwieranie (wyważanie) drzwi, zamków, skrytek itp.,**
- **Wynoszenie lub przenoszenie przedmiotów, przeszukiwanie pomieszczeń, odzieży, rzeczy itp.**

TECHNIKI INTERWENCJI

Z przebiegu czynności udzielonej pomocy lub asystowania funkcjonariusz sporządza notatkę urzędową oraz dokonuje zapisu w notatniku służbowym.

Po zakończeniu czynności egzekucyjnych funkcjonariusz biorący w nich udział, notatkę przekazuje swojemu bezpośredniemu przełożonemu niezależnie od czynności, które wykonywał na miejscu i czy egzekucja miała miejsce.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Realizacja poleceń uprawnionych organów

TECHNIKI INTERWENCJI

Czy tylko organy administracji publicznej (samorządowej) mają prawo korzystać z pomocy Policji ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Np. W razie awarii wywołującej szkodę, jeżeli lokator jest nieobecny lub odmawia udostępnienia lokalu, właściciel ma prawo wejść do lokalu w obecności funkcjonariusza Policji lub straży gminnej (miejskiej), a gdy wymaga to pomocy straży pożarnej – także przy jej udziale.

Art. 10. 1. Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (T. j. Dz. U. z 2014, poz. 150 ze zm.)

TECHNIKI INTERWENCJI

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 kwietnia 2003 r. w sprawie udzielania przez organy Policji, Straży Granicznej, straży miejskich lub organy wojskowe pomocy lub asysty pracownikowi organu podatkowego przy wykonywaniu czynności kontrolnych (Dz. U. z 2003, nr 65, poz.611)

TECHNIKI INTERWENCJI

W przypadku oporu uniemożliwiającego lub utrudniającego wykonywanie czynności kontrolnych: organy Policji, organy Straży Granicznej, komendant straży miejskiej, komendant Żandarmerii Wojskowej (dowódca garnizonu) udzielają kontrolującemu pomocy niezwłocznie po otrzymaniu wezwania ustnie, telegraficznie, telefonicznie albo przy użyciu innych środków łączności. (§ 5 rozporządzenia)

TECHNIKI INTERWENCJI

Blok tematyczny VI:

Wykonywanie poleceń uprawnionych organów oraz udzielanie pomocy i asysty

- został zakończony.

TECHNIKI INTERWENCJI

Następna problematyka, blok tematyczny VII:

Przeprowadzanie interwencji oraz postępowanie z osobami znajdującymi się pod wpływem alkoholu lub podobnie działającego środka

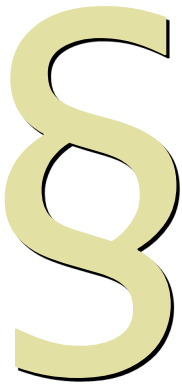
TECHNIKI INTERWENCJI

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ I AKTYWNOŚĆ

ZAPRASZAM NA KOLEJNE ZAJĘCIA

BLOK VII

PRZEPROWADZANIE INTERWENCJI
ORAZ POSTĘPOWANIE Z OSOBAMI
ZNAJDUJĄCYMI SIĘ POD WPŁYWEM
ALKOHOLU LUB PODOBNE
DZIAŁAJĄCEGO ŚRODKA

TECHNIKI INTERWENCJI

- NR **12** KRK - ĆW

TECHNIKI INTERWENCJI

Blok tematyczny VII:

Przeprowadzanie interwencji oraz postępowanie z osobami znajdującymi się pod wpływem alkoholu lub podobnie działającego środka. (6 godz.)

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienia:

- Policyjne interwencje oraz pojęcia z tym związane, (Cw22)
- Taktyka i technika interweniowania, (Cw23)
- Podstawy prawne oraz okoliczności uzasadniające podjęcie interwencji w stosunku do osób pod wpływem alkoholu lub podobnie działającego środka, (Cw24)
- Postępowanie z osobami znajdującymi się pod wpływem alkoholu lub podobnie działającego środka, (Cw25)
- Praktyczne aspekty wybranych interwencji w stosunku do osoby pod wpływem alkoholu oraz dokumentowanie jej przebiegu (Cw26).

TECHNIKI INTERWENCJI

Literatura:

Pawlowski A., Pośpiech J., Podstawi interwencji policyjnych ze szczególnym uwzględnieniem zasad podejmowania czynności wobec osób z zaburzeniami psychicznymi oraz nosicielami wirusa HIV, CSP Legionowo 2013,
Kamiński S., Procedury postępowania policjanta w trakcie realizowania niektórych uprawnień, Słupsk 2011.
Jagielska B., Majchrzak A., Tabor-Dzikoń A., Zatrzymanie osoby, Słupsk 2014.
Dyduch L., Świerczewski K., Biedrzycki W., Użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przez policjantów, CSP Legionowo 2014.

TECHNIKI INTERWENCJI

Milowski M., Łatak T., Podejmowanie interwencji w stosunku do osób znajdujących się pod wpływem alkoholu, Katowice 2011,
Swól J., Prawo jest dla każdego. Nieznajomość prawa szkodzi, (e-Terroryzm.pl, nr 9 z 2012),
Swól J., Policyjna interwencja – studium przypadku (e-Terroryzm.pl, nr 1 (37) z 2015 r.),
Swól J., Interwencja policjanta. Prawo czy obowiązek działania?, (e-Terroryzm.pl, nr 2 (38) z 2015 r.),
Cyma-Końska D., Interwencja policyjna wobec przemocy w rodzinie, Legionowo 2012,
Kotowski W., Ustawa o Policji. Komentarz, LEX a Wolters Kluwer business, Warszawa 2012.

TECHNIKI INTERWENCJI

Akty prawne:

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (*tekst jedn. Dz. U. z 2016, poz. 1782 ze zm.*),
Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, (*tekst jedn. Dz. U. z 2016, poz. 487*).
Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 września 2012 r. w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję, (*Dz. U. 2012, poz. 1102*).
Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 grudnia 2014 r. w sprawie izb wytrzeźwień i placówek wskazanych lub utworzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego (*Dz. U. 2014, poz. 1850*)

TECHNIKI INTERWENCJI

Krótkie nawiązanie do wcześniejszych zajęć ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Jaka problematyka objęta była ćwiczeniami podczas ostatnich zajęć ...

TECHNIKI INTERWENCJI

*Wykonywanie poleceń
uprawnionych organów oraz
udzielanie pomocy i asysty*

TECHNIKI INTERWENCJI

Jaka problematyka wymaga omówienia dodatkowego, albo co budzi wątpliwości ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Kiedy mówimy o pomocy a kiedy o asyście funkcjonariusza ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Pomoc – to czynność służbowa policjanta, podczas której ma obowiązek towarzyszyć egzekutorowi i umożliwić mu przeprowadzenie czynności egzekucyjnych.

Asysta – to czynność służbowa polegająca na towarzyszeniu egzekutorowi podczas wykonywania przez niego czynności egzekucyjnych w obrębie budynków zajmowanych przez Policję, w celu umożliwienia mu przeprowadzenia tych czynności.

TECHNIKI INTERWENCJI

Na czym polega udzielenie pomocy lub asysty przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Udzielenie pomocy i asystowanie Policji przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych przez komornika polega na zapewnieniu mu:

- Bezpieczeństwa osobistego,
- Dostępu do miejsca wykonywania tych czynności,
- Porządku w tym miejscu.

TECHNIKI INTERWENCJI

Uwaga !!!

Blok VII objęty ćwiczeniami kończy problematykę objętą programem nauczania w ramach tego przedmiotu.

Po jego zakończeniu przewidziany, jest pisemny sprawdzian przygotowujący do zaliczenia ćwiczeń.

TECHNIKI INTERWENCJI

Przeprowadzanie interwencji oraz postępowanie z osobami znajdującymi się pod wpływem alkoholu lub podobnie działającego środka.

Zagadnienie:

- Policyjne interwencje oraz pojęcia z tym związane

TECHNIKI INTERWENCJI

Jak została zdefiniowana policyjna interwencja ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Przyjmuje się, że interwencja polega na ustaleniu rodzaju zdarzenia i podjęciu na miejscu zdarzenia czynności policyjnych usuwający powstałe zagrożenie oraz przekazaniu w tym zakresie informacji dyżurnemu właściwej miejscowo jednostki Policji.

TECHNIKI INTERWENCJI

Interwencja to także szybkie włączenie się policjanta (policjantów) w tok zdarzenia, naruszającego normy prawa lub zasady współżycia społecznego w celu czynnego przeciwdziałania takiemu niepożądanemu zdarzeniu lub wywarcia wpływu i przywrócenia stanu poprzedniego (akceptowanego).

TECHNIKI INTERWENCJI

Na policyjną interwencję składa się trzy elementy:

TECHNIKI INTERWENCJI

- *Udział policjanta lub policjantów w zdarzeniu, (rozmowę telefoniczną policjanta z obywatelem także można uważać za interwencję);*

TECHNIKI INTERWENCJI

- *Zdarzenie, które narusza normy prawa, zasady współżycia społecznego, albo inne zdarzenie spowodowane np. przez siły natury, zwierzę itp.;*

TECHNIKI INTERWENCJI

- *Konieczność osiągnięcia stanu pożądanego lub poprzedniego (podjęcie czynności zmierzających do usunięcia stanu zagrożenia), zgodnego z normami prawa, zasadami współżycia społecznego lub akceptowanego stanu w zakresie poczucia bezpieczeństwa.*

TECHNIKI INTERWENCJI

Kiedy mówimy o zamachu ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Zamach – w znaczeniu prawnym to działanie lub zaniechanie człowieka, godzące w dobro pozostające pod ochroną przepisów prawa, niekoniecznie pod ochroną prawa karnego.

Zamach polega najczęściej na działaniu, może jednak polegać na zaniechaniu.

TECHNIKI INTERWENCJI

Bezprawny zamach – kiedy jest sprzeczny z obowiązującym prawem.

Zamach jest bezpośredni nie tylko wtedy, gdy jego sprawca już go realizuje, lecz także wtedy, gdy obiektywna ocena sytuacji prowadzi do niewątpliwego wniosku, że sprawca niezwłocznie przystąpi do ataku na dobro chronione prawem.

TECHNIKI INTERWENCJI

Czynna napaść na funkcjonariusza ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Pod tym terminem, zgodnie z powszechnie przyjętym orzecnictwem rozumie się każde działanie podjęte w celu wyrządzenia krzywdy fizycznej, chociażby ten cel nie został osiągnięty.

Czynna napaść jest więc przestępstwem formalnym.

Jest to przestępstwo abstrakcyjnego narażenia na niebezpieczeństwo. Jest dokonane już w chwili podjęcia działania zmierzającego do wyrządzenia krzywdy fizycznej ofierze. (art. 223 kk)

TECHNIKI INTERWENCJI

Bierny i czynny opór ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Bierny opór – to fizyczne przeciwstawienie się wykonaniu prawnego żądania funkcjonariusza publicznego przez np.: położenie się osoby na ziemi, chwycenie się słupa, barierek itp.

Czynny opór – ukierunkowany jest na zaniechanie prawnej czynności służbowej, poprzez zastosowanie przemocy lub groźby bezprawnej, np. przytrzymywanie lub szarpanie za mundur, popychanie, blokowanie ciałem przejścia.

TECHNIKI INTERWENCJI

Przemoc, groźba bezprawna ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Pojęcie przemocy nie jest pojęciem zdefiniowanym w kodeksie karnym.

Aktualnie obowiązujący kodeks karny wielokrotnie posługuje się tym pojęciem np. (art. 191 § 1 k.k. - stosowanie przemocy wobec osoby w celu zmuszenia do określonego zachowania, zaniechania lub znoszenia; art. 197 § 1 k.k. - stosowanie przemocy w celu doprowadzenia do obcowania płciowego; art. 203 k.k. - użycia przemocy w celu doprowadzenia innej osoby do uprawiania prostytucji.

Groźba bezprawna – zob. § 12. art. 115 kk

TECHNIKI INTERWENCJI

Niebezpieczny przedmiot, jak należy rozumieć to pojęcie ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Niebezpieczny przedmiot – rozumiany jest szeroko.

Przedmiot, który ze względu na kształt, wymiary, masę, tnącą powierzchnię lub ostre zakończenie, użyty może spowodować śmierć, ciężkie uszkodzenie ciała, ciężki rozstrój zdrowia.

Np. broń biała, nóż sprężynowy, siekiera, lom, ale również silny i agresywny pies oraz samochód usiłujący potrącić policjanta. Także każdy inny przedmiot, który użyty niezgodnie z przeznaczeniem lub w sposób niedozwolony może spowodować skutki, o których była mowa wcześniej.

TECHNIKI INTERWENCJI

W ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawodawca określił jak należy interpretować m. in.:

- **Stan nietrzeźwości,**
- **Stan po użyciu alkoholu.**

TECHNIKI INTERWENCJI

Kiedy mówimy o stanie nietrzeźwości ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Stan nietrzeźwości – zachodzi, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do:

- stężenia we krwi powyżej 0,5 promila alkoholu,
- obecność w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.

TECHNIKI INTERWENCJI

Kiedy mówimy o stanie po użyciu alkoholu ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Stan po użyciu alkoholu – zachodzi, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do:

- stężenia we krwi od 0,2 do 0,5 promila alkoholu,
- obecność w wydychanym powietrzu od 0,1 mg do 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.

TECHNIKI INTERWENCJI

Doprowadzenie osoby w celu wytrzeźwienia to ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Doprowadzenie osoby w celu wytrzeźwienia – czynności związane z koniecznością przemieszczaniem osoby nietrzeźwej z miejsca interwencji do izby wytrzeźwień, zakładu opieki zdrowotnej lub innej właściwej placówki utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego, jednostki Policji albo do miejsca zamieszkania lub pobytu.

TECHNIKI INTERWENCJI

Inne pojęcia ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Taktyka i technika interweniowania

TECHNIKI INTERWENCJI

Taktyka interweniowania ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Taktyka jest sztuką osiągnięcia zamierzonego celu w konkretnych warunkach.

Taktyka warunkuje metody które są podejmowane w celu sprawnego przeprowadzenia interwencji, np. zatrzymanie osoby podejrzanej.

TECHNIKI INTERWENCJI

Od czego zależeć będzie jaką metodę zastosujemy ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Techniki stosowane podczas interwencji ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Przyjęta taktyka, ma na celu zaskoczenie osoby którą chcemy np. zatrzymać oraz zapewnić bezpieczeństwo funkcjonariuszom dokonującym tej czynności.

Technika, to środki wykorzystywane podczas interwencji, np. użycie siatki obezwładniającej, siły fizycznej (chwyty obezwładniające, dźwignie), a także rozmowa jako metoda działania (perswazja).

TECHNIKI INTERWENCJI

Jakie czynniki wpływają na taktykę i technikę interweniowania ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Informacja o zdarzeniu

- Informacja przekazana przez dyżurnego,
- Informacja uzyskana od osoby (pokrzywdzonego, świadka),
- Własne spostrzeżenia funkcjonariusza.

TECHNIKI INTERWENCJI

Charakter zdarzenia

- Zakłócenie porządku publicznego,
- Działania ratownicze,
- Ujawnienie przestępstwa (wykroczenia),
- Podejmowanie czynności administracyjno-porządkowych.

TECHNIKI INTERWENCJI

Czas i miejsce interwencji

- Pora roku, dzień, noc a nawet godzina służby,
- Interwencja w domu (mieszkaniu),
- Interwencja w miejscu publicznym,
- Interwencja w lokalu.

TECHNIKI INTERWENCJI

Osoba wobec której podejmuje się interwencję

- Liczba osób,
- Płeć,
- Wiek,
- Wzrost,
- Waga,
- Stan psychiczny,
- Wykształcenie (świadomość prawna).

TECHNIKI INTERWENCJI

Predyspozycje podejmującego interwencję

- Umiejętność zapanowania nad emocjami,
- Zdolność oceny sytuacji (także w aspektach prawnych),
- Rozważne postępowanie ze śpb,
- Stanowczość i zdecydowane podejmowanie decyzji,
- Umiejętność przewidywania i współdziałania z innym funkcjonariuszem.

TECHNIKI INTERWENCJI

Posiadane wyposażenie ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Podstawy prawne oraz okoliczności uzasadniające podjęcie interwencji w stosunku do osób pod wpływem alkoholu lub podobnie działającego środka

TECHNIKI INTERWENCJI

Policja podejmuje interwencje w bardzo wielu sytuacjach. Wynika to ze specyfiki zadań tej umundurowanej formacji.

Jak to należy rozumieć ?

TECHNIKI INTERWENCJI

Policja jako umundurowana i uzbrojona formacja została utworzona, aby służyć społeczeństwu.

Oznacza to, że praktycznie w każdej sprawie obywatel może zwrócić się do funkcjonariusza i oczekiwać od niego pomocy.

Z art. 1. ust.1. ustawy wynika, że formacja ta jest przeznaczona do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

TECHNIKI INTERWENCJI

Podstawowe zadania Policji wynikają:

- Z ustawy o Policji (art. 1 ust.2),
- Policja realizuje zadania wynikające z przepisów Unii Europejskiej oraz umów i porozumień międzynarodowych na zasadach i w zakresie w nich określonych (art. 1, ust.3),
- Innych przepisów (ustawy, rozporządzenia, przepisy wewnętrzne).

TECHNIKI INTERWENCJI

Przykładowe okoliczności uzasadniające podjęcie interwencji w stosunku do osób pod wpływem alkoholu ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Przemoc w rodzinie pod wpływem alkoholu – dane statystyczne za 2016.

Stosujący przemoc:

- Ogółem **46 537**
- Mężczyźni **44 499**
- Kobiety **1 993**
- Nieletni **45**

TECHNIKI INTERWENCJI

Przystępując do interwencji, policjant musi pamiętać o zagrożeniach jakie występują lub mogą wystąpić w trakcie jej przeprowadzania.

Musi towarzyszyć mu świadomość, że może zaistnieć potrzeba przeciwdziałania im w każdej chwili.

TECHNIKI INTERWENCJI

Najogólniej mówiąc właściwa taktyka podczas interwencji, tj. sposób postępowania (działania), ma doprowadzić do skutecznego, a zarazem bezpiecznego zakończenia czynności.

Jednoznaczne określenie, zdefiniowanie taktyki interwencyjnej jest stosunkowo trudne, bo wiele czynników ma wpływ na jej przebieg.

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagrożenia, które mogą występować w trakcie czynności z osobami nietrzeźwymi wynikają przede wszystkim z zachowania osób objętych takimi interwencjami.

Policjant podejmujący interwencję musi postępować tak jak nakazują mu przepisy prawa.

TECHNIKI INTERWENCJI

Interwencje wobec osób pod wpływem alkoholu, z którymi możliwy jest kontakt słowny ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Interwencje w stosunku do osób w stanie upojenia alkoholowego ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Postępowanie z osobami znajdującymi się pod wpływem alkoholu lub podobnie działającego środka

TECHNIKI INTERWENCJI

Od czego zależeć będzie jak postąpi policjant z osobą pod wpływem alkoholu lub podobnie działającego środka ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Na co musi zwracać uwagę policjant podejmując interwencję w stosunku do osoby znajdującej się pod wpływem alkoholu lub podobnie działającego środka ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagrożenia dla policjanta, mogą występować w trakcie czynności z osobami nietrzeźwymi, przede wszystkim z uwagi na zachowanie takich osób.

TECHNIKI INTERWENCJI

Czy tylko agresja ze strony takich osób zagraża policjantom ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Zasady postępowania na wybranych przykładach ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Postępowanie z osobami będącymi pod wpływem alkoholu ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Osoby w stanie nietrzeźwości, które swoim zachowaniem dają powód do zgorznięcia w miejscu publicznym lub w zakładzie pracy, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu lub zdrowiu innych osób, mogą zostać doprowadzone do izby wytrzeźwień lub placówki, podmiotu leczniczego albo do miejsca zamieszkania lub pobytu (art. 40 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości..., Dz. U 2016, poz. 487)

TECHNIKI INTERWENCJI

W razie braku izby wytrzeźwień lub placówki, takie osoby, o mogą być doprowadzone do jednostki Policji.

Doprowadzający osobę w stanie nietrzeźwości do izby wytrzeźwień lub placówki, jednostki Policji, podmiotu leczniczego albo do miejsca zamieszkania lub pobytu, sporządza protokół doprowadzenia w celu wytrzeźwienia (art. 40 ust. 3. ustawy)

TECHNIKI INTERWENCJI

Osobie doprowadzonej do izby wytrzeźwień lub placówki, jednostki Policji, podmiotu leczniczego, w warunkach, określonych art. 40.ust.1., przysługuje zażalenie do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce doprowadzenia.

W przypadku gdy zażalenie osoba taka składa za pośrednictwem izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji, podmiot ten przekazuje zażalenie niezwłocznie sądowi.

TECHNIKI INTERWENCJI

O przypadkach uzasadniających wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu dyrektor izby wytrzeźwień, kierownik placówki albo jednostka Policji zawiadamia niezwłocznie właściwą gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych. (art. 40 ust. 10.)

TECHNIKI INTERWENCJI

O przyjęciu do izby wytrzeźwień lub placówki albo o zatrzymaniu w jednostce Policji zawiadamia się niezwłocznie:

- 1) w przypadku małoletnich – ich rodziców lub opiekunów oraz sąd opiekuńczy;
- 2) w przypadku innych osób – na ich żądanie, wskazane przez nie osoby.

TECHNIKI INTERWENCJI

Osoba doprowadzona do izby wytrzeźwień lub placówki jest poddawana niezwłocznie badaniom lekarskim.

Jeżeli osoba doprowadzona wymaga hospitalizacji, niezwłocznie przewozi się ją do podmiotu leczniczego.

Transport, w zależności od stanu zdrowia tej osoby, wykonują jednostki Policji, straż gminna, podmioty wykonujące transport sanitarny lub zespoły ratownictwa medycznego.

TECHNIKI INTERWENCJI

Osoba małoletnia doprowadzona do izby wytrzeźwień, placówki lub jednostki Policji może być zwolniona, niezwłocznie po udzieleniu jej niezbędnych świadczeń zdrowotnych, na pisemny wniosek rodziców lub opiekunów.

Osobie przyjętej albo zatrzymanej w jednostce Policji odbiera się środki pieniężne lub inne przedmioty i przekazuje do depozytu.

Wobec osoby przyjętej albo wobec osoby zatrzymanej w jednostce Policji, która stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia własnego lub innej osoby, lub niszczy przedmioty znajdujące się w otoczeniu, może być zastosowany przymus bezpośredni o którym mówi przepis ustawy na zasadach w niej określonych.

TECHNIKI INTERWENCJI

Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych (Dz. U. z 2012, poz. 1102) szczegółowo reguluje badania lekarskie osób zatrzymanych przez Policję.

Minister zdrowia rozporządzeniem z dnia 8 grudnia 2014 r. (Dz. U. 2014, poz. 1850) w sprawie izb wytrzeźwień i placówek wskazanych lub utworzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, uregulował m.in. sposób przeprowadzenia kontroli stanu zdrowia; sposób przeprowadzenia badania na zawartość alkoholu.

TECHNIKI INTERWENCJI

Sposoby postępowania z osobami dotkniętymi zaburzeniami lub chorobą psychiczną ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Postępowania z osobami w odniesieniu do których istnieje przypuszczenie, że mogą być nosicielami wirusa HIV ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Zagadnienie:

Praktyczne aspekty wybranych interwencji w stosunku do osoby pod wpływem alkoholu oraz dokumentowanie jej przebiegu.

TECHNIKI INTERWENCJI

Czy możemy mówić, że istnieje konieczność zapewnienia poszanowania praw osób będących pod działaniem alkoholu ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Praktyczne wskazówki związane z interwencjami w stosunku do osoby pod wpływem alkoholu, na bazie własnych doświadczeń ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Dokumentowanie interwencji podjętej w stosunku do osoby pod wpływem alkoholu ...

TECHNIKI INTERWENCJI

- Zapis w notatniku służbowym,
- Notatka z przeprowadzonej interwencji,
- Protokół z doprowadzenia do izby wytrzeźwień (jednostki policji),
- Inna dokumentacja.

TECHNIKI INTERWENCJI

Jakie informacje należy uważać za istotne w związku z przeprowadzeniem takiej interwencji ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Z doświadczeń praktyki ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Blok tematyczny nr VII został zakończony.

Zapowiadany sprawdzian wiadomości i umiejętności jako zadanie problemowe.

TECHNIKI INTERWENCJI

Przed nami zaliczenie ćwiczeń ...

TECHNIKI INTERWENCJI

Omówienie kryteriów oceny dla efektów:

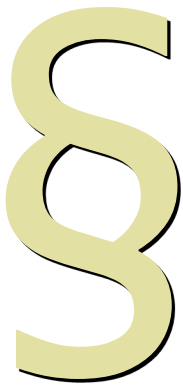
P_Wo1
P_Wo2
P_Wo3
P_Uo1

TECHNIKI INTERWENCJI

PROGRAM ZOSTAŁ ZREALIZOWANY

**DZIĘKUJĘ ZA AKTYWNOŚĆ PODCZAS
ĆWICZEŃ**

Życzę pomyślnego ich zaliczenia !!!

BLOK VIII

AKTY I DOKUMENTY PRAWNE

USTAWA Z DNIA 24 MAJA 2013 R. O ŚRODKACH PRZYMUSU BEZPOŚREDNIEGO I BRONI PALNEJ

Rozdział 1 Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa:

- 1) środki przymusu bezpośredniego używane lub wykorzystywane przez uprawnionych, o których mowa w art. 2;
- 2) przypadki używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej;
- 3) zasady używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej;
- 4) postępowanie przed użyciem lub wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej i po ich użyciu lub wykorzystaniu;
- 5) dokumentowanie użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej.

Art. 2.

1. Uprawnieni do używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej są:

- 1) funkcjonariusze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 2) funkcjonariusze Agencji Wywiadu;
- 3) funkcjonariusze Biura Ochrony Rządu;
- 4) funkcjonariusze celni;
- 5) funkcjonariusze Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 6) inspektorzy i pracownicy kontroli skarbowej;
- 7) strażnicy Państwowej Straży Łowieckiej;
- 8) strażnicy Państwowej Straży Rybackiej;
- 9) funkcjonariusze Policji;
- 10) funkcjonariusze i żołnierze Służby Kontrwywiadu Wojskowego;
- 11) funkcjonariusze Służby Więziennej;
- 12) funkcjonariusze i żołnierze Służby Wywiadu Wojskowego;
- 13) strażnicy straży gminnych (miejskich);
- 14) funkcjonariusze Straży Granicznej;
- 15) strażnicy Straży Leśnej;
- 16) strażnicy Straży Marszałkowskiej;
- 17) funkcjonariusze straży ochrony kolei;
- 18) funkcjonariusze Straży Parku;

19) żołnierze Żandarmerii Wojskowej lub wojskowych organów porządkowych;
20) pracownicy ochrony uprawnieni do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.2));

21) inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego.

2. Uprawnieni do używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego są:

1) członkowie służby porządkowej, o których mowa w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 611); 2) pracownicy zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich lub młodzieżowych ośrodków wychowawczych.

Art. 3.

Ustawy nie stosuje się do przymusu bezpośredniego lub zasad użycia lub wykorzystania broni palnej, o których mowa w:

1) ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 461, z późn. zm.);

2) ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356);

3) ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 116, poz. 675, z późn. zm.) oraz ustawie z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 67, z późn. zm.) – w zakresie działań podejmowanych wobec statków morskich i powietrznych;

4) ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375);

5) ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002, z późn. zm.);

6) ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1570, z późn. zm.);

7) ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U. z 2014 r. poz. 24).

Art. 4.

Ileokroć w ustawie jest mowa o:

1) broni palnej – należy przez to rozumieć broń palną bojową, o której mowa w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576); 2) doprowadzeniu – należy przez to rozumieć czynności podejmowane w celu przemieszczenia:

a) osoby zatrzymanej, ujętej lub przymusowo doprowadzanej do właściwych organów lub instytucji w trybie i w przypadkach określonych w przepisach odrębnych,

b) cudzoziemca pobranego ze strzeżonego ośrodka lub aresztu w celu wydalenia,

c) cudzoziemca do granicy Rzeczypospolitej Polskiej albo od tej granicy do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego zostaje wydalony, lub państwa,

w którym następuje przekazanie tego cudzoziemca do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, na podstawie decyzji właściwego organu,

d) cudzoziemca, któremu odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy z wnioskiem o zapewnienie doprowadzenia tego cudzoziemca wystąpił przewoźnik;

3) konwoju – należy przez to rozumieć przemieszczanie osób lub mienia, w tym:

a) osób pobranych z zakładu karnego, aresztu śledczego, zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich, młodzieżowego ośrodka wychowawczego lub policyjnej izby dziecka,

b) osób skazanych lub tymczasowo aresztowanych przekazywanych na podstawie umów międzynarodowych,

c) wartości pieniężnych lub innych przedmiotów wartościowych,

d) broni, amunicji, materiałów lub środków niebezpiecznych, w tym materiałów wybuchowych, chemicznych lub radioaktywnych,

e) uzbrojenia, urządzeń i sprzętu wojskowego,

f) środków odurzających lub substancji psychotropowych,

g) dokumentów lub materiałów zawierających informacje niejawne, oraz zespoły czynności realizowanych w związku z tym przemieszczaniem przez uprawnionego do używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej;

4) obez władnieniu – należy przez to rozumieć pozbawienie swobody ruchów lub spowodowanie odwracalnej, krótkotrwałej dysfunkcji kończyn lub zmysłów w celu wyeliminowania zagrożenia ze strony osoby lub zwierzęcia lub przełamania oporu osoby niepodporządkowującej się poleceniom wydawanym na podstawie prawa;

5) pododdziale zwartym – należy przez to rozumieć zorganizowaną, jednolicie dowodzoną grupę funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej lub żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, wykonującą działania prewencyjne w razie zagrożenia lub zakłócenia bezpieczeństwa albo porządku publicznego;

6) użyciu środka przymusu bezpośredniego – należy przez to rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec osoby;

7) użyciu broni palnej – należy przez to rozumieć oddanie strzału w kierunku osoby z zastosowaniem amunicji penetracyjnej;

8) ważnych obiektach, urządzeniach lub obszarach – należy przez to rozumieć podlegające ochronie:

a) obiekty, urządzenia lub obszary:

– istotne dla bezpieczeństwa lub obronności państwa, nienaruszalności granicy państwowej, bezpieczeństwa ruchu kolejowego, gospodarki lub kultury narodowej,

– centralnych organów państwowych, wymiaru sprawiedliwości, kontroli skarbowej, przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych albo organizacji międzynarodowych,

– podlegające ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz. 1712, z późn. zm.) lub ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia,

b) obiekty ujęte w jednolitym wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej, sporządzonym na podstawie art.

5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm.), oraz wchodzące w ich skład i powiązane z nimi systemy;

9) wykorzystaniu środka przymusu bezpośredniego – należy przez to rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec zwierzęcia albo zastosowanie go w celu zatrzymania, zablokowania lub unieruchomienia pojazdu lub pokonania przeszkody;

10) wykorzystaniu broni palnej – należy przez to rozumieć oddanie strzału z zastosowaniem amunicji penetracyjnej w kierunku zwierzęcia, przedmiotu lub w innym kierunku niestwarzającym zagrożenia dla osoby.

Art. 5.

Uprawniony do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej, zwany dalej „uprawnionym”, może użyć środka przymusu bezpośredniego lub broni palnej lub wykorzystać je do celów określonych w niniejszej ustawie wyłącznie w zakresie realizacji zadań ustawowych podmiotu, w którym pełni służbę albo w którym jest zatrudniony.

Art. 6.

1. Środków przymusu bezpośredniego używa się lub wykorzystuje się je w sposób niezbędny do osiągnięcia celów tego użycia lub wykorzystania, proporcjonalnie do stopnia zagrożenia, wybierając środek o możliwie jak najmniejszej dolegliwości.

2. Broni palnej używa się lub wykorzystuje się ją wyłącznie, jeżeli użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego:

1) okazało się niewystarczające do osiągnięcia celów tego użycia lub wykorzystania lub

2) nie jest możliwe ze względu na okoliczności zdarzenia.

Art. 7.

1. Środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej używa się lub wykorzystuje się je w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę.

2. Od użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej należy odstąpić, gdy cel ich użycia lub wykorzystania został osiągnięty.

3. Środków przymusu bezpośredniego używa się lub wykorzystuje się je z zachowaniem szczególnej ostrożności, uwzględniając ich właściwości, które mogą stanowić zagrożenie życia lub zdrowia uprawnionego lub innej osoby.

4. Podejmując decyzję o użyciu lub wykorzystaniu broni palnej, należy postępować ze szczególną rozważą i traktować jej użycie jako środek ostateczny.

Art. 8.

W przypadku gdy uzasadniają to okoliczności zdarzenia, uprawniony może użyć jednocześnie więcej niż jednego środka przymusu bezpośredniego lub wykorzystać jednocześnie więcej niż jeden taki środek, na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

Art. 9.

1. Wobec kobiet o widocznej ciąży, osób, których wygląd wskazuje na wiek do 13 lat, oraz osób o widocznej niepełnosprawności uprawniony może użyć wyłącznie siły fizycznej w postaci technik obezwładnienia.

2. W przypadku, gdy zachodzi konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie lub zdrowie uprawnionego lub innej osoby, a użycie siły fizycznej wobec osoby, o której mowa w ust. 1, jest niewystarczające lub niemożliwe, uprawniony może użyć innych środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej.

3. Użycie środka przymusu bezpośredniego w przypadku, o którym mowa w ust. 2, następuje z uwzględnieniem jego właściwości oraz stanu osoby, wobec której ma być użyty.

Art. 10.

1. W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej nastąpiła śmierć osoby bądź nastąpiło zranienie osoby w wyniku użycia lub wykorzystania broni palnej, właściwy przełożony lub osoba pełniąca służbę dyżurną – niezależnie od obowiązków, o których mowa w art. 39 ust. 1 – niezwłocznie zapewnia także uprawnionemu niezbędną pomoc, w szczególności psychologiczną lub prawną.

2. Pomoc prawna, o której mowa w ust. 1, polega na zwrocie kosztów poniesionych na ochronę prawną do wysokości wynagrodzenia jednego obrońcy, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 i 3 oraz art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, z późn. zm.), jeżeli postępowanie karne wszczęte przeciwko uprawnionemu o czyn popełniony w związku z użyciem lub wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej, którego następstwem była śmierć osoby bądź zranienie osoby w wyniku użycia lub wykorzystania broni palnej, zostało zakończone prawomocnym wyrokiem uniewinniającym albo orzeczeniem o umorzeniu postępowania z powodu niepopętnienia przestępstwa lub braku ustawowych znamion czynu zabronionego.

Rozdział 2

Środki przymusu bezpośredniego

Art. 11.

Środków przymusu bezpośredniego można użyć lub wykorzystać je w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

1) wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania zgodnie z wydanym przez uprawnionego poleceniem;

2) odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby;

3) przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby;

4) przeciwdziałania naruszeniu porządku lub bezpieczeństwa publicznego;

5) przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniające przez uprawnionego obszary, obiekty lub urządzenia;

- 6) ochrony porządku lub bezpieczeństwa na obszarach lub w obiektach chronionych przez uprawnionego;
- 7) przeciwdziałania zamachowi na nienaruszalność granicy państwowej w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej;
- 8) przeciwdziałania niszczeniu mienia;
- 9) zapewnienia bezpieczeństwa konwoju lub doprowadzenia;
- 10) ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- 11) zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą; 12) pokonania biernego oporu;
- 13) pokonania czynnego oporu;
- 14) przeciwdziałania czynnościom zmierzającym do autoagresji.

Art. 12.

1. Środkami przymusu bezpośredniego są:
 - 1) siła fizyczna w postaci technik:
 - a) transportowych,
 - b) obrony,
 - c) ataku,
 - d) obezwładnienia;
 - 2) kajdanki:
 - a) zakładane na ręce,
 - b) zakładane na nogi,
 - c) zespolone;
 - 3) kaftan bezpieczeństwa;
 - 4) pas obezwładniający;
 - 5) siatka obezwładniająca;
 - 6) kask zabezpieczający;
 - 7) pałka służbowa;
 - 8) wodne środki obezwładniające;
 - 9) pies służbowy;
 - 10) koń służbowy;
 - 11) pociski niepenetracyjne;
 - 12) chemiczne środki obezwładniające w postaci:
 - a) ręcznych miotaczy substancji obezwładniających,
 - b) plecakowych miotaczy substancji obezwładniających,
 - c) granatów łzawiących,
 - d) innych urządzeń przeznaczonych do miotania środków obezwładniających;
 - 13) przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej;
 - 14) cela zabezpieczająca;
 - 15) izba izolacyjna;
 - 16) pokój izolacyjny; 17) kolczatka drogowa i inne środki służące do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych;
 - 18) pojazdy służbowe;
 - 19) środki przeznaczone do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, w tym materiały wybuchowe;

- 20) środki pirotechniczne o właściwościach ogłuszających lub ośniewających.
2. Środki przymusu bezpośredniego, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b–d, pkt 5, 7, 8 i 11–13, można wykorzystać także wobec zwierzęcia, którego zachowanie zagraża bezpośrednio życiu lub zdrowiu uprawnionego lub innej osoby.

Art. 13.

1. Środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 2–4 i 6, można użyć także prewencyjnie w celu zapobieżenia ucieczce osoby ujętej, doprowadzanej, zatrzymanej, konwojowanej lub umieszczonej w strzeżonym ośrodku, areszcie w celu wydalenia lub osoby pozbawionej wolności, a także w celu zapobieżenia objawom agresji lub autoagresji tych osób.
2. Środków przymusu bezpośredniego prewencyjnie nie mogą użyć uprawnieni, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20 i ust. 2 pkt 1.

Art. 14.

1. Siły fizycznej można użyć lub wykorzystać ją w przypadkach, o których mowa w art. 11.
2. Używając siły fizycznej lub wykorzystując siłę fizyczną, nie zadaje się uderzeń, chyba że uprawniony działa w celu odparcia zamachu na życie lub zdrowie własne lub innych osób albo na mienie lub przeciwdziałania ucieczce.

Art. 15.

1. Kajdaneł można użyć w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–11, 13 i 14.
2. Kajdaneł można użyć także na polecenie sądu lub prokuratora.
3. Kajdaneł używa się w celu częściowego unieruchomienia kończyn.
4. Kajdanki zakłada się na ręce trzymane z tyłu.
5. Kajdaneł zespolonych lub kajdaneł zakładanych na nogi można użyć wyłącznie wobec osób:
- 1) agresywnych;
 - 2) zatrzymanych w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z użyciem broni palnej, materiałów wybuchowych lub innego niebezpiecznego narzędzia lub przestępstwa, o którym mowa w art. 115 § 20, art. 148 lub art. 258 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.);
 - 3) pozbawionych wolności.
6. W przypadku prewencyjnego użycia kajdaneł lub gdy w ocenie uprawnionego prawdopodobieństwo podjęcia próby ucieczki, stawiania czynnego oporu lub wystąpienia zachowania mogącego zagrażać życiu, zdrowiu lub mieniu jest nieznaczące, kajdanki można założyć na ręce trzymane z przodu.
7. Kajdaneł zakładanych na nogi używa się równocześnie z kajdankami zakładanymi na ręce.

Art. 16.

1. Kaftana bezpieczeństwa lub pasa obezwładniającego używa się, jeżeli użycie innych środków przymusu bezpośredniego jest niemożliwe albo może okazać się nieskuteczne, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 3, 4, 6, 10, 11, 13 i 14.
2. Kaftana bezpieczeństwa lub pasa obezwładniającego jednoczęściowego używa

się w celu unieruchomienia rąk.

3. Pasa obezwładniającego wieloczęściowego używa się w celu unieruchomienia osoby.

4. Użycie kaftana bezpieczeństwa lub pasa obezwładniającego nie może utrudniać oddychania lub tamować obiegu krwi.

5. W przypadku użycia kaftana bezpieczeństwa lub pasa obezwładniającego w stosunku do nieletniego lub kobiety o widocznej ciąży, osobie tej należy niezwłocznie zapewnić pomoc medyczną, a dalsze użycie tych środków uzależnia się od opinii osoby udzielającej tej pomocy. **Art. 17.** 1. Kasku zabezpieczającego można użyć w przypadku, o którym mowa w art. 11 pkt 14.

2. Kasku zabezpieczającego używa się w celu zapobieżenia samookaleczeniu głowy, po uprzednim założeniu pasa obezwładniającego jednoczęściowego lub kaftana bezpieczeństwa albo kajdanek na ręce trzymane z tyłu.

Art. 18.

1. Siatki obezwładniającej można użyć lub ją wykorzystać, jeżeli użycie innych środków przymusu bezpośredniego jest niemożliwe albo może okazać się nieskuteczne, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2–5, 7, 10 i 11.

2. Siatki obezwładniającej używa się w celu unieruchomienia osoby lub wykorzystuje się ją w celu unieruchomienia zwierzęcia.

3. Siatkę obezwładniającą miota się z broni palnej albo innych urządzeń albo zarzuca się ją ręcznie.

Art. 19.

1. Pałki służbowej można użyć lub wykorzystać ją w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–11 i 13.

2. Pałki służbowej nie stosuje się wobec osób:

1) w stosunku do których użyto środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2–5,

2) obezwładnionych wskutek użycia środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 13

– z wyjątkiem dźwigni transportowych stosowanych przy użyciu pałki służbowej.

3. Pałki służbowej używa się do obezwładnienia osoby przez zadanie bólu fizycznego lub do zablokowania kończyn albo wykorzystuje się ją w celu obezwładnienia zwierzęcia.

4. Pałką służbową nie zadaje się uderzeń i pchnięć w głowę, szyję, brzuch i nieumięśnione oraz szczególnie wrażliwe części ciała, z wyjątkiem sytuacji gdy zachodzi konieczność odparcia zamachu stwarzającego bezpośrednio zagrożenie życia lub zdrowia uprawnionego lub innej osoby.

Art. 20.

1. Wodnych środków obezwładniających można użyć lub je wykorzystać przez zastosowanie urządzeń do tego przeznaczonych, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1, 2, 4, 8, 12 i 13. 2. Wodnych środków obezwładniających używa się w celu krótkotrwałego obezwładnienia osoby lub wykorzystuje się je w celu krótkotrwałego obezwładnienia zwierzęcia.

3. Wodnych środków obezwładniających można użyć także z dodatkiem środka łzawiącego lub barwiącego.

Art. 21.

1. Psa służbowego można użyć w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2, 5–7, 9–11 i 13.
2. Psa służbowego używa się, gdy ma założony kaganiec, chyba że:
 - 1) został wytresowany do działania bez kagańca;
 - 2) użycie psa służbowego służy do:
 - a) odparcia zamachu na życie lub zdrowie uprawnionego lub innej osoby,
 - b) wykonywania czynności służbowych wobec osób, w stosunku do których użycie broni palnej jest dopuszczalne w przypadkach, o których mowa w:
 - art. 45 pkt 1 lit. a–c, pkt 2 i 3,
 - art. 45 pkt 1 lit. a–c i pkt 2 – gdy uprawnionym jest pracownik ochrony, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20.

Art. 22.

1. Konia służbowego można użyć w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2, 4, 7, 8, 12 i 13.
2. Konia służbowego używa się do kontroli przemieszczania się grupy osób, wykorzystując jego masę.

Art. 23.

1. Pocisków niepenetracyjnych miotanych z broni palnej lub urządzeń do tego przeznaczonych można użyć lub wykorzystać je w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2–5, 7–11 i 13.
2. W przypadku zbiorowego zakłócenia porządku publicznego użycie pocisków niepenetracyjnych poprzedza się strzałem ostrzegawczym lub salwą ostrzegawczą w bezpiecznym kierunku, z wyjątkiem sytuacji, gdy miałyby to nastąpić w pomieszczeniach, obiektach aresztu śledczego, zakładu karnego, strzeżonego ośrodka lub aresztu w celu wydalenia.
3. Pocisków niepenetracyjnych używa się w celu obezwładnienia osób lub wykorzystuje się w celu obezwładnienia zwierzęcia przez zadanie bólu fizycznego, przy czym nie celuje się w głowę lub szyję. **Art. 24.** 1. Chemicznych środków obezwładniających w postaci ręcznych miotaczy substancji obezwładniających, plecakowych miotaczy substancji obezwładniających, granatów łzawiących oraz innych urządzeń przeznaczonych do miotania środków obezwładniających można użyć lub wykorzystać je w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–13.
2. Chemicznych środków obezwładniających używa się lub wykorzystuje się je w celu krótkotrwałego zakłócenia orientacji przestrzennej lub obezwładnienia.
3. Chemicznych środków obezwładniających nie używa się wobec osób, w stosunku do których użyto środków, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2–5 lub 13.

Art. 25.

1. Przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej można użyć lub wykorzystać je w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2, 3, 5, 7–11 i 13.
2. Przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej używa się w celu krótkotrwałego obezwładnienia osoby lub wykorzystuje

się w celu krótkotrwałego obezwładnienia zwierzęcia, jeżeli użycie innych środków przymusu bezpośredniego jest niemożliwe albo może okazać się nieskuteczne.

3. Przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej nie używa się wobec osób, w stosunku do których użyto środków, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2–5.

4. Używając przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, nie celuje się w głowę.

5. Użycie lub wykorzystanie przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej o średniej wartości prądu w obwodzie przekraczającej 10 mA przez uprawnionych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 13, 16, 17, 20 i 21, wymaga dopuszczenia do posiadania tych przedmiotów, w rozumieniu art. 30 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji.

Art. 26.

1. W celi zabezpieczającej można umieścić osobę pozbawioną wolności w celu jej czasowego odosobnienia, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–3, 5, 6, 8, 9 i 12–14.

2. Osoba pozbawiona wolności nie może być umieszczona w celi zabezpieczającej na okres dłuższy niż 48 godzin. 3. W celi zabezpieczającej można umieścić więcej niż jedną osobę pozbawioną wolności tylko w przypadku, gdy bezpieczne odosobnienie tych osób w innych pomieszczeniach jest niemożliwe.

4. W przypadku braku możliwości umieszczenia osoby pozbawionej wolności w celi zabezpieczającej można tę osobę umieścić w innym pomieszczeniu zapewniającym odosobnienie.

Art. 27.

1. W izbie izolacyjnej można umieścić nieletniego w celu jego czasowego odosobnienia, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2 i 14.

2. Nieletni nie może być umieszczony w izbie izolacyjnej na okres dłuższy niż 48 godzin, a nieletni, który nie ukończył 14 lat, na okres dłuższy niż 12 godzin.

3. Izba izolacyjna jest pomieszczeniem dźwiękochłonnym i monitorowanym.

Art. 28.

Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

1) warunki, jakim powinna odpowiadać celi zabezpieczająca oraz izba izolacyjna, w tym ich budowę i wyposażenie, minimalną powierzchnię pomieszczeń cel i izb oraz warunki lokalizacji tych pomieszczeń,

2) okres przechowywania, sposób archiwizowania lub brakowania dokumentacji dotyczącej osób umieszczonych w celi zabezpieczającej oraz izbie izolacyjnej, a także formy tej dokumentacji,

3) warunki oraz organizację umieszczania w celi zabezpieczającej oraz izbie izolacyjnej osób

– kierując się potrzebą zapewnienia poszanowania praw osób, które są umieszczane w celi zabezpieczającej lub izbie izolacyjnej.

Art. 29.

1. W pokoju izolacyjnym można umieścić cudzoziemca przebywającego w strzeżonym ośrodku w celu czasowego odosobnienia tego cudzoziemca, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 3, 4, 6, 8 i 14.
2. Cudzoziemiec nie może być umieszczony w pokoju izolacyjnym na okres dłuższy niż 48 godzin.
3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) warunki, jakim powinien odpowiadać pokój izolacyjny, w tym jego budowę i wyposażenie, minimalną powierzchnię tego pokoju oraz warunki jego lokalizacji,
 - 2) okres przechowywania, sposób archiwizowania lub brakowania dokumentacji dotyczącej osób umieszczonych w pokoju izolacyjnym, a także formy tej dokumentacji,
 - 3) organizację umieszczania cudzoziemca w pokoju izolacyjnym– kierując się potrzebą zapewnienia poszanowania praw cudzoziemców, którzy są umieszczani w pokoju izolacyjnym.

Art. 30.

1. Kolczatkę drogową i inne środki służące do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych można wykorzystać w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 7, 10 i 11.
2. Do środków, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się kolczatek drogowych połączonych z gruntem oraz zintegrowanych ze szlabanem, a także innych przedmiotów umożliwiających zatrzymywanie pojazdów wykorzystywanych na obszarach i w obiektach podlegających ochronie.
3. Środki, o których mowa w ust. 1, wykorzystuje umundurowany uprawniony w celu zatrzymania pojazdu albo unieruchomienia zatrzymanego pojazdu, gdy zachodzi obawa oddalenia się go z miejsca zatrzymania.
4. Wykorzystanie środków, o których mowa w ust. 1, w celu zatrzymania pojazdu poprzedza się:
 - 1) sygnałem do zatrzymania pojazdu danym przez umundurowanego uprawnionego w sposób zrozumiały i widoczny dla kierującego zatrzymywanym pojazdem;
 - 2) wstrzymaniem ruchu drogowego w obu kierunkach w odległości nie mniejszej niż 100 m od środków, o których mowa w ust. 1.
5. W przypadku blokowania drogi oznakowanym pojazdem służbowym można odstąpić od wstrzymania ruchu drogowego.
6. Kolczatki drogowej nie wykorzystuje się w celu zatrzymania pojazdu jednośladowego.

Art. 31.

1. Pojazd służbowy można wykorzystać w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2, 3, 7 i 9–11, jeżeli porusza się jako:
 - 1) pojazd uprzywilejowany, w rozumieniu ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 i 1448);
 - 2) pojazd służbowy jadący w kolumnie pojazdów uprzywilejowanych.
2. Pojazd służbowy wykorzystuje się w celu zatrzymania lub zablokowania innego pojazdu albo pokonania przeszkody.

Art. 32.

1. Środki przeznaczone do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, w tym materiały wybuchowe, można wykorzystać w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2, 3, 5, 6, 10, 11 i 14.

2. Środki przeznaczone do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód wykorzystuje się w celu umożliwienia uprawnionym wejścia do pomieszczeń lub innych miejsc, jeżeli:

- 1) użycie lub wykorzystanie innych środków przymusu bezpośredniego mogłoby powodować zagrożenie życia lub zdrowia uprawnionego lub innej osoby lub
- 2) wejście uprawnionych do pomieszczeń lub innych miejsc jest niemożliwe bez wykorzystania tych środków.

Art. 33.

1. Środków pirotechnicznych o właściwościach ogłuszających lub ośniewających można użyć w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2, 3, 5, 6, 10, 11 i 14.

2. Do środków pirotechnicznych o właściwościach ogłuszających lub ośniewających zalicza się w szczególności granaty hukowo-błyskowe, także z zawartością gazu łzawiącego, petardy oraz granaty dymne.

3. Środków pirotechnicznych o właściwościach ogłuszających lub ośniewających używa się w celu poprawy bezpieczeństwa podczas wykonywania ustawowych zadań przez uprawnionego, w warunkach stwarzających szczególne zagrożenie życia lub zdrowia uprawnionego lub innej osoby.

4. Środki pirotechniczne o właściwościach ogłuszających lub ośniewających służą do ograniczania możliwości działania osób zatrzymywanych przez krótkotrwałe zakłócenie ich orientacji przestrzennej lub odwrócenie ich uwagi od działań uprawnionego, gdy istnieje podejrzenie, że osoby te będą stawiać intensywny opór.

Art. 34.

1. Środków przymusu bezpośredniego można użyć po uprzednim bezskutecznym wezwaniu osoby do zachowania się zgodnego z prawem oraz po uprzedzeniu jej o zamiarze użycia tych środków.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, w przypadku gdy: 1) występuje bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub wolności uprawnionego lub innej osoby lub
- 2) zwłoka groziłaby niebezpieczeństwem dla dobra chronionego prawem, a środków przymusu bezpośredniego używa się prewencyjnie.

Art. 35.

1. Decyzję o użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego uprawniony podejmuje samodzielnie.

2. Decyzję o użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego przez uprawnionego będącego funkcjonariuszem Służby Więziennej podejmuje:

- 1) Dyrektor Generalny Służby Więziennej;
- 2) właściwy miejscowo dyrektor okręgowy Służby Więziennej;
- 3) właściwy miejscowo dyrektor zakładu karnego;
- 4) właściwy miejscowo dyrektor aresztu śledczego;
- 5) właściwy miejscowo kierownik oddziału podległego podmiotom, o których mowa w pkt 1–4;
- 6) właściwy miejscowo komendant ośrodka szkolenia Służby Więziennej;

7) właściwy miejscowo komendant ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej;

8) osoba zastępująca podmioty, o których mowa w pkt 1–7;

9) funkcjonariusz Służby Więziennej wyznaczony jako dowodzący – w przypadku wykonywania czynności służbowych poza jednostką organizacyjną Służby Więziennej przez kilku funkcjonariuszy;

10) funkcjonariusz Służby Więziennej – wyłącznie w przypadku usiłowania bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie lub zdrowie uprawnionego lub innej osoby, usiłowania ucieczki przez osobę pozbawioną wolności, a także w pościgu za nią lub osobą, która dokonała bezpośredniego, bezprawnego zamachu na obiekty zakładu karnego lub aresztu śledczego.

3. Decyzję o użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego przez uprawnionego będącego pracownikiem zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich lub młodzieżowego ośrodka wychowawczego podejmuje:

1) dyrektor zakładu, schroniska lub ośrodka, w których nieletni jest umieszczony, albo – w razie nieobecności tego dyrektora – zastępujący go pracownik pedagogiczny; 2) inny pracownik zakładu, schroniska lub ośrodka, w których nieletni jest umieszczony – w razie bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie lub zdrowie uprawnionego lub innej osoby.

4. Decyzję o użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3, 4, 6, 8, pkt 12 lit. b–d oraz pkt 14 i 15, podejmują w przypadku:

1) Policji:

a) kierownik jednostki organizacyjnej Policji albo osoby przez niego upoważnione, a w razie ich nieobecności – dyżurny jednostki,

b) podczas konwoju, doprowadzenia lub wykonywania innych zadań służbowych przez grupę funkcjonariuszy – dowódca konwoju lub grupy funkcjonariuszy wykonującej doprowadzenie lub inne zadania służbowe,

c) wobec użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 8 lub pkt 12 lit. b–d, Komendant Główny Policji, Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji, właściwy miejscowo komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji albo osoby przez nich upoważnione;

2) Straży Granicznej – Komendant Główny Straży Granicznej, właściwy miejscowo komendant oddziału Straży Granicznej, komendant dywizjonu Straży Granicznej, komendant placówki Straży Granicznej albo osoby przez nich upoważnione, a w razie ich nieobecności – dyżurny operacyjny lub kierownik zmiany;

3) Biura Ochrony Rządu – szef komórki organizacyjnej albo osoby przez niego upoważnione, a w razie ich nieobecności – oficer operacyjny Biura Ochrony Rządu;

4) Żandarmerii Wojskowej – Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, właściwy miejscowo komendant jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej albo osoby przez nich upoważnione, a w razie ich nieobecności – oficer dyżurny tej jednostki organizacyjnej;

5) wojskowych organów porządkowych – właściwy miejscowo dowódca garnizonu, dowódca jednostki wojskowej albo osoby przez nich upoważnione; 6) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – kierownik właściwej jednostki organizacyjnej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo osoby przez niego upoważnione;

- 7) Służby Kontrwywiadu Wojskowego – kierownik właściwej jednostki organizacyjnej Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo osoby przez niego upoważnione, a w razie ich nieobecności – oficer operacyjny Służby Kontrwywiadu Wojskowego;
- 8) Straży Marszałkowskiej – Komendant Straży Marszałkowskiej lub zastępca Komendanta Straży Marszałkowskiej, a w razie ich nieobecności – dowódca zmiany Straży Marszałkowskiej;
- 9) kontroli skarbowej – kierownik właściwej miejscowo wyodrębnionej komórki organizacyjnej kontroli skarbowej, o której mowa w art. 11g ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 41, poz. 214, z późn. zm.).
5. Decyzję o użyciu środka przymusu bezpośredniego, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 16, podejmuje Komendant Główny Straży Granicznej, właściwy miejscowo komendant oddziału Straży Granicznej, komendant dywizjonu Straży Granicznej, komendant placówki Straży Granicznej, kierownik strzeżonego ośrodka albo osoby przez nich upoważnione, a w razie ich nieobecności – dyżurny operacyjny lub kierownik zmiany.
6. Decyzję o użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 lub 4, przez uprawnionego będącego funkcjonariuszem Centralnego Biura Antykorupcyjnego podejmuje funkcjonariusz kierujący działaniami, w trakcie których zachodzi konieczność zastosowania tych środków.

Art. 36.

1. W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego nastąpiło zranienie osoby lub wystąpiły inne widoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby, uprawniony udziela jej niezwłocznie pierwszej pomocy, a w razie potrzeby zapewnia wezwanie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe. 2. Uprawniony może odstąpić od udzielenia pierwszej pomocy, w przypadku gdy zachodzi jedna z następujących okoliczności:

- 1) udzielenie tej pomocy może zagrozić życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu uprawnionego lub innej osoby;
- 2) udzielenie tej pomocy spowodowałoby konieczność zaniechania przez uprawnionego czynności ochronnych wobec osób, ważnych obiektów, urządzeń lub obszarów lub w ramach konwoju lub doprowadzenia;
- 3) udzielenie pomocy osobie poszkodowanej zostało zapewnione przez inne osoby lub podmioty zobowiązane do jej udzielenia.

3. W przypadku odstąpienia od udzielenia pierwszej pomocy lub gdy osoba poszkodowana sprzeciwia się udzieleniu tej pomocy uprawniony zapewnia wezwanie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe.

4. Uprawniony nie może odstąpić od zapewnienia udzielenia medycznych czynności ratunkowych kobiecie ciężarnej, wobec której użyto środków przymusu bezpośredniego.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, uprawniony, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20 albo ust. 2 pkt 1, nie może odstąpić od udzielenia pierwszej pomocy, chyba że zachodzi jedna z okoliczności, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lub 3.

Art. 37.

1. W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego nastąpiło zranienie osoby lub wystąpiły inne widoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby albo nastąpiła jej śmierć, zranienie albo śmierć zwierzęcia albo zniszczenie mienia, uprawniony:

- 1) zabezpiecza miejsce zdarzenia, także przed dostępem osób postronnych;
- 2) ustala świadków zdarzenia;
- 3) powiadamia o zdarzeniu właściwego przełożonego lub osobę pełniącą służbę dyżurną.

2. Przepisów ust. 1 pkt 1 i 2:

1) nie stosuje się w przypadku zniszczenia mienia na terenie jednostki organizacyjnej Służby Więziennej;

2) można nie stosować, w przypadku gdy:

a) zagrożiłoby to życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu uprawnionego lub innej osoby, b) spowodowałoby to konieczność zaniechania przez uprawnionego czynności ochronnych wobec osób, ważnych obiektów, urządzeń lub obszarów lub w ramach konwoju lub doprowadzenia

– do czasu ustania tego zagrożenia lub tej konieczności.

Art. 38.

1. W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego przez uprawnionego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20 albo ust. 2 pkt 1:

- 1) nastąpiło zranienie osoby,
- 2) wystąpiły inne widoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby,
- 3) nastąpiła śmierć osoby,
- 4) nastąpiło zniszczenie mienia,
- 5) nastąpiło zranienie lub śmierć zwierzęcia

– uprawniony jest obowiązany do podjęcia czynności, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 1 i 2, oraz powiadomienia o zdarzeniu właściwej miejscowo jednostki organizacyjnej Policji.

2. Uprawniony, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20 albo ust. 2 pkt 1, może odstąpić od podjęcia czynności, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 1 lub 2, w przypadku gdy ich podjęcie mogłoby zagrozić życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu uprawnionego lub innej osoby.

Art. 39.

1. W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego wystąpiły objawy uzasadniające konieczność udzielenia osobie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub medycznych czynności ratunkowych albo nastąpiła śmierć tej osoby lub wyrządzona została szkoda w mieniu znacznej wartości, właściwy przełożony lub osoba pełniąca służbę dyżurną niezwłocznie:

1) zapewnia w razie potrzeby wezwanie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe osobom poszkodowanym;

2) zapewnia zabezpieczenie śladów i dowodów użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;

- 3) informuje o tym zdarzeniu właściwą miejscowo jednostkę organizacyjną Policji, a w przypadku gdy środków przymusu bezpośredniego użył uprawniony będący żołnierzem właściwą miejscowo jednostką organizacyjną Żandarmerii Wojskowej.
2. Przełożony uprawnionego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 5, 9, 14 albo 19, lub osoba pełniąca służbę dyżurną powiadamia o zdarzeniu, o którym mowa w ust. 1, właściwego miejscowo prokuratora.
3. Niezależnie od obowiązków, o których mowa w ust. 1, przełożony:
- 1) ustala, czy użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego nastąpiło zgodnie z prawem;
 - 2) niezwłocznie powiadamia właściwego przełożonego.

Art. 40.

1. O użyciu środków przymusu bezpośredniego wobec nieletniego umieszczonego w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, zakładzie poprawczym albo schronisku dla nieletnich dyrektor placówki niezwłocznie powiadamia sędziego rodzinnego sprawującego nadzór nad tą placówką, sąd rodzinny wykonujący środek wychowawczy albo środek poprawczy lub organ, do którego dyspozycji pozostaje nieletni umieszczony w schronisku dla nieletnich.
2. O użyciu środków przymusu bezpośredniego wobec nieletniego umieszczonego w policyjnej izbie dziecka kierownik izby powiadamia sąd rodzinny sprawujący nadzór nad wykonywaniem czynności, o których mowa w art. 32e-32h ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.), a w przypadku, o którym mowa w art. 32h tej ustawy, powiadamia również sąd rodzinny, na obszarze właściwości którego znajduje się policyjna izba dziecka.

Art. 41.

Środki przymusu bezpośredniego mogą być użyte lub wykorzystane przez pododdział zwarty.

Art. 42.

1. Zgody na użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty udzielają w przypadku:
- 1) Policji – Komendant Główny Policji, właściwy miejscowo komendant wojewódzki (Stołeczny) albo osoby przez nich upoważnione;
 - 2) Straży Granicznej – Komendant Główny Straży Granicznej, właściwy miejscowo komendant oddziału Straży Granicznej albo osoby przez nich upoważnione;
 - 3) Służby Więziennej – Dyrektor Generalny Służby Więziennej, właściwy miejscowo dyrektor okręgowy Służby Więziennej, właściwy miejscowo dyrektor zakładu karnego albo aresztu śledczego albo osoby przez nich upoważnione;
 - 4) Żandarmerii Wojskowej – Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, właściwy miejscowo komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej albo osoby przez nich upoważnione.
2. Zgody na użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty może udzielić także jego dowódca, gdy zwłoka w użyciu lub wykorzystaniu tych środków groziłaby bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia uprawnionego, innej osoby lub mienia lub niebezpieczeństwem zamachu na ważne obiekty, urządzenia lub obszary.

Art. 43.

1. Użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty następuje na rozkaz dowódcy tego pododdziału.
2. Bezpośrednio przed wydaniem rozkazu użycia środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty jego dowódca wzywa do zachowania zgodnego z prawem, w szczególności do porzucenia broni lub innego niebezpiecznego przedmiotu lub do zaniechania stosowania przemocy, a następnie uprzedza o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się temu wezwaniu.
3. W przypadku braku możliwości nawiązania kontaktu z dowódcą lub w sytuacji zagrażającej życiu lub zdrowiu uprawnionego lub innej osoby uprawniony wchodzący w skład pododdziału zwartego może użyć środków przymusu bezpośredniego lub wykorzystać te środki na zasadach określonych w niniejszej ustawie.
4. Zaprzestanie użycia środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty następuje na rozkaz dowódcy lub niezwłocznie po osiągnięciu zamierzonego celu.

Art. 44.

1. W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty:
 - 1) nastąpiło zranienie osoby,
 - 2) wystąpiły inne widoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby,
 - 3) nastąpiła śmierć osoby,
 - 4) nastąpiło zniszczenie mienia,
 - 5) nastąpiło zranienie lub śmierć zwierzęcia– stosuje się przepisy art. 39.
2. O zdarzeniach, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4, dowódca niezwłocznie powiadamia organ lub osobę, która udzieliła zgody na użycie środków przymusu bezpośredniego, albo osobę pełniącą służbę dyżurną, a w przypadku, o którym mowa w art. 42 ust. 2, dowódca pododdziału zwartego powiadamia właściwy podmiot, o którym mowa w art. 42 ust. 1.

Rozdział 3

Broń palna

Art. 45.

- Broni palnej można użyć, gdy zaistnieje co najmniej jeden z następujących przypadków:
- 1) konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na:
 - a) życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby albo konieczność przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu,
 - b) ważne obiekty, urządzenia lub obszary albo konieczność przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu,

- c) mienie, który stwarza jednocześnie bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub wolności uprawnionego lub innej osoby, albo konieczność przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu,
- d) nienaruszalność granicy państwowej przez osobę, która wymusza przekroczenie granicy państwowej przy użyciu pojazdu, broni palnej lub innego niebezpiecznego przedmiotu,
- e) bezpieczeństwo konwoju lub doprowadzenia;
- 2) konieczność przeciwstawienia się osobie: a) niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni, materiału wybuchowego lub innego niebezpiecznego przedmiotu, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności uprawnionego lub innej osoby,
- b) która usiłuje bezprawnie odebrać broń palną uprawnionemu lub innej osobie uprawnionej do jej posiadania;
- 3) bezpośredni pościg za osobą, wobec której:
- a) użycie broni palnej było dopuszczalne w przypadkach określonych w pkt 1 lit. a–d i pkt 2,
- b) istnieje uzasadnione podejrzenie, że popełniła przestępstwo, o którym mowa w art. 115 § 20, art. 148, art. 156 § 1, art. 163–165, art. 197, art. 252 i art. 280–282 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny;
- 4) konieczność:
- a) ujęcia osoby:
- wobec której użycie broni palnej było dopuszczalne w przypadkach określonych w pkt 1 lit. a–d i pkt 2,
 - wobec której istnieje uzasadnione podejrzenie, że popełniła przestępstwo, o którym mowa w art. 115 § 20, art. 148, art. 156 § 1, art. 163–165, art. 197, art. 252 i art. 280–282 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
 - dokonującej zamachu, o którym mowa w pkt 1 lit. d lub e,
 - jeżeli schroniła się w miejscu trudno dostępnym, a z okoliczności zdarzenia wynika, że może użyć broni palnej lub innego niebezpiecznego przedmiotu,
- b) ujęcia lub udaremnienia ucieczki osoby zatrzymanej, tymczasowo aresztowanej lub odbywającej karę pozbawienia wolności, jeżeli:
- ucieczka tej osoby stwarza zagrożenie życia lub zdrowia uprawnionego lub innej osoby,
 - istnieje uzasadnione podejrzenie, że osoba ta może użyć materiałów wybuchowych, broni palnej lub innego niebezpiecznego przedmiotu,
 - pozbawienie wolności nastąpiło w związku z uzasadnionym podejrzeniem lub stwierdzeniem popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 115 § 20, art. 148, art. 156 § 1, art. 163–165, art. 197, art. 252 i art. 280–282 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- c) ujęcia lub udaremnienia ucieczki osoby zatrzymanej, tymczasowo aresztowanej lub odbywającej karę pozbawienia wolności w związku z uzasadnionym podejrzeniem lub stwierdzeniem popełnienia lub przygotowania do popełnienia przestępstwa, o którym mowa w:
- art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154, z późn. zm.),
 - art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2012 r. poz. 621, 627 i 664),

– art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 709, z późn.zm.);

5) konieczność udaremnienia ucieczki osoby pozbawionej wolności z aresztu śledczego lub zakładu karnego oraz osoby konwojowanej lub doprowadzanej, a także pościg za tą osobą.

Art. 46.

1. Broń palna nie może być użyta lub wykorzystana przez pododdział zwarty.
2. W sytuacji zagrażającej życiu lub zdrowiu uprawnionego lub innej osoby uprawniony wchodzący w skład pododdziału zwartego może użyć broni palnej lub wykorzystać ją na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

Art. 47.

Broń palną można wykorzystać w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

1) zatrzymanie pojazdu, jeżeli jego działanie zagraża życiu lub zdrowiu uprawnionego lub innej osoby lub stwarza zagrożenie dla ważnych obiektów, urządzeń lub obszarów;

2) pokonanie przeszkody: a) uniemożliwiającej lub utrudniającej ujęcie osoby albo ratowanie życia lub zdrowia uprawnionego, innej osoby lub ratowanie mienia,

b) w przypadku naruszenia porządku lub bezpieczeństwa publicznego przez osobę pozbawioną wolności, zatrzymaną lub umieszczoną w strzeżonym ośrodku albo areszcie w celu wydalenia;

3) zaalarmowanie lub wezwanie pomocy;

4) neutralizacja przedmiotów lub urządzeń mogących stwarzać niebezpieczeństwo wybuchu, powodujących jednocześnie bezpośrednie zagrożenie zdrowia lub życia uprawnionego lub innej osoby;

5) unieszkodliwienie zwierzęcia, którego zachowanie zagraża bezpośrednio życiu lub zdrowiu uprawnionego lub innej osoby;

6) oddanie strzału ostrzegawczego; 7) zniszczenia lub unieruchomienia bezzałogowego statku powietrznego, w przypadkach określonych w ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2016 r. poz. 605 i 904).;

Art. 48.

1. Przed użyciem broni palnej uprawniony podejmuje następujące działania:

1) identyfikuje swoją formację albo służbę okrzykiem przez wskazanie jej pełnej nazwy lub ustawowego skrótu, a w przypadku uprawnionego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20 – okrzykiem: „Ochrona!”;

2) wzywa osobę do zachowania zgodnego z prawem, a w szczególności do:

a) natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego przedmiotu, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności uprawnionego lub innej osoby,

b) zaniechania ucieczki,

c) odstąpienia od użycia przemocy.

2. W przypadku niepodporządkowania się wezwaniom, o których mowa w ust. 1 pkt 2, uprawniony uprzedza o użyciu broni palnej okrzykiem: „Stój, bo strzelam!”

a jeżeli wezwanie to okaże się nieskuteczne, oddaje strzał ostrzegawczy w bezpiecznym kierunku.

3. Od procedury, o której mowa w ust. 1 i 2, lub jej poszczególnych elementów, w szczególności od oddania strzału ostrzegawczego, można odstąpić, jeżeli: 1) ich zrealizowanie groziłoby bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia uprawnionego lub innej osoby lub 2) jest to niezbędne dla zapobieżenia wystąpieniu zdarzenia o charakterze terrorystycznym, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. poz. 904), a inne środki ze względu na okoliczności mogłyby okazać się niewystarczające.

4. Przed rozpoczęciem konwoju lub doprowadzenia uprawniony uprzedza osobę pozbawioną wolności, w stosunku do której zgodnie z art. 45 pkt 4 lit. b i c możliwe jest użycie broni palnej, o możliwości użycia w stosunku do niej broni palnej w przypadku podjęcia przez nią próby ucieczki.

Art. 49.

1. Do postępowania po użyciu lub wykorzystaniu broni palnej stosuje się przepisy art. 36 ust. 1–4, art. 37 ust. 1 i 2 pkt 2, art. 38 oraz art. 39.

2. W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania broni palnej nastąpiło zranienie osoby lub wystąpiły inne widoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby, uprawniony, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20, może odstąpić od udzielenia pierwszej pomocy, jeżeli:

1) udzielenie tej pomocy może zagrozić życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu uprawnionego lub innej osoby;

2) udzielenie pomocy osobie poszkodowanej zostało zapewnione przez inne osoby lub podmioty zobowiązane do jej udzielenia.

3. W przypadku odstąpienia od udzielenia pierwszej pomocy lub gdy osoba poszkodowana sprzeciwia się udzieleniu tej pomocy uprawniony, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20, zapewnia wezwanie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe.

Art. 50.

O każdym przypadku użycia lub wykorzystania broni palnej uprawniony niezwłocznie powiadamia przełożonego lub osobę pełniącą służbę dyżurną, a uprawniony, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20, także właściwą miejscowo jednostkę organizacyjną Policji.

Rozdział 4

Dokumentowanie użycia i wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej

Art. 51.

1. Uprawniony dokumentuje w notatce użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej.

2. Uprawniony przekazuje notatkę przełożonemu w przypadku użycia lub wykorzystania:

1) środków przymusu bezpośredniego – gdy skutkiem tego użycia lub wykorzystania było zranienie osoby lub wystąpienie innych widocznych objawów zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby albo jej śmierć, zranienie albo śmierć zwierzęcia albo zniszczenie mienia;

2) broni palnej – niezależnie od skutku tego użycia lub wykorzystania. 3. W przypadku użycia środka przymusu bezpośredniego wobec nieletniego umieszczonego w zakładzie poprawczym, schronisku dla nieletnich, młodzieżowym ośrodku wychowawczym lub policyjnej izbie dziecka uprawniony każdorazowo przekazuje przełożonemu notatkę, niezależnie od rodzaju i skutku użycia środka przymusu bezpośredniego.

4. Uprawniony może dokumentować w notatniku służbowym użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej, gdy nie nastąpiły skutki, o których mowa w ust. 2 pkt 1.

Art. 52.

1. Uprawniony, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 11, nie dokumentuje prewencyjnego użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego, chyba że skutkowało to zranieniem osoby lub wystąpieniem innych widocznych objawów zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby albo jej śmiercią lub szkodą w mieniu.

2. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty jego dowódca dokumentuje niezwłocznie po zakończeniu działań tego pododdziału, w trakcie których nastąpiło to użycie lub wykorzystanie, sporządzając notatkę, którą przekazuje organowi lub osobie, która udzieliła zgody na użycie tych środków.

3. Uprawniony, o którym mowa w art. 46 ust. 2, dokumentuje użycie broni palnej na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

Art. 53.

Po sporządzeniu notatki uprawniony, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20, przekazuje ją w celu umieszczenia w ewidencji, o której mowa w art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia.

Art. 54.

1. W przypadku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego, którego skutkiem było zranienie osoby lub wystąpienie innych widocznych objawów zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby albo jej śmierć, zranienie albo śmierć zwierzęcia albo zniszczenie mienia, notatka zawiera:

1) służbowe dane identyfikacyjne uprawnionego;

2) określenie czasu i miejsca użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;

3) następujące dane osoby, wobec której użyto środków przymusu bezpośredniego:

a) imię i nazwisko,

b) serię i numer dokumentu tożsamości,

c) datę urodzenia,

- d) w przypadku osoby osadzonej w zakładzie karnym albo areszcie śledczym – dane, o których mowa w lit. a i c, oraz imię ojca;
- 4) określenie celu użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 5) informację o przyczynie użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 6) określenie użytych lub wykorzystanych środków przymusu bezpośredniego i sposób ich użycia;
- 7) opis czynności zrealizowanych przed użyciem lub wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego i po użyciu lub wykorzystaniu tych środków;
- 8) opis skutków użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 9) informację o udzieleniu pierwszej pomocy i jej zakresie lub zapewnieniu wezwania kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe;
- 10) następujące dane ustalonych świadków zdarzenia:
- a) imię i nazwisko oraz serię i numer dokumentu tożsamości albo
- b) służbowe dane identyfikacyjne, jeżeli świadkiem zdarzenia był uprawniony;
- 11) podpis uprawnionego.
2. Jeżeli uzyskanie danych, o których mowa w ust. 1 pkt 3, było niemożliwe, w notatce podaje się przyczyny ich nieumieszczenia.
3. W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego nie nastąpiły skutki, o których mowa w ust. 1, notatka zawiera tylko informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1–6 i 11 oraz ust. 2.

Art. 55.

1. W przypadku broni palnej do treści notatki stosuje się przepisy:
- 1) art. 54 ust. 1 i 2, jeżeli notatka dokumentuje użycie broni palnej;
- 2) art. 54 ust. 1 pkt 1, 2, 5, 7 i 11, jeżeli notatka dokumentuje wykorzystanie broni palnej.
2. Notatka dokumentująca użycie lub wykorzystanie broni palnej zawiera także określenie nazwy, typu i numeru seryjnego użytej lub wykorzystanej broni palnej oraz rodzaju i ilości użytej amunicji.

Art. 56.

- W przypadku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty do treści notatki sporządzanej przez jego dowódcę stosuje się przepisy art. 54 ust. 1 pkt 1–3, 5, 6, 8, 10 i 11 oraz uwzględnia się w niej:
- 1) informację o organie lub osobie, która udzieliła zgody na użycie tych środków;
- 2) opis postępowania poprzedzającego użycie lub wykorzystanie tych środków;
- 3) określenie sposobu realizacji działań podjętych w sytuacji, gdy wszelka zwłoka w użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego groziłaby bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia uprawnionego lub innej osoby, mienia lub niebezpieczeństwem dokonania zamachu na ważne obiekty, urządzenia lub obszary;
- 4) informację o liczebności pododdziału zwartego.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 57.

W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w dziale IV tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:

„Użycie środków przymusu bezpośredniego wobec nieletniego umieszczonego w zakładzie poprawczym, w schronisku dla nieletnich, młodzieżowym ośrodku wychowawczym”;

2) art. 95a otrzymuje brzmienie:

„Art. 95a. § 1. W razie bezskuteczności środków oddziaływania psychologiczno-pedagogicznego, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–3, 6, 8, 10 i 12–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), wobec nieletniego umieszczonego w zakładzie poprawczym, schronisku dla nieletnich lub młodzieżowym ośrodku wychowawczym można użyć środka przymusu bezpośredniego w postaci siły fizycznej. § 2. Wobec nieletniego umieszczonego w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich, gdy użycie siły fizycznej jest niewystarczające, w przypadku usiłowania targnięcia się tego nieletniego na życie lub zdrowie własne albo innej osoby, można użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3, 4 lub 15 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

§ 3. Użycie i dokumentowanie użycia środków przymusu bezpośredniego odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”;

3) uchyla się art. 95b;

4) w art. 95c uchyla się § 1.

Art. 58.

W ustawie z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1471 oraz z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 200, poz. 1322) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 23 pkt 10 i 11 otrzymują brzmienie:

„10) noszenia broni palnej krótkiej i broni sygnałowej;

11) noszenia kajdanek zakładanych na ręce, ręcznych miotaczy substancji obezwładniających, pałki służbowej i przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej.”;

2) w art. 23a:

a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–3 i 8–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), strażnik Państwowej Straży Rybackiej może użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 7, 9, pkt 12 lit. a i pkt 13 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a i pkt 2 oraz w art. 47 pkt 1, 3, 5 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, strażnik Państwowej Straży Rybackiej może użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

3. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”,

b) uchyla się ust. 4,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Do wykonywania przez strażnika Państwowej Straży Rybackiej czynności, o których mowa w art. 23, stosuje się odpowiednio przepisy o Policji.”,

d) uchyla się ust. 7,

e) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Na sposób przeprowadzania czynności, o których mowa w art. 23, przysługuje zażalenie do prokuratora.”,

f) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Minister właściwy do spraw rybołówstwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i warunki:

1) współdziałania Państwowej Straży Rybackiej z Policją – mając na względzie ustawowe zadania tych podmiotów oraz konieczność zapewnienia poprawnej i skutecznej współpracy;

2) posiadania, przechowywania i ewidencjonowania broni palnej i sygnałowej oraz amunicji do niej oraz środków przymusu bezpośredniego, a także sprawowania przez Policję nadzoru w tym zakresie nad Strażą – mając na względzie konieczność uniemożliwienia dostępu do broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego osobom trzecim, potrzebę ochrony ewidencji przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą, a także zapewnienie efektywnego nadzoru nad Strażą.”.

Art. 59.

W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–6 i 8–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), policjanci mogą użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1–13 i 17–20 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c i e, pkt 2, 3 i pkt 4 lit. a i b oraz w art. 47 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, policjanci mogą użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

3. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”;

2) po art. 16 dodaje się art. 16a w brzmieniu:

„Art. 16a. Wobec nieletniego doprowadzonego do policyjnej izby dziecka, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–3, 8 i 10–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, policjanci mogą użyć środka przymusu bezpośredniego, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a i b, pkt 3, 4, 6, 7, pkt 12 lit. a i pkt 13 tej ustawy.”;

3) uchyla się art. 17;

4) w art. 18:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W razie zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenia porządku publicznego, zwłaszcza poprzez sprowadzenie:

- 1) niebezpieczeństwa powszechnego dla życia, zdrowia lub wolności obywateli,
- 2) bezpośredniego zagrożenia dla mienia w znacznych rozmiarach,
- 3) bezpośredniego zagrożenia obiektów lub urzędów ważnych dla bezpieczeństwa lub obronności państwa, siedzib centralnych organów państwowych albo wymiaru sprawiedliwości, obiektów gospodarki lub kultury narodowej oraz przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych albo organizacji międzynarodowych, a także obiektów dozorowanych przez uzbrojoną formację ochronną utworzoną na podstawie odrębnych przepisów, 4) zagrożenia przestępstwem o charakterze terrorystycznym bądź jego dokonania w stosunku do obiektów mających szczególne znaczenie dla bezpieczeństwa lub obronności państwa, bądź mogącym skutkować niebezpieczeństwem dla życia ludzkiego – jeżeli użycie oddziałów i pododdziałów Policji okaże się niewystarczające, do pomocy oddziałom i pododdziałom Policji mogą być użyte oddziały i pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwane dalej „Siłami Zbrojnymi”;

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3–5 otrzymują brzmienie:

„3. Użycie Sił Zbrojnych, w przypadkach o których mowa w ust. 1, następuje na podstawie postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wydanego na wniosek Prezesa Rady Ministrów.

4. Pomoc, o której mowa w ust. 1, może być udzielona również w formie prowadzonego samodzielnie przez oddziały i pododdziały Sił Zbrojnych przeciwdziałania zagrożeniu bądź dokonaniu przestępstwa, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, w przypadku gdy oddziały i pododdziały Policji nie dysponują możliwościami skutecznego przeciwdziałania tym zagrożeniom.

5. W przypadkach niecierpiących zwłoki decyzję o udzieleniu pomocy, o której mowa w ust. 1 i 4, podejmuje Minister Obrony Narodowej, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, określający zakres i formę pomocy, zawiadamiając o niej niezwłocznie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesa Rady Ministrów.”

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Żołnierzom oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych kierowanych do pomocy oddziałom i pododdziałom Policji przysługują w zakresie niezbędnym do wykonywania ich zadań, wobec wszystkich osób, uprawnienia policjantów określone w art. 15 i art. 16. Korzystanie z tych uprawnień następuje na zasadach i w trybie określonych dla policjantów.”

e) w ust. 8 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) sposób koordynowania działań podejmowanych przez Policję i Siły Zbrojne w formie określonej w ust. 1 i 4;” 5) w art. 18a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W wypadku, o którym mowa w ust. 1, żołnierzom Żandarmerii Wojskowej przysługują, w zakresie niezbędnym do wykonania ich zadań, wobec wszystkich osób, uprawnienia policjantów określone w art. 15 i art. 16. Korzystanie z tych uprawnień następuje na zasadach i w trybie określonych dla policjantów.”;

6) w art. 18b ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Funkcjonariuszom Straży Granicznej skierowanym do wykonywania zadań służbowych polegających na udzielaniu pomocy Policji przysługują, w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań, uprawnienia policjantów określone w art. 15 ust. 1 pkt 1–3 i 4–5a oraz art. 16, z wyjątkiem uprawnienia do używania lub wykorzystywania wodnych środków obezwładniających. Korzystanie z tych uprawnień następuje na zasadach i w trybie określonych dla policjantów.”;

7) w art. 31 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobom, które stosownie do przepisów o powszechnym obowiązku obrony odbywają ćwiczenia w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych na podstawie przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych, przysługują w zakresie przydzielonych im zadań uprawnienia policjantów określone w art. 15 i art. 16.”.

Art. 60.

W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 116, poz. 675, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 w ust. 1 pkt 2b otrzymuje brzmienie:

„2b) pełnienia wart ochronnych na pokładzie statku powietrznego oraz stosowania niezbędnych środków, łącznie z użyciem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej, w celu unieszkodliwienia osoby, która stanowi bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa lotu, zdrowia lub życia pasażerów lub członków załogi;”;

2) tytuł rozdziału 5 otrzymuje brzmienie: „Użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej”;

3) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), funkcjonariusze mogą użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1–7, pkt 9–11, pkt 12 lit. a, c i d, pkt 13 i 16–20 tej ustawy, lub wykorzystywać te środki.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1–3 i pkt 4 lit. a i b oraz w art. 47 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusze mogą użyć broni palnej lub ją wykorzystywać.

3. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”;

4) uchyla się art. 24.

Art. 61.

W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 41, poz. 214, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł rozdziału 2a otrzymuje brzmienie:

„Uprawnienia kontroli skarbowej”;

2) w art. 11a:

a) w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) przeprowadzania doprowadzenia, o którym mowa w art. 4 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), lub konwoju, o którym mowa w art. 4 pkt 3 tej ustawy;”;

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Inspektorzy i pracownicy wykonujący zadania w zakresie przeprowadzania doprowadzenia lub konwoju, jeżeli jest to niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa tego doprowadzenia lub konwoju, mają prawo wydawania poleceń określonego zachowania się.”; 3) uchyla się art. 11d–11e;

4) art. 11f otrzymuje brzmienie:

„Art. 11f. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–3 i 8–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, inspektorzy i pracownicy mogą użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 7, pkt 12 lit. a, pkt 13 i 18 tej ustawy, oraz środków przeznaczonych do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, z wyłączeniem materiałów wybuchowych, lub wykorzystać te środki.

2. Inspektorzy i pracownicy mogą użyć broni palnej lub ją wykorzystać:

1) w przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a, b, e i pkt 2 oraz art. 47 pkt 1, pkt 2 lit. a i pkt 3–6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej;

2) w bezpośrednim pościgu za osobą, wobec której użycie broni palnej było dopuszczalne w przypadkach określonych w art. 45 pkt 1 lit. a i pkt 2 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej;

3) w celu ujęcia lub udaremnienia ucieczki osoby zatrzymanej, jeżeli ucieczka tej osoby stwarza zagrożenie życia lub zdrowia inspektora, pracownika lub innej osoby lub istnieje uzasadnione podejrzenie, że osoba zatrzymana może użyć materiałów wybuchowych, broni palnej lub innego niebezpiecznego przedmiotu.

3. W broń palną może być wyposażony, przeszkolony w zakresie związanym z jej używaniem, inspektor i pracownik zatrudniony w wyodrębnionej komórce, o której mowa w art. 11g ust. 1.

4. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”;

5) w art. 11g ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Uprawnienia, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 2, 3 i 3a oraz art. 11f ust. 1 i 2, przysługują inspektorom i pracownikom zatrudnionym w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych kontroli skarbowej. Inspektorom i pracownikom tym przysługuje umundurowanie służbowe i broń służbowa. Art. 11f ust. 4 stosuje się odpowiednio.”;

6) w art. 37a ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Pracownikom wywiadu skarbowego przysługuje prawo do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego oraz posiadania i użycia lub wykorzystania broni palnej. Art. 11f ust. 1, 2 i 4 oraz przepisy wydane na podstawie art. 11g ust. 4 – w zakresie przydziału broni służbowej – stosuje się odpowiednio.”.

Art. 62.

W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 47:

a) w ust. 2 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) noszenia broni palnej długiej i krótkiej, kajdanek zakładanych na ręce, pałki służbowej, ręcznego miotacza substancji obezwładniających oraz przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej;”

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–3, 8 i 10–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), strażnik leśny może użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 7, 9, pkt 12 lit. a i pkt 13 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.”

c) uchyla się ust. 3a,

d) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a i pkt 2 oraz w art. 47 pkt 1, 3, 5 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, strażnik leśny może użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

5. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”

e) uchyla się ust. 6,

f) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Do wykonywania przez strażnika leśnego czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o Policji.”;

2) w art. 49 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady:

1) współdziałania Lasów Państwowych z Policją – mając na względzie ustawowe zadania tych podmiotów oraz konieczność zapewnienia poprawnej i skutecznej współpracy;

2) przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych i nadleśnictwie broni i amunicji, środków przymusu bezpośredniego w postaci kajdanek zakładanych na ręce, pałki służbowej, ręcznych miotaczy substancji obezwładniających i przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej – mając na względzie konieczność uniemożliwienia dostępu do broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego osobom trzecim, potrzebę ochrony ewidencji przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą.”.

Art. 63.

W ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2005 r. Nr 127, poz. 1066, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 39:

a) w ust. 2 pkt 10 i 11 otrzymują brzmienie:

„10) noszenia broni palnej bojowej, broni myśliwskiej śrutowej, pałki służbowej i kajdanek zakładanych na ręce; 11) noszenia ręcznego miotacza substancji obezwładniających oraz przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej;”

b) ust. 3–5 otrzymują brzmienie:

„3. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–3, 8 i 10–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), strażnik Państwowej Straży Łowieckiej może użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 7, 9, pkt 12 lit. a i pkt 13 tej ustawy, lub wykorzysta te środki.

4. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a i pkt 2 oraz w art. 47 pkt 1, 3, 5 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, strażnik Państwowej Straży Łowieckiej może użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

5. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”

c) uchyla się ust. 6,

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Do wykonywania przez strażnika Państwowej Straży Łowieckiej czynności, o których mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy o Policji.”

e) uchyla się ust. 9;

2) w art. 40 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wykonując zadania, współdziałają z Państwową Strażą Łowiecką i w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–3, 8 i 10–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, mogą użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 i pkt 12 lit. a tej ustawy, lub wykorzysta te środki. Przy wykonywaniu czynności służbowych stosuje się przepisy art. 39 ust. 2 pkt 1, 5, 6, 9 i 11 oraz ust. 5 i 11;”

3) w art. 41 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe sposoby ewidencjonowania i przechowywania w siedzibach Państwowej Straży Łowieckiej broni palnej bojowej, broni myśliwskiej śrutowej, amunicji i środków przymusu bezpośredniego. Rozporządzenie powinno określać szczegółowe wymogi dotyczące przechowywania i ewidencjonowania w siedzibach Państwowej Straży Łowieckiej broni palnej bojowej, broni myśliwskiej śrutowej, amunicji do tej broni oraz środków przymusu bezpośredniego, a także wzory dokumentów niezbędnych do ewidencjonowania broni i amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego, ich wydawania i zdanania, jak również warunki techniczne, jakim powinien odpowiadać magazyn broni.”

Art. 64.

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 214 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. O użyciu środka przymusu bezpośredniego lub broni względem tymczasowo aresztowanego zawiadamia się bezzwłocznie organ, do którego dyspozycji pozostaje aresztowany.”;

2) art. 256 otrzymuje brzmienie:

„Art. 256. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego lub użycie broni względem osób pozbawionych wolności reguluje odrębna ustawa.”.

Art. 65.

W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 36:

a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Pracownik ochrony przy wykonywaniu zadań ochrony osób i mienia ma prawo do:

1) ustalania uprawnień do przebywania na obszarach lub w obiektach chronionych oraz legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;

2) wezwania osób do opuszczenia obszaru lub obiektu w przypadku stwierdzenia braku uprawnień do przebywania na terenie chronionego obszaru lub obiektu albo stwierdzenia zakłócenia porządku;

3) ujęcia w granicach obszarów lub obiektów chronionych lub poza ich granicami osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego, a także chronionego mienia, w celu niezwłocznego oddania tych osób Policji;

4) użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a, b i d, pkt 2 lit. a, pkt 7, 9, pkt 12 lit. a i pkt 13 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628):

a) w granicach chronionych obiektów i obszarów – w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2, 5, 8, 10 i 13 tej ustawy,

b) poza granicami obiektów i obszarów chronionych – w przypadku, o którym mowa w art. 11 pkt 9 tej ustawy;

5) użycia lub wykorzystania broni palnej:

a) w granicach chronionych obiektów i obszarów – w przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c i pkt 2 oraz art. 47 pkt 3 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, z wyłączeniem przypadków przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachów, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c tej ustawy, b) poza granicami obiektów i obszarów chronionych – w przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. e oraz art. 47 pkt 3 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

2. Wewnętrzna służba ochrony lub przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia prowadzą ewidencję notatek użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej przez pracowników ochrony.

3. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”

b) uchyla się ust. 4;

2) uchyla się art. 37 i art. 38;

3) w art. 39 uchyla się ust. 1.

Art. 66.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) użycia broni palnej oraz środków przymusu bezpośredniego,”;

2) w art. 9a w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wyposażenia, w tym środków przymusu bezpośredniego, broni palnej, urządzeń samoczynnie ujawniających i rejestrujących naruszenia przepisów ruchu drogowego, środków technicznych służących do obserwowania i rejestrowania obrazu zdarzeń w miejscach publicznych, pojazdów,”;

3) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Art. 14. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–6, 8–10 i 12–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), strażnik może użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a, b i d, pkt 2 lit. a, pkt 7, 9, pkt 12 lit. a i pkt 13 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a, b, e i pkt 2 oraz w art. 47 pkt 3, 5 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, strażnik może użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

3. Wobec zwierzęcia, którego zachowanie zagraża bezpośrednio życiu lub zdrowiu strażnika lub innej osoby, strażnik może wykorzystać także środek przymusu bezpośredniego, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

4. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”;

4) uchyla się art. 14a–14g;

5) art. 14h otrzymuje brzmienie:

„Art. 14h. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, sposób przechowywania i ewidencjonowania środków przymusu bezpośredniego, uwzględniając potrzebę właściwego zabezpieczenia tych środków i dokumentacji, uniemożliwiającego dostęp osób niepowołanych.”;

6) w art. 15 w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) broń palną do wykonywania zadań określonych w art. 11 ust. 1 pkt 5 i 9,

2) przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 24 maja 2013 r.

o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, o średniej wartości prądu w obwodzie przekraczającej 10 mA.”;

7) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. 1. Dopuszczenie strażnika do wykonywania zadań z bronią palną i przedmiotem przeznaczonym do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, o średniej wartości prądu w obwodzie przekraczającej 10 mA, następuje na wniosek komendanta straży, w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez właściwy organ Policji.

2. W zakresie zasad dopuszczenia strażnika do posiadania broni palnej i przedmiotu przeznaczonego do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, stosuje się odpowiednio przepisy art. 30 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji.”;

8) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. Strażnik, o którym mowa w art. 16, na polecenie właściwego komendanta straży może zostać wyposażony w broń palną na czas wykonywania zadań określonych w art. 11 pkt 5 i 9.”;

9) w art. 18:

a) uchyla się ust. 1–3,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki przydziału broni palnej i amunicji do tej broni oraz warunki przechowywania i ewidencjonowania broni i amunicji przez straż, z uwzględnieniem specyfiki działania straży oraz sposobów uniemożliwienia dostępu do tej broni i amunicji osobom trzecim.”;

10) uchyla się art. 19;

11) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Art. 20. Na zastosowanie i sposób przeprowadzenia czynności, o których mowa w art. 12 i art. 14, przysługuje zażalenie do prokuratora.”.

Art. 67.

W ustawie z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz. 1712, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 14 otrzymuje brzmienie: „Art. 14. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–6 i 9–13 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), funkcjonariusz może użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 5, 7, 9, 11, pkt 12 lit. a, c i d, pkt 13, 17 i 18 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c i e, pkt 2 i pkt 3 lit. a oraz w art. 47 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3, 5 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusz może użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

3. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”;

2) uchyla się art. 15;

3) w art. 128:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Przy wykonywaniu zadań w zakresie ochrony, o której mowa w art. 127, strażnikiem Straży Marszałkowskiej:

1) przysługują odpowiednio uprawnienia funkcjonariuszy BOR określone w art. 13 ust. 1 pkt 1–5 oraz ust. 2–7, stosowane w okolicznościach i na warunkach określonych w tych przepisach oraz przepisach wydanych na ich podstawie;

2) przysługuje prawo użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3–5, 7, pkt 12 lit. a i pkt 13 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–6 i 8–14 tej ustawy.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c i e, pkt 2, pkt 3 lit. a i pkt 4 lit. a oraz w art. 47 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3, 5 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, strażnicy Straży Marszałkowskiej mogą użyć broni palnej lub ją wykorzystać.”

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu: „2a. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”;

4) w art. 129 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki posiadania, ewidencjonowania i przechowywania przez Straż Marszałkowską broni palnej oraz środków przymusu bezpośredniego, z uwzględnieniem specyfiki działania Straży Marszałkowskiej oraz sposobów uniemożliwienia dostępu do broni oraz tych środków osobom trzecim.”

Art. 68.

W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 568) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 17 w ust. 1 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) używania i wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej na zasadach określonych w art. 42.”;

2) w art. 21 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku wykonywania czynności ochronnych, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 18, Żandarmerii Wojskowej przysługują uprawnienia określone w art. 17 i art. 42 wobec osób stwarzających zagrożenie dla osób ochraniających.”;

3) w art. 26a w ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) skład, uprawnienia i obowiązki obsługi izby zatrzymań, z uwzględnieniem możliwości używania lub wykorzystywania przez obsługę izby zatrzymań środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej w przypadkach i na zasadach określonych w art. 23 i w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628);”;

4) art. 42 otrzymuje brzmienie:

„Art. 42. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–6 i 8–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, żoł-

niezależnie Żandarmerii Wojskowej mogą użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1–5, 7–9, 11, pkt 12 lit. a, c i d, pkt 13 i 17–20 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c i e, pkt 2, 3, pkt 4 lit. a i b oraz w art. 47 pkt 1–3, 5 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, żołnierze Żandarmerii Wojskowej mogą użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

3. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”;

5) uchyla się art. 43;

6) art. 51 otrzymuje brzmienie:

„Art. 51. 1. Żołnierzom wojskowych organów porządkowych wchodzących w skład służby garnizonowej i służby wewnętrznej jednostki wojskowej w związku z wykonywaniem czynności służbowych przysługują uprawnienia określone w art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4–6, 8, 10 i 11.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–6 i 8–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, żołnierze wojskowych organów porządkowych wchodzących w skład służby garnizonowej i służby wewnętrznej jednostki wojskowej w związku z wykonywaniem czynności służbowych mogą użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1–5, 7–9, 11, pkt 12 lit. a, c i d, pkt 13, 17, 19 i 20 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c i e, pkt 2, 3, pkt 4 lit. a i b oraz w art. 47 pkt 1–3, 5 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, żołnierze wojskowych organów porządkowych wchodzących w skład służby garnizonowej i służby wewnętrznej jednostki wojskowej w związku z wykonywaniem czynności służbowych mogą użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

4. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”.

Art. 69.

W ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1265 oraz z 2013 r. poz. 21 i 567) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 55 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Inspektor ma również prawo do używania i wykorzystywania:

1) środków przymusu bezpośredniego;

2) broni palnej.”;

2) art. 57 otrzymuje brzmienie:

„Art. 57. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–4, 8, 10 i 12–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), inspektor może użyć środków przymusu bezpośredniego,

o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 7, pkt 12 lit. a i pkt 13 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a i pkt 2 oraz w art. 47 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3, 5 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, inspektor może użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

3. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”;

3) uchyla się art. 58–65;

4) w art. 76a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W czasie wykonywania zadań, o których mowa w art. 50, do pracowników Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 55 ust. 1–1b i ust. 2 pkt 1, art. 56, art. 57 ust. 1 i 3, art. 69 ust. 1–3a, art. 70–74, art. 89 ust. 1 i art. 93 ust. 1.”.

Art. 70.

W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 24 dodaje się art. 24a w brzmieniu: „Art. 24a. 1. Funkcjonariusze ABW albo AW mają prawo przeprowadzania doprowadzenia, o którym mowa w art. 4 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), lub konwoju, o którym mowa w art. 4 pkt 3 tej ustawy.

2. Funkcjonariusze ABW albo AW wykonujący zadania w zakresie przeprowadzania doprowadzenia lub konwoju, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa tego doprowadzenia lub konwoju, mają prawo wydawania poleceń określonego zachowania się.

3. Do wykonywania zadań w zakresie przeprowadzania doprowadzenia lub konwoju stosuje się przepisy art. 25, art. 26 i art. 26b.”;

2) art. 25 i art. 26 otrzymują brzmienie:

„Art. 25. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–6 i 8–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusz ABW może użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, 2, 5, 7, 9, 11, pkt 12 lit. a i d, pkt 13 i 17–20 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c i e, pkt 2, 3 i pkt 4 lit. a, b i lit. c tiret pierwsze oraz w art. 47 pkt 1, pkt 2 lit. a i pkt 3–6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusz ABW może użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

Art. 26. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–3, 5, 6, 8–10, 12 i 13 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusz AW może użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a i b, pkt 7, 9, pkt 12 lit. a, pkt 13 i 18 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c i e, pkt 2 i pkt 3 lit. a oraz w art. 47 pkt 1 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusz AW może użyć broni palnej lub ją wykorzystać.”;

3) po art. 26a dodaje się art. 26b w brzmieniu:

„Art. 26b. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej przez funkcjonariuszy ABW i AW oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”;

4) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Art. 43. 1. Agencje zapewniają ochronę wykorzystywanych przez siebie urządzeń oraz obszarów i obiektów, a także przebywających w nich osób, przez wewnętrzną służbę ochrony.

2. Funkcjonariusze wykonujący zadania w zakresie ochrony, w granicach chronionych obszarów i obiektów mają prawo:

1) ustalania uprawnień osób do przebywania na obszarach lub w obiektach chronionych,

2) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości,

3) wydawania poleceń dotyczących określonego zachowania się w granicach chronionych obszarów i obiektów, w tym ich opuszczenia,

4) ujęcia osób stwarzających bezpośrednio zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla chronionego mienia, w celu niezwłocznego oddania tych osób Policji lub innym właściwym organom,

5) dokonywania kontroli osobistej, przeglądania zawartości bagaży, a także sprawdzania środków transportu i ładunków,

6) usunięcia pojazdów z miejsca postoju

– jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa chronionych urządzeń, a także obszarów, obiektów oraz przebywających w nich osób.

3. Czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 2, 4 i 6, mogą być wykonywane również w miejscu bezpośrednio sąsiadującym z chronionymi urządzeniami, obszarami lub obiektami, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia ich bezpieczeństwa lub bezpieczeństwa przebywających w nich osób.

4. Czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 4 i 5, wykonuje się z poszanowaniem dóbr osobistych osoby, w stosunku do której zostały podjęte.

5. Do wykonywania zadań w zakresie ochrony, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 25, art. 26 i art. 26b.”.

Art. 71.

W ustawie z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym (Dz. U. Nr 113, poz. 985, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 10 dodaje się art. 10a w brzmieniu:

„Art. 10a. 1. Jeżeli użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty Policji okazało się niewystarczające do osiągnięcia celów tego użycia lub wykorzystania lub nie jest możliwe ze względu na okoliczności zdarzenia, pododdział zwarty Policji może użyć lub wykorzystać broń palną.

2. Polecenie użycia lub wykorzystania broni palnej przez pododdział zwarty Policji wydaje komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji lub Komendant Główny Policji,

a w przypadku gdy wszelka zwłoka groziłaby bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia funkcjonariusza wchodzącego w skład tego pododdziału lub innej osoby – dowódca pododdziału zwartego.

3. Bezpośrednio przed wydaniem rozkazu użycia broni palnej przez pododdział zwarty Policji, dowódca:

1) wzywa do zachowania zgodnego z prawem, w szczególności do porzucenia broni lub niebezpiecznego przedmiotu lub do zaniechania stosowania przemocy,

2) uprzedza o możliwości użycia broni palnej w przypadku niepodporządkowania się temu wezwaniu,

3) wydaje rozkaz oddania strzału ostrzegawczego lub salwy ostrzegawczej w bezpiecznym kierunku.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się, gdy wszelka zwłoka groziłaby bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia funkcjonariusza wchodzącego w skład pododdziału zwartego Policji lub innej osoby.

5. O każdym przypadku użycia lub wykorzystania broni palnej przez pododdział zwarty Policji, jego dowódca niezwłocznie powiadamia przełożonego, który wydał polecenie użycia broni palnej, lub osobę pełniącą służbę dyżurną.

6. Do czynności podejmowanych przez przełożonego po użyciu broni palnej stosuje się przepisy art. 36 ust. 1–4, art. 37 ust. 1 i ust. 2 pkt 2, art. 38 oraz art. 39 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628).

7. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do użycia lub wykorzystania broni palnej przez pododdział zwarty Policji, stosuje się przepisy art. 43 ust. 1, 3 i 4 oraz art. 44 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”;

2) w art. 11:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, oddziały i pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej pozostają pod dowództwem przełożonych służbowych i wykonują zadania wyznaczone przez Ministra Obrony Narodowej w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych. Żołnierzom wyznaczonym do tych oddziałów i pododdziałów przysługują, w zakresie niezbędnym do wykonania ich zadań, uprawnienia policjantów określone w art. 15 i art. 16 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687, z późn. zm.).”;

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3i w brzmieniu:

„3a. Oddziały i pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej mogą użyć i wykorzystać środki przymusu bezpośredniego, do użycia i wykorzystania których uprawnieni są żołnierze Żandarmerii Wojskowej wchodzący w skład pododdziału zwartego, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

3b. Do użycia i wykorzystania środków przymusu bezpośredniego przez oddziały i pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej stosuje się przepisy art. 41–43 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej. 3c. Oddziały i pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej mogą użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

3d. Zgody na użycie lub wykorzystanie broni palnej przez oddział lub pododdział Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej udziela przełożony służbowy, a

w przypadku gdy wszelka zwłoka groziłaby bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia żołnierza wchodzącego w skład tego oddziału lub pododdziału lub innej osoby – dowódca pododdziału zwartego.

3e. Bezpośrednio przed wydaniem rozkazu użycia broni palnej przez oddziały i pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej ich dowódca:

1) wzywa do zachowania zgodnego z prawem, w szczególności do porzucenia broni lub niebezpiecznego przedmiotu lub do zaniechania stosowania przemocy,

2) uprzedza o możliwości użycia broni palnej w przypadku niepodporządkowania się temu wezwaniu,

3) wydaje rozkaz oddania strzału ostrzegawczego lub salwy ostrzegawczej w bezpiecznym kierunku.

3f. Przepisu ust. 3e nie stosuje się, gdy wszelka zwłoka groziłaby bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia żołnierza wchodzącego w skład oddziału lub pododdziału Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub innej osoby.

3g. O każdym przypadku użycia broni palnej przez oddział i pododdział Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej jego dowódca niezwłocznie powiadamia przełożonego, który wydał polecenie użycia broni palnej, lub osobę pełniącą służbę dyżurną.

3h. Do czynności podejmowanych przez przełożonego po użyciu broni palnej stosuje się przepisy art. 36 ust. 1–4, art. 37 ust. 1 i ust. 2 pkt 2, art. 38 oraz art. 39 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

3i. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do użycia i wykorzystania broni palnej przez oddziały i pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej stosuje się przepisy art. 43 ust. 1, 3 i 4 oraz art. 44 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”.

Art. 72.

W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2012 r. poz. 933, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 115 ust. 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. W przypadku gdy nie jest możliwe podjęcie decyzji przez dowódcę, funkcjonariusz Straży Granicznej wchodzący w skład warty ochronnej na pokładzie statku powietrznego odbywającego lot wysokiego ryzyka, w razie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa lotu, zdrowia lub życia pasażerów lub członków załogi, w celu unieszkodliwienia osoby niebezpiecznej stosuje niezbędne środki, łącznie z użyciem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej.”;

2) w art. 116:

a) ust. 3–5 otrzymują brzmienie:

„3. Zakazów, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się do:

1) żołnierzy i funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego oraz funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu, którzy bez zamiaru odbycia lotu, wykonują obowiązki służbowe na pokładzie statku powietrznego pozostającego na lotnisku albo lądowisku;

- 2) funkcjonariuszy Straży Granicznej pełniących wartość ochronną, o której mowa w art. 186a ust. 1;
- 3) żołnierzy i funkcjonariuszy służb, o których mowa w pkt 1, którzy podczas wykonywania przez nich obowiązków służbowych odbywają lot i odbyli szkolenie w zakresie zasad bezpieczeństwa na pokładzie statku powietrznego w przypadku użycia broni palnej lub środków przymusu bezpośredniego.
4. Żołnierze i funkcjonariusze służb, o których mowa w ust. 3 pkt 1, którzy podczas wykonywania przez nich obowiązków służbowych odbywają lot, mają prawo do użycia na pokładzie statku powietrznego broni palnej lub środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1–4, 7, 11 i 13 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), na zasadach i w sposób określony w tej ustawie.
5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) szczegółowe warunki wnoszenia broni palnej lub środków przymusu bezpośredniego na pokład statku powietrznego, uwzględniając konieczność zapewnienia bezpieczeństwa na pokładzie tego statku;
 - 2) organizację i zakres szkolenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, mając na względzie zapewnienie odpowiedniego poziomu wyszkolenia żołnierzy i funkcjonariuszy, jednolitość programu i formy szkolenia, zakres wiedzy teoretycznej i praktyki niezbędnej do wykonywania obowiązków służbowych na pokładzie statku powietrznego.”
- b) uchyla się ust. 6–8.

Art. 73.

W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 60:

a) w ust. 2 w pkt 5 średnik zastępuje się kropką i uchyla się pkt 6,

b) ust. 3–7 otrzymują brzmienie:

„3. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–6, 8–10 i 12–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), funkcjonariusz straży ochrony kolei może użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 7, 9, pkt 12 lit. a i pkt 13 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.

4. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c i e, pkt 2 i pkt 3 lit. a oraz w art. 47 pkt 3, 5 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusz straży ochrony kolei może użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

5. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

6. Na sposób przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3 i ust. 3, przysługuje zażalenie do miejscowo właściwego prokuratora w trybie przepisów Kodeksu postępowania karnego.

7. Do wykonywania przez funkcjonariusza straży ochrony kolei czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, stosuje się odpowiednio przepisy o Policji.”;

2) w art. 62 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, rodzaj i sposoby ewidencjonowania, przechowywania w straży ochrony kolei broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego, z uwzględnieniem specyfiki działania straży ochrony kolei oraz sposobów uniemożliwienia dostępu do tej broni, amunicji i tych środków osobom trzecim.”.

Art. 74.

W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2011 r. Nr 264, poz. 1573 oraz z 2012 r. poz. 589 i 769) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 100i ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariusze innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, należący do eskorty, podczas wykonywania tranzytu drogą powietrzną przez obszar polskiego lotniska, w przypadku:

1) zagrożenia bezpośrednim i bezprawnym zamachem na życie, zdrowie lub wolność funkcjonariusza,

2) bezpośredniego i poważnego zagrożenia podjęcia przez cudzoziemca ucieczki, okaleczenia siebie lub osób trzecich lub zniszczenia mienia, gdy brak jest funkcjonariuszy Straży Granicznej lub Policji albo w celu ich wsparcia – są uprawnieni do noszenia środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2, 7, pkt 12 lit. a i d oraz pkt 13 oraz użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, 2, 7, pkt 12 lit. a i d oraz pkt 13 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), odpowiednio na zasadach dotyczących funkcjonariuszy Straży Granicznej.”;

2) w art. 140 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku gdy zachowanie cudzoziemca, któremu odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uzasadnia przypuszczenie, że może on spowodować zagrożenie bezpieczeństwa w międzynarodowej komunikacji lądowej, lotniczej lub morskiej, komendant właściwej placówki Straży Granicznej, na wniosek upoważnionego przedstawiciela przewoźnika i na koszt przewoźnika, zapewni doprowadzenie takiego cudzoziemca.”.

Art. 75.

W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 109 otrzymuje brzmienie:

„Art. 109. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–3, 8 i 10–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), funkcjonariusz Straży Parku może użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 7, 9, pkt 12 lit. a i pkt 13 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.”;

2) w art. 110:

a) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a i pkt 2 oraz w art. 47 pkt 1, 3, 5 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego

i broni palnej, funkcjonariusz Straży Parku może użyć broni palnej lub ją wykorzystać.”,

b) uchyla się ust. 9 i 11;

3) po art. 110 dodaje się art. 110a w brzmieniu:

„Art. 110a. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”.

Art. 76.

W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 709, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 28 dodaje się art. 28a w brzmieniu:

„Art. 28a. 1. Funkcjonariusze SKW i SWW mają prawo przeprowadzania doprowadzenia, o którym mowa w art. 4 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), lub konwoju, o którym mowa w art. 4 pkt 3 tej ustawy.

2. Funkcjonariusze SKW i SWW wykonujący zadania w zakresie przeprowadzania doprowadzenia lub konwoju, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa tego doprowadzenia lub konwoju, mają prawo wydawania poleceń określonego zachowania się.

3. Do wykonywania zadań w zakresie przeprowadzania doprowadzenia lub konwoju stosuje się przepisy art. 30–30b.”;

2) art. 30 otrzymuje brzmienie:

„Art. 30. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–3, 6, 8, 9, 12 i 13 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusz SKW może użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, 2, 7, 9, 11, pkt 12 lit. a i d, pkt 13 i 18 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c i e, pkt 2 i pkt 4 lit. c tiret trzecie oraz w art. 47 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3, 5 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusz SKW może użyć broni palnej lub ją wykorzystać.”;

3) po art. 30 dodaje się art. 30a i art. 30b w brzmieniu:

„Art. 30a. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–3, 5, 6, 8–10, 12 i 13 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusz SWW może użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a i b, pkt 7, 9, pkt 12 lit. a, pkt 13 i 18 tej ustawy, lub wykorzystać te środki. 2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c i e, pkt 2 i pkt 3 lit. a oraz w art. 47 pkt 1 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusz SWW może użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

Art. 30b. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej przez funkcjonariuszy SKW i SWW oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”;

4) art. 44 otrzymuje brzmienie:

„Art. 44. 1. SKW i SWW zapewniają ochronę wykorzystywanych przez siebie urządzeń oraz obszarów i obiektów, a także przebywających w nich osób, przez wewnętrzną służbę ochrony.

2. Funkcjonariusze wykonujący zadania w zakresie ochrony w granicach chronionych obszarów i obiektów mają prawo:

1) ustalania uprawnień osób do przebywania na obszarach lub w obiektach chronionych,

2) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości,

3) wydawania poleceń dotyczących określonego zachowania się w granicach chronionych obszarów i obiektów, w tym ich opuszczenia,

4) ujęcia osób stwarzających bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego, a także zagrożenie dla chronionego mienia, w celu niezwłocznego oddania tych osób Policji lub innym właściwym organom,

5) dokonywania kontroli osobistej, przeglądania zawartości bagaży, a także sprawdzania środków transportu i ładunków,

6) usunięcia pojazdów z miejsca postoju

– jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa chronionych urządzeń, a także obszarów, obiektów oraz przebywających w nich osób.

3. Czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 2, 4 i 6, mogą być wykonywane również w miejscu bezpośrednio sąsiadującym z chronionymi urządzeniami, obszarami lub obiektami, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia ich bezpieczeństwa lub bezpieczeństwa przebywających w nich osób.

4. Czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 4 i 5, wykonuje się z poszanowaniem dóbr osobistych osoby, w stosunku do której zostały podjęte. 5. Do wykonywania zadań w zakresie ochrony, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 30–30b.”.

Art. 77.

W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2012 r. poz. 621, 627 i 664) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. 1. Funkcjonariusze CBA mają prawo przeprowadzania doprowadzenia, o którym mowa w art. 4 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), lub konwoju, o którym mowa w art. 4 pkt 3 tej ustawy.

2. Funkcjonariusze CBA wykonujący zadania w zakresie przeprowadzania doprowadzenia lub konwoju, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa tego doprowadzenia lub konwoju, mają prawo wydawania poleceń określonego zachowania się.

3. Do wykonywania zadań w zakresie przeprowadzania doprowadzenia lub konwoju stosuje się przepisy art. 15.”;

2) art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–6 i 8–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusz CBA może użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1–5, 7, 11, pkt 12 lit. a i d, pkt 13, 18 i 20 tej ustawy, oraz

środków przeznaczonych do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, z wyłączeniem materiałów wybuchowych, lub wykorzystać te środki.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c i e, pkt 2, 3 i 4 lit. a, b i lit. c tiret drugie oraz w art. 47 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3, 5 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusz CBA może użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

3. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”;

3) uchyla się art. 16; 4) w art. 30:

a) w ust. 2 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej;”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej, o których mowa w ust. 2 pkt 2a, stosuje się przepisy art. 15.”.

Art. 78.

W ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 611) w art. 20:

1) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), służby porządkowe mogą użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a i b, pkt 2 lit. a i pkt 12 lit. a tej ustawy.

3. Użycie środków przymusu bezpośredniego oraz dokumentowanie tego użycia odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”;

2) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Czynności, o których mowa w ust. 1, powinny być wykonywane w sposób zapewniający poszanowanie godności ludzkiej oraz innych dóbr osobistych osoby, w stosunku do której zostały podjęte.”.

Art. 79.

W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł rozdziału 5 otrzymuje brzmienie:

„Użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej”;

2) art. 66 otrzymuje brzmienie:

„Art. 66. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), funkcjonariusze mogą użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, 2, 5, 7, 9, 11, pkt 12 lit. a, pkt 13, 17 i 18 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.

2. Na użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przysługuje zażalenie do prokuratora rejonowego właściwego dla miejsca zdarzenia.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1, 2 i pkt 3 lit. a oraz w art. 47 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3, 5 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusze wykonujący czynności związane z realizacją zadań określonych w art. 2 ust. 1 pkt 4–6, pełniący służbę w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych Służby Celnej, lub funkcjonariusze upoważnieni przez Szefa Służby Celnej do wykonywania tych zadań mogą użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

4. Funkcjonariusze, o których mowa w ust. 3, nie mogą użyć broni palnej w bezpośrednim pościgu za osobą, wobec której użycie tej broni było dopuszczalne w celu, o którym mowa w art. 45 pkt 1 lit. b i c ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

5. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”;

3) w art. 67:

a) uchyla się ust. 1,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki przyznawania środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 66 ust. 1, uwzględniając zakres zadań wykonywanych przez funkcjonariuszy lub rodzaje stanowisk.”;

4) uchyla się art. 68 i art. 69;

5) w art. 70 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wykaz wyodrębnionych komórek organizacyjnych, o których mowa w art. 66 ust. 3, uwzględniając konieczność właściwej realizacji zadań określonych w art. 2 ust. 1 pkt 4–6;”;

6) art. 71 otrzymuje brzmienie:
„Art. 71. W przypadku bezpośredniego zagrożenia przejęciem jednostki pływającej przez załogę innego statku przepisy art. 66 ust. 1 i 3–5 stosuje się odpowiednio.”;

7) w art. 75b ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariusze, o których mowa w art. 66 ust. 3, mają prawo do obserwowania i rejestrowania, przy użyciu środków technicznych, obrazu zdarzeń w miejscach publicznych oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom – wyłącznie w toku czynności podejmowanych w celu ustalenia sprawców oraz uzyskania dowodów przestępstw lub przestępstw skarbowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4–6.”;

8) w art. 102 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariusz pełniący służbę w wyodrębnionych komórkach, o których mowa w art. 66 ust. 3, albo przewidziany do takiej służby może być poddany testowi sprawności fizycznej, badaniu psychologicznemu lub badaniu psychofizjologicznemu, mającym na celu sprawdzenie jego przydatności do służby na danym stanowisku lub w określonej komórce organizacyjnej.”.

Art. 80.

W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–6, 8, 9 i 11–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), funkcjonariusze mogą użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 6–9, 11, pkt 12 lit. a, c i d oraz pkt 14 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a, b i e, pkt 2, pkt 3 lit. a, pkt 5 oraz w art. 47 pkt 3 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusze mogą użyć broni palnej lub ją wykorzystać. 3. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”;

2) uchyla się art. 20–22.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i przepis końcowy

Art. 81.

Postępowania wszczęte na podstawie art. 61 ustawy zmienianej w art. 73 i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzi się w dalszym ciągu na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 82.

Zaświadczenia o ukończeniu szkolenia z zakresu znajomości pokładu statku powietrznego, procedur obowiązujących na pokładzie statku powietrznego, skutków użycia broni palnej lub broni gazowej na pokładzie statku powietrznego, sposobów unieszkodliwienia osoby niebezpiecznej bez użycia broni palnej lub gazowej, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów, zachowują ważność na okres, na który zostały wydane.

Art. 83.

Przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

1) art. 23a ust. 10 ustawy zmienianej w art. 58 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 23a ust. 10 ustawy zmienianej w art. 58, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,

2) art. 18 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 59 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 18 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 59, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,

3) art. 49 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 62 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 49 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 62, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,

4) art. 41 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 63 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 41 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 63, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,

- 5) art. 14h i art. 18 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 66 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 14h i art. 18 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 66, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 6) art. 129 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 67 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 129 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 67, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 7) art. 26a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 68 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 26a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 68, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 8) art. 116 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 72 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 116 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 72, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 9) art. 62 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 73 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 62 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 73, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 10) art. 67 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 79 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 67 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 79, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą
– nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 84.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych, po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przedstawi Sejmowi i Senatowi ocenę jej funkcjonowania, w szczególności w zakresie zasadności i skuteczności rozwiązań w niej przewidzianych.

Art. 85.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 5 czerwca 2013 r.

USTAWA Z DNIA 6 KWIETNIA 1990 R. O POLICJI

(Tekst jednolity Dz. U. 2016 r., poz. 1782)
(Wyciąg)

Rozdział 1 **Przepisy ogólne**

Art. 1.

1. Tworzy się Policję jako umundurowaną i uzbrojoną formację służącą społeczeństwu i przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

1a. Nazwa „Policja” przysługuje wyłącznie formacji, o której mowa w ust. 1.

2. Do podstawowych zadań Policji należą:

1) ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra;

2) ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania;

3) inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi;

3a) prowadzenie działań kontrterrorystycznych w rozumieniu ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. poz. 904);

4) wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców;

5) nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w zakresie określonym w odrębnych przepisach;

6) kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych związanych z działalnością publiczną lub obowiązujących w miejscach publicznych;

7) współdziałanie z policjami innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi, a także z organami i instytucjami Unii Europejskiej na podstawie umów i porozumień międzynarodowych oraz odrębnych przepisów;

8) gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji kryminalnych;

9) (uchylony)

10) prowadzenie zbiorów danych zawierających informacje gromadzone przez uprawnione organy o odciskach linii papilarnych osób, niezidentyfikowanych śla-

dach linii papilarnych z miejsc przestępstw oraz o wynikach analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA).

11) (uchylony) 3. Policja realizuje także zadania wynikające z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz umów i porozumień międzynarodowych na zasadach i w zakresie w nich określonych.

Art. 2.

W zakresie, trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach zadania przewidziane dla Policji wykonują w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz w stosunku do żołnierzy Żandarmeria Wojskowa i wojskowe organy porządkowe.

Art. 3.

Wojewoda oraz wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub starosta sprawujący władzę administracji ogólnej oraz organy gminy, powiatu i samorządu województwa wykonują zadania w zakresie ochrony bezpieczeństwa lub porządku publicznego na zasadach określonych w ustawach.

Rozdział 2 **Organizacja Policji**

Art. 4.

1. Policja składa się z następujących rodzajów służb: kryminalnej, śledczej, prewencyjnej oraz wspomagającej działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym.

2. W skład Policji wchodzi policja sądowa. Szczegółowy zakres zadań i zasady organizacji policji sądowej określa, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw sprawiedliwości.

3. W skład Policji wchodzi również:

- 1) Wyższa Szkoła Policji, ośrodki szkolenia i szkoły policyjne;
- 2) wyodrębnione oddziały prewencji i pododdziały antyterrorystyczne;
- 3) instytuty badawcze.

3a. Organizację i zakres działania Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie jako szkoły wyższej oraz tryb wyznaczania i odwoływania rektora oraz wyznaczania, wyboru i odwoływania prorektorów reguluje ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.).

3b. Organizację i zakres działania instytutów badawczych, o których mowa w ust. 3 pkt 3, oraz tryb powoływania i odwoływania dyrektorów tych instytutów oraz ich zastępców reguluje ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 371, 1079 i 1311).

4. Komendant Główny Policji, za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych, może powoływać, w uzasadnionych przypadkach, inne niż wymienione w ust. 1 rodzaje służb, określając ich właściwość terytorialną, organizację i zakres działania.

Art. 4a. **(uchylony)**

Art. 5.

1. Centralnym organem administracji rządowej, właściwym w sprawach ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego, jest Komendant Główny Policji, podległy ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.
2. Komendant Główny Policji jest przełożonym wszystkich funkcjonariuszy Policji, zwanych dalej „policjantami”.
3. Komendanta Głównego Policji powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych.
4. Zastępców Komendanta Głównego Policji, w tym I Zastępcę, powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta Głównego Policji.
5. W razie zwolnienia stanowiska Komendanta Głównego Policji, minister właściwy do spraw wewnętrznych, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków Komendanta Głównego Policji, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, jednemu z jego zastępców.
6. W razie czasowej niemożności sprawowania funkcji przez Komendanta Głównego Policji, minister właściwy do spraw wewnętrznych, do czasu ustania przeszkody w sprawowaniu tej funkcji przez dotychczasowego komendanta, jednak na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, powierza pełnienie obowiązków Komendanta Głównego Policji jednemu z jego zastępców.

Art. 5a.

1. Centralne Biuro Śledcze Policji, zwane dalej „CBŚP”, jest jednostką organizacyjną Policji służby śledczej realizującą na obszarze całego kraju zadania w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępczości zorganizowanej.
2. Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji, zwany dalej „Komendantem CBŚP”, jest organem Policji podległym Komendantowi Głównemu Policji, kieruje CBŚP i jest przełożonym policjantów CBŚP.
3. Siedzibą Komendanta CBŚP jest miasto stołeczne Warszawa.
4. Komendanta CBŚP powołuje, spośród oficerów Policji, i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta Głównego Policji.
5. Zastępców Komendanta CBŚP powołuje, spośród oficerów Policji, i odwołuje Komendant Główny Policji na wniosek Komendanta CBŚP.
6. W razie zwolnienia stanowiska Komendanta CBŚP Komendant Główny Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków Komendanta CBŚP, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi Policji.
7. W celu realizacji zadań określonych w ust. 1 Komendant CBŚP współdziała z innymi jednostkami organizacyjnymi Policji oraz właściwymi organami i instytucjami, w tym innych państw.

Art. 6.

1. Organami administracji rządowej na obszarze województwa w sprawach, o których mowa w art. 5 ust. 1, są:
 - 1) wojewoda przy pomocy komendanta wojewódzkiego Policji działającego w jego imieniu albo komendant wojewódzki Policji działający w imieniu własnym

w sprawach:

a) wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych i czynności z zakresu ścigania wykroczeń,

b) wydawania indywidualnych aktów administracyjnych, jeżeli ustawy tak stanowią;

2) komendant powiatowy (miejski) Policji;

3) komendant komisariatu Policji.

2. Terytorialny zasięg działania organów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, odpowiada zasadniczemu podziałowi administracyjnemu Państwa, z zastrzeżeniem ust. 3–5.

3. Wyłącza się z terytorialnego zasięgu działania komendanta wojewódzkiego Policji właściwego dla województwa mazowieckiego obszar m.st. Warszawy oraz powiatów: grodzkiego, legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, otwockiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, warszawskiego zachodniego i wołomińskiego.

3a. W miastach będących siedzibą władz miasta na prawach powiatu i powiatu mającego siedzibę władz w tym mieście, można utworzyć komendę miejską Policji wykonującą zadania na obszarze tego miasta i powiatu.

3b. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze rozporządzenia, tworzy i znosi komendy miejskie Policji, o których mowa w ust. 3a, uwzględniając uwarunkowania administracyjno-geograficzne i demograficzne miasta i powiatu.

4. Komendant Stołeczny Policji wykonuje na obszarze, o którym mowa w ust. 3, zadania i kompetencje odpowiadające zadaniom i kompetencjom komendanta wojewódzkiego Policji.

4a. Na obszarze m.st. Warszawy zadania i kompetencje odpowiadające zadaniom i kompetencjom komendanta powiatowego (miejskiego) Policji wykonuje właściwy terytorialnie komendant rejonowy Policji.

4b. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia, właściwość terytorialną komendantów rejonowych Policji, tworzy i znosi komendy rejonowe Policji oraz ustala ich nazwy. Właściwość terytorialna komendantów rejonowych Policji obejmuje obszar jednej dzielnicy lub kilku dzielnic.

5. Komenda Stołeczna Policji stanowi aparat pomocniczy Komendanta Stołecznego Policji, wykonujący swoje zadania na obszarze, o którym mowa w ust. 3.

Art. 6a.

1. W postępowaniu administracyjnym, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Policji, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, organem właściwym jest komendant powiatowy (miejski) Policji, a na obszarze m.st. Warszawy – komendant rejonowy Policji.

2. W postępowaniu administracyjnym w sprawach, o których mowa w ust. 1, organami wyższego stopnia są:

1) w stosunku do komendanta powiatowego (miejskiego) Policji – komendant wojewódzki Policji; 1a) w stosunku do komendanta rejonowego Policji – Komendant Stołeczny Policji;

2) w stosunku do komendanta wojewódzkiego Policji – Komendant Główny Policji.

Art. 6b.

1. Komendanta wojewódzkiego Policji powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta Głównego Policji złożony po zasięgnięciu opinii wojewody. 2. Komendanta Stołecznego Policji powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta Głównego Policji złożony po zasięgnięciu opinii wojewody oraz opinii Prezydenta m.st. Warszawy.
3. Komendant Główny Policji, na wniosek komendanta wojewódzkiego lub odpowiednio Komendanta Stołecznego Policji, powołuje i odwołuje do trzech zastępców komendanta wojewódzkiego lub Komendanta Stołecznego Policji, w tym I zastępcę.
4. Na stanowisko komendanta wojewódzkiego i Komendanta Stołecznego Policji oraz zastępców komendanta wojewódzkiego i Komendanta Stołecznego Policji powołuje się oficerów Policji, z wyjątkiem stanowisk zastępców do spraw służb wspomagających działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym, na które można powołać także osoby niebędące policjantami.
5. W razie zwolnienia stanowiska komendanta wojewódzkiego lub Komendanta Stołecznego Policji Komendant Główny Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków komendanta wojewódzkiego albo Komendanta Stołecznego Policji, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi.
6. W przypadku nieotrzymania opinii, o których mowa w ust. 1 lub ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek Komendanta Głównego Policji, może powołać komendanta wojewódzkiego albo Komendanta Stołecznego Policji po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii.

Art. 6c.

1. Komendanta powiatowego (miejskiego) Policji powołuje i odwołuje komendant wojewódzki Policji, po zasięgnięciu opinii starosty. Przepisu art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 814 i 1579) nie stosuje się.
2. Komendanta rejonowego Policji powołuje i odwołuje Komendant Stołeczny Policji, po zasięgnięciu opinii Prezydenta m.st. Warszawy. Przepisu art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym nie stosuje się.
3. Komendant wojewódzki Policji, na wniosek komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, powołuje i odwołuje I zastępcę i pozostałych zastępców komendanta powiatowego (miejskiego) Policji.
4. Komendant Stołeczny Policji, na wniosek komendanta rejonowego Policji, powołuje i odwołuje I zastępcę i pozostałych zastępców komendanta rejonowego Policji.
5. Na stanowisko komendanta powiatowego (miejskiego) i komendanta rejonowego Policji oraz zastępcy komendanta powiatowego (miejskiego) i komendanta rejonowego Policji powołuje się oficerów Policji.
6. W razie zwolnienia stanowiska komendanta powiatowego (miejskiego) Policji komendant wojewódzki Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu

oficerowi.

7. W razie zwolnienia stanowiska komendanta rejonowego Policji Komendant Stołeczny Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków komendanta rejonowego Policji, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi. 8. W przypadku nieotrzymania opinii, o których mowa w ust. 1 lub ust. 2, komendant wojewódzki albo Komendant Stołeczny Policji może powołać odpowiednio komendanta powiatowego (miejskiego) albo komendanta rejonowego Policji po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii.

Art. 6d.

1. Komendanta komisariatu Policji powołuje i odwołuje komendant powiatowy (miejski) Policji po zasięgnięciu opinii właściwego terytorialnie wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) lub wójtów. Opiniowanie to nie dotyczy komendanta komisariatu specjalistycznego.

2. Zastępców komendanta komisariatu Policji powołuje i odwołuje komendant powiatowy (miejski) Policji na wniosek komendanta komisariatu Policji

3. Na stanowisko komendanta komisariatu Policji i zastępcy komendanta komisariatu Policji powołuje się oficerów lub aspirantów Policji.

4. W razie zwolnienia stanowiska komendanta komisariatu Policji, komendant powiatowy (miejski) Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza, po zasięgnięciu opinii wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) lub wójtów, pełnienie obowiązków komendanta komisariatu Policji, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, jednemu z jego zastępców, a w razie braku zastępców – innemu policjantowi.

5. W razie czasowej niemożności sprawowania funkcji przez komendanta komisariatu Policji, komendant powiatowy (miejski) Policji, do czasu ustania przeszkody w sprawowaniu tej funkcji przez dotychczasowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków komendanta komisariatu Policji jednemu z jego zastępców, a w razie braku zastępców – innemu policjantowi.

6. Na obszarze m.st. Warszawy przepisy ust. 1 i 3–5 stosuje się odpowiednio do powoływania i odwoływania komendanta komisariatu Policji przez komendanta rejonowego Policji, po zasięgnięciu opinii Prezydenta m.st. Warszawy.

7. Na obszarze m.st. Warszawy przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do powoływania zastępców komendanta komisariatu Policji przez komendanta rejonowego Policji.

8. W przypadku nieotrzymania opinii, o której mowa w ust. 1 lub 6:

1) komendant powiatowy (miejski) Policji może powołać komendanta komisariatu Policji po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii;

2) komendant rejonowy Policji może powołać komendanta komisariatu Policji po upływie 21 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii.

Art. 6e.

1. Odwołać ze stanowiska, o którym mowa w art. 5a ust. 4 i 5, art. 6b ust. 1, 2 i 5, art. 6c ust. 1–4, 6 i 7 oraz art. 6d ust. 1, 2 i 6, można w każdym czasie.

2. W przypadku braku opinii, o których mowa w art. 6b ust. 1 i 2, art. 6c ust. 1 i 2 oraz art. 6d ust. 1 i 6, organ uprawniony do powołania na stanowisko komendan-

ta może odwołać odpowiednio komendantów: wojewódzkiego i Stołecznego, powiatowego (miejskiego), rejonowego lub komendanta komisariatu Policji, po upływie 14 dni od dnia doręczenia wniosku o wydanie opinii.

3. Policjanta odwołanego ze stanowiska przenosi się do dyspozycji przełożonego policjanta uprawnionego do odwołania ze stanowiska, z zastrzeżeniem, że policjanta odwołanego ze stanowiska Komendanta CBŚP, komendanta wojewódzkiego i Komendanta Stołecznego Policji przenosi się do dyspozycji Komendanta Głównego Policji. Policjant przez okres 6 miesięcy ma prawo do uposażenia w wysokości przysługującej przed odwołaniem.

Art. 6f.

Komendant wojewódzki Policji oraz komendant powiatowy (miejski) Policji są przełożonymi policjantów na terenie swojego działania.

Art. 6g.

Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki Policji, komendant powiatowy (miejski) Policji wykonują swoje zadania przy pomocy podległych im komend, a komendant komisariatu Policji – przy pomocy komisariatu.

Art. 6h.

(uchylony)

Art. 7.

1. Komendant Główny Policji określa:

1) szczegółowe zasady organizacji i zakres działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji;

2) metody i formy wykonywania zadań przez poszczególne służby policyjne, w zakresie nieobjętym innymi przepisami wydanymi na podstawie ustawy;

3) (uchylony)

4) (uchylony)

4a) programy szkoleń zawodowych policjantów;

4b) zakres oraz szczegółowe warunki, tryb przeprowadzania oraz zasady ocenia-
nia testu sprawności fizycznej policjantów;

5) szczegółowe zasady szkolenia zwierząt wykorzystywanych do realizacji zadań
Policji, a także normy ich wyżywienia;

6) *szczegółowe warunki bezpieczeństwa i higieny służby, po konsultacji z Państwową Inspekcją Pracy; (Utracił moc 3 grudnia 2016 r. na podstawie Wyro-
ku TK)*

7) zasady etyki zawodowej policjantów, po zasięgnięciu opinii związku zawodo-
wego policjantów;

8) organizację, rzeczowy i miejscowy zakres działania oraz zasady współdziałania
CBŚP z innymi jednostkami organizacyjnymi Policji.

2. Komendant wojewódzki Policji określa właściwość terytorialną komisariatów
Policji na terenie swojego działania.

3. Komendant Główny Policji może tworzyć i likwidować ośrodki szkolenia i szkoły
policyjne.

4. Regulaminy komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji
ustala właściwy dla nich komendant Policji w porozumieniu z właściwym przeło-

żonym. Regulamin komendy wojewódzkiej Policji nie stanowi części regulaminu urzędu wojewódzkiego.

Art. 8.

1. Komendant wojewódzki Policji w porozumieniu z Komendantem Głównym Policji tworzy, w razie potrzeby, komisariat kolejowy, wodny, lotniczy lub inny komisariat specjalistyczny. Komendanci komisariatów specjalistycznych podlegają właściwemu terytorialnie komendantowi wojewódzkiemu Policji.
2. Komendanta komisariatu specjalistycznego Policji powołuje i odwołuje komendant wojewódzki Policji.
3. (uchylony)

Art. 8a.

1. Komendant powiatowy (miejski) Policji może tworzyć rewiry dzielnicowych oraz posterunki Policji na zasadach określonych przez Komendanta Głównego Policji.
2. Kierownika rewiru oraz kierownika posterunku Policji mianuje i zwalnia ze stanowiska komendant powiatowy (miejski) Policji, po zasięgnięciu opinii wójta (burmistrza lub prezydenta miasta), chyba że do wyrażenia opinii w tej sprawie upoważniony został organ wykonawczy jednostki pomocniczej gminy.
3. Do zadań kierownika rewiru oraz kierownika posterunku Policji należy w szczególności:
 - 1) rozpoznawanie zagrożeń i przeciwdziałanie przyczynom ich powstawania;
 - 2) inicjowanie i organizowanie działań społeczności lokalnych mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz innym zjawiskom kryminogennym;
 - 3) wykonywanie czynności administracyjno-porządkowych oraz innych niecierpiących zwłoki czynności związanych z zawiadomieniem o przestępstwie i zabezpieczeniem miejsca zdarzenia.

Art. 9.

(uchylony)

Art. 10.

1. Komendanci Policji, z zastrzeżeniem ust. 1a, składają roczne sprawozdania ze swojej działalności, a także informacje o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego właściwym wojewodom, starostom, wójtom (burmistrzom lub prezydentom miast), a także radom powiatu i radom gmin. W razie zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenia porządku publicznego sprawozdania i informacje składa się tym organom niezwłocznie na każde ich żądanie.
 - 1a. Komendant Stołeczny Policji składa sprawozdanie, a także informacje, o których mowa w ust. 1, Wojewodzie Mazowieckiemu oraz, w zakresie dotyczącym działalności Policji na obszarze m.st. Warszawy, Prezydentowi m.st. Warszawy i Radzie m.st. Warszawy. Komendanci rejonowi Policji nie składają odrębnych sprawozdań.
2. W zakresie wykrywania przestępstw i ścigania ich sprawców sprawozdania i informacje, o których mowa w ust. 1, mogą być przekazywane wyłącznie sądom i prokuratorom, na ich żądanie.

3. Rada powiatu (miasta) oraz rada gminy na podstawie sprawozdań i informacji, o których mowa w ust. 1, może określić, w drodze uchwały, istotne dla wspólnoty samorządowej zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

4. Uchwała, o której mowa w ust. 3, nie może dotyczyć wykonania konkretnej czynności służbowej ani określać sposobu wykonywania zadań przez Policję.

5. Komendanci powiatowi (miejscy) Policji są obowiązani udostępniać komisji bezpieczeństwa i porządku, na żądanie jej przewodniczącego, dokumenty i informacje dotyczące pracy Policji na terenie powiatu, z wyjątkiem akt personalnych pracowników i funkcjonariuszy, materiałów operacyjno-rozpoznawczych lub dochodzeniowo-śledczych oraz akt w indywidualnych sprawach administracyjnych.

6. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do Komendanta CBŚP.

Art. 11.

1. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub starosta może żądać od właściwego komendanta Policji przywrócenia stanu zgodnego z porządkiem prawnym lub podjęcia działań zapobiegających naruszeniu prawa, a także zmierzających do usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, nie może dotyczyć czynności operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych oraz czynności z zakresu ścigania wykroczeń. Żądanie to nie może dotyczyć wykonania konkretnej czynności służbowej ani określać sposobu wykonania zadania przez Policję.

3. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub starosta ponoszą wyłączną odpowiedzialność za treść żądania, o którym mowa w ust. 1.

4. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, przekazane ustnie wymaga potwierdzenia na piśmie.

5. Właściwy komendant Policji niezwłocznie przedkłada sprawę komendantowi Policji wyższego stopnia, jeżeli nie jest w stanie wykonać żądania, o którym mowa w ust. 1.

6. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, naruszające prawo jest nieważne. O nieważności żądania stwierdza wojewoda.

7. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do Komendanta CBŚP.

Art. 12.

1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia:

1) uzbrojenie Policji;

2) umundurowanie, dystynkcje i znaki identyfikacyjne policjantów;

3) zasady i sposób noszenia umundurowania oraz orderów, odznaczeń, medali i odznak;

4) normy umundurowania;

5) wzór i tryb nadawania sztandaru jednostkom organizacyjnym Policji;

6) wzór odznak policyjnych oraz szczegółowe zasady i tryb ich nadawania policjantom.

2. Komendant Główny Policji określa zasady naliczeń etatowych w Policji.

Art. 13.

1. Koszty związane z funkcjonowaniem Policji są pokrywane z budżetu państwa.

1a. Instytuty badawcze, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 3, otrzymują

z budżetu państwa dotacje celowe i podmiotowe na finansowanie działalności bieżącej związanej z wykonywaniem zadań Policji, a w szczególności:

1) prowadzeniem badań naukowych i prac rozwojowych przy realizacji zadań, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 3 i 4;

2) utrzymaniem, prowadzeniem i rozwojem wykrywczych zbiorów danych, w tym zbiorów danych, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 10;

3) utrzymaniem, prowadzeniem i rozwojem infrastruktury niezbędnej do gromadzenia i przetwarzania danych daktyloskopijnych, o których mowa w art. 428 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650, z późn. zm.) i art. 119 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 680, z 2013 r. poz. 1650, z 2014 r. poz. 1004, z 2015 r. poz. 1607 oraz z 2016 r. poz. 783);

4) realizowaniem zadań w zakresie współpracy międzynarodowej, w tym wymiany danych daktyloskopijnych i wyników analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA), prowadzonej na podstawie ustaw oraz obowiązujących umów i porozumień międzynarodowych;

5) wykonywaniem zadań jednostki uprawnionej do zatwierdzania specyfikacji technicznej oraz do potwierdzania pozbawienia cech użytkowych broni palnej wszelkiego rodzaju, o której mowa w art. 6a ust. 1 i 4 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576, z 2013 r. poz. 829, z 2014 r. poz. 295 oraz z 2015 r. poz. 1505);

6) wykonywaniem zadań Komendanta Głównego Policji w zakresie nadzoru merytorycznego nad funkcjonowaniem laboratoriów kryminalistycznych komend wojewódzkich Policji;

7) realizowaniem prawa do uposażenia i innych należności ze stosunku służbowego policjantów pełniących służbę w tych jednostkach.

2. Etaty Policji określa ustawa budżetowa.

3. Jednostki samorządu terytorialnego, państwowe jednostki organizacyjne, stowarzyszenia, fundacje, banki oraz instytucje ubezpieczeniowe mogą uczestniczyć w pokrywaniu wydatków inwestycyjnych, modernizacyjnych lub remontowych oraz kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, a także zakupu niezbędnych dla ich potrzeb towarów i usług.

3a. (uchylony)

3b. (uchylony)

3c. (uchylony)

4. Na wniosek rady powiatu lub rady gminy liczba etatów Policji w rewirach dzielnicowych i posterunkach Policji na terenie powiatu lub gminy może ulec zwiększeniu ponad liczbę ustaloną na zasadach określonych w art. 12 ust. 2, jeżeli organy te zapewnią pokrywanie kosztów utrzymania etatów Policji przez okres co najmniej 5 lat, na warunkach określonych w porozumieniu zawartym między organem powiatu lub gminy a właściwym komendantem wojewódzkim Policji i zatwierdzonym przez Komendanta Głównego Policji.

4a. Rada powiatu lub rada gminy może przekazać, na warunkach określonych w porozumieniu zawartym między organem wykonawczym powiatu lub gminy a właściwym komendantem powiatowym (miejskim) Policji, środki finansowe stanowiące dochody własne powiatu lub gminy, dla Policji z przeznaczeniem na:

- 1) rekompensatę pieniężną za czas służby przekraczający normę określoną w art. 33 ust. 2,
 - 2) nagrodę za osiągnięcia w służbie, dla policjantów właściwych miejscowo komend powiatowych (miejskich) i komisariatów, którzy realizują zadania z zakresu służby prewencyjnej.
- 4b. Porozumienie, o którym mowa w ust. 4a, określa w szczególności:
- 1) rodzaje ustawowych zadań Policji, finansowanych na podstawie porozumienia:
 - a) wykonywanych w czasie przekraczającym normę określoną w art. 33 ust. 2,
 - b) za wykonywanie których może być przyznana nagroda za osiągnięcia w służbie;
 - 2) wysokość oraz tryb i terminy przekazywania środków finansowych, o których mowa w ust. 4a;
 - 3) sposób dokonywania oceny prawidłowości wykonania porozumienia.
- 4c. Tworzy się Fundusz Wsparcia Policji, zwany dalej „Funduszem”, składający się z funduszy: centralnego, wojewódzkich i Szkół Policji. 4d. Fundusz jest państwowym funduszem celowym.
- 4e. Środki finansowe uzyskane przez Policję w trybie i na warunkach określonych w ust. 3 i 4a na podstawie umów i porozumień zawartych przez:
- 1) Komendanta Głównego Policji – są przychodami funduszu centralnego;
 - 2) komendantów odpowiednio wojewódzkich lub Komendanta Stołecznego Policji albo podległych im komendantów powiatowych (miejskich, rejonowych) Policji – są przychodami wojewódzkich funduszy;
 - 3) Komendanta Wyższej Szkoły Policji oraz komendantów szkół policyjnych – są przychodami funduszu Szkół Policji.
- 4f. Środki Funduszu są przeznaczone na:
- 1) pokrywanie wydatków inwestycyjnych, modernizacyjnych lub remontowych oraz kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, a także zakup niezbędnych na ich potrzeby towarów i usług;
 - 2) rekompensatę pieniężną dla policjantów za czas służby przekraczający normę określoną w art. 33 ust. 2; 3) nagrody dla policjantów za osiągnięcia w służbie.
- 4g. Środkami Funduszu dysponują:
- 1) Komendant Główny Policji – w zakresie funduszu centralnego;
 - 2) odpowiednio komendanci wojewódzcy lub Komendant Stołeczny Policji – w zakresie funduszy wojewódzkich;
 - 3) Komendant Wyższej Szkoły Policji oraz komendanci szkół policyjnych – w zakresie funduszu Szkół Policji.
- 4h. Komendant Główny Policji sporządza łączny plan finansowy i łączne sprawozdanie finansowe Funduszu.
- 4ha. Zmiany kwot przychodów i kosztów Funduszu ujętych w planie finansowym Funduszu oraz przeniesienia wydatków pomiędzy poszczególnymi pozycjami planu dokonuje dysponent środków Funduszu.
- 4hb. (uchylony)
- 4hc. (uchylony)
- 4i. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady gospodarki finansowej Funduszu oraz tryb i terminy sporządzania jego planów i sprawozdań finansowych, uwzględniając postanowienia umów i porozumień oraz racjonalne gospodarowanie środkami.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki porozumienia, o którym mowa w ust. 4.

Art. 13a.
(uchylony)

Art. 13b.

Dzień 24 lipca ustanawia się Świętem Policji.

Rozdział 3
Zakres uprawnień Policji

Art. 14.

1. W granicach swych zadań Policja wykonuje czynności: operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze i administracyjno-porządkowe w celu:

- 1) rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń;
- 2) poszukiwania osób ukrywających się przed organami ścigania lub wymiaru sprawiedliwości, zwanych dalej „osobami poszukiwanymi”;
- 3) poszukiwania osób, które na skutek wystąpienia zdarzenia uniemożliwiającego ustalenie miejsca ich pobytu należy odnaleźć w celu zapewnienia ochrony ich życia, zdrowia lub wolności, zwanych dalej „osobami zaginionymi”.

2. Policja wykonuje również czynności na polecenie sądu, prokuratora, organów administracji państwowej i samorządu terytorialnego w zakresie, w jakim obowiązek ten został określony w odrębnych ustawach.

3. Policjanci w toku wykonywania czynności służbowych mają obowiązek respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka.

4. Policja w celu realizacji ustawowych zadań może korzystać z danych o osobie, w tym również w formie zapisu elektronicznego, uzyskanych przez inne organy, służby i instytucje państwowe w wyniku wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz przetwarzać je w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922), bez wiedzy i zgody osoby, której dane te dotyczą.

5. Administrator danych, o których mowa w ust. 4, jest obowiązany udostępnić dane osobowe policjantowi wskazanemu w imiennym upoważnieniu Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP, komendantów wojewódzkich Policji lub uprawnionego policjanta, po okazaniu tego upoważnienia oraz legitymacji służbowej. Fakt udostępnienia tych danych podlega ochronie na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1167).

5a. Policja może, w zakresie koniecznym do wykonywania jej ustawowych zadań, korzystać z informacji kryminalnej zgromadzonej w Krajowym Centrum Informacji Kryminalnych.

5b. W celu wykonywania zadań w zakresie kontroli ruchu drogowego, o których mowa w art. 129 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.), Policja może prowadzić wyszukiwania informacji za pośrednictwem Krajowego Punktu Kontaktowego, na zasadach

określonych w art. 80k–80r tej ustawy.

6. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1) zakres, warunki i tryb przekazywania Policji informacji o osobie, uzyskanych przez organy uprawnione do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych w czasie wykonywania tych czynności, uwzględniając możliwość odmowy przekazywania informacji lub ograniczenia zakresu tych informacji ze względu na uniemożliwienie realizacji zadań ustawowych tych organów lub ujawnienie danych osoby niebędącej funkcjonariuszem tych organów, oraz sposób przekazywania informacji na wniosek, w tym przy wykorzystaniu urządzeń i systemów teleinformatycznych;

2) wzór upoważnienia, o którym mowa w ust. 5, uwzględniając dane niezbędne do zidentyfikowania upoważnionego policjanta oraz konieczność określenia terminu ważności upoważnienia.

7. (uchylony)

Art. 15.

1. Policjanci wykonując czynności, o których mowa w art. 14, mają prawo:

1) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;

2) zatrzymywania osób w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego i innych ustaw;

2a) zatrzymywania osób pozbawionych wolności, które na podstawie zezwolenia właściwego organu opuściły areszt śledczy albo zakład karny i w wyznaczonym terminie nie powróciły do niego;

3) zatrzymywania osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednio zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia;

3a) pobierania od osób odcisków linii papilarnych lub wymazu ze służówki policzków:

a) w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego oraz ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U. z 2014 r. poz. 24 oraz z 2015 r. poz. 369),

b) w celu identyfikacji osób o nieustalonej tożsamości oraz osób usiłujących ukryć swoją tożsamość, jeżeli ustalenie tożsamości w inny sposób nie jest możliwe,

c) za ich zgodą – w celu identyfikacji osób zaginionych lub zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości;

3b) pobierania odcisków linii papilarnych lub materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości;

4) przeszukiwania osób i pomieszczeń w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego i innych ustaw;

4a) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu z pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, policyjnych izb dziecka, pokoi przejściowych oraz tymczasowych pomieszczeń przejściowych;

5) dokonywania kontroli osobistej, a także przeglądania zawartości bagaży i sprawdzania ładunku w portach i na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego, w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary;

5a) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych, a w przypadku czynności operacyjno-rozpoznawczych i administracyjno-porządkowych podejmowanych na podstawie ustawy – także i dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom;

6) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej; wymienione instytucje, organy i przedsiębiorcy są obowiązani, w zakresie swojego działania, do udzielenia tej pomocy, w zakresie obowiązujących przepisów prawa;

7) zwracania się o niezbędną pomoc do innych przedsiębiorców i organizacji społecznych, jak również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa.

8) (uchylony)

2. Osobie zatrzymanej na podstawie ust. 1 pkt 3 przysługują uprawnienia przewidziane dla osoby zatrzymanej w Kodeksie postępowania karnego.

3. Zatrzymanie osoby może być zastosowane tylko wówczas, gdy inne środki okazały się bezcelowe lub nieskuteczne.

4. Osoba zatrzymana, o której mowa w ust. 1 pkt 3, może być okazywana, fotografowana lub daktyloskopowana tylko wtedy, gdy jej tożsamości nie można ustalić w inny sposób.

5. Osobę zatrzymaną należy niezwłocznie poddać – w razie uzasadnionej potrzeby – badaniu lekarskiemu lub udzielić jej pierwszej pomocy medycznej.

6. Czynności wymienione w ust. 1 powinny być wykonywane w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której zostają podjęte.

7. Na sposób prowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do miejscowo właściwego prokuratora.

7a. Osoba zatrzymana może zostać umieszczona w pomieszczeniu jednostki organizacyjnej Policji lub pomieszczeniu jednostki organizacyjnej Straży Granicznej przeznaczonym dla osób zatrzymanych.

7b. Pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoje przejściowe oraz tymczasowe pomieszczenia przejściowe mogą tworzyć i znosić komendanci wojewódzcy Policji oraz Komendant Stołeczny Policji.

8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób postępowania przy wykonywaniu uprawnień, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2a, 3, 3a lit. b i c, 3b i 5–7, oraz wzory dokumentów stosowanych w tych sprawach, mając na względzie zapewnienie skuteczności działań podejmowanych przez Policję oraz poszanowanie praw osób, wobec których działania te są podejmowane.

8a. (uchylony)

8b. (uchylony)

9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, tryb przeprowadzania badań lekarskich, o których mowa w ust. 5, uwzględniając przypadki uzasadniające potrzebę niezwłocznego udzielenia osobie zatrzymanej pierwszej pomocy medycznej lub potrzebę poddania jej niezbędnym badaniom lekarskim, czas i organizację tych badań oraz sposób ich dokumentowania.

10. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) warunki, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia w jednostkach organizacyjnych Policji dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, zakres prowadzonej dokumentacji oraz wzory dokumentów wchodzących w jej skład,

2) warunki, jakim powinny odpowiadać pokoje przejściowe w jednostkach organizacyjnych Policji, w których można umieścić osoby zatrzymane lub doprowadzone na czas wykonania czynności służbowych, oczekiwania na przewóz do pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia albo do policyjnej izby dziecka lub doprowadzenie do jednostki penitencjarnej,

3) warunki, jakim powinny odpowiadać tymczasowe pomieszczenia przejściowe, które mogą być tworzone poza jednostkami organizacyjnymi Policji, w których można umieścić osoby zatrzymane lub doprowadzone w związku z naruszeniem porządku prawnego, na czas niezbędny do podjęcia decyzji co do dalszego zakresu i charakteru realizowanych wobec tych osób czynności służbowych,

4) warunki, jakim powinny odpowiadać policyjne izby dziecka,

5) regulamin pobytu osób w pomieszczeniach, pokojach i izbach, o których mowa w ust. 1 pkt 4a, uwzględniając ich lokalizację, wyposażenie, warunki techniczne pomieszczeń i niezbędne części składowe,

6) sposób przechowywania i niszczenia zapisów obrazu z pomieszczeń, pokoi i izb, o których mowa w ust. 1 pkt 4a, oraz udostępniania ich uprawnionym podmiotom oraz warunki właściwego zabezpieczenia utrwalonego obrazu przed utratą, zniekształceniem lub nieuprawnionym ujawnieniem – kierując się potrzebą zapewnienia skuteczności działań podejmowanych przez Policję oraz potrzebą zapewnienia poszanowania praw osób, wobec których działania te są podejmowane.

11. Zgromadzone zapisy obrazu z pomieszczeń, izb i pokoi, o których mowa w ust. 1 pkt 4a, niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego albo postępowania w sprawach o wykroczenia, postępowania dyscyplinarnego lub mogących być wykorzystanymi w postępowaniu w ramach czynności wyjaśniających albo dowodów mających znaczenie dla toczących się takich postępowań, Policja przechowuje przez okres co najmniej 30 dni, nie dłużej jednak niż 60 dni od dnia zarejestrowania, a następnie je niszczy.

Art. 15a.

Funkcjonariusz Policji ma prawo zatrzymania sprawców przemocy w rodzinie stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego w trybie określonym w art. 15.

Art. 16.

1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–6 i 8–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628 i 1165, z 2014 r. poz. 24 i 1199 oraz z 2016 r. poz. 904), policjanci mogą użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1–13 i 17–20 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c i e, pkt 2, 3 i pkt 4 lit. a i b oraz w art. 47 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, policjanci mogą użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

3. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

Art. 16a.

Wobec nieletniego doprowadzonego do policyjnej izby dziecka, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–3, 8 i 10–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, policjanci mogą użyć środka przymusu bezpośredniego, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a i b, pkt 3, 4, 6, 7, pkt 12 lit. a i pkt 13 tej ustawy.

Art. 17. (uchylony)

Art. 18.

1. W razie zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenia porządku publicznego, zwłaszcza poprzez sprowadzenie:

- 1) niebezpieczeństwa powszechnego dla życia, zdrowia lub wolności obywateli,
- 2) bezpośredniego zagrożenia dla mienia w znacznych rozmiarach,
- 3) bezpośredniego zagrożenia obiektów lub urządzeń ważnych dla bezpieczeństwa lub obronności państwa, siedzib centralnych organów państwowych albo wymiaru sprawiedliwości, obiektów gospodarki lub kultury narodowej oraz przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych albo organizacji międzynarodowych, a także obiektów dozorowanych przez uzbrojoną formację ochronną utworzoną na podstawie odrębnych przepisów,
- 4) zagrożenia przestępstwem o charakterze terrorystycznym mogącym skutkować niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia uczestników wydarzeń o charakterze kulturalnym, sportowym lub religijnym, w tym zgromadzeń lub imprez masowych – jeżeli użycie oddziałów lub pododdziałów Policji okaże się lub może okazać się niewystarczające, do pomocy oddziałom i pododdziałom Policji mogą być użyte oddziały i pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwane dalej „Siłami Zbrojnymi”.

2. (uchylony)

3. Użycie Sił Zbrojnych, w przypadkach o których mowa w ust. 1, następuje na podstawie postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wydanego na wniosek Prezesa Rady Ministrów.

4. Pomoc, o której mowa w ust. 1, może być udzielona również w formie prowadzonego samodzielnie przez oddziały i pododdziały Sił Zbrojnych przeciwdziałania zagrożeniu, w przypadku gdy oddziały i pododdziały Policji nie dysponują możliwościami skutecznego przeciwdziałania tym zagrożeniom.

5. W przypadkach niecierpiących zwłoki decyzję o udzieleniu pomocy, o której mowa w ust. 1 i 4, podejmuje Minister Obrony Narodowej, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, określający zakres i formę pomocy, zawiadamiając o niej niezwłocznie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesa Rady Ministrów.

6. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej niezwłocznie wydaje postanowienie

o zatwierdzeniu lub uchyleniu decyzji, o której mowa w ust. 5.

7. Żołnierzom oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych kierowanych do pomocy oddziałom i pododdziałom Policji przysługują w zakresie niezbędnym do wykonywania ich zadań, wobec wszystkich osób, uprawnienia policjantów określone w art. 15 i art. 16. Korzystanie z tych uprawnień następuje na zasadach i w trybie określonych dla policjantów.

8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe warunki i sposób użycia oddziałów i pododdziałów Policji i Sił Zbrojnych;

2) sposób koordynowania działań podejmowanych przez Policję i Siły Zbrojne w formie określonej w ust. 1 i 4;

3) tryb wymiany informacji i sposób logistycznego wsparcia działań Policji prowadzonych z pomocą oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych.

9. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 8, powinno uwzględniać:

1) stopień zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenia porządku publicznego, w tym przestępstwem o charakterze terrorystycznym, oraz przewidywany rozwój sytuacji;

2) zachowanie ciągłości dowodzenia, w tym oddziałami Sił Zbrojnych;

3) ochronę wymienianych informacji oraz zakres wsparcia logistycznego Policji.

Art. 18a.

1. W razie zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego, jeżeli siły Policji są niewystarczające lub mogą okazać się niewystarczające do wykonania ich zadań w zakresie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych uzgodniony z Ministrem Obrony Narodowej, może zarządzić użycie żołnierzy Żandarmerii Wojskowej do udzielenia pomocy Policji.

2. W wypadku, o którym mowa w ust. 1, żołnierzom Żandarmerii Wojskowej przysługują, w zakresie niezbędnym do wykonania ich zadań, wobec wszystkich osób, uprawnienia policjantów określone w art. 15 i art. 16. Korzystanie z tych uprawnień następuje na zasadach i w trybie określonych dla policjantów.

Art. 18b.

1. W razie zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub porządku publicznego, jeżeli użycie Policji okaże się niewystarczające lub może okazać się niewystarczające, minister właściwy do spraw wewnętrznych może zarządzić użycie funkcjonariuszy Straży Granicznej do udzielenia pomocy Policji.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, może zostać udzielona przez funkcjonariuszy Straży Granicznej również w formie samodzielnych działań.

3. Funkcjonariuszom Straży Granicznej skierowanym do wykonywania zadań służbowych polegających na udzielaniu pomocy Policji przysługują, w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań, uprawnienia policjantów określone w art. 15 ust. 1 pkt 1–3 i 4–5a oraz art. 16, z wyjątkiem uprawnienia do używania lub wykorzystywania wodnych środków obywatelskich. Korzystanie z tych uprawnień następuje na zasadach i w trybie określonych dla policjantów.

Art. 18c.

1. W przypadkach, o których mowa w art. 18 ust. 1 niniejszej ustawy lub w art. 22

ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych, Komendant Główny Policji lub komendant wojewódzki Policji może zarządzić zastosowanie przez Policję urządzeń uniemożliwiających telekomunikację na określonym obszarze, przez czas niezbędny do wyeliminowania zagrożenia lub jego skutków, z uwzględnieniem konieczności minimalizacji skutków braku możliwości korzystania z usług telekomunikacyjnych.

2. O zastosowaniu urządzeń, o których mowa w ust. 1, Komendant Główny Policji lub komendant wojewódzki Policji niezwłocznie informuje Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Art. 19.

1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez Policję w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców, a także uzyskania i utrwalenia dowodów, ściganych z oskarżenia publicznego, umyślnych przestępstw:

- 1) przeciwko życiu, określonych w art. 148–150 Kodeksu karnego,
- 2) określonych w art. 134, art. 135 § 1, art. 136 § 1, art. 156 § 1 i 3, art. 163 § 1 i 3, art. 164 § 1, art. 165 § 1 i 3, art. 166, art. 167, art. 173 § 1 i 3, art. 189, art. 189a, art. 211a, art. 223, art. 228 § 1 i 3–5, art. 229 § 1 i 3–5, art. 230 § 1, art. 230a § 1, art. 231 § 2, art. 232, art. 245, art. 246, art. 252 § 1–3, art. 258, art. 269, art. 280–282, art. 285 § 1, art. 286 § 1, art. 296 § 1–3, art. 296a § 1, 2 i 4, art. 299 § 1–6 oraz art. 310 § 1, 2 i 4 Kodeksu karnego,
- 2a) określonych w art. 46 ust. 1, 2 i 4, art. 47 oraz art. 48 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2016 r. poz. 176, 1170 i 1171),
- 3) przeciwko obrotowi gospodarczemu, określonych w art. 297–306 Kodeksu karnego, powodujących szkodę majątkową lub skierowanych przeciwko mieniu, jeżeli wysokość szkody lub wartość mienia przekracza pięćdziesięciokrotną wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,
- 3a) przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, gdy pokrzywdzonym jest małoletni albo gdy treści pornograficzne, o których mowa w art. 202 Kodeksu karnego, obejmują udział małoletniego,
- 4) skarbowych, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie należności publicznoprawnej przekraczają pięćdziesięciokrotną wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,
- 4a) skarbowych, o których mowa w art. 107 § 1 Kodeksu karnego skarbowego,
- 5) nielegalnego wytwarzania, posiadania lub obrotu bronią, amunicją, materiałami wybuchowymi, środkami odurzającymi lub substancjami psychotropowymi albo ich prekursorami oraz materiałami jądrowymi i promieniotwórczymi,
- 6) określonych w art. 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. poz. 554 i 1083, z 1998 r. poz. 715, z 2009 r. poz. 1149 i 1589 oraz z 2010 r. poz. 626),
- 7) określonych w art. 43–46 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. z 2015 r. poz. 793, 1893 i 1991),
- 8) ściganych na mocy umów międzynarodowych ratyfikowanych za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, określonych w polskiej ustawie karnej, gdy inne środ-

ki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, sąd okręgowy może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji albo Komendanta CBŚP, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, albo na pisemny wniosek komendanta wojewódzkiego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora okręgowego właściwego ze względu na siedzibę składającego wniosek organu Policji.

1a. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się wraz z materiałami uzasadniającymi potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej.

2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, wydaje sąd okręgowy właściwy miejscowo ze względu na siedzibę składającego wniosek organu Policji.

3. W przypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli mogłoby to spowodować utratę informacji lub zatarcie albo zniszczenie dowodów przestępstwa, Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP albo komendant wojewódzki Policji może zarządzić, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, o którym mowa w ust. 1, kontrolę operacyjną, zwracając się jednocześnie do właściwego miejscowo sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie. W razie nieudzielenia przez sąd zgody w terminie 5 dni od dnia zarządzenia kontroli operacyjnej, organ zarządzający wstrzymuje kontrolę operacyjną oraz dokonuje protokolarnego, komisyjnego zniszczenia materiałów zgromadzonych podczas jej stosowania.

4. (uchylony)

5. W przypadku potrzeby zarządzenia kontroli operacyjnej wobec osoby podejrzanej lub oskarżonego, we wniosku organu Policji, o którym mowa w ust. 1, o zarządzenie kontroli operacyjnej zamieszcza się informację o toczącym się wobec tej osoby postępowaniu.

6. Kontrola operacyjna prowadzona jest niejawnie i polega na:

1) uzyskiwaniu i utrwalaniu treści rozmów prowadzonych przy użyciu środków technicznych, w tym za pomocą sieci telekomunikacyjnych;

2) uzyskiwaniu i utrwalaniu obrazu lub dźwięku osób z pomieszczeń, środków transportu lub miejsc innych niż miejsca publiczne;

3) uzyskiwaniu i utrwalaniu treści korespondencji, w tym korespondencji prowadzonej za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

4) uzyskiwaniu i utrwalaniu danych zawartych w informatycznych nośnikach danych, telekomunikacyjnych urządzeniach końcowych, systemach informatycznych i teleinformatycznych; 5) uzyskiwaniu dostępu i kontroli zawartości przesyłek.

6a. Kontroli operacyjnej nie stanowią czynności, o których mowa w ust. 6 pkt 2, polegające na uzyskiwaniu i utrwalaniu obrazu w pomieszczeniach, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 4a.

6b. Realizacja czynności, o których mowa w ust. 6a, nie wymaga zgody sądu.

7. Wniosek organu Policji, o którym mowa w ust. 1, o zarządzenie przez sąd okręgowy kontroli operacyjnej powinien zawierać w szczególności:

1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został jej nadany;

2) opis przestępstwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej;

3) okoliczności uzasadniające potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej, w tym stwierdzonej bezskuteczności lub nieprzydatności innych środków;

4) dane osoby lub inne dane, pozwalające na jednoznaczne określenie podmiotu lub przedmiotu, wobec którego stosowana będzie kontrola operacyjna, ze wska-

zaniem miejsca lub sposobu jej stosowania;

5) cel, czas i rodzaj prowadzonej kontroli operacyjnej, o której mowa w ust. 6.

8. Kontrolę operacyjną zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Sąd okręgowy może, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP albo komendanta wojewódzkiego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, o którym mowa w ust. 1, na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, wydać postanowienie o jednorazowym przedłużeniu kontroli operacyjnej, jeżeli nie ustały przyczyny tej kontroli.

9. W uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawią się nowe okoliczności istotne dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, sąd okręgowy, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, również po upływie okresów, o których mowa w ust. 8, wydawać kolejne postanowienia o przedłużeniu kontroli operacyjnej na następujące po sobie okresy, których łączna długość nie może przekraczać 12 miesięcy.

9a. Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP albo komendant wojewódzki Policji może upoważnić swojego zastępcę do składania wniosków, o których mowa w ust. 1, 3, 8 i 9, lub do zarządzania kontroli operacyjnej w trybie ust. 3.

10. Do wniosków, o których mowa w ust. 3, 8 i 9, stosuje się odpowiednio ust. 1a i 7. Sąd przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 1, 3, 8 i 9, zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi wniosek, w szczególności zgromadzonymi podczas stosowania kontroli operacyjnej zarządzanej w tej sprawie.

11. Wnioski, o których mowa w ust. 1, 3–5, 8 i 9, sąd okręgowy rozpoznaje jednoosobowo, przy czym czynności sądu związane z rozpoznawaniem tych wniosków powinny być realizowane w warunkach przewidzianych dla przekazywania, przechowywania i udostępniania informacji niejawnych oraz z odpowiednim zastosowaniem przepisów wydanych na podstawie art. 181 § 2 Kodeksu postępowania karnego. W posiedzeniu sądu może wziąć udział wyłącznie prokurator i przedstawiciel organu Policji wnioskującego o zarządzanie kontroli operacyjnej.

12. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, operator pocztowy oraz usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną są obowiązani do zapewnienia na własny koszt warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających prowadzenie przez Policję kontroli operacyjnej.

12a. Usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną będący mikro- lub małym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.) zapewnia warunki techniczne i organizacyjne umożliwiające prowadzenie przez Policję kontroli operacyjnej stosownie do posiadanej infrastruktury.

13. Kontrola operacyjna powinna być zakończona niezwłocznie po ustaniu przyczyn jej zarządzenia, najpóźniej jednak z upływem okresu, na który została wprowadzona.

14. Organ Policji, o którym mowa w ust. 1, informuje właściwego prokuratora o wynikach kontroli operacyjnej po jej zakończeniu, a na jego żądanie również o przebiegu tej kontroli.

15. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Ko-

mentant Główny Policji, Komendant CBŚP albo komendant wojewódzki Policji przekazuje prokuratorowi, o którym mowa w ust. 1, wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

15a. (uchylony)

15b. (uchylony)

15c. (uchylony)

15d. (uchylony)

15e. (uchylony)

15f. W przypadku, gdy materiały, o których mowa w ust. 15:

1) zawierają informacje, o których mowa w art. 178 Kodeksu postępowania karnego, Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP albo komendant wojewódzki Policji zarządza ich niezwłoczne, komisyjne i protokolarne zniszczenie;

2) mogą zawierać informacje, o których mowa w art. 178a i art. 180 § 3 Kodeksu postępowania karnego, z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego, albo informacje stanowiące tajemnice związane z wykonywaniem zawodu lub funkcji, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego, Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP albo komendant wojewódzki Policji przekazuje prokuratorowi te materiały.

15g. W przypadku, o którym mowa w ust. 15f pkt 2, prokurator niezwłocznie po otrzymaniu materiałów kieruje je do sądu, który zarządził kontrolę operacyjną albo wyraził na nią zgodę w trybie określonym w ust. 3, wraz z wnioskiem o:

1) stwierdzenie, które z przekazanych materiałów zawierają informacje, o których mowa w ust. 15f pkt 2;

2) dopuszczenie do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów zawierających informacje stanowiące tajemnice związane z wykonywaniem zawodu lub funkcji, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego, nieobjęte zakazami, określonymi w art. 178a i art. 180 § 3 Kodeksu postępowania karnego z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego.

15h. Sąd, niezwłocznie po złożeniu wniosku przez prokuratora, wydaje postanowienie o dopuszczeniu do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów, o których mowa w ust. 15g pkt 2, gdy jest to niezbędne dla dobra wymiaru sprawiedliwości, a okoliczność nie może być ustalona na podstawie innego dowodu, a także zarządza niezwłoczne zniszczenie materiałów, których wykorzystanie w postępowaniu karnym jest niedopuszczalne.

15i. Na postanowienie sądu w przedmiocie dopuszczenia do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów, o których mowa w ust. 15g pkt 2, prokuratorowi przysługuje zażalenie. Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

15j. Organ Policji jest obowiązany do wykonania zarządzenia sądu o zniszczeniu materiałów, o którym mowa w ust. 15h, oraz niezwłocznego, komisyjnego i protokolarnego zniszczenia materiałów, których wykorzystanie w postępowaniu karnym jest niedopuszczalne. Organ Policji niezwłocznie informuje prokuratora, o którym mowa w ust. 15g, o zniszczeniu tych materiałów.

16. Osobie, wobec której kontrola operacyjna była stosowana, nie udostępnia się

materiałów zgromadzonych podczas trwania tej kontroli. Przepis nie narusza uprawnień wynikających z art. 321 Kodeksu postępowania karnego.

16a. Sąd okręgowy, Prokurator Generalny, prokurator okręgowy i organ Policji prowadzą rejestry postanowień, pisemnych zgód, wniosków i zarządzeń dotyczących kontroli operacyjnej.

16b. Komendant Główny Policji prowadzi rejestr centralny wniosków i zarządzeń dotyczących kontroli operacyjnej prowadzonej przez organy Policji w zakresie przewidzianym dla prowadzonych przez nie rejestrów.

16c. W komórkach organizacyjnych Policji wykonujących zarządzenia w sprawie kontroli operacyjnej można odrębnie rejestrować dane zawarte w dokumentacji z kontroli operacyjnej w zakresie przewidzianym dla prowadzonych przez organy Policji rejestrów, o których mowa w ust. 16a.

16d. Rejestry, o których mowa w ust. 16a–16c, prowadzi się w formie elektronicznej, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

17. Zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej materiały niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub dowodów mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego podlegają niezwłocznemu, protokolarnemu i komisijnemu zniszczeniu. Zniszczenie materiałów zarządza organ Policji, który wnioskuje o zarządzenie kontroli operacyjnej.

17a. O wydaniu i wykonaniu zarządzenia dotyczącego zniszczenia materiałów, o których mowa w ust. 17, organ Policji jest obowiązany do niezwłocznego poinformowania prokuratora, o którym mowa w ust. 1.

18. (uchylony)

19. (uchylony)

20. Na postanowienia sądu, o których mowa w:

1) ust. 1, 3, 8 i 9 – przysługuje zażalenie organowi Policji, który złożył wniosek o wydanie tego postanowienia;

2) ust. 3 i 15c – przysługuje zażalenie właściwemu prokuratorowi, o którym mowa w ust. 1. Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

21. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, ministrem właściwym do spraw łączności oraz ministrem właściwym do spraw informatyzacji, określi, w drodze rozporządzenia, sposób dokumentowania kontroli operacyjnej oraz przechowywania i przekazywania wniosków i zarządzeń, a także przechowywania, przekazywania oraz przetwarzania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas stosowania tej kontroli, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów oraz wzory stosowanych druków i rejestrów.

22. Minister właściwy do spraw wewnętrznych przedstawia corocznie Sejmowi i Senatowi informację o działalności określonej w ust. 1–21, w tym informacje i dane, o których mowa w art. 20 ust. 3. Informacja powinna być przedstawiona Sejmowi i Senatowi do dnia 30 czerwca roku następnego po roku nią objętym.

Art. 19a.

1. W sprawach o przestępstwa określone w art. 19 ust. 1 czynności operacyjno-rozpoznawcze zmierzające do sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz ustalenia sprawców i uzyskania dowodów prze-

stępstwa mogą polegać na dokonaniu w sposób niejawni nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi, albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej.

2. Czynności operacyjno-rozpoznawcze, o których mowa w ust. 1, mogą polegać także na złożeniu propozycji nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi, albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęcia lub wręczenia korzyści majątkowej.

3. Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP albo komendant wojewódzki Policji może zarządzić, na czas określony, czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora okręgowego właściwego ze względu na siedzibę organu Policji składającego wniosek, którego na bieżąco informuje o wynikach przeprowadzonych czynności. Prokurator może zarządzić zaniechanie czynności w każdym czasie.

3a. Przed wydaniem pisemnej zgody prokurator zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi przeprowadzenie czynności, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. Czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, zarządza się na czas nie dłuższy niż 3 miesiące. Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP albo komendant wojewódzki Policji może, po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora, o którym mowa w ust. 3, jednorazowo przedłużyć stosowanie czynności na czas nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, jeżeli nie ustały przyczyny ich zarządzenia. Przepis ust. 3a stosuje się odpowiednio.

5. W uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, pojawiają się nowe okoliczności istotne dla sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP albo komendant wojewódzki Policji może, po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora, o którym mowa w ust. 3, zarządzić kontynuowanie czynności przez czas oznaczony również po upływie okresów, o których mowa w ust. 4. Przepis ust. 3a stosuje się odpowiednio.

6. Czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być niejawnie rejestrowane za pomocą urządzeń służących do rejestracji obrazu lub dźwięku.

7. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP albo komendant wojewódzki Policji przekazuje prokuratorowi okręgowemu, o którym mowa w ust. 3, wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

8. Zgromadzone podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, materiały niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub dowodów mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego podlegają niezwłocznemu, protokolarnemu i komisijnemu zniszczeniu. Zniszczenie materiałów zarządza organ Policji, który wnioskuje o zarządzenie czynności.

8a. O wydaniu i wykonaniu zarządzenia dotyczącego zniszczenia materiałów, o których mowa w ust. 8, organ Policji jest obowiązany do niezwłocznego poin-

formowania prokuratora, o którym mowa w ust. 3.

9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, a także przekazywania, przetwarzania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas stosowania tych czynności, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów oraz wzory stosowanych druków i rejestrów.

Art. 19b.

1. W celu udokumentowania przestępstw, o których mowa w art. 19 ust. 1, albo ustalenia tożsamości osób uczestniczących w tych przestępstwach lub przejęcia przedmiotów przestępstwa Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP albo komendant wojewódzki Policji może zarządzić niejawne nadzorowanie wytwarzania, przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa, jeżeli nie stworzy to zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego.

2. O zarządzeniu, o którym mowa w ust. 1, zawiadamia się niezwłocznie prokuratora okręgowego, właściwego ze względu na siedzibę zarządzającego dokonanie czynności organu Policji. Prokurator może nakazać zaniechanie czynności w każdym czasie.

3. Organ Policji, o którym mowa w ust. 1, bieżąco informuje prokuratora okręgowego o wynikach przeprowadzonych czynności.

4. Stosownie do zarządzenia, o którym mowa w ust. 1, organy i instytucje publiczne oraz przedsiębiorcy są obowiązani dopuścić do dalszego przewozu przesyłki zawierające przedmioty przestępstwa w stanie nienaruszonym lub po ich usunięciu albo zastąpieniu w całości lub w części.

5. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP albo komendant wojewódzki Policji przekazuje prokuratorowi, o którym mowa w ust. 2, wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności, o których mowa w ust. 1, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów oraz wzory stosowanych druków i rejestrów.

Art. 20.

1. Policja, z zachowaniem ograniczeń wynikających z art. 19, może uzyskiwać informacje, w tym także niejawnie, gromadzić je, sprawdzać oraz przetwarzać.

2. (uchylony)

2a. Policja może pobierać, uzyskiwać, gromadzić, przetwarzać i wykorzystywać w celu realizacji zadań ustawowych informacje, w tym dane osobowe, o następujących osobach, także bez ich wiedzy i zgody:

1) osobach podejrzanych o popełnienie przestępstw ściganych z oskarżenia pu-

blicznego;

2) nieletnich dopuszczających się czynów zabronionych przez ustawę jako przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego;

3) osobach o nieustalonej tożsamości lub usiłujących ukryć swoją tożsamość;

4) osobach stwarzających zagrożenie, o których mowa w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób;

5) osobach poszukiwanych;

6) osobach zaginionych;

7) osobach, wobec których zastosowano środki ochrony i pomocy, przewidziane w ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz. U. z 2015 r. poz. 21).

2aa. Policja, w celu realizacji zadań ustawowych, może pobierać, uzyskiwać, gromadzić, przetwarzać, sprawdzać i wykorzystywać informacje, w tym dane osobowe, uzyskane lub przetwarzane przez organy innych państw oraz przez Międzynarodową Organizację Policji Kryminalnych – INTERPOL.

2ab. Policja może przekazywać informacje, w tym dane osobowe, służące zapobieganiu lub zwalczaniu przestępczości organom innych państw lub Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnych – INTERPOL, o których mowa w ust. 2aa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 1371, z 2013 r. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 1199), w prawie Unii Europejskiej i w postanowieniach umów międzynarodowych.

2ac. Policja może pobierać, uzyskiwać, gromadzić, przetwarzać i wykorzystywać w celu realizacji zadań ustawowych informacje, w tym dane osobowe, o osobach, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych, także bez wiedzy i zgody tych osób, a także udostępnia i przekazuje te informacje uprawnionym służbom, organom lub podmiotom na zasadach i w trybie określonym w tej ustawie.

2b. Informacje, o których mowa w ust. 1, 2a, 2aa–2ac, dotyczą osób o których mowa w ust. 2a i 2ac i mogą obejmować:

1) dane osobowe, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, z tym że dane dotyczące kodu genetycznego obejmują informacje wyłącznie o niekodującej części DNA;

2) odciski linii papilarnych;

3) zdjęcia, szkice i opisy wizerunku;

4) cechy i znaki szczególne, pseudonimy;

5) informacje o:

a) miejscu zamieszkania lub pobytu,

b) wykształceniu, zawodzie, miejscu i stanowisku pracy oraz sytuacji materialnej i stanie majątku,

c) dokumentach i przedmiotach, którymi sprawca się posługuje,

d) sposobie działania sprawcy, jego środowisku i kontaktach,

e) sposobie zachowania się sprawcy wobec osób pokrzywdzonych.

2c. Informacji, o których mowa w ust. 2a, nie pobiera się, w przypadku gdy nie mają one przydatności wykrywczej, dowodowej lub identyfikacyjnej w prowadzonym postępowaniu.

3. Jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom określonym w art. 19 ust. 1 lub ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, Policja może korzystać z informacji dotyczących umów ubezpieczenia, a w szczególności z przetwarzanych przez zakłady ubezpieczeń danych podmiotów, w tym osób, które zawarły umowę ubezpieczenia, a także przetwarzanych przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową.

4. Informacje i dane, o których mowa w ust. 3, oraz informacje związane z przekazywaniem tych informacji i danych podlegają ochronie przewidzianej w przepisach o ochronie informacji niejawnych i mogą być udostępniane jedynie policjantom prowadzącym czynności w danej sprawie i ich przełożonym, uprawnionym do sprawowania nadzoru nad prowadzonymi przez nich w tej sprawie czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi. Akta zawierające te informacje i dane udostępnia się ponadto wyłącznie sądom i prokuratorom, jeżeli następuje to w celu ścigania karnego.

5. Informacje i dane, o których mowa w ust. 3, udostępnia się na podstawie postanowienia wydanego na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP albo komendanta wojewódzkiego Policji przez sąd okręgowy właściwy miejscowo ze względu na siedzibę wnioskującego organu.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 5, powinien zawierać:

- 1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został ustalony;
- 2) opis przestępstwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej;
- 3) okoliczności uzasadniające potrzebę udostępnienia informacji i danych;
- 4) wskazanie podmiotu, którego informacje i dane dotyczą;
- 5) podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji i danych;
- 6) rodzaj i zakres informacji i danych.

7. Po rozpatrzeniu wniosku sąd, w drodze postanowienia, wyraża zgodę na udostępnienie informacji i danych wskazanego podmiotu, określając ich rodzaj i zakres, podmiot zobowiązany do ich udostępnienia oraz organ Policji uprawniony do zwrócenia się o przekazanie informacji i danych albo odmawia udzielenia zgody na udostępnienie informacji i danych. Przepis art. 19 ust. 11 stosuje się odpowiednio.

8. Na postanowienie sądu, o którym mowa w ust. 7, przysługuje zażalenie organowi Policji, wnioskującemu o wydanie postanowienia.

9. Uprawniony przez sąd organ Policji pisemnie informuje podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji i danych o rodzaju i zakresie informacji i danych, które mają być udostępnione, podmiocie, którego informacje i dane dotyczą, oraz o osobie policjanta upoważnionego do ich odbioru.

10. W terminie do 90 dni od dnia przekazania informacji i danych, o których mowa w ust. 3, Policja, z zastrzeżeniem ust. 11 i 12, informuje podmiot, o którym mowa w ust. 6 pkt 4, o postanowieniu sądu wyrażającym zgodę na udostępnienie informacji i danych.

11. Sąd, który wydał postanowienie o udostępnieniu informacji i danych, na wniosek Komendanta Głównego Policji albo Komendanta CBŚP, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może zawiesić, w drodze postanowienia, na czas oznaczony, z możliwością dalszego przedłużania, obowiązek, o którym mowa w ust. 10, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że poinformowanie podmiotu, o którym mowa w ust. 6 pkt 4, może zaszkodzić wynikom podję-

tych czynności operacyjno-rozpoznawczych. Przepis art. 19 ust. 11 stosuje się odpowiednio.

12. Jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 10 lub 11, zostało wszczęte postępowanie przygotowawcze, podmiot wskazany w ust. 6 pkt 4 jest powiadamiany o postanowieniu sądu o udostępnieniu informacji i danych przez prokuratora lub, na jego polecenie, przez Policję przed zamknięciem postępowania przygotowawczego albo niezwłocznie po jego umorzeniu.

13. Jeżeli informacje i dane, o których mowa w ust. 3, nie dostarczyły podstaw do wszczęcia postępowania przygotowawczego, organ wnioskujący o wydanie postanowienia pisemnie zawiadamia o tym podmiot, który informacje i dane przekazał.

14. Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone naruszeniem przepisów ust. 4 na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.

15. Policja w celu zapobieżenia lub wykrycia przestępstw oraz identyfikacji osób może uzyskiwać, gromadzić i przetwarzać informacje, w tym również dane osobowe ze zbiorów prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów przez organy władzy publicznej, a w szczególności z Krajowego Rejestru Karnego oraz rejestru PESEL, w tym również ze zbiorów, w których przetwarza się informacje, obejmujące dane osobowe, uzyskane w wyniku wykonywania przez te organy czynności operacyjno-rozpoznawczych. Administratorzy danych gromadzonych w tych rejestrach są obowiązani do nieodpłatnego ich udostępniania.

16. Organy władzy publicznej prowadzące rejestry, o których mowa w ust. 15, mogą, w drodze decyzji, wyrazić zgodę na udostępnianie za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych informacji zgromadzonych w rejestrach jednostkom organizacyjnym Policji, bez konieczności składania pisemnych wniosków, jeżeli jednostki te:

- 1) posiadają urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane uzyskał;
- 2) posiadają zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania;
- 3) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem wykonywania zadań albo prowadzonej działalności.

16a. Dane osobowe, o których mowa w ust. 2a, 2aa, 2ab i ust. 15, z wyjątkiem danych osobowych, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, Policja może przetwarzać:

- 1) w innym celu niż ten, w którym dane te zostały pobrane, uzyskane, przekazane, udostępnione lub zgromadzone – jeżeli jest to niezbędne do realizacji zadań ustawowych Policji;
- 2) w celach historycznych, statystycznych lub innych naukowych – jeżeli dane te zostały zmodyfikowane w sposób uniemożliwiający przyporządkowanie numeru identyfikacyjnego albo określonych cech fizycznych, fizjologicznych, umysłowych, ekonomicznych, kulturowych lub społecznych określonej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej albo przyporządkowanie takie wymagałoby niewspółmiernych kosztów, czasu lub działań.

17. Dane osobowe zebrane w celu wykrycia przestępstwa przechowuje się przez okres niezbędny do realizacji ustawowych zadań Policji. Organy Policji dokonują weryfikacji tych danych po zakończeniu sprawy, w ramach której dane te zostały

wprowadzone do zbioru, a ponadto nie rzadziej niż co 10 lat od dnia uzyskania lub pobrania informacji, usuwając zbędne dane.

17a. Dane osobowe uznane za zbędne można przekształcić w sposób uniemożliwiający przyporządkowanie poszczególnych informacji osobistych lub rzeczowych do określonej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej albo w taki sposób, iż przyporządkowanie takie wymagałoby niewspółmiernych kosztów, czasu lub działań.

17b. Dane osobowe, o których mowa w ust. 17, usuwa się, jeżeli organ Policji powziął wiarygodną informację, że:

- 1) czynu stanowiącego podstawę wprowadzenia informacji do zbioru nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia;
- 2) zdarzenie lub okoliczność, w związku z którymi wprowadzono informacje do zbioru, nie ma znamion czynu zabronionego;
- 3) osoba, której dane dotyczą, została uniewinniona prawomocnym wyrokiem sądu.

18. Dane osobowe ujawniające pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową, partyjną lub związkową oraz dane o stanie zdrowia, nałogach lub życiu seksualnym osób podejrzanych o popełnienie przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego, które nie zostały skazane za te przestępstwa, podlegają komisijnemu i protokolarnemu zniszczeniu niezwłocznie po uprawomocnieniu się stosownego orzeczenia.

19. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb gromadzenia, sposoby przetwarzania informacji, w tym danych osobowych, o których mowa w ust. 2a, 2aa–2ac, w zbiorach danych, rodzaje służb policyjnych uprawnionych do korzystania z tych zbiorów, wzory dokumentów obowiązujących przy przetwarzaniu danych oraz sposób oceny danych pod kątem ich przydatności w prowadzonych postępowaniach, uwzględniając potrzebę ochrony danych przed nieuprawnionym dostępem i przesłanki zaniechania zbierania określonych rodzajów informacji, a w przypadku informacji, o których mowa w ust. 2aa i 2ab, uwzględniając konieczność dostosowania się do wymogów określonych przez organy innych państw lub przez Międzynarodową Organizację Policji Kryminalnych – INTERPOL wskazane w ust. 2aa w związku z pobieraniem lub uzyskiwaniem tych informacji.

Art. 20a.

1. W związku z wykonywaniem zadań wymienionych w art. 1 ust. 2 Policja zapewnia ochronę form i metod realizacji zadań, informacji oraz własnych obiektów i danych identyfikujących policjantów.

2. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych policjanci mogą posługiwać się dokumentami, które uniemożliwiają ustalenie danych identyfikujących policjanta oraz środków, którymi posługuje się przy wykonywaniu zadań służbowych.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przepis ust. 2 może mieć zastosowanie do osób, o których mowa w art. 22 ust. 1.

3a. Nie popełnia przestępstwa:

1) kto poleca sporządzenie lub kieruje sporządzeniem dokumentów, o których mowa w ust. 2 i 3;

2) kto sporządza dokumenty, o których mowa w ust. 2 i 3;

3) kto udziela pomocy w sporządzeniu dokumentów, o których mowa w ust. 2 i 3;

4) olicjant lub osoba wymieniona w ust. 3, jeżeli dokumentami, o których mowa w ust. 2 i 3, posługują się przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych.

3b. Organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego obowiązane są do udzielania Policji, w granicach swojej właściwości, niezbędnej pomocy w zakresie wydawania i zabezpieczania dokumentów, o których mowa w ust. 2 i 3.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wydawania, posługiwania się, a także przechowywania dokumentów, o których mowa w ust. 2 i 3, uwzględniając rodzaje dokumentów i cel, w jakim są wydawane, organy i osoby uprawnione do wydawania, posługiwania się i przechowywania dokumentów, czas, na jaki wydawane są dokumenty, czynności zapewniające ochronę dokumentów oraz ich sposób przechowywania i ewidencji.

Art. 20b.

Udzielenie informacji o szczegółowych formach, zasadach i organizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych, a także o prowadzonych czynnościach oraz o stosowanych środkach i metodach ich realizacji może nastąpić wyłącznie w przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem tych czynności. W takim przypadku udzielenie informacji następuje w trybie określonym w art. 9 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra (Dz. U. poz. 491, z późn. zm.).

Art. 20c.

1. W celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw albo w celu ratowania życia lub zdrowia ludzkiego bądź wsparcia działań poszukiwawczych lub ratowniczych, Policja może uzyskiwać dane niestanowiące treści odpowiednio, przekazu telekomunikacyjnego, przesyłki pocztowej albo przekazu w ramach usługi świadczonej drogą elektroniczną, określone w:

1) art. 180c i art. 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1489 i 1579), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”,

2) art. 82 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1113 i 1250), zwane dalej „danymi pocztowymi”,

3) art. 18 ust. 1–5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2016 r. poz. 1030 i 1579), zwane dalej „danymi internetowymi” – oraz może je przetwarzać bez wiedzy i zgody osoby, której dotyczą.

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, operator pocztowy lub usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną udostępnia nieodpłatnie dane, o których mowa w ust. 1:

- 1) policjantowi wskazanemu w pisemnym wniosku Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP, komendanta wojewódzkiego Policji albo osoby przez nich upoważnionej;
 - 2) na ustne żądanie policjanta posiadającego pisemne upoważnienie osób, o których mowa w pkt 1;
 - 3) za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej policjantowi posiadającemu pisemne upoważnienie osób, o których mowa w pkt 1.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, udostępnianie danych, o których mowa w ust. 1, odbywa się bez udziału pracowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, operatora pocztowego lub usługodawcy świadczącego usługi drogą elektroniczną lub przy niezbędnym ich udziale, jeżeli możliwość taka jest przewidziana w porozumieniu zawartym pomiędzy Komendantem Głównym Policji a tym podmiotem.
4. Udostępnienie Policji danych, o których mowa w ust. 1, może nastąpić za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, jeżeli: 1) wykorzystywane sieci telekomunikacyjne zapewniają:
- a) możliwość ustalenia osoby uzyskującej dane, ich rodzaju oraz czasu, w którym zostały uzyskane,
 - b) zabezpieczenie techniczne i organizacyjne uniemożliwiające osobie nieuprawnionej dostęp do danych;
- 2) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem zadań wykonywanych przez jednostki organizacyjne Policji albo prowadzonych przez nie czynności.
5. Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP i komendant wojewódzki Policji prowadzą rejestry wystąpień o uzyskanie danych telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych zawierające informacje identyfikujące jednostkę organizacyjną Policji i funkcjonariusza Policji uzyskującego te dane, ich rodzaj, cel uzyskania oraz czas, w którym zostały uzyskane. Rejestry prowadzi się w formie elektronicznej, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.
6. Dane, o których mowa w ust. 1, które mają znaczenie dla postępowania karnego, Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP albo komendant wojewódzki Policji przekazują prokuratorowi właściwemu miejscowo lub rzeczowo. Prokurator podejmuje decyzję o zakresie i sposobie wykorzystania przekazanych danych.
7. Dane, o których mowa w ust. 1, które nie mają znaczenia dla postępowania karnego, podlegają niezwłocznemu, komisijnemu i protokolarnemu zniszczeniu.

Art. 20ca.

1. Kontrolę nad uzyskiwaniem przez Policję danych telekomunikacyjnych, pocztowych lub internetowych sprawuje sąd okręgowy właściwy dla siedziby organu Policji, któremu udostępniono te dane.
2. Organ Policji, o którym mowa w ust. 1, przekazuje, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, sądowi okręgowemu, o którym mowa w ust. 1, w okresach półrocznych, sprawozdanie obejmujące:
 - 1) liczbę przypadków pozyskania w okresie sprawozdawczym danych telekomunikacyjnych, pocztowych lub internetowych oraz rodzaj tych danych;
 - 2) kwalifikacje prawne czynów, w związku z zaistnieniem których wystąpiono o dane telekomunikacyjne, pocztowe lub internetowe, albo informacje o pozyskaniu danych w celu ratowania życia lub zdrowia ludzkiego bądź wsparcia

działań poszukiwawczych lub ratowniczych.

3. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, sąd okręgowy może zapoznać się z materiałami uzasadniającymi udostępnienie Policji danych telekomunikacyjnych, pocztowych lub internetowych.

4. Sąd okręgowy informuje organ Policji o wyniku kontroli w terminie 30 dni od jej zakończenia.

5. Kontroli, o której mowa w ust. 1, nie podlega uzyskiwanie danych na podstawie art. 20cb ust. 1.

Art. 20cb.

1. W celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw albo w celu ratowania życia lub zdrowia ludzkiego bądź wsparcia działań poszukiwawczych lub ratowniczych, Policja może uzyskiwać dane:

1) z wykazu, o którym mowa w art. 179 ust. 9 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne,

2) o których mowa w art. 161 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne,

3) w przypadku użytkownika, który nie jest osobą fizyczną numer zakończenia sieci oraz siedzibę lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej, firmę lub nazwę i formę organizacyjną tego użytkownika,

4) w przypadku stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – także nazwę miejscowości oraz ulicy, przy której znajduje się zakończenie sieci, udostępnione użytkownikowi – oraz może je przetwarzać bez wiedzy i zgody osoby, której dotyczy.

2. Do udostępniania i przetwarzania danych, o których mowa w ust. 1, art. 20c ust. 2–7 stosuje się.

Art. 20d.

(uchylony)

Art. 20da.

1. W celu poszukiwania osób zaginionych Policja może uzyskiwać dane telekomunikacyjne, pocztowe i internetowe oraz może je przetwarzać bez wiedzy i zgody osoby, której dotyczą; przepisy art. 20c ust. 2–7 stosuje się.

2. Materiały uzyskane w wyniku czynności określonych w ust. 1, które nie zawierają informacji mających znaczenie dla poszukiwania osób zaginionych, podlegają niezwłocznemu komisijnemu i protokolarnemu zniszczeniu.

Art. 20e.

1. System Wspomagania Dowodzenia Policji, zwany dalej „SWD Policji”, stanowi system teleinformatyczny wspierający wykonywanie zadań ustawowych przez jednostki organizacyjne Policji, jak również przyjmowanie zgłoszeń alarmowych z centrów powiadamiania ratunkowego, o których mowa w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. poz. 1635 oraz z 2014 r. poz. 1877 i 1915).

2. Komendant Główny Policji zapewnia utrzymanie, rozbudowę oraz modyfikację SWD Policji.

3. Utrzymanie, rozbudowa i modyfikacje SWD Policji są finansowane z budżetu

państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, parametry funkcjonalne SWD Policji, sposób jego funkcjonowania w sytuacjach awaryjnych oraz sposób utrzymania, mając na uwadze potrzebę zapewnienia optymalnego poziomu współpracy między systemem teleinformatycznym systemu powiadamiania ratunkowego i SWD Policji.

Art. 21.

1. Udzielanie informacji o osobie, uzyskanych w czasie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz w trybie, o którym mowa w art. 14 ust. 4, dozwolone jest wyłącznie na żądanie sądu lub prokuratora, a wykorzystanie tych informacji może nastąpić tylko w celu ścigania karnego.

2. Zakaz określony w ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli ustawa nakłada obowiązek lub umożliwia udzielenie takich informacji określonemu organowi albo obowiązek taki wynika z umów lub porozumień międzynarodowych, a także w przypadkach, gdy zatajenie takiej informacji prowadziłoby do zagrożenia życia lub zdrowia innych osób.

3. (uchylony)

4. (uchylony)

Art. 21a.

1. Komendant Główny Policji prowadzi zbiór danych zawierający informacje o wynikach analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA), zwany dalej „zbiorem danych DNA”, którego jest administratorem w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.

2. W zbiorze danych DNA gromadzi się i przetwarza:

1) informacje, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do:

- a) osób wymienionych w art. 74 i art. 192a Kodeksu postępowania karnego,
- b) osób o nieustalonej tożsamości oraz osób usiłujących ukryć swoją tożsamość,
- c) zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości,
- d) śladów nieznanymi sprawców przestępstw,
- e) osób stwarzających zagrożenie, o których mowa w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób,
- f) osób zaginionych,
- g) osób, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 3a lit. c,
- h) nieletnich dopuszczających się czynów zabronionych przez ustawę jako przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego;

2) dane dotyczące osób, o których mowa w pkt 1 lit. a oraz e–h, obejmujące:

- a) imiona, nazwiska lub pseudonimy,
- b) imiona i nazwiska rodowe rodziców tych osób,
- c) datę i miejsce urodzenia,
- d) oznaczenie i cechy identyfikacyjne dokumentu tożsamości,
- e) adres zamieszkania,
- f) numer ewidencyjny PESEL,
- g) obywatelstwo i płeć.

3. W ramach zbioru danych DNA gromadzi się próbki pobrane od osoby albo ze zwłok ludzkich, w celu przeprowadzenia analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA), w postaci wymazów ze śluzówki policzków, krwi, cebulek włosów lub wydzielin, a w odniesieniu do zwłok ludzkich materiał biologiczny w postaci próbek z tkanek, zwane dalej „próbkami biologicznymi”.

4. Komendant Główny Policji dokonuje weryfikacji danych zgromadzonych w zbiorze danych DNA, stosując odpowiednio przepis art. 20 ust. 17.

Art. 21b.

Informacje, o których mowa w art. 21a ust. 1, wprowadza się do zbioru danych DNA na podstawie zarządzenia:

1) organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze lub sądu – w przypadku analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA) przeprowadzonej w związku z postępowaniem karnym, postępowaniem w sprawach nieletnich lub postępowaniem określonym w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzającymi zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób;

2) właściwego miejscowo organu Policji – w przypadku osób o nieustalonej tożsamości, osób usiłujących ukryć swoją tożsamość, zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości, osób zaginionych oraz osób, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 3a lit. c.

Art. 21c.

Informacji zgromadzonych w zbiorze danych DNA udziela się bezpłatnie organom prowadzącym postępowanie karne, postępowanie w sprawach nieletnich lub prowadzącym czynności wykrywcze lub identyfikacyjne.

Art. 21d.

1. Próbkę biologiczną i informacje dotyczące wyników analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA) są przechowywane w zbiorze danych DNA przez okres do 20 lat i wykorzystywane w celu zwalczania przestępstw lub identyfikacji osób.

2. Próbkę biologiczną i informacje dotyczące wyników analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA) podejrzanych, oskarżonych lub skazanych w związku z popełnieniem zbrodni lub występków określonych w rozdziałach XVI–XX, XXV i XXXV Kodeksu karnego, osób określonych w art. 94 § 1 Kodeksu karnego, a także osób stwarzających zagrożenie, o których mowa w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób, mogą być przechowywane w zbiorze danych DNA przez okres do 35 lat.

3. Przechowywane w zbiorze danych DNA próbki biologiczne i informacje dotyczące wyników analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA) osób zaginionych, osób, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 3a lit. c, oraz zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości są wykorzystywane w celu identyfikacji osób zaginionych lub zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości.

4. Komendant Główny Policji dokonuje weryfikacji próbek biologicznych i informacji, o których mowa w ust. 3, nie rzadziej niż co 10 lat od ich wprowadzenia do zbioru pod kątem celowości ich dalszego przetwarzania lub wykorzystywania.

Art. 21e.

1. Usunięcia informacji, o których mowa w art. 21a ust. 1, ze zbioru danych DNA oraz zniszczenia próbek biologicznych dokonuje komisja powołana przez Komendanta Głównego Policji, sporządzając z tych czynności protokół, w stosunku do osób:

- 1) które zostały uniewinnione – niezwłocznie po uprawomocnieniu się orzeczenia;
- 2) wobec których umorzono postępowanie karne – po upływie okresu przedawnienia karalności przestępstwa;
- 3) wobec których postępowanie karne warunkowo umorzono – po upływie okresu przedawnienia karalności przestępstwa;
- 4) o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 3a lit. b, oraz zwłok ludzkich, których tożsamość została ustalona;
- 5) wymienionych w art. 192a Kodeksu postępowania karnego, jeżeli dalsze przetwarzanie informacji w zbiorze danych DNA i przechowywanie próbek biologicznych jest zbędne dla postępowania, w toku którego zostały pobrane;
- 6) zaginionych – niezwłocznie po ich odnalezieniu;
- 7) o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 3a lit. c – niezwłocznie po odnalezieniu osoby zaginionej lub po złożeniu przez te osoby wniosku o usunięcie informacji.

2. Usunięcia informacji, o których mowa w art. 21a ust. 2 pkt 1 lit. c, f i g, ze zbioru danych DNA, w trybie określonym w ust. 1, dokonuje się również w przypadku, gdy w wyniku weryfikacji, o której mowa w art. 21d ust. 4, stwierdzono niecelowość dalszego przetwarzania lub wykorzystywania tych informacji przez Policję.

Art. 21f.

1. SWD Policji uzyskuje nieodpłatnie, za pośrednictwem centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego, o którym mowa w art. 78 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 albo innego numeru alarmowego, oraz dane dotyczące abonenta, o których mowa w art. 78 ust. 2 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne.

2. SWD Policji uzyskuje nieodpłatnie dostęp do danych przestrzennych i związanych z nimi usług, udostępnianych za pośrednictwem systemu, o którym mowa w art. 40 ust. 3e ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r. poz. 520, z późn. zm.).

Art. 21g.

1. Policja może przetwarzać dane uzyskane w związku z obsługą zgłoszenia alarmowego, o której mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego, w tym dane osoby zgłaszającej i innych osób, których zgłoszenie dotyczy.

2. Komendant Główny Policji jest administratorem danych przetwarzanych w SWD Policji w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.

3. Komendant Główny Policji może upoważnić kierowników jednostek organizacyjnych Policji do udzielania i cofania, w jego imieniu, upoważnień do przetwa-

rzania danych osobowych w SWD Policji dla osób uczestniczących w przetwarzaniu tych danych.

4. Kierownik jednostki organizacyjnej Policji, o którym mowa w ust. 3, tworzy i aktualizuje ewidencję osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych w SWD Policji.

5. W odniesieniu do danych, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się obowiązku określonego w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.

Art. 21h.

1. Komendant Główny Policji prowadzi następujące zbiory danych daktyloskopijnych, których jest administratorem w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych:

1) Centralną Registraturę Daktyloskopijną, w której są gromadzone karty daktyloskopijne i chejroskopijne zawierające odciski linii papilarnych osób;

2) Automatyczny System Identyfikacji Daktyloskopijnej, w którym są gromadzone i przetwarzane informacje o odciskach linii papilarnych osób, niezidentyfikowanych śladach linii papilarnych z miejsc przestępstw oraz śladach linii papilarnych, które mogą pochodzić od osób zaginionych.

2. W zbiorach danych daktyloskopijnych są gromadzone i przetwarzane:

1) informacje dotyczące:

a) osób podejrzanych o popełnienie przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego,

b) nieletnich dopuszczających się czynów zabronionych przez ustawę jako przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego,

c) osób stwarzających zagrożenie, o których mowa w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób,

d) osób poszukiwanych,

e) niezidentyfikowanych śladów linii papilarnych z miejsc przestępstw,

f) śladów linii papilarnych, które mogą pochodzić od osób zaginionych;

2) informacje dotyczące osób zgromadzone w zbiorze, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, obejmujące:

a) imiona, nazwiska lub pseudonimy,

b) imiona i nazwiska rodowe rodziców tych osób,

c) datę i miejsce urodzenia,

d) oznaczenie i cechy identyfikacyjne dokumentu tożsamości,

e) adres zamieszkania,

f) numer ewidencyjny PESEL,

g) obywatelstwo i płeć,

h) oznaczenie i numer sprawy,

i) miejsce i powód daktyloskopowania;

3) informacje dotyczące osób zgromadzone w zbiorze, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, obejmujące:

a) obrazy odcisków linii papilarnych,

b) rok urodzenia,

c) płeć,

- d) rodzaj rejestracji,
 - e) datę rejestracji,
 - f) jednostkę rejestrującą;
- 4) informacje dotyczące niezidentyfikowanych śladów linii papilarnych z miejsc przestępstw obejmujące:
- a) obrazy śladów linii papilarnych,
 - b) datę i miejsce zabezpieczenia,
 - c) kategorię przestępstwa,
 - d) jednostkę rejestrującą,
 - e) oznaczenie i numer sprawy;
- 5) informacje dotyczące śladów linii papilarnych, które mogą pochodzić od osób zaginionych, obejmujące:
- a) obrazy śladów linii papilarnych,
 - b) datę i miejsce zabezpieczenia,
 - c) kategorię zdarzenia,
 - d) jednostkę rejestrującą,
 - e) oznaczenie i numer sprawy.
3. W zbiorach danych daktyloskopijnych przetwarza się informacje dotyczące osób o nieustalonej tożsamości lub usiłujących ukryć swoją tożsamość oraz zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości obejmujące:
- 1) obrazy odcisków linii papilarnych;
 - 2) płeć;
 - 3) oznaczenie i numer sprawy.

Art. 21i.

Informacje do zbiorów danych daktyloskopijnych wprowadza się na podstawie wniosku organu prowadzącego postępowanie lub poszukiwanie osoby zaginionej.

Art. 21j.

Informacji zgromadzonych w zbiorach danych daktyloskopijnych oraz informacji uzyskanych w wyniku ich przetwarzania udziela się bezpłatnie organom prowadzącym postępowanie karne, postępowanie w sprawach nieletnich lub prowadzącym czynności wykrywcze lub identyfikacyjne.

Art. 21k.

Informacje o osobach, o których mowa w art. 21h ust. 2 pkt 1 lit. a–d, są przechowywane w zbiorach danych daktyloskopijnych i wykorzystywane w celu zwalczania przestępstw lub identyfikacji osób.

Art. 21l.

- 1. Komendant Główny Policji dokonuje weryfikacji informacji o osobach, o których mowa w art. 21h ust. 2 pkt 1 lit. a–d, zgromadzonych w zbiorach danych daktyloskopijnych, stosując odpowiednio art. 20 ust. 17.
- 2. Informacje o osobach, o których mowa w art. 21h ust. 2 pkt 1 lit. a–d, są usuwane ze zbiorów danych daktyloskopijnych w stosunku do osób:
 - 1) które zostały uniewinnione – niezwłocznie po uprawomocnieniu się orzeczenia;

- 2) wobec których umorzono postępowanie karne – po upływie okresu przedawnienia karalności przestępstwa;
- 3) wobec których postępowanie karne warunkowo umorzono – po upływie okresu przedawnienia karalności przestępstwa;
- 4) które ukończyły 80. rok życia;
- 5) zmarłych.

Art. 21m.

1. Informacje o niezidentyfikowanych śladach linii papilarnych z miejsc przestępstw są przechowywane w zbiorze danych, o którym mowa w art. 21h ust. 1 pkt 2, nie dłużej niż do czasu przedawnienia karalności przestępstwa. Informacje te usuwa się po upływie okresu przedawnienia karalności przestępstwa lub na wniosek jednostki rejestrującej zgłoszony po analizie zgromadzonych w sprawie materiałów.

2. Informacje o śladach linii papilarnych, które mogą pochodzić od osób zaginionych, są przechowywane w zbiorze danych, o którym mowa w art. 21h ust. 1 pkt 2, do czasu odnalezienia lub ustalenia miejsca pobytu osoby zaginionej, nie dłużej niż 55 lat. Informacje te usuwa się niezwłocznie w przypadku odnalezienia lub ustalenia miejsca pobytu osoby zaginionej na wniosek jednostki prowadzącej poszukiwanie lub z upływem 55 lat.

Art. 21n.

Usunięcia informacji ze zbioru danych daktyloskopijnych, w tym zniszczenia kart daktyloskopijnych i chejroskopijnych, dokonuje komisja powołana przez Komendanta Głównego Policji, sporządzając z tych czynności protokół.

Art. 21o.

1. Komendant Główny Policji prowadzi policyjną mapę zagrożeń przestępstwami na tle seksualnym zawierającą aktualne informacje o miejscach szczególnego zagrożenia przestępstwami przeciwko wolności seksualnej, wymienionymi w rozdziale XXV Kodeksu karnego.

2. Mapa zagrożeń przestępstwami na tle seksualnym jest udostępniana do wiadomości publicznej przez publikację na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Komendy Głównej Policji.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia mapy zagrożeń przestępstwami na tle seksualnym i tryb jej aktualizacji, uwzględniając potrzebę bieżącej analizy występowania zagrożeń przestępstwami, o których mowa w ust. 1, oraz ocenę ryzyka w konkretnych miejscach występowania tych zagrożeń.

(Przepis dodany przez art. 25 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. poz. 862), która wejdzie w życie z dniem 1 października 2017 r.)

Art. 22.

1. Policja przy wykonywaniu swych zadań może korzystać z pomocy osób niebędących policjantami. Zabronione jest ujawnianie danych o osobie udzielającej pomocy Policji, w zakresie czynności operacyjno-rozpoznawczych.

1a. Ujawnienie danych o osobie, o której mowa w ust. 1, może nastąpić jedynie

w przypadkach i trybie określonych w art. 9 ustawy, o której mowa w art. 20b.

1b. Dane o osobie, o której mowa w ust. 1, mogą być ujawnione na żądanie prokuratora, także w razie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez tę osobę przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem czynności operacyjno-rozpoznawczych; ujawnienie tych danych następuje w trybie określonym w art. 9 ustawy, o której mowa w art. 20b.

2. Za udzielenie pomocy, o której mowa w ust. 1, osobom niebędącym policjantami może być przyznane wynagrodzenie.

2a. Koszty podejmowanych przez Policję czynności operacyjno-rozpoznawczych, w zakresie których ze względu na ochronę, o której mowa w art. 20a ust. 1–3, nie mogą być stosowane przepisy o finansach publicznych i rachunkowości, a także wynagrodzenia osób wymienionych w ust. 1, pokrywane są z tworzonego na ten cel funduszu operacyjnego.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze zarządzenia, zasady tworzenia i gospodarowania funduszem operacyjnym.

4. Jeżeli w czasie korzystania i w związku z korzystaniem przez Policję z pomocy osób, o których mowa w ust. 1, osoby te utraciły życie lub poniosły uszczerbek na zdrowiu albo szkodę w mieniu, odszkodowanie przysługuje na zasadach i w trybie określonych w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Rozdział 3a

Bandera i znaki rozpoznawcze

Art. 22a.

Jednostki pływające Policji podnoszą jako banderę flagę państwową z godłem Rzeczypospolitej Polskiej, określoną w odrębnych przepisach.

Art. 22b.

1. W czasie wykonywania zadań określonych w ustawie jednostki pływające Policji podnoszą, niezależnie od bandery, flagę Policji.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór flagi Policji, okoliczności i warunki jej podnoszenia oraz sposób oznakowania jednostek pływających i statków powietrznych, a także znaki rozpoznawcze używane na nich przez Policję w nocy, uwzględniając sposób umieszczenia bandery i flagi na jednostkach pływających, ze wskazaniem, które z nich podnoszą flagę Policji, oraz oznakowania statków powietrznych Policji, z ustaleniem, które z nich oznakowuje się symbolem Policji.

Rozdział 4

(uchylony)

Rozdział 5

Służba w Policji

(.....)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW Z DNIA 29 WRZEŚNIA 2015 R. W SPRAWIE POSTĘPOWANIA PRZY WYKONYWANIU NIEKTÓRYCH UPRAWNIEŃ POLICJANTÓW

(Dz. U. z 2015, poz. 1565)

Na podstawie art. 15 ust. 8 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2015 r. poz. 355, z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1 Przepisy ogólne

§ 1.

Rozporządzenie określa sposób postępowania oraz wzory dokumentów stosowanych przy wykonywaniu przez policjantów następujących uprawnień:

- 1) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
- 2) zatrzymywania osób:
 - a) pozbawionych wolności, które na podstawie zezwolenia właściwego organu opuściły areszt śledczy albo zakład karny i w wyznaczonym terminie nie powróciły do niego,
 - b) stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia;
- 3) pobierania od osób o nieustalonej tożsamości oraz osób usiłujących ukryć swoją tożsamość odcisków linii papilarnych lub wymazu ze śluzówki policzków w celu identyfikacji tych osób, jeżeli ustalenie tożsamości w inny sposób nie jest możliwe;
- 4) pobierania od osób, po uzyskaniu od nich zgody, odcisków linii papilarnych lub wymazu ze śluzówki policzków w celu identyfikacji osób zaginionych lub zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości;
- 5) pobierania odcisków linii papilarnych lub materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości;
- 6) dokonywania kontroli osobistej, a także przeglądania zawartości bagaży i sprawdzania ładunku w portach i na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego, w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary;
- 7) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych, a w przypadku czynności operacyjno-rozpoznawczych i administracyjno-porządkowych podejmowanych na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, zwanej dalej „ustawą” – także i dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom;
- 8) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji

rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej;

9) zwracania się o niezbędną pomoc do innych przedsiębiorców i organizacji społecznych, w zakresie obowiązujących przepisów prawa, jak również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa.

§ 2.

1. Policjant, który przystępuje do czynności służbowych związanych z wykonywaniem uprawnień określonych w § 1 pkt 1–4, 6, 8 i 9, podaje swój stopień, imię i nazwisko w sposób umożliwiający odnotowanie tych danych, a także podstawę prawną i przyczynę podjęcia czynności służbowej.

2. Policjant nieumundurowany przy wykonywaniu uprawnień, o których mowa w ust. 1, innych niż określone w art. 61 ustawy, okazuje ponadto legitymację służbową, a na żądanie osoby, wobec której podjęto wykonywanie tych uprawnień, okazuje ją w sposób umożliwiający odnotowanie danych w niej zawartych.

3. Policjant po zakończeniu wykonywania czynności służbowych, o których mowa w § 1 pkt 1–4 i 6, informuje ustnie osobę, wobec której podjęto te czynności, o prawie złożenia do właściwego miejscowo prokuratora zażalenia na sposób przeprowadzenia tych czynności.

§ 3.

Jeżeli przedmioty ujawnione w wyniku czynności służbowych, o których mowa w § 1, stwarzają niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, policjant, w granicach dostępnych środków, niezwłocznie podejmuje czynności ochronne, a w szczególności zabezpiecza miejsce zagrożone przed dostępem osób postronnych oraz powiadamia dyżurnego właściwej miejscowo jednostki organizacyjnej Policji o konieczności zarządzenia działań usuwających to niebezpieczeństwo.

Rozdział 2 **Legitymowanie osób**

§ 4.

Policjant ustala tożsamość osoby legitymowanej na podstawie:

- 1) dowodu osobistego;
- 2) dokumentu paszportowego;
- 3) zagranicznego dokumentu tożsamości;
- 4) innego dokumentu zawierającego fotografię i oznaczonego numerem lub serią;
- 5) informacji o osobie w postaci zdjęcia wraz z opisem wizerunku osoby lub odcisków linii papilarnych zgromadzonych w policyjnych zbiorach danych lub zbiorach danych, do których Policja ma dostęp na podstawie art. 20 ust. 15 i 16 ustawy;
- 6) oświadczenia innej osoby, której tożsamość została ustalona na podstawie dokumentów, o których mowa w pkt 1–4.

§ 5.

1. W przypadku legitymowania osoby znajdującej się w pojeździe policjant może, ze względów bezpieczeństwa, żądać opuszczenia pojazdu przez tę osobę oraz inne oso-

by znajdujące się w pojeździe.

2. W przypadku następującego bezpośrednio po sobie legitymowania z tej samej przyczyny kolejnych osób znajdujących się w pobliżu, policjant umundurowany jednokrotnie wykonuje czynności określone w § 2 ust. 1 i 3 łącznie wobec wszystkich tych osób.

§ 6.

Policjant może odstąpić od legitymowania osoby, która jest mu znana osobiście.

§ 7.

1. Policjant dokumentuje legitymowanie osoby w notatniku służbowym lub w notatce służbowej, określając datę, czas, miejsce i przyczynę legitymowania oraz następujące dane osoby legitymowanej:

- 1) imię (imiona) i nazwisko oraz adres zamieszkania lub pobytu;
- 2) numer PESEL, a w przypadku braku informacji o numerze PESEL – datę i miejsce urodzenia oraz imiona rodziców i nazwisko rodowe;
- 3) rodzaj i cechy identyfikacyjne dokumentu, na podstawie którego ustalono tożsamość osoby legitymowanej, lub rodzaj informacji, o której mowa w § 4 pkt 5, na podstawie której ustalono tożsamość osoby legitymowanej.

2. Dokumentowanie czynności, o której mowa w ust. 1, może być realizowane w postaci elektronicznej.

Rozdział 3

Zatrzymywanie osób

§ 8.

1. Policjant przy zatrzymywaniu osoby:

- 1) wykonuje czynności określone w § 2 ust. 1;
- 2) sprawdza, czy osoba zatrzymywana posiada przy sobie broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przepadkowi;
- 3) odbiera broń i przedmioty, o których mowa w pkt 2;
- 4) legitymuje osobę zatrzymywaną;
- 5) informuje osobę zatrzymaną o zatrzymaniu oraz uprzedza o obowiązku podporządkowania się wydawanym poleceniom, a także o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się wydanym poleceniom;
- 6) doprowadza osobę zatrzymaną do jednostki organizacyjnej Policji.

2. W przypadku zatrzymywania osoby, co do której z posiadanych informacji lub okoliczności faktycznych wynika, że może posiadać broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przepadkowi, policjant, przystępując do zatrzymania, poprzedza je okrzykiem „Policja!”, a następnie:

- 1) sprawdza, czy osoba zatrzymywana posiada przy sobie broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające

- przypadkowi;
- 2) odbiera broń i przedmioty, o których mowa w pkt 1;
 - 3) wykonuje czynności określone w § 2 ust. 1;
 - 4) informuje osobę zatrzymywaną o zatrzymaniu oraz uprzedza o obowiązku podporządkowania się wydawanym poleceniom, a także o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się wydanym poleceniom;
 - 5) doprowadza osobę zatrzymaną do jednostki organizacyjnej Policji.

§ 9.

1. Policjant po doprowadzeniu osoby zatrzymanej do jednostki organizacyjnej Policji:

- 1) informuje osobę zatrzymaną o przysługujących jej prawach i wręcza jej odpowiednie pouczenie o uprawnieniach osoby zatrzymanej na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 2a albo art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy;
- 2) wysłuchuje osobę zatrzymaną na okoliczność zatrzymania;
- 3) sporządza protokół zatrzymania osoby;
- 4) doręcza osobie zatrzymanej kopię protokołu zatrzymania za potwierdzeniem odbioru;
- 5) podejmuje czynności mające na celu realizację praw, o których mowa w pkt 1, jeżeli osoba zatrzymana tego zażądała;
- 6) zawiadamia o zatrzymaniu miejscowo właściwego prokuratora;
- 7) zawiadamia o zatrzymaniu dowódcę jednostki wojskowej, w razie powzięcia wiadomości, że osoba zatrzymana jest żołnierzem.

2. Czynności wymienionej w ust. 1 pkt 6 nie wykonuje się w odniesieniu do osób zatrzymanych pozbawionych wolności, które na podstawie zezwolenia właściwego organu opuściły areszt śledczy albo zakład karny i w wyznaczonym terminie nie powróciły do niego.

3. Jeżeli zachowanie osoby zatrzymanej wskazuje na to, że jest ona pod wpływem alkoholu lub innego podobnie działającego środka albo z innych powodów ma zakłóconą świadomość, czynności określone w ust. 1 pkt 1 i 4 wykonuje się po ustaniu przyczyn zakłócających świadomość osoby zatrzymanej.

4. Wzór protokołu zatrzymania osoby jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

5. Wzór pouczenia o uprawnieniach zatrzymanego na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 2a ustawy jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

6. Wzór pouczenia o uprawnieniach osoby zatrzymanej na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy jest określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 10.

Zażalenie na zatrzymanie wniesione przez osobę zatrzymaną niezwłocznie przekazuje się właściwemu ze względu na miejsce zatrzymania sądowi rejonowemu. Do zażalenia dołącza się kopię protokołu zatrzymania oraz materiały uzasadniające zatrzymanie.

Rozdział 4

Pobieranie od osób wymazu ze śluzówki policzków lub odcisków linii papilarnych oraz pobieranie odcisków linii papilarnych lub materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości

§ 11.

1. Wymaz ze śluzówki policzków od osób lub materiał biologiczny ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości pobiera się przy użyciu przeznaczonych specjalnie do tych celów pakietów kryminalistycznych, oznakowanych indywidualnym kodem kreskowym.
2. Z pobrania od osoby o nieustalonej tożsamości oraz osoby usiłującej ukryć swoją tożsamość wymazu ze śluzówki policzków policjant sporządza protokół według wzoru, który jest określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia.
3. Z pobrania od osoby wymazu ze śluzówki policzków, w celu identyfikacji osoby zaginionej lub zwłok o nieustalonej tożsamości policjant sporządza protokół według wzoru, który jest określony w załączniku nr 5 do rozporządzenia.
4. Z pobrania materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości policjant sporządza protokół według wzoru, który jest określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia.
5. Materiał biologiczny pobrany ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości umieszcza się w pojemniku oznaczonym tym samym kodem kreskowym, jakim został oznaczony pakiet kryminalistyczny użyty do pobrania.
6. Protokoły, o których mowa w ust. 2–4, oznacza się tym samym kodem kreskowym, jakim został oznaczony pakiet kryminalistyczny użyty do pobrania.

§ 12.

1. Wymaz ze śluzówki policzków od osób oraz materiał biologiczny ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości pobiera policjant przeszkolony w tym zakresie.
2. W przypadku gdy policjant nie może osobiście pobrać wymazu ze śluzówki policzków lub materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości, składa pisemny lub ustny wniosek do uprawnionego pracownika służby zdrowia albo instytucji naukowej lub specjalistycznej powołanej do przeprowadzania badań genetycznych.
3. W przypadkach uzasadnionych koniecznością natychmiastowego działania policjant może pobrać ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości próbkę z tkanek w postaci włosów z cebulkami oraz częścią dokerzeniową o długości co najmniej 1 cm, jeżeli został przeszkolony w tym zakresie.

§ 13.

1. Policjant pobiera samodzielnie lub przy pomocy specjalisty techniki kryminalistycznej odciski linii papilarnych palców i dłoni od osoby o nieustalonej tożsamości za pomocą urządzenia do elektronicznego daktyloskopowania lub na kartę daktyloskopijną i chejroskopijną w przypadku negatywnego rezultatu sprawdzenia osoby o nieustalonej tożsamości przy pomocy urządzenia do szybkiej identyfikacji daktyloskopijnej, a następnie przeprowadza na tej podstawie wywiad daktyloskopijny.

2. Policjant pobiera samodzielnie lub przy pomocy specjalisty techniki kryminalistycznej odciski linii papilarnych palców i dłoni ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości na kartę daktyloskopijną i kartę chejroskopijną, o których mowa w ust. 3, lub z wykorzystaniem innych technik daktyloskopowania zwłok, a następnie przeprowadza na tej podstawie wywiad daktyloskopijny.
3. Wzory karty daktyloskopijnej i karty chejroskopijnej są określone odpowiednio w załącznikach nr 7 i 8 do rozporządzenia.

Rozdział 5

Kontrola osobista, przeglądanie zawartości bagaży i sprawdzanie ładunków w portach i na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego

§ 14.

1. Policjant przy przeprowadzaniu kontroli osobistej:
 - 1) wykonuje czynności określone w § 2 ust. 1 lub 2;
 - 2) sprawdza zawartość odzieży osoby kontrolowanej i przedmioty, które znajdują się na jej ciele, nie odsłaniając przykrytej odzieżą powierzchni ciała;
 - 3) sprawdza zawartość podręcznego bagażu oraz innych przedmiotów, które posiada przy sobie osoba kontrolowana;
 - 4) odbiera osobie kontrolowanej posiadaną broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przypadkowi;
 - 5) legitymuje osobę kontrolowaną.
2. Kontrolę osobistą przeprowadza policjant:
 - 1) tej samej płci, co osoba kontrolowana;
 - 2) w miejscu niedostępnym w czasie wykonywania kontroli dla osób postronnych.
3. Jeżeli kontrola osobista musi być przeprowadzona niezwłocznie, w szczególności ze względu na okoliczności mogące stanowić zagrożenie dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, może jej dokonać policjant płci odmiennej, także bez zachowania warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.
4. Podczas kontroli osobistej może być obecna osoba przybrana przez prowadzącego czynność. Ponadto może być obecna osoba wskazana przez tego, u kogo dokonuje się kontroli osobistej, jeżeli nie uniemożliwi to kontroli osobistej albo nie utrudni jej w istotny sposób.

§ 15.

1. Policjant przegląda zawartość bagaży lub sprawdza ładunek znajdujący się w portach, na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, wodnego i powietrznego w obecności posiadacza bagaży lub ładunku albo przedstawiciela przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego.
2. Policjant przegląda zawartość bagażu lub sprawdza ładunek przyjęty do przewozu wyłącznie w obecności przedstawiciela przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego.
3. W przypadku braku możliwości zapewnienia natychmiastowej obecności osób, o których mowa w ust. 1 i 2, policjant może przejrzeć zawartość bagaży lub sprawdzić ładunek bez ich obecności, jeżeli z posiadanych informacji wynika, że

zwłoka może spowodować zagrożenie dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, albo gdy istnieje uzasadniona obawa zniszczenia bądź utracenia rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie albo podlegających zajęciu w postępowaniu karnym.

§ 16.

1. Policjant dokumentuje czynności służbowe, o których mowa w § 14 i § 15, w notatniku służbowym lub w notatce służbowej, określając datę, czas, miejsce i przyczynę ich przeprowadzenia oraz dane dotyczące osób objętych czynnościami i w nich uczestniczących, a także rodzaj i wynik czynności.

2. Na żądanie osoby poddanej kontroli osobistej albo przedstawiciela właściciela, przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego policjant sporządza protokół z przeprowadzonych czynności, którego wzór jest określony w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

3. Dokumentowanie czynności, o których mowa w ust. 1, może być realizowane w postaci elektronicznej.

Rozdział 6

Obserwowanie i rejestrowanie obrazu i dźwięku zdarzeń w miejscach publicznych

§ 17.

Policjant podczas czynności służbowych wykonuje uprawnienie do obserwowania i rejestrowania obrazu lub dźwięku zdarzeń w sposób:

- 1) bezpośredni – w przypadku obecności policjantów w miejscu prowadzenia obserwacji i rejestracji obrazu lub dźwięku zdarzeń;
- 2) zdalny – przy użyciu urządzeń teleinformatycznych przekazujących obraz lub dźwięk zdarzeń na odległość;
- 3) jawny lub przy użyciu metod uniemożliwiających osobom nieupoważnionym ustalenie faktu prowadzenia obserwacji i rejestracji.

§ 18.

1. Policjant dokumentuje czynności służbowe, o których mowa w § 17, stosownie do okoliczności i wyników obserwacji oraz dyspozycji uprawnionego podmiotu decydującego o podjęciu obserwacji, w notatniku służbowym, notatce służbowej, notatce urzędowej, komunikacie, meldunku, określając miejsce i czas ich rozpoczęcia i zakończenia oraz rodzaj użytych środków technicznych.

2. Dokumentowanie czynności, o której mowa w ust. 1, może być realizowane w postaci elektronicznej.

Rozdział 7

Żądanie niezbędnej pomocy oraz zwracanie się o niezbędną lub doraźną pomoc

§ 19.

1. Policjant żąda od instytucji państwowych, organów administracji publicznej oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej udzielenia niezbędnej pomocy przez osoby pełniące funkcje tych organów albo kierowników tych instytucji lub przedsiębiorców albo inne osoby upoważ-

nione do podejmowania decyzji koniecznych do udzielenia żądanej pomocy lub w danym czasie dysponujące możliwościami jej udzielenia.

2. Żądanie udzielenia niezbędnej pomocy doręcza lub przekazuje drogą elektroniczną właściwy organ Policji lub policjant działający z upoważnienia tego organu.

3. Żądanie udzielenia niezbędnej pomocy zawiera powołanie podstawy prawnej żądania, określenie rodzaju i zakresu niezbędnej pomocy, wskazanie policjanta korzystającego z pomocy oraz pouczenie o odpowiedzialności karnej funkcjonariusza publicznego w razie niedopełnienia obowiązku udzielenia pomocy.

§ 20.

1. Żądanie, o którym mowa w § 19, może być zgłoszone ustnie przez każdego policjanta, który potrzebuje niezbędnej pomocy:

1) w sytuacjach niecierpiących zwłoki, w szczególności w przypadku wykonywania przez policjanta czynności służbowych w celu ratowania życia, zdrowia lub wolności człowieka albo ochrony mienia oraz w trakcie pościgu za sprawcą czynu zabronionego pod groźbą kary;

2) przy wykonywaniu czynności służbowej na pisemne polecenie sądu, prokuratora lub organu administracji publicznej.

2. Policjant, zgłaszając ustnie żądanie udzielenia niezbędnej pomocy, informuje osobę, do której zgłasza żądanie, o działaniu w sytuacji niecierpiącej zwłoki albo na polecenie sądu, prokuratora lub organu administracji publicznej oraz przekazuje tej osobie informacje określone w § 19 ust. 3.

3. Żądanie udzielenia niezbędnej pomocy zgłoszone ustnie potwierdza się niezwłocznie w sposób określony w § 19 ust. 2.

§ 21.

1. Policjant zwraca się do innych przedsiębiorców lub do organizacji społecznych o udzielenie niezbędnej pomocy przez osoby pełniące funkcje kierowników lub członków zarządu w tych przedsiębiorstwach lub organizacjach albo przez inne osoby upoważnione do podejmowania decyzji koniecznych do udzielenia pomocy lub w danym czasie dysponujących możliwościami jej udzielenia.

2. W zakresie formy zwracania się o pomoc, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy § 19 ust. 2 i § 20.

§ 22.

Policjant, który w nagłym wypadku zwraca się ustnie do osoby o udzielenie niezbędnej pomocy, powiadamia tę osobę o nagłym wypadku oraz przekazuje jej informacje, o których mowa w § 19 ust. 3.

§ 23.

W przypadku wykonywania niejawnych czynności służbowych policjant uprzedza każdą osobę udzielającą niezbędnej pomocy w ramach tych czynności o obowiązku zachowania w tajemnicy faktu udzielenia pomocy i szczegółów z tym związanych oraz o odpowiedzialności karnej w razie nieuprawnionego ujawnienia informacji niejawnych.

§ 24.

Po zakończeniu czynności służbowych policjant składa bezpośredniemu przełożo-

nemu raport zawierający informację o wystąpieniu z żądaniem udzielenia niezbędnej pomocy lub o zwróceniu się o udzielenie niezbędnej pomocy.

§ 25.

1. Policjant sporządza pisemne pokwitowanie na rzeczy lub dokumenty użyzione w ramach pomocy.

2. Pokwitowanie zawiera:

1) stopień, imię i nazwisko policjanta, jego numer identyfikacyjny oraz określenie jednostki organizacyjnej Policji, w której pełni on służbę;

2) miejsce, datę i godzinę przejęcia użyzionej rzeczy lub użyzonego dokumentu;

3) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres właściciela, posiadacza użyzionej rzeczy lub użyzonego dokumentu;

4) opis użyzionej rzeczy lub użyzonego dokumentu z uwzględnieniem ewentualnych uszkodzeń, a w odniesieniu do pojazdu – z podaniem marki, typu, modelu, numeru rejestracyjnego, ilości paliwa w zbiorniku oraz przebiegu według wskaźników liczników zainstalowanych w pojeździe; 5) pouczenie o prawie do odszkodowania z tytułu uszkodzenia lub zniszczenia użyzionej rzeczy lub użyzonego dokumentu;

6) określenie miejsca i, w miarę możliwości, terminu zwrotu użyzionej rzeczy lub użyzonego dokumentu;

7) podpisy policjanta dokonującego czynności oraz właściciela, posiadacza użyzionej rzeczy lub użyzonego dokumentu albo innej osoby upoważnionej do dysponowania tą rzeczą lub tym dokumentem.

3. Pokwitowanie sporządza się w dwóch egzemplarzach: przeznaczonym dla właściciela, posiadacza użyzionej rzeczy lub użyzonego dokumentu oraz przeznaczonym do akt sprawy, w ramach której nastąpiło udzielenie pomocy.

4. W przypadkach uzasadnionych koniecznością niezwłocznego działania, w szczególności w celu ratowania życia, zdrowia ludzkiego lub mienia albo prowadzenia pościgu za sprawcą czynu zabronionego pod groźbą kary, policjant może odstąpić od wydania pisemnego pokwitowania i ustnie poinformować właściciela, posiadacza użyzionej rzeczy lub użyzonego dokumentu o danych określonych w ust. 2 pkt 1, 5 i 6.

5. Jeżeli w pokwitowaniu nie określono terminu zwrotu rzeczy lub dokumentu oraz w sytuacji, o której mowa w ust. 4, policjant zwraca użyzoną rzecz lub użyzony dokument niezwłocznie po wykonaniu czynności służbowych albo po ustaniu potrzeby dalszego korzystania z tej rzeczy lub tego dokumentu.

§ 26.

1. Zwrot użyzionej rzeczy lub użyzonego dokumentu odbywa się protokolarnie w terminie i miejscu uzgodnionych z właścicielem, posiadaczem tej rzeczy lub tego dokumentu.

2. Protokół zwrotu użyzionej rzeczy lub użyzonego dokumentu zawiera:

1) stopień, imię i nazwisko policjanta dokonującego zwrotu, jego numer identyfikacyjny oraz określenie jednostki organizacyjnej Policji, w której pełni służbę;

2) miejsce, datę i godzinę zwrotu użyzionej rzeczy lub użyzonego dokumentu;

3) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres właściciela, posiadacza albo osoby upoważnionej do odbioru użyzionej rzeczy lub użyzonego dokumentu;

- 4) opis stanu użyzyczonej rzeczy lub użyzonego dokumentu przed i po ich użyciu przez policjanta, ze wskazaniem ewentualnych uszkodzeń powstałych w trakcie ich użycia, a w odniesieniu do pojazdu – z podaniem marki, typu, modelu, numeru rejestracyjnego, szacunkowej ilości paliwa oraz przebiegu według wskazań liczników zainstalowanych w pojeździe;
- 5) oświadczenie osoby, o której mowa w pkt 3, o stanie zwracanej użyzyczonej rzeczy lub użyzonego dokumentu;
- 6) podpisy policjanta dokonującego zwrotu użyzyczonej rzeczy lub użyzonego dokumentu oraz osoby, o której mowa w pkt 3.

Rozdział 8

Przepisy przejściowy i końcowy

§ 27.

Dotychczasowe wzory protokołów: pobrania od osoby wymazu ze śluzówki policzków, pobrania materiału biologicznego ze zwłok ludzkich oraz karty daktyloskopijnej mogą być stosowane do dnia 31 grudnia 2016 r.

§ 28.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia 29 września 2015 r. (poz. 1565)
Plik: Załączniki do rozporządzenia - wzory

ZAŁĄCZNIK NR 1

Protokół zatrzymania osoby

WZÓR

ZAPOZNAŁEM (-ŁAM) SIĘ

.....
(pieczęć i podpis przełożonego)

.....
(znak sprawy)

.....
(nazwa jednostki organizacyjnej Policji prowadzącej sprawę)

PROTOKÓŁ ZATRZYMANIA OSOBY

.....
(imię i nazwisko osoby zatrzymanej)

na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 2a lub 3* ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

Czas zatrzymania osoby:.....
(godzina, minuta, dzień, miesiąc, rok)

Miejsce zatrzymania:.....
(miejsce czynności – adres lub inne określenie miejsca zatrzymania albo nazwa jednostki organizacyjnej Policji)

Zatrzymania dokonał (-ła):..... Z

(stopień, imię i nazwisko policjanta)

(nazwa jednostki organizacyjnej Policji)

Miejsce i czas sporządzenia protokołu:.....
(miejscowość, godzina, minuta, dzień, miesiąc, rok)

Osoby uczestniczące w czynności:

(charakter obecności, np. osoba przybrana, tłumacz, protokolant)

Osoba zatrzymany (-na)

(imię i nazwisko)

(nazwisko rodowe)

syn/córka*

(nazwisko rodowe matki)

Zamieszkały (-ła) w

(adres)

Tożsamość osoby zatrzymanej ustalono na podstawie

(nazwa, seria, data wydania, numer dokumentu tożsamości, numer PESEL, o ile został nadany, oraz nazwa organu wydającego lub informacja o osobie w postaci zdjęcia wraz z opisem wizerunku osoby lub odcisków linii papilarnych zgromadzonych w policyjnych zbiorach danych lub zbiorach danych, do których Policja ma dostęp)

....., numer PESEL.....

(ewentualnie odnotowanie braku dokumentu tożsamości; oświadczenie lub oświadczenia innych osób)

Rysopis

(cechy rysopisowe i znaki szczególne, np. przybliżony wiek, płeć, kolor oczu, włosów, wzrost, blizny, tatuaże i inne)

Przyczyna (-ny) zatrzymania osoby.....

(szczegółowo opisać przyczynę (-ny) zatrzymania, w szczególności wskazać, na czym polegało

stworzenie w sposób oczywisty bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia)

Oświadczenie osoby zatrzymanej na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 2a lub 3* ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji:

Zostałem (-łam) poinformowany (-na) o przyczynach zatrzymania i o przysługujących mi prawach.

Otrzymałem(-łam) pouczenie o uprawnieniach osoby zatrzymanej.

.....
(podpis osoby zatrzymanej)

Po pouczeniu osoba zatrzymana oświadczyła, co następuje:

Oświadczenie osoby w związku z zatrzymaniem:

Oświadczenia osoby zatrzymanej o stanie zdrowia, z uwzględnieniem opisu i przyczyn ewentualnych obrażeń:

Osoba zatrzymana była/nie była* badana przez lekarza
Powód badania/odstąpienia od badania*:
Omówienia skreśleń i poprawek:
.....

Zgłoszone przez osoby uczestniczące w czynności zarzuty co do treści protokołu oraz oświadczenie policjanta prowadzącego czynność
Do protokołu załączono:
(liczba i rodzaj załączników)

Czynność zakończono:
(godzina, minuta, dzień, miesiąc, rok)

Protokół osobiście odczytałem (-łam)/odczytano mi*

.....
(podpis policjanta) (podpis osoby uczestniczącej w czynności) (podpis osoby zatrzymanej)

Kopię niniejszego protokołu otrzymałem (-łam)
(podpis osoby zatrzymanej)

O zatrzymaniu zawiadomiono Prokuratora W
w dniu o godzinie telefonicznie/drogą teleinformatyczną*.
(dzień, miesiąc, rok) (godzina, minuta)

Zatrzymanego (-ną)
zwolniono/przekazano do dyspozycji Sądu* W
w dniu o godzinie
(dzień, miesiąc, rok) (godzina, minuta) (pozycja książki zatrzymań)

.....
(podpis osoby przybranej, tłumacza, protokolanta) (podpis policjanta)

*Niepotrzebne skreślić.

ZAŁĄCZNIK NR 2

Pouczenie o uprawnieniach osoby zatrzymanej

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 2a

ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

WZÓR

POUCZENIE O UPRAWNIENIACH OSOBY ZATRZYMANEJ
na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

Osobie zatrzymanej na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 2a ustawy przysługują:

- 1) prawo do informacji o przyczynie zatrzymania i do bycia wysłuchanym (art. 244 § 2)¹⁾;
- 2) prawo do złożenia lub odmowy złożenia oświadczenia w swojej sprawie (art. 244 § 3);
- 3) prawo do korzystania z bezpłatnej pomocy tłumacza (art. 72 § 1) - jeżeli osoba zatrzymana nie zna wystarczająco języka polskiego;
- 4) prawo do otrzymania odpisu protokołu zatrzymania (art. 244 § 3);
- 5) prawo do zawiadomienia o zatrzymaniu osoby najbliższej, jak również pracodawcy, szkoły, uczelni, dowódcy oraz osoby zarządzającej przedsiębiorstwem zatrzymanego albo przedsiębiorstwem, za które jest on odpowiedzialny (art. 245 § 3, art. 261 § 1 i 3);
- 6) prawo do kontaktu z urzędem konsularnym lub z przedstawicielstwem dyplomatycznym państwa, którego jest obywatelem - jeżeli osoba zatrzymana nie jest obywatelem polskim; jeżeli nie posiada żadnego obywatelstwa - prawo do kontaktu z przedstawicielem państwa, w którym zatrzymany mieszka na stałe (art. 612 § 2); jeżeli przewiduje to umowa konsularna między Rzeczpospolitą Polską a państwem, którego zatrzymany jest obywatelem, właściwy urząd konsularny lub przedstawicielstwo dyplomatyczne zostaną poinformowane o zatrzymaniu również bez jego prośby²⁾;
- 7) prawo do wniesienia do sądu zażalenia na zatrzymanie, w terminie 7 dni od dnia zatrzymania; w zażaleniu można się domagać zbadania zasadności, legalności oraz prawidłowości zatrzymania (art. 246 § 1);
- 8) prawo do złożenia do miejscowo właściwego prokuratora zażalenia na sposób przeprowadzenia zatrzymania, w terminie 7 dni od zatrzymania (art. 15 ust. 7 ustawy o Policji);
- 9) dostęp do niezbędnej pomocy medycznej.

Potwierdzam otrzymanie pouczenia:

.....
(data, podpis)

¹⁾ Jeżeli nie wskazano innej podstawy prawnej, przepisy w nawiasach oznaczają odpowiednie artykuły ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.).

²⁾ Dotyczy obywateli Afganistanu, Algierii, Australii, Austrii, Belgii, Białorusi, Bośni i Hercegowiny, Bułgarii, Chińskiej Republiki Ludowej, Chorwacji, Cypru, Czech, Czarnogóry, Estonii, Finlandii, Francji, Grecji, Kambodzy, Kanady, Kazachstanu, Kirgistanu, Korei Północnej, Kuby, Laosu, Litwy, Łotwy, Macedonii, Meksyku, Mołdawii, Mongolii, Nowej Zelandii, Rosji, Rumunii, Serbii, Słowacji, Słowenii, Stanów Zjednoczonych, Syrii, Tunezji, Turcji, Ukrainy, Uzbekistanu, Węgier, Wielkiej Brytanii i Wietnamu.

ZAŁĄCZNIK NR 3

Pouczenie o uprawnieniach osoby zatrzymanej

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3

ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

WZÓR

POUCZENIE O UPRAWNIENIACH OSOBY ZATRZYMANEJ
na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

Osobie zatrzymanej na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy przysługują:

- 1) prawo do informacji o przyczynie zatrzymania i do bycia wysłuchanym (art. 244 § 2)¹⁾;
- 2) prawo do złożenia lub odmowy złożenia oświadczenia w swojej sprawie (art. 244 § 3);
- 3) prawo do niezwłocznego kontaktu z adwokatem lub radcą prawnym i bezpośrednio z nim rozmowy; w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, policjant może zastrzec, że będzie przy niej obecny (art. 245 § 1);
- 4) prawo do korzystania z bezpłatnej pomocy tłumacza (art. 72 § 1) – jeżeli osoba zatrzymana nie zna wystarczająco języka polskiego;
- 5) prawo do otrzymania odpisu protokołu zatrzymania (art. 244 § 3);
- 6) prawo do zawiadomienia o zatrzymaniu osoby najbliższej, jak również pracodawcy, szkoły, uczelni, dowódcy oraz osoby zarządzającej przedsiębiorstwem zatrzymanego albo przedsiębiorstwem, za które jest on odpowiedzialny (art. 245 § 3, art. 261 § 1 i 3);
- 7) prawo do kontaktu z urzędem konsularnym lub z przedstawicielstwem dyplomatycznym państwa, którego jest obywatelem – jeżeli osoba zatrzymana nie jest obywatelem polskim; jeżeli nie posiada żadnego obywatelstwa – prawo do kontaktu z przedstawicielem państwa, w którym zatrzymany mieszka na stałe (art. 612 § 2); jeżeli przewiduje to umowa konsularna między Rzeczpospolitą Polską a państwem, którego zatrzymany jest obywatelem, właściwy urząd konsularny lub przedstawicielstwo dyplomatyczne zostaną poinformowane o zatrzymaniu również bez jego prośby²⁾;
- 8) prawo do wniesienia do sądu zażalenia na zatrzymanie w terminie 7 dni od dnia zatrzymania. W zażaleniu można się domagać zbadania zasadności, legalności oraz prawidłowości zatrzymania (art. 246 § 1);
- 9) prawo do złożenia do miejscowo właściwego prokuratora zażalenia na sposób przeprowadzenia zatrzymania, w terminie 7 dni od zatrzymania (art. 15 ust. 7 ustawy o Policji);
- 10) prawo do natychmiastowego zwolnienia, jeżeli przyczyny zatrzymania przestały istnieć, albo po upływie 48 godzin od chwili zatrzymania, o ile zatrzymany nie zostanie w tym czasie przekazany do sądu z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania; w wypadku przekazania do sądu zatrzymany zostanie zwolniony, jeżeli w ciągu 24 godzin od przekazania nie zostanie mu doręczone postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania (art. 248 § 1 i § 2);
- 11) dostęp do niezbędnej pomocy medycznej.

Potwierdzam otrzymanie pouczenia:

.....
(data, podpis)

¹⁾ Jeżeli nie wskazano innej podstawy prawnej, przepisy w nawiasach oznaczają odpowiednie artykuły ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.).

²⁾ Dotyczy obywateli Afganistanu, Algierii, Australii, Austrii, Belgii, Białorusi, Bośni i Hercegowiny, Bułgarii, Chińskiej Republiki Ludowej, Chorwacji, Cypru, Czech, Czarnogóry, Estonii, Finlandii, Francji, Grecji, Kambodży, Kanady, Kazachstanu, Kirgistanu, Korei Północnej, Kuby, Laosu, Litwy, Łotwy, Macedonii, Meksyku, Mołdawii, Mongolii, Nowej Zelandii, Rosji, Rumunii, Serbii, Słowacji, Słowenii, Stanów Zjednoczonych, Syrii, Tunezji, Turcji, Ukrainy, Uzbekistanu, Węgier, Wielkiej Brytanii i Wietnamu.

ZAŁĄCZNIK NR 4

Protokół pobrania wymazu ze śluzówki policzków
od osoby o nieustalonej tożsamości
/ od osoby usiłującej ukryć swoją tożsamość*

WZÓR

PROTOKÓŁ POBRANIA WYMAZU ZE ŚLUSZÓWKI
POLICZKÓW OD OSOBY O NIEUSTALONEJ
TOŻSAMOŚCI / OD OSOBY USIŁUJĄCEJ UKRYĆ
SWOJĄ TOŻSAMOŚĆ*

.....
 ... (znak sprawy)

 ... (nazwa jednostki organizacyjnej Policji prowadzącej sprawę)

na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3a lit. b ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

Miejsce i czas rozpoczęcia czynności:

.....
 (miejscowość, godzina, minuta, dzień, miesiąc, rok)

Rysopis osoby, od której pobrano wyraz:

.....
 (cechy rysopisowe i znaki szczególne, w tym przybliżony wiek, pleć, kolor włosów, oczu, wzrost, blizny, tatuaże i inne)

Dane personalne i adresowe podane przez osobę, od której pobrano wyraz:

Wyraz pobrany przez:

.....
 (stopień, imię i nazwisko policjanta)

Z

(nazwa jednostki organizacyjnej Policji)

Osoby uczestniczące w czynności:

.....
 (charakter obecności, np. protokolant, tłumacz, stenograf)

Środki przymusu bezpośredniego: zastosowano/nie zastosowano*

.....
 (opis zastosowanych środków przymusu bezpośredniego)

Sposób zabezpieczenia próbki:

miejsce na umieszczenie
kodu kreskowego
pakietu kryminalistycznego

Sposób zapakowania próbki:

.....

Omówienie skreśleń i poprawek:

.....

Zgłoszone przez osoby uczestniczące w czynności zarzuty co do treści protokołu oraz oświadczenie policjanta przeprowadzającego czynność:

.....
.....
.....

Do protokołu załączono:

.....
(liczba i rodzaj załączników)
.....

Czynność zakończono:

.....
(dzień, miesiąc, rok, godzina)

.....
(podpis policjanta dokonującego pobrania wymazu)

.....
(podpis osoby, od której pobrano wymaz)

Oświadczenie osoby, od której pobrano wymaz:

Zostałem (-łam) poinformowany (-na) o przysługującym mi na podstawie art. 15 ust. 7 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji prawie złożenia do miejscowo właściwego prokuratora zażalenia na sposób przeprowadzenia czynności.

.....
(podpis osoby, od której pobrano wymaz)

Podpisy innych osób biorących udział w czynności:

1. 2. 3.

*Niepotrzebne skreślić.

ZAŁĄCZNIK NR 5

Protokół pobrania od osoby wymazu
ze śluzówki policzków

WZÓR

PROTOKÓŁ POBRANIA OD OSOBY WYMAZU ZE
ŚLUSZÓWKI POLICZKÓW

.....

 (znak sprawy)

 (nazwa jednostki organizacyjnej Policji prowadzącej sprawę)

na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3a lit. c ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

Wyrażam zgodę na pobranie wymazu ze śluzówki policzków:

(podpis osoby)

Miejsce i czas rozpoczęcia czynności:

.....
 (miejsce, godzina, minuta, dzień, miesiąc, rok)

Dane personalne i adresowe osoby, od której pobrano wymaz:

.....
 (imię, nazwisko, data urodzenia, adres zamieszkania)

Stopień pokrewieństwa osoby, od której pobrano wymaz, z osobą zaginioną lub ujawnionymi zwłokami ludzkimi o nieustalanej tożsamości:

Wymaz pobrany przez:

.....
 (stopień, imię i nazwisko policjanta)

Z

(nazwa jednostki organizacyjnej Policji)

Osoby uczestniczące w czynności:

.....
 (charakter obecności, np. protokolant, tłumacz, stenograf)

Sposób zabezpieczenia próbki:

miejsce na umieszczenie
kodu kreskowego
pakietu kryminalistycznego

Sposób zapakowania próbki:

.....

Omówienie skreśleń i poprawek:

.....

Zgłoszone przez osoby uczestniczące w czynności zarzuty co do treści protokołu oraz oświadczenie policjanta przeprowadzającego czynność:

.....
.....
.....

Do protokołu załączono:

.....
(liczba i rodzaj załączników)

Czynność zakończono:

.....
(dzień, miesiąc, rok, godzina)

.....
(podpis policjanta dokonującego pobrania wymazu)

.....
(podpis osoby, od której pobrano wymaz)

Oświadczenie osoby, od której pobrano wymaz:

Zostałem (-łam) poinformowany (-na) o przysługującym mi na podstawie art. 15 ust. 7 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji prawie złożenia do miejscowo właściwego prokuratora zażalenia na sposób przeprowadzenia czynności.

.....
(podpis osoby, od której pobrano wymaz)

Podpisy innych osób biorących udział w czynności:

1. 2. 3.

ZAŁĄCZNIK NR 6

Protokół pobrania materiału biologicznego
ze zwłok ludzkich

WZÓR

.....
(pieczęć instytucji, w której dokonano pobrania)

**PROTOKÓŁ POBRANIA MATERIAŁU
 BIOLOGICZNEGO ZE ZWŁOK
 LUDZKICH**

na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3b ustawy z dnia
 6 kwietnia 1990 r. o Policji

.....
(znak sprawy)

.....
(nazwa jednostki organizacyjnej Policji prowadzącej sprawę)

Miejsce i czas rozpoczęcia czynności:

(miejscowość, godzina, minuta, dzień, miesiąc, rok)

Rodzaj miejsca, w którym znajdują się zwłoki

(np. prosekatorium ze wskazaniem nazwy i adresu, miejsce publiczne, inne miejsce i adres miejsca)

Rodzaj pobranego materiału biologicznego:

(np. krew, cebulki włosów, inna tkanka)

Materiał biologiczny pobrany przez:

(imię, nazwisko, zawód pobierającego materiał)

w obecności:

(charakter obecności, np. protokolant, tłumacz)

Nazwa organu polecającego pobranie:

(wskazać jednostkę organizacyjną Policji, prokuraturę, sąd)

Sposób zabezpieczenia próbek:

*miejsce na umieszczenie
 kodu kreskowego
 pakietu kryminalistycznego*

Sposób zapakowania próbek:

.....

Omówienie skreśleń i poprawek:

.....

Zgłoszone przez osoby uczestniczące w czynności zarzuty co do treści protokołu oraz oświadczenie
 policjanta przeprowadzającego czynność:

.....

Do protokołu załączono:

(liczba i rodzaj załączników)

Czynność zakończono:

(dzień, miesiąc, rok, godzina, minuta)

.....
(podpis/pieczęć pobierającego próbkę)

Podpisy policjanta i osób biorących udział w czynności:

1. 2. 3.

ZAŁĄCZNIK NR 7

Wzór karty daktyloskopijnej odcisków
linii papilarnych palców

WZÓR KARTY DAKTYLOSKOPIJNEJ ODCISKÓW LINII PAPILARNYCH PALCÓW

Karta daktyloskopijna do celów dowodowych/wykrywczych i identyfikacyjnych*										BARCODE																					
pieczęć jednostki Policji <i>stamp of police unit</i>																															
Nazwisko <i>family name</i>					nr identyfikacyjny policjanta dokonującego rejestracji																										
Imiona <i>forenames</i>					nr KSIP OIO-																										
Nazwisko panieńskie <i>maiden name</i>					znak sprawy																										
Imię ojca <i>father's forename</i>		Imię matki <i>mother's forename</i>			numer sprawy																										
Adres <i>address</i>					kod jednostki Policji																										
Płeć (M/K ?) <i>sex (M/F ?)</i>	Data urodzenia <i>date of birth</i> (year, month, day)	rok	miesiąc	dzień	PESEL																										
Miejsce urodzenia <i>place of birth</i>					rodzaj i numer dokumentu tożsamości <i>type and number of identity document</i>																										
Obywatelstwo <i>citizenship</i>		Powód daktyloskopowania <i>reason for taking fingerprints</i>																													
<table border="1"> <tr> <td colspan="1">P</td> <td colspan="1">1. wielki palec</td> <td colspan="1">2. wskazujący palec</td> <td colspan="1">3. środkowy palec</td> <td colspan="1">4. serdeczny palec</td> <td colspan="1">5. mały palec</td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> </tr> <tr> <td colspan="1"></td> <td colspan="1">50 mm</td> <td colspan="1">40 mm</td> <td colspan="1">40 mm</td> <td colspan="1">40 mm</td> <td colspan="1">40 mm</td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1">40 mm</td> </tr> </table>										P	1. wielki palec	2. wskazujący palec	3. środkowy palec	4. serdeczny palec	5. mały palec							50 mm	40 mm	40 mm	40 mm	40 mm					40 mm
P	1. wielki palec	2. wskazujący palec	3. środkowy palec	4. serdeczny palec	5. mały palec																										
	50 mm	40 mm	40 mm	40 mm	40 mm					40 mm																					
<table border="1"> <tr> <td colspan="1">L</td> <td colspan="1">6. wielki palec</td> <td colspan="1">7. wskazujący palec</td> <td colspan="1">8. środkowy palec</td> <td colspan="1">9. serdeczny palec</td> <td colspan="1">10. mały palec</td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> </tr> <tr> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1"></td> <td colspan="1">40 mm</td> </tr> </table>										L	6. wielki palec	7. wskazujący palec	8. środkowy palec	9. serdeczny palec	10. mały palec																40 mm
L	6. wielki palec	7. wskazujący palec	8. środkowy palec	9. serdeczny palec	10. mały palec																										
										40 mm																					
<table border="1"> <tr> <td colspan="3">LEWA REKA - jednoczesny odcisk czterech palców</td> <td colspan="2">jednoczesny odcisk wielkich palców LEWY</td> <td colspan="2">PRAWY</td> <td colspan="3">PRAWA REKA - jednoczesny odcisk czterech palców</td> <td colspan="1"></td> </tr> <tr> <td colspan="3">75 mm</td> <td colspan="2">30 mm</td> <td colspan="2">30 mm</td> <td colspan="3">75 mm</td> <td colspan="1">70 mm</td> </tr> </table>										LEWA REKA - jednoczesny odcisk czterech palców			jednoczesny odcisk wielkich palców LEWY		PRAWY		PRAWA REKA - jednoczesny odcisk czterech palców				75 mm			30 mm		30 mm		75 mm			70 mm
LEWA REKA - jednoczesny odcisk czterech palców			jednoczesny odcisk wielkich palców LEWY		PRAWY		PRAWA REKA - jednoczesny odcisk czterech palców																								
75 mm			30 mm		30 mm		75 mm			70 mm																					
czytelny podpis osoby daktyloskopowanej		* - niewiastwie strzeżić			data daktyloskopowania			czytelny podpis osoby daktyloskopującej																							
					miejsce daktyloskopowania																										
210 mm																															

ZAŁĄCZNIK NR 8

Wzór karty chejroskopijnej

WZÓR KARTY CHEJROSKOPIJNEJ

Karta chejroskopijna do celów dowodowych/ wykrywczych i identyfikacyjnych*

* nieistotliche skrešitić
in identifikacijny postupjama dokazywajęgo vyražaję.

Człowiek posiada wszelkie daktjloskopijne wyznaczniki

Czynny podjęto środki daktjloskopijne

Prawa dłoń

Powed daktjloskopijania (zaznaczyć poniżej)

Zabójstwo	Kradzież rozbójnicza	Rozbój	Kradzież z włamaniem w celu kradzieży rozbójniczej	Kradzież z włamaniem
Rozbój	Wymuszenie rozbójnicze	Kradzież		Inne

Do celów wykrywczych i identyfikacyjnych daktjloskopijny wyłączone dłonie (bez palców oraz kręweż dłoń) – Zaznaczyć w tym miejscu

Pięczęć jednostki

Nazwisko

Imię

Data i miejsce urodzenia

Miejsce zamieszkania

numer sprawy

OIO

Lewa dłoń

Prawa dłoń

Lewy wskazujący

Prawy wskazujący

35 mm

35 mm

35 mm

35 mm

147 mm

147 mm

210 mm

297 mm

50 mm

30 mm

ZAŁĄCZNIK NR 9

Protokół kontroli osobistej
/ przeglądania zawartości bagażu
/ sprawdzania ładunku*

WZÓR

PROTOKÓŁ KONTROLI OSOBISTEJ /
PRZEGLĄDANIA ZAWARTOŚCI BAGAŻU /
SPRAWDZANIA ŁADUNKU*

.....
(znak sprawy)

.....
(nazwa jednostki organizacyjnej Policji prowadzącej sprawę)

na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

Miejsce i czas rozpoczęcia czynności:
(miejsce, godzina, minuta, dzień, miesiąc, rok)

Czynności dokonał: Z
(stopień, imię i nazwisko policjanta) (nazwa jednostki organizacyjnej Policji)

w obecności: osoby wskazanej przez osobę, która jest poddawana kontroli osobistej, właściciela bagażu lub ładunku, przedstawiciela przewoźnika, spedytora, agenta morskiego, osoby przybranej przez policjanta*

.....
(imię i nazwisko osoby, nazwa, seria, data wydania, numer dokumentu tożsamości albo odnotowanie braku dokumentu tożsamości; oświadczenie lub oświadczenia innych osób)

.....
(imię i nazwisko osoby podlegającej kontroli osobistej/właściciela bagażu/ładunku*)

.....
(nazwisko rodowe)

syn/córka*
(nazwisko rodowe matki)

zamieszkały (-ła) w
(adres)

Tożsamość osoby ustalono na podstawie numer PESEL

(nazwa, seria, data wydania, numer dokumentu tożsamości, numer PESEL, o ile został nadany, oraz nazwa organu wydającego lub informacja w postaci zdjęcia wraz z opisem wizerunku osoby lub odcisków linii papilarnych zgromadzonych w policyjnych zbiorach danych lub zbiorach danych, do których Policja ma dostęp)

.....
(ewentualnie odnotowanie braku dokumentu tożsamości; oświadczenie lub oświadczenia innych osób)

Przyczyna dokonania czynności i jej przebieg:.....
(uwzględnić rodzaj, oznaczenie, ilość ładunku/liczbę bagaży)

W wyniku przeprowadzonej czynności znaleziono/nie znaleziono* następujące przedmioty/następujących przedmiotów*:

Czynności podjęte w związku ze znalezieniem przedmiotów:

Omówienie skreśleń i poprawek:

Zgłoszone przez osoby uczestniczące w czynności zarzuty co do treści protokołu oraz oświadczenia policjanta prowadzącego czynność:

Czynność zakończono:
(godzina, minuta, dzień, miesiąc, rok)

.....
(podpis policjanta)

.....
(podpis osoby przybranej)

.....
(podpis osoby, wobec której czynność została przeprowadzona)

Oświadczenie osoby, wobec której czynność została przeprowadzona:

Zostałem (-łam) poinformowany (-na) o przysługującym mi na podstawie art. 15 ust. 7 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji prawie złożenia do miejscowo właściwego prokuratora zażalenia na sposób przeprowadzenia czynności.

.....
(podpis osoby, wobec której przeprowadzono czynność)

Kopię niniejszego protokołu otrzymałem (-łam) w dniu..... 20.....r. o godz.

.....
(podpis osoby, której wydano kopie protokołu)

* Niepotrzebne skreślić.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI Z DNIA 29 SIERPNIĄ 2001 R. W SPRAWIE SPOSOBU UDZIELANIA PRZEZ POLICJĘ LUB STRAŻ GRANICZNĄ POMOCY LUB ASYSTY ORGANOWI EGZEKUCYJNEMU I EGZEKUTOROWI PRZY WYKONYWANIU CZYNNOŚCI EGZEKUCYJNYCH

Na podstawie art. 46 § 3 pkt 2 i art. 50 § 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 1991 r. Nr 36, poz. 161, z 1992 r. Nr 20, poz. 78, z 1993 r. Nr 28, poz. 127, z 1995 r. Nr 85, poz. 426, z 1996 r. Nr 43, poz. 189 i Nr 146, poz. 680, z 1997 r. Nr 137, poz. 926 i Nr 141, poz. 943 i 944, z 1998 r. Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 114, poz. 1193, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001 r. Nr.76, poz. 809 i Nr 98, poz. 1068) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa:

- 1) przypadki, w których Policja lub Straż Graniczna udziela pomocy lub asysty organowi egzekucyjnemu i egzekutorowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych,
- 2) sposób postępowania przy udzielaniu pomocy lub asysty przez Policję lub Straż Graniczną,
- 3) tryb występowania przez organ egzekucyjny i egzekutora o udzielenie pomocy lub asysty przez Policję lub Straż Graniczną,
- 4) sposób dokumentowania udzielonej pomocy lub asysty przez Policję lub Straż Graniczną przy czynnościach egzekucyjnych,
- 5) sposób rozliczania kosztów czynności egzekucyjnych wykonywanych przy udzielaniu pomocy lub asysty przez Policję lub Straż Graniczną.

§ 2.

1. Organowi egzekucyjnemu i egzekutorowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych udzielają pomocy właściwe ze względu na miejsce prowadzenia egzekucji:
 - 1) organy Policji,
 - 2) organy Straży Granicznej – w przypadku gdy przedmiot egzekucji znajduje się na obszarze przejścia granicznego lub w strefie nadgranicznej.
2. Organowi egzekucyjnemu i egzekutorowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych udzielają asysty właściwe ze względu na miejsce prowadzenia egzekucji:
 - 1) organy Policji – w obrębie budynków zajmowanych przez Policję,
 - 2) organy Straży Granicznej – w obrębie budynków zajmowanych przez Straż Graniczną.

§ 3.

1. Organ egzekucyjny i egzekutor wzywa do udzielenia pomocy lub asysty przez Policję lub Straż Graniczną na piśmie, co najmniej 7 dni przed terminem czynności egzekucyjnych.
2. Policja lub Straż Graniczna udziela pomocy lub asysty niezwłocznie po otrzymaniu pisemnego wezwania od organu egzekucyjnego i egzekutora, w przypadku:
 - 1) oporu uniemożliwiającego lub znacznie utrudniającego prowadzenie czynności egzekucyjnych,
 - 2) uzasadnionego przypuszczenia, że na taki opór natrafią.
3. W pilnych, przypadkach, zwłaszcza gdy zwłoka groziłaby udaremnieniem egzekucji, udzielenie pomocy lub asysty, o której mowa w § 2, następuje także na osobiste wezwanie organu egzekucyjnego i egzekutora.

§ 4.

1. Policja lub Straż Graniczna udziela pomocy lub asysty, o której mowa w § 2, po okazaniu tytułu wykonawczego, stanowiącego podstawę przeprowadzenia egzekucji.
2. W przypadku wezwania ustnego, organ Policji lub Straży Granicznej, nie wstrzymując udzielania pomocy lub asysty, jest obowiązany żądać tytułu wykonawczego, o którym mowa w ust. 1, oraz nadesłania wezwania określonego w § 3 ust. 1, w terminie 3 dni od zakończenia czynności egzekucyjnych.

§ 5.

1. Pomoc lub asysta organów Policji lub Straży Granicznej polega na umożliwieniu przeprowadzania czynności egzekucyjnych, w szczególności poprzez zapewnienie:
 - 1) dostępu do miejsca, w którym mają one być wykonywane,
 - 2) porządku w miejscu przeprowadzania egzekucji administracyjnej,
 - 3) osobistego bezpieczeństwa organowi egzekucyjnemu i egzekutorowi,
 - 4) w razie potrzeby – na uzasadnione żądanie organu egzekucyjnego i egzekutora – niezbędnej pomocy w zastosowaniu środków egzekucji administracyjnej.
2. Pomocy lub asysty, o której mowa w ust. 1, udziela wyznaczony policjant lub funkcjonariusz Straży Granicznej, zwany dalej „funkcjonariuszem”.

§ 6.

1. Z przebiegu czynności, o których mowa w § 5 ust. 1, funkcjonariusz sporządza notatkę Urzędową zawierającą określenie miejsca, terminu, czasu trwania i rodzaju prowadzonej egzekucji, oznaczenie organu egzekucyjnego i egzekutora, a także zakresu udzielonej pomocy lub asysty przez Policję lub Straż Graniczną.
2. Notatkę, o której mowa w ust. 1, funkcjonariusz przekazuje swojemu bezpośredniemu przełożonemu.

§ 7.

1. Koszty poniesione przez Policję lub Straż Graniczną z tytułu udzielonej pomocy lub asysty przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych ustala się w wysokości ryczałtu za konwój wzmocniony, określony w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 sierpnia 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz. U. Nr 111, poz. 705).

2. Koszty, o których mowa w ust. 1, ujmuje się w poszczególnych paragrafach szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków w zestawieniu kosztów asysty lub pomocy, sporządzonym przez właściwego kierownika jednostki organizacyjnej Policji lub Straży Granicznej.

3. Zestawienie kosztów, o których mowa w ust. 2, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji przesyła się organowi egzekucyjnemu.

4. Organ egzekucyjny i egzekutor przekazuje należności z tytułu poniesionych kosztów, o których mowa w ust. 1, na rachunek właściwej jednostki organizacyjnej Policji lub Straży Granicznej, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zestawienia kosztów.

§ 8.

Traci moc zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 czerwca 1994 r. w sprawie obowiązków organów Policji, Urzędu Ochrony Państwa i Straży Granicznej przy udzielaniu pomocy bądź asysty organom egzekucyjnym (Monitor Polskie Nr 37, poz. 321)

§ 9.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI Z DNIA 28 STYCZNIA 2002 R. W SPRAWIE UDZIELANIA POMOCY LUB ASYSTOWANIA KOMORNIKOWI PRZEZ POLICJĘ LUB STRAŻ GRANICZNĄ PRZY WYKONYWANIU CZYNNOŚCI EGZEKUCYJNYCH

(Dz. U. z 2002, nr 10, poz. 106 ze zm.)

Na podstawie art. 765 § 2 pkt 1 oraz art. 811 § 2 pkt 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa:

- 1) przypadki, w których Policja lub Straż Graniczna udziela komornikowi pomocy, oraz przypadki i miejsca, w których jest wymagana asysta Policji lub Straży Granicznej,
- 2) sposób udzielania pomocy lub asystowania Policji lub Straży Granicznej przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych,
- 3) tryb występowania przez komornika do Policji lub Straży Granicznej o udzielenie pomocy lub asystowanie przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych oraz wymagane w tym celu dokumenty,
- 4) sposób dokumentowania czynności wykonanych przy pomocy lub asystowaniu Policji lub Straży Granicznej,
- 5) sposób rozliczania kosztów czynności egzekucyjnych wykonanych przy pomocy lub asystowaniu Policji lub Straży Granicznej.

§ 2.

Komornikowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych udzielają pomocy lub asystują właściwe ze względu na miejsce wykonywania czynności egzekucyjnych:

- 1) organy Policji,
- 2) organy Straży Granicznej.

§ 3.

1. Policja udziela pomocy komornikowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych, jeżeli w toku wykonywania tych czynności komornik natrafi na opór, który utrudnia lub uniemożliwia mu wykonywanie tych czynności, albo jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że na taki opór natrafi.
2. Straż Graniczna udziela pomocy komornikowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych, jeżeli w toku wykonywania tych czynności komornik natrafi na opór stawiany przez funkcjonariusza Straży Granicznej, który utrudnia lub uniemożliwia mu wykonywanie tych czynności, albo jeżeli istnieje uzasadnione przy-

puszczenie, że na taki opór natrafi, a także w przypadku, gdy przedmiot egzekucji znajduje się na obszarze przejścia granicznego.

§ 4.

Policja lub Straż Graniczna asystuje komornikowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych w razie wykonywania tych czynności w obrębie budynków zajmowanych odpowiednio przez Policję lub Straż Graniczną.

§ 5.

1. Udzielenie pomocy i asystowanie Policji lub Straży Granicznej komornikowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych polega na zapewnieniu mu bezpieczeństwa osobistego oraz dostępu do miejsca wykonywania tych czynności i porządku w tym miejscu.

2. Policja lub Straż Graniczna, udzielając pomocy lub asystując komornikowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych, zapewnia bezpieczeństwo również innym uczestnikom postępowania, mając w szczególności na względzie poszanowanie godności osób biorących udział w tych czynnościach.

§ 6.

1. Policja lub Straż Graniczna udziela pomocy lub asysty komornikowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych po otrzymaniu, co najmniej 7 dni przed terminem czynności, pisemnego wezwania oraz odpisu tytułu wykonawczego sporządzonego przez komornika, na podstawie którego egzekucja jest prowadzona.

2. Policja lub Straż Graniczna asystuje komornikowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych na podstawie jego pisemnego powiadomienia oraz odpisu tytułu wykonawczego sporządzonego przez komornika, na podstawie którego egzekucja jest prowadzona.

3. W pilnych przypadkach, zwłaszcza gdy zwłoka groziłaby udaremnieniem egzekucji, udzielenie pomocy lub asystowanie następuje również na ustne wezwanie komornika. W takim przypadku Policja lub Straż Graniczna, nie wstrzymując udzielenia pomocy lub asystowania, żąda okazania tytułu wykonawczego, na którego podstawie egzekucja jest prowadzona, oraz nadesłania po zakończeniu czynności egzekucyjnych odpisu tytułu wykonawczego sporządzonego przez komornika i potwierdzenia wezwania na piśmie.

§ 7.

Pomoc lub asysta, o której mowa w § 3 i 4, jest udzielana przez wyznaczonego funkcjonariusza Policji lub Straży Granicznej, zwanego dalej „funkcjonariuszem”.

§ 8.

Funkcjonariusz udzielający pomocy lub asystujący wyjaśnia, czy komornik jest uprawniony do prowadzenia egzekucji. W tym celu może on żądać okazania właściwego dokumentu, a zwłaszcza legitymacji służbowej.

§ 9.

1. Z przebiegu czynności, o których mowa w § 5, funkcjonariusz sporządza notatkę urzędową, zawierającą określenie terminu, miejsca i rodzaju prowadzonej egzekucji, imię i nazwisko osoby, przeciwko której egzekucja była skierowana,

imię i nazwisko komornika, a także opis czynności wykonanych w ramach udzielonej pomocy lub asystowania.

2. Notatkę, o której mowa w ust. 1, funkcjonariusz przekazuje swojemu bezpośredniemu przełożonemu.

§ 10.

1. Koszty poniesione przez Policję lub Straż Graniczną z tytułu udzielonej pomocy lub asysty przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych rozlicza się według stawki zryczałtowanej w wysokości 1,5% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

2. Rachunek zawierający koszty, o których mowa w ust. 1, przesyła się właściwemu komornikowi.

3. Komornik przekazuje należności z tytułu poniesionych kosztów, o których mowa w ust. 1, na rachunek bankowy jednostki organizacyjnej Policji lub Straży Granicznej, wskazanej w rachunku, o którym mowa w ust. 2, w terminie 30 dni od dnia otrzymania rachunku.

§ 11.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

